

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 20 / Sayı: 235 / Temmuz 2001

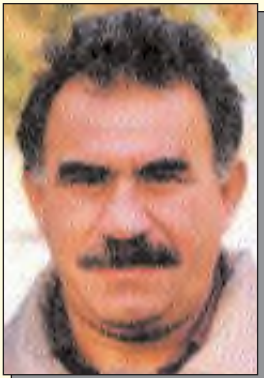
KİMLİK MÜCADELESİ Kürt sorununun özüdür

● Avrupa ve ABD şunu bilmeli ki, Ortadoğu dünyanın anahtarıdır. Burada demokrasi gelişirse tüm dünya hızlı bir değişime girer. Kürt sorunu çözülmeden de Ortadoğu demokratikleşemez. Dolayısıyla PKK'nın Demokratik Devrim ve Demokratik Ortadoğu Birliği mücadelesi önünde engel olmaktan çıkmalıdır. Tüm insanlığa ve kendi halklarına saygının gereği Ortadoğu'da tamamen bencil çıkarlara dayanan politikaları terk etsinler. Avrupa ve ABD'ye, Tony Blair'in sözünü ettiği ama uygulamadığı 'ahlaki dış politika' izlemelerini tavsiye ederiz.

● Eğer kadrolar örgüte gelmez, örgüt ilişkilerinde kendine göre tutum içinde olursa, mücadelenin güvencesi olan parti varlığımızı saldırılar karşısında korumada zorlanırsınız. Bunun için parti kadroları nerede olursa olsun örgüt ciddiyeti ve sorumluluğunu her yerde hissetmelidir. Dağdaki kadronun da, Avrupa'daki kadronun da, metropoldeki kadronun da örgüt ve sorumluluk anlayışı aynıdır. Hiç kimse partimize "beni böyle kabul edin" dayatmasında bulunamaz. Partimiz hiç kimseye muhtaç değildir; ancak herkesin onurlu bir mücadele ve yaşam için örgüt gücüne ihtiyacı vardır. PKK militanlığının büyük ve ele geçmez onuru ancak böyle kazanılır.

PKK Başkanlık Konseyi üyesi
Cemil Bayık yoldaşla yapılan röportaj Sayfa 3'te

**Halkla hukukun birleştiği
yerde demokrasi olur**

ABDULLAH ÖCALAN

Bundan sonra ölmem önemli değil. Beni takip edenler, arkadaşlarım, Kürtler eğer akıllılarsa, beni doğru değerlendirmeleri gerekir. Benim onlara söylediğim pasifistik değil; kaba direnişçilik yerine hukuk devleti, laiklik, Demokratik Cumhuriyet. Bu temelde ortak vatanda yaşamak çok güzel bir şey. Yalnız söze herkes bağlı olacak. Devlet oyun yaparsa, dışarıdaki komplocular kazanır. Türkiye'nin dürüst insanları, halkı ve Türkiye'nin kendisi kaybeder. Türkiye'deki dürüst insanların istemi bu olamaz. Demokratik Cumhuriyet, ayrılıkçılığın önüne gönüllü geçişi sağlar. Kültürel farklılık zenginliktir. Ak ya da kara değil, yedi tane renk olsun.

Devamı sayfa 12'de

İçindekiler

Güney gerçeği ve Kürtler
Serxwebûn'dan
2'de

Demokratik özgür birlik için mücadele
bin yıl da sürse bırakılmayacaktır
PKK Başkanlık Konseyi üyesi
Cemil Bayık yoldaşla yapılan röportaj
3'te

Yerel yönetimlerin başarısı
iktidara yürüyüşü belirleyecektir
10'da

"Köye dönüş projesi"nin özü
halkın çıkarlarına değil siyasal nedenlere
dayanmaktadır
11'de

Demokratik kurtuluşta
silahlı savunma çizgisi - I
16'da

Şehitlerimiz onurumuzdur
1999-2001 şehit künyeleri
20'de

"Üç kardeş, üç yoldaş"
Nizamettin Orhan Gazi KARTAL (Mahir)
yoldaşın anısına
21'de

Şu kaya

**şu çıplak yamaç
ve şu ağaç**

**Şimdi çok daha güzel
Uğruna öldükçe güzelleşir
bu ÜLKE...**

Şehitler Sayfa 20-21'de

Güney gerçeği ve Kürtler

Ortadoğu'da yaklaşık 40 milyon Kürt yaşıyor. Bir halk, yüzlerce isyanın sahibi olarak insani, ulusal, demokratik sorunlarının çözümü için çalışıyor. Sınırlar bozulmadan sağlanacak demokratik dönüşüm ve özgür birlik çözümü; Kürtler ve birlikte yaşayacağı halklar açısından en ideal çözümdür. Egemen ülkelerin inkarcı ve yok sayıcı yaklaşımlardan vazgeçmesi, Kürtlerin ayrılık temelinde isyana yönelmemesi çözümü kolaylaştıran anahtar rolü oynar.

Sınırlar korunsun, bunun için de ortak coğrafya, ortak vatan esprisiyle çözüm geliştirilsin. Demokratik mücadele ve birlik bunun temel çıkış noktası olsun. Demokratik kurtuluş mücadelesi bunu kendi cephesinden yapmaya çalışıyor ve bunun mücadelesini veriyor. Anlaşılması, karşılık verilmesi ve demokratik güçlerin ortak bir payda da birleşmelerini sağlamak gerekiyor. Türkiye'de bunun kapısı aralandı ve sabrı gösterildi. Oligarşi ve hükümet ise hala vurdumduymazlığını koruyor.

Türkiye battı, yeni bir ekonomik kriz ha geldi, ha gelecek. Ağzını açan ateş püskürüyor, karıştırdıkça karıştırıyorlar. Çözüm öneren ve bunun için gerçek anlamda çalışan az. Siyaset tam bir curcuna, belki de tarihinin en sefil ve en rezil dönemini yaşıyor. Asıl ipleri elinde tutanlar sanki bu sonuçları yaratanlar değilmiş gibi tam bir vurdum duymazlık ve pisgınlık örneği sergiliyorlar.

Değişim ve dönüşüm kaçınılmaz bir gerçeklik olarak kendini dayatıyor. Değişim vurguları ve demagojisi çok, ama pratik oldukça az, hatta yok denecek düzeyde.

Çözüme yönelmeyenler, "Yabancı parmağı, Kürt devleti, ABD ve Avrupa'nın sorunu kullanacağı"ndan dem vuruyor. Şovenizm ve yüksek perdeden histerik yaklaşımlar sergilenirken, "düzeldi-düzelecek, yıkıldı-iyiye gidiyor, derin bir krize giriliyor" denilerek, siyasi ve toplumsal kriz tımandırılıyor. Sorunlar her geçen gün ağırlaşıyor.

Kısacası sorunlara doğru tanım getirilmediği için özünden saptırılıyor. Bunalımın suçlusu olanlar suçu başkalarına atıyor. Şüphesiz böyle davranmanın sonucu kargaşadır. Demirel dışlandı. Erbakan'ın başına aynı şey getirildi. Ecevit'in sırtına sorunlar yüklenerek öldürülüyor. Yılmaz vb.leri aynı durumu yaşıyor. Doğrusu üç maymunu yaşıyanlar bunu hak etmiştir. Siyaset açısından kaçınılmaz sondur.

TÜSİAD bir program açıkladı sahip çıkan fazla yoktur. Siyasetin tepesinde muazzam ayak kaydırmalar, elense çekmeler sürüyor, fakat çözüme yaklaşan öne çıkmıyor. Böylesi bir siyaset tarzı ve gündem ile de çıkacağı zor görünüyor. Hamleye ihtiyaç var, ortaya çıkan yok, ortaya çıkanlarda demokratik kurtuluş mücadelesini bir şans olarak görmeye yanaşmıyor.

Böylesi ortamlarda sorunu saptıranlar etkili olmaya çalışıyor. Kürtler bir çözüm kapısı ve demokrasi kuvveti olarak değil, "Yabancıların işidir, Türkiye'nin birliğine yöneliktir" denilerek devre dışı bırakılmaya çalışılıyor. "Güney'de Kürt devleti kurulacak, ikinci bir İsrail çıkacak, Türkiye'ye de aynısı dayatılacak" korkuları yayılıyor. Özünde ise oligarşi ve çoğunluğun benimsmediği sistem onaylanıyor. Rantçılar ve yeni savaş kışkırtıcıları devreye konuluyor ve savaşın tımandırılması meşrulaştırılıyor. Buna gerekçe olarak ta Türkiye'deki ve Irak'taki Kürtler gösteriliyor.

Aslında yapılan, yabancıların oyununu oynamanın ta kendisidir. Ortadoğu rejimleri aşınmış, tıkanmış, kendilerini yenileyemedikleri için de yoğun bir güvensizlik ve tedirginliği yayıyorlar. Türkiye'de oligarşi bunu yapıyor. Savaş isteyen ordu

“Sorunlara doğru tanım getirilmediği için özünden saptırılıyor. Bunalımın suçlusu olanlar suçu başkalarına atıyor. Şüphesiz böyle davranmanın sonucu kargaşadır. Demirel dışlandı. Erbakan'ın başına aynı şey getirildi. Ecevit'in sırtına sorunlar yüklenerek öldürülüyor. Yılmaz ve benzerleri aynı durumu yaşıyor. Doğrusu üç maymunu yaşıyanlar bunu hak etmiştir. Siyaset açısından kaçınılmaz sondur.”

kesimi bunu dayatıyor. MHP şovenizm açısından bunun propaganda ve vurucu gücü oluyor.

“Yabancıların işidir” diyenlerin bizzat kendileri Türkiye'yi aynı yabancılara satıyor. Genel Başkanımıza aynı gerekçelerle komplo yapıldı. Kürt ulusal demokratik hareketini ezmek için yıllarca gerekli desteği onlardan aldılar. KDP ile birleşip PKK'ye karşı bir çok operasyon düzenlediler. Talabani ile anlaştilar, hatta oyununa da geldiler “Kendi Kürdünü” ezerken, diğer ülkenin işbirlikçi Kürdünü çete olarak kullandılar.

Tabii durumlar değişti, birden bire, “Güney'de Kürt devleti kuruluyor, bunu savaş gerekçesi yapacağım, yabancının oyunu var” demek, demokratik ve birlikçi Kürt çıkışını da aynı nitelemek sorunlardan kaçmak değilse nedir? Bunları yapanlar yıllardır oynanan, Ortadoğu halklarını zayıf düşüren oyunun aynısını oynayanlardır. Hedefleri şaşırtıyor, çarpıtıyor, sonra da “Gel birleşelim, özgürlüğü, demokrasiyi ve Kürtleri öldürelim” diyorlar. Ordunun önemli bir kesimi bunu söylüyor, MHP aynı plağı tekrarlıyor. Aslında politika birdir. Korunmak istenen ne birlik, ne bağımsızlık, ne demokrasidir. Onaylanan ve korunmak istenen oligarşi ve despotizmdir. Bu da tıkanmıştır.

Statükocu ve muhafazakarlar savaş tehlikesini geliştiriyor

Şüphesiz bir savaş çıkarılacaksa, Güney ve Kürtler, biraz da Irak bahane edilerek çıkarılacaktır. Spekülasyonları, çarpıtmaları, güvensizlik tohumlarını yaymaları, Kürtleri başkalarının oyununa gelmekle suçlamaları bundan kaynaklanmaktadır. Savaş çığırtkanları her tür görüşme ve ittifak arayışını ve kimlerle nasıl birleşeceklerinin hesabını yapıyor. Demokratik Kürt hareketinin bütün görüşme ve diyalog

çağrılarını reddediyor, sonra da hiçbir şey yokmuşçasına dönüp, “Sen ayrılıkçısın, birliğe gelmiyorsun, başkasıyla anlaşıp devlet kuruyorsun” türünden ucuz suçlamalarda bulunuyorlar.

Herkes bilmeli ki, tıkanan rejimler, dönüşmemekte ısrar edenler, kendilerini sürdürmek için yabancılar için bulunmaz nimettir. Çünkü gelişmelere, dönüşüme, çözüme ve halka sırt çevirenlerin başka seçenekleri yoktur. Son “Kürt devleti kuruluyor” çarpıtmalarını buna bağlı ele almak gerekiyor.

Güney'in savaş ağalarını, demokratik Kürt çözümünün gerçekleşmesini istemeyenler besledi. Hala da onlardan umudunu kesmemişlerdir. Unutulmamalı ki, dün size çalışan, bugün bir başkasına çalışabilir, güç dengelerine göre büyük babayı değiştirebilir. Bunu şaşkınlıkla karşılayanın, alınmanın bir anlamı yoktur.

Bunları gerçekten yadırgayanlar, Demokratik Kürt hareketiyle diyalog arayabilir. Oysa ona da yanaşılmıyor. O halde sorun başkadır. Statükoculuk ve tutuculuktur. Türk, Arap, Kürt halkının aleyhine çalışmadır.

Kürtlerin sorunu ayrılıkçılık değil. Güney ve Irak kaynıyor. Bir takım gelişmelerin olacağı kesin. Hatta savaş tehlikesi bile gündemdedir. Uyanık ve hazırlıklı olmak gerekiyor.

Güney'de savaş ağalığı, dış güçlere aşırı bağlanma durumu eleştirilebilir. Ama ne ABD'nin, ne de Güney'deki güçlerin bir Kürt devleti kurma planları yoktur. Türkiye “Kendi Kürdüne” kimlik ve hiçbir hak tanımadığı için, Güney'de otonomi, federasyon, kimlik çözümü ve benzer bir şey istemiyor, asıl itirazı bunadır. Gerçek itirazını söylemiyor, “Kürt devleti kuruluyor, sınırlar değişecek” diyerek, çözümü her düzeyde kilitlemek istiyor. Bölge gericiliği ile de bu temelde ittifaklara girmeye çalışıyor. Kısacası, Ortadoğu, Irak ve Güney

politikası olmadığı için herkesi eski statü-koya dönmeye çağırıyor. Başta karşı olarak bunu yapmaya çalışırken son krizle birlikte geri adım attı, işin içine girdi, ortak olarak engellemeye çalışıyor. Hedef çalışması bu, bir de Musul-Kerkük petrolü vb. şeylerden pay istiyor.

Irak Kürtleri tanıyor, ama korkuları Türkiye'ye benziyor. On yıllardır Kürtleri hep itti, katliam ve yok etme dayattı. Son on yıldır “Nuh deyip peygamber dememe” misali Irak'ın bütün temel sorunlarını dış tehlikeyle açıklamaya çalışıyor. Deve kuşu politikasını izlemekten öteye geçmiyor.

Güney'de savaş ağalığı, gericilik ve çetecilik var. Bunu ABD, Türkiye ve bölge gericiliği besledi. Bunlar demokrasi kuvveti ve birlik çözümünden yoksundur. Eleştirilecekse Güney'de gericiliği Kürt halkının başına bela edenler eleştirilmelidir. Demokratik, birlikçi, yurtsever güçlere komplo ve operasyon dayatanlar eleştirilmelidir.

Savaş ağalığını eleştirmek, ona karşı mücadele etmek gerekiyor. Feodal komplocu ilkel-milliyetçilik yıllarca aydın ve demokratik Kürt dinamiğiyle uğraştı. Dış güçlere dayanarak yaptı bunu. Tek başına yapacak güçten yoksundu. Yıllardır kendini kullandırarak ve iç çatışma ile güç olmak isteyenler, şüphesiz ki çözüm politikasının olgunluğunu ve demokratik mücadeleyi önüne koymaktan çekinir. Geçmiş olumsuz durumu engelleyici olur.

Komplocu güçler ve bölge gericiliği Kürtlere yaşamda, toplumsal ve siyasal gelişmede yer vermez. Hep kullanmaya içten, birbirine düşürmeye çalışır. Tarih bu yönlü trajik olaylara tanıklık etmiştir. Kürt halkı bunu yaşamış ve görmüştür. Yakın geçmişten bu yönlü çıkarılacak dersler vardır. Gerçekten, “Oyunlara gelmeyelim” diyenler, söylediklerinde samimilerse, Demokratik kurtuluş hareketinden gerekli karşılığı fazlasıyla göreceklardır. Bunun için yapılması gereken Gü-

ney'de ayrı bir Kürt devleti kurmak değil, mevcut ülkelerde demokratikleşmenin sağlanması ve özgür birlik temelinde Kürt sorununun çözüme kavuşturulmasıdır. Önemli olan bu politikayı Türkler, Kürtler ve Araplar içinde geliştirmektir. Yapılması gereken budur. Dış güçlerin oyununu da bu engeller, yeni bir savaş ve isyanı da bu durdurur. Halklar birbirine karşı çıkarılmaz ve böylelikle enerjileri boşa harcanmaz.

Bölge gericiliği ve Türkiye oligarşisi sorun olmayan sınırları sorun diye göstererek halkların, demokrasinin gündemini saptırıyor. Bölgenin sınır değil demokrasi sorunu var. Bu sorunun da çözümü istenmiyor.

Körfez Savaşı sadece Irak'ı güçten düşürdü. Demokrasi, değişim ve insan hakları sorunu, diktatörlükten kurtulma propagandaları mali oligarşilerin çıkarları için kullanıldı. Bölgenin demokratik güçlerine ve özel olarak da Demokratik kurtuluş hareketine karşı savaş yürütüldü, komplo düzenlendi. Bütün bunlar bölge gericiliği ve Türkiye oligarşisinin birleştiği noktalar oldu. Şimdi de Irak ve Güney yeniden düzenlenirken sorunun esası, demokrasi, özgür birlik, insan hakları, temel hak ve özgürlükler değildir.

ABD değişim istiyor. Saddam'dan kurtulmayı hedefliyor. Güney'de ise savaş ağalarını esas alıyor ki, bunların demokratikleşme, değişim ve özgür Kürt kimliğini Arap halkıyla eşitlik içinde yaratma perspektifleri yoktur. Yapılanmaları, kapasitele, politika tarzları buna müsait değildir. Türkiye oligarşisi ve bölge gericiliği sürekli bir yolunu bulup bunların zayıflıklarını Kürtlere karşı kullanırken, demokratik politikadan uzaklıklarından yararlanıyor. Bunların halk iradesine dayanmadıklarını iyi biliyor ve buradan tutuyorlar.

ABD ve İngiltere'nin Irak'ta rejim değişikliği için harekete geçtikleri biliniyor. Askeri-siyasi yaptırımları artırırken, ekonomik ambargoyu gevşetme politikası BM'de kabul görmemekle birlikte uygulamaya konmuş bulunuyor.

Irak'ta değişim ve Kürtler için federasyon çözümünde ne kadar kararlı oldukları muğlak görünüyor. Çıkarlarına göre düzenleme, buna göre ittifak ve ilişki girişimleri yürütüyorlar. Hareketli bir diplomasi trafiği ve durumu lehine değiştirme arayışları sürüyor. Türkiye ile hem ortak, hem de çeliştikleri noktalar vardır.

Çözümde ısrar etmek kazandırır

ABD krizle Türkiye'yi zorluyor. Sonuçta IMF'nin dedikleri gerçekleşiyor. Türkiye istemese de ABD'nin Irak politikasına ortak oluyor. Öte yandan bölge gericiliği ile birleşmeyi de elden bırakmıyor. Hatta Güney ve Kuzey'de Demokratik kurtuluş mücadelesine karşı yeni operasyonlar peşinde koşuyor. Fazla girişken davranmaya gücü yetmeyen Rusya mevcut rejimleri esas alıyor. Tıkanıklığı bir ölçüde onaylıyor. Irak kapanmış, adım atacak takati yok, yıkılmamak için her tür yeni ilişkiye açık. Türkiye çözüme kapalı, güvenlik tedbirleri ve sınırları tahkim ederek, içte baskı uygulayarak ayakta kalmaya çalışıyor. Yeni bir krizin işleri nereye sürükleyeceği belirsiz. Mevcut gidişe bakılırsa savaş ihtimali az değil. Avrupa Ortadoğu'ya fazla karışmıyor görünse de, fazla öne çıkmıyor. Fransa belirsiz bir takoz koyma ya da frenlemeyle uğraşıyor.

Devami 22'de

PKK Başkanlık Konseyi üyesi Cemil BAYIK yoldaş ile yapılan röportaj

Demokratik özgür birlik için mücadele bin yıl da sürse bırakılmayacaktır

Serxwebun: 2 Ağustos 1999 tarihinde alınan geri çekilme kararının yıldönümünde partimizin geldiği düzey ve yaşanan gelişmeleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cemil Bayik: Her şeyden önce silahlı güçlerimizi geri çekme kararımızın dayanaklarını kısaca hatırlatmakta yarar var. Partimizin bugünkü düzeyi ve yaşanan gelişmeler daha önceki mücadele tarihimizle bağlantılıdır. Geri çekilme kararımızı mücadele tarihimizin bütünlüğü içinde ele alırsak doğru anlayabiliriz. Özellikle olayları birbirinden kopuk ele almanın bilinçli biçimde yapıldığı bu süreçte böyle bir izah daha da anlamlıdır.

Apoculukta pratikleşen sosyalizm anlayışı bu ihtiyaçtan ortaya çıktı. Başkan Apo Önderliği, zorlukların en büyüğünün yaşandığı Kürdistan'ın Ulusal Kurtuluş Önderliği olarak gelişti ve günlere büyük başarılarla kendini ulaştırdı.

Başkan Apo Önderliği hiçbir bireyin, hiçbir örgütün ve devletin inanmadığı ve beklemediği düzeyde gelişmeleri ortaya çıkaran bir tarih sayfası açtı. Daha ilk günden başlayarak destansı biçimde gelişti. Gide-rek efsaneleşen bir hareket ve Önderlik halini aldı. Böyle gelişmesi daha baştan Kürdistan'ın ihtiyacı olan bir hareket ve Önderlik olduğunun kanıtıydı.

de ortaya çıkarıldı. Dolayısıyla hiç kimse, "halk için gerekli olan şu özellikler verilmedi" diyemez. Özgürlük mücadelesi verecek bir halk için gerekli olan bazı özellikler de ancak demokratik mücadele stratejisi içinde tamamlanacaktır.

1990-91-92-93 yıllarında gerçekleşen serhildanlarla birlikte, Apocuların grup olarak çıkışlarında hedefledikleri birçok amaca ulaşıldı. Başkan Apo'nun '90'ların başında söylediği gibi bir diriliş hareketi olarak ortaya çıkan PKK, dirilişi tamamlayarak kurtuluş sürecine girmişti. Tamamlanmamış olsa da demokratik devrim, ulusal devrim, sosyal ve kültürel devrim yapılmıştı. Böylece kendi

Başkan Apo yalnız "savaşı bırakalım" demiyor; Türk halkıyla demokratik özgür birlik içinde yaşama isteğini de sürekli vurguluyordu. PKK için sınırların o kadar da önemli olmadığını dile getiriyordu. Başkan Apo'nun bu değerlendirmelerini Kürt sorunu ile ilgilenen herkes ve her çevre bilmektedir.

Başkan Apo ve partimiz bu konuda samimiydi. Bu politikaları inanarak yaşama geçiriyor ve pratikleştirmek istiyordu. Bu yaklaşım Başkan Apo'nun uzak görüşlülüğü ve çözümleyici gücünden ileri geliyordu. Böyle bir yaklaşıma, on yıllardır inkarcı bir tutum içinde olan Türk devleti hazır değildi. Yalnız devlet değil, sağıyla soluyla politika

Tüm bunlar deneme, partiyi ve halkımızı hazırlama adımlarıydı. Başarısız kalsalar da, halkımızı, partimizi eğitime ve hazırlamada rollerini oynadılar. Bu ateşkeslerle aynı zamanda Türk halkı da demokratik özgür birlik için eğitiliyor, demokratik mücadele stratejisinin yolları döşeniyordu.

1998 1 Eylül ateşkesi hem örgütlenildiği görülen uluslararası komployu boşa çıkarmak, hem de dört parçada önemli bir güce ulaşan Kürt halkının birliğine dayanarak her yerde demokratik mücadele stratejisini pratikleştirmek için atılan bir adımdı. Ateşkes ve özgür birlik için demokratik mücadele stratejisi uluslararası komployu boşa çıkarmak istiyordu. Uluslararası kompo boşa çıkarılırsa, bu cephe çözülerek demokratik mücadele stratejisine inisiyatif kazandırılacaktı. Roma'ya çıkış ve burada yayınlanan deklarasyon, bu politikanın en somutlaşmış ifadesiydi. Tüm bunlar da belgelerle sabittir. 1 Eylül ateşkes açıklaması, Roma konuşmaları ve deklarasyonu tekrar tekrar okunursa, partimizin bugün pratikleşen demokratik özgür birlik stratejisi daha iyi anlaşılır. Her nedense bazı art niyetliler bu süreçleri, bu açıklamaları atlayarak, 2 Ağustos sürecinin arkasındaki tarihi gözmezlikten geliyorlar.

1 Eylül 1998 ateşkesi, büyük bir güç haline gelen Kürdistan halkını, ortaya çıkan kazanımların sahibi yapmak için ilan edildi. Böylece Kürdistan halkı mevzilerini derinleştirerek, mücadeleye her yönüyle sahip çıkarak, yapılmak istenen komployu da boşa çıkaracaktı. Bu yönüyle ateşkes hiç etkili olmadı denilemez. Eğer uluslararası kompo tamamlanamadıysa, bunun önemli bir nedeni de '98 ateşkesi ve sonrası halkın komploya karşı gerçekleşen mücadelesidir.

Başkan Apo uluslararası kompo sürerken partimize ve bizlere, "Size zaman kazandırıyorum, tüm çabamla size nefes aldirmaya çalışıyorum; bunu anlayın ve değerini bilin" demiştir. Başkan Apo'nun '98 ateşkes süreci ve sonrasını derin bir bilinç ve büyük bir duyarlılıkla yürüttüğünü biz biliyoruz.

Başkan Apo komponun ortaya çıkan biçimiyle sonuç alabileceği hesabını sürekli yapıyordu. Bu komponun yalnızca kendisine değil, tüm ulusal, demokratik mücadeleye karşı olduğu bilinciyle komployu boşa çıkarmak ve mücadelenin sürekliliğini sağlamak konusunda her an yoğunlaşma içindeydi. 1993-95 ateşkeslerini "ulusal demokratik mücadeleyi en selametli biçimde nasıl yürütmeliyiz" sorusuna verilmiş cevaplar olarak da görebiliriz. Bu yönüyle komployu boşa çıkarma mücadelesinin '93 ateşkesiyle başladığı da söylenebilir.

Başkan yakalanır yakalanmaz sürdürdüğü çizgisinden vazgeçmemiş; bu durumda "bu çizgiyi nasıl pratikleştirebiliriz" düşüncesi içine girmiştir. Uçaktaki tutumu da, İmralı'daki duruşu da '98 ateşkesi ve sonrasında yaşanan sürecin yeni koşullarda devam ettirilmesi. Komponun esaretle sonuçlanması engellenememiş olsa da, hiç değilse kompo içinde yer alanların hedeflerine tümünden ulaşmasının önüne geçmek, Başkan Apo'yu yönlendiren düşünce olmuştur. İmralı duruşu bu çerçevede ele alınırsa derin bir tarihsel anlam kazanır, bu duruşun değeri anlaşılır.

İmralı yeni bir mücadele döneminin başlamasıdır. Artık Başkan da, parti de, halk da yeni bir mücadele dönemine girmiştir. Bu da '93 yılında başlayan sürecin pratikleşmesindeki kararlılıktır. Kompo, demokratik özgür birlik ve demokratik mücadele stratejisinin doğruluğunun daha da kaçınılmaz hale geldiğini göstermiştir.

“PKK Kürdistan halkı için eksik olan tüm öğeleri bir bir tamamlayarak özgürlüğü her koşulda verecek bir halk haline getirdi. Özgürlük mücadelesi için gerekli olan tüm özellikler çeyrek asırlık mücadele içinde ortaya çıkarıldı. Geri kalanlar ise ancak demokratik mücadele stratejisi içinde tamamlanacak eksikliklerdir.”

PKK kendi kimliğinden kaçan, özgür bir gelecek konusunda iradesi önemli oranda kırılmış Kürt halk gerçekliğinin yaşandığı bir ortamda, yeni bir umut olarak tarih sahnesine çıktı. Kürt halkının her şeyden önce kendine güven sorunu vardı. Kendine güvenen, kendi kimliğini sahiplenecek, irade kazanmış bir halk gerçekliği yaratmadan özgürlük ve demokrasi için en ufak bir adım dahi atılmazdı. Kürtlük adına en sıradan söylem bile tehlikeli görüyordu. Türkiye, Kürt sorununu şiddetle ve bastırarak çözdüğünü düşünüyordu. Bu konuda önemli bir başarı elde ettiği de kesindi. Bu anlayışla bu sorunu duymak ve düşünmek bile istemiyordu.

İşte bu koşullarda Kürdün iradeli duruşunu ortaya koyacak, elinden alınan tüm mücadele imkanlarını silahlı mücadele ile ele geçirecek yeni bir dönemin başlatılması zorunlu hale gelmişti. Bütün yolların tıkanıldığı yerde Kürt halkı, özgürlük mücadelesini silahlı mücadeleyle vererek, kimliği ve iradesiyle, kendine güveniyle özgürlüğe layık bir halk olduğunu herkese göstermeliydi. Ölüme yatırılan halk diriltilmeli, haklarını ve özgürlüklerini sahiplenecek hale getirilmeliydi. "Ağrı dağına gömülen Kürdistan" Ağrı dağı kadar ulu biçimde, Ortadoğu'nun yeniden yenilmez bir coğrafyası haline getirilmeliydi.

Kürdistan'ı böyle bir ülke, Kürtleri de böyle bir halk haline getirecek partisi, cephesi ve ordusu yaratılmalıydı. Bunun için de Kürtlerin beynini, yüreğini fethedecek bir özgürlük ideolojisi ve yaşam felsefesi gerekiyordu. İşte Kürtlerin yüreğini ve beynini ayaklandıran Apocu yaşam felsefesi,

Kürdistan kısa sürede duyguda, düşüncede, eylemde, ilişkilerde harmanlanan bir ülke haline geldi. Kürdistan halkının iradesinin ortaya çıkmasında en büyük engel haline gelen aşiretçi-feodal düzen otorite kaybetmeye başladı. Bir ulusun güçlenmesinin olmazsa olmaz koşulu olan demokratik yaşamın ve insanın birey haline gelmesinin önündeki bu engelin aşılması, Kürdistan toplumundaki dinamizmi de artırdı. Uluslaşma denen demokratik devrimin ivme kazanması, düşünceden örgütlenme ve eyleme kadar yansıyan sonuçlar ortaya çıkardı. İşte bundan dolayı Apocular, kimsenin inanmadığı bir zamanda gelişmeler ortaya çıkardığı ve Kürt halkının varolan potansiyelinin sırrını çözüp ona dinamizm katıp harekete geçirdiği için ister istemez efsaneleşti. Her yerde "Apocular şöyledir, Apocular şöyle yapmışlar, Apocular şöyle insanlardır" biçimindeki sohbetler artarak yayıldı. Efsaneleşen hareketlerin daha baştan kazandığı, rakiplerinin ise yenildiği bilinen bir gerçektir. Kürdistan'da da bu gerçek işlenmiş, efsaneleşen Apoculuk tüm engelleri bir bir yıkarak ilerlemiştir.

PKK dirilişi tamamlayarak kurtuluş sürecine girmiştir

PKK, Kürdistan halkı için eksik olan tüm öğeleri bir bir tamamlayarak, onu özgürlük mücadelesini her koşul altında verecek bir halk haline getirdi. Özgürlük için mücadele verecek bir halk için gerekli olan tüm özellikler çeyrek asırlık mücadele için

kimliğine, özgürlüğüne, demokratik yaşamına duyarsız halk gitmiş, onun yerine dünyanın en duyarlı halklarından biri ortaya çıkarılmıştır. Eskiden yürüyüşe, mitinge yabancı olan Kürt halkı tüm köylerde, kasabalarda ve şehirlerde yürümeye başlamıştır. Bazı şehirlerde yürüyüşler eskiden de yapılmıştı, ancak '90'larda sürekliliği olan serhildan biçiminde görülmesi yeniydi. Yepyeni olan diğer bir yanı da, bu serhildanların bileşimiydi. Neredeyse her yerde öncülüğü kadınlar yapıyordu. Kadının ayağa kalkışı, demokratik devrimin derinleşmesi anlamına geliyordu. Demokratik devrimin derinliği de ulusun güçlenme düzeyini gösteriyordu. Artık mücadele yalnız gerillanın değil, tüm halkın yürütebileceği bir gelişim ve birikime ulaşmıştı. Hem ortaya çıkan kazanımları derinleştirmek, hem de yeni mevzilere taşımak için bu yeni mücadele güçlerini de devreye sokacak bir strateji ve politika gerekiyordu. İşte '93 yılının ateşkesi bu anlayışla ortaya çıktı.

Gerilla ve bir yanıyla öncü savaş başarıyla yürütülmüş, sonuçlarını fazlasıyla ortaya çıkarmıştı. Artık halkın gücünün daha iyi ve etkin devreye sokulacağı demokratik mücadele döneminin başlatılması, dirilişini gerçekleştiren Kürt halkının, demokratik kurtuluşunu tamamlayan bir süreçte sokulması, en gerçekçi, uygulanabilir ve sonuç alıcı bir politika oluyordu. Zaten Başkan Apo her fırsatta "Biraz demokratik mücadele imkanı verilsin, bu savaşı durduralım" biçiminde defalarca çağrı yapmıştı. Bu çağrılar '88 yılında M. Ali Birand'la yapılan röportaja başlamış ve daha sonra süreklileşmişti. Bunlar tarihin kaydettiği gerçeklerdir.

yapan hiçbir güç hazır değildi. Partimiz her zaman demokratik özgür birlik çözümünü arzulası ve Başkan Apo birkaç yıldır yaptığı açıklama, değerlendirme ve çözümlemelerle partimizi buna hazırlamak istese de, biz parti olarak bu sürece hazırlıklı değildik. Kürt kamuoyu da böyle bir sürece hazırlıklı değildi. Öyle ki bazı çevreler, bu gelişmelere anlam verecek kapasiteden yoksundu. İşte böylesi bir ortam, ateşkes sürecini derinleştirme imkanı vermedi. Bir taraftan devlet ve ordu içinde ağırlığını sürdüren savaş taraftarı şovenist çevreler, bir taraftan da partimiz içinde çeteleşen ve Başkan Apo'nun politikasının inisiyatif kazanmasını istemeyen işbirlikçi eğilim bu süreci provoke ederek durdurdu. Devlet içinde savaş rantçısı çevre ve Yeşil gibi unsurlarla ilişkisi olan bir kişinin bu provokasyonu yapması tesadüf değildi. Başkan Apo'nun politikasının inisiyatif kazanarak, içimizdeki ve dışımızdaki çeteleşmiş unsurların kendini yaşatma imkanlarını ortadan kaldırması istenmiyordu.

Özal'ın öldürülmesi de, 33 askerin vurulması da bu sürecin boşa çıkarılmasıyla ilgilidir. İlk girişim başarısız da olsa Başkan Apo bu süreci sürdürmek için her fırsatı değerlendirmek istiyordu. Devletten gelen olumlu en küçük işarete bile anlam vermek istiyordu. Nitekim '95 yılında ikinci defa tek taraflı ateşkes ilan edildi. Birinci ateşkeste olduğu gibi, ikinci ateşkeste de Başkan Apo Merkez Komite'nin düşüncesini aldı. Ağırlıklı olarak Merkez Komite her iki ateşkesi de uygun gördü ve onayladı. Ama ikinci ateşkes de Türk devletinin ağır saldırıları karşısında devam ettirilemedi.

Yeni strateji iradesi kırılmayanların stratejisidir

Demokratik özgür birlik ve demokratik mücadele stratejisi Başkan'ın esaretiyle başlamamış; aksine '93'le birlikte başlatılan bu sürecin doğruluğunu ve pratikleştirilmesinin zaman geçirilmeden yapılmasını gözler önüne sermiştir.

Uluslararası komplo sonrası ortaya çıkan fedai halk gerçekliği, bu yeni stratejinin başarıya ulaşmasının tüm imkanları ve koşullarının olgunlaştığını göstermesi bakımından çok çarpıcı ve önemlidir. Yeni mücadele stratejisinin bu halk gerçekliğine, örgütlülüğüne ve eylemliliğine dayandırılması gerekli hale gelmişti. Bunu yapmamak halkın gücünü atıl bırakmak, hatta yıpratmak anlamına gelirdi. Artık parti ve halk kendisine güvenerek stratejisinde değişikliğe gidebilirdi. İşte Roma süreci Başkan'a ve partimize bu güveni fazlasıyla verdi. Uluslararası komploya karşı halkın bu mücadelesi, partimizin özgür geleceğe güvenini, eskisinin kat kat üstünde artırdı. Yalnız Kuzey-Batı Kürdistan değil; tüm Kürdistan halkı özgürlük mücadelesinde kararlılığını dışa vurmuştu.

Bu gerçekler ışığında 2 Ağustos geri çekilmesi partimizin çeyrek asırdır yarattığı ulusal demokratik birikime ve halkımızın mücadele kararlılığına dayanmaktadır. Yeni stratejimizin doğru anlaşılması ve gereklerinin yerine getirilmesi için ilk önce bu gerçeğin bilinmesinde fayda var. Bu çerçevede anlamayanların kendi anladıkları biçimde sonuç çıkaracakları açıktır.

Her şeyden önce yeni stratejimiz mücadelesizliği değil mücadeleyi sürdürme ve geliştirmenin stratejisidir. Mevzileri kalıcılaştırma ve derinleştirme stratejisidir. Mücadelenin yarattığı tüm değerleri büyük bir öngörüyle örgütlendirip pratikleştirme stratejisidir. Yani mücadele değerlerini başarıyla taçlandırma stratejisidir. Çeyrek asırdır verilen mücadelenin büyük değerler yarattığına inanana ve iradesi kırılmayanların stratejisidir. Komplo öncesi ve sonrası olmazı dayatan, inançsızlığa ve karamsarlığa düşenlere karşı inancı ve kararlılığı gösterme stratejisidir.

Başkan Apo ve partimiz 2 Ağustos sonrası süreci böyle ele aldı. Bu çerçevede amansız bir mücadele vererek komployu boşa çıkarıp hamle yapma konumuna ulaştı.

Uluslararası komplo ile birlikte mücadele içinde pişmeyen, mücadele içinde çelikleşmeyen; ya da birkaç yıl içinde bir şeyler elde etmeyi uman çevre ve kişiler içinde bir umutsuzluk ortaya çıktı. Bunlar kendi ruh hallerinin genelini ruh haliymiş gibi yansıtmaya çalıştılar. PKK'nin bu komplo karşısında ayakta kalamayacağını düşünerek yeni hesaplar içine girdiler. PKK'nin hangi tarihin ve tecrübenin ürünü olduğunu bilmediklerinden bu kompunun altından kalkılamayacağını sandılar. Bunlar söylemleri ne olursa olsun uluslararası komploculara teslim olmaktan başka yol olmadığını düşünen kesimler olarak karşımıza çıktı. Bunların çoğu PKK'nin gücünü ve yarattığı değerleri bütün olarak yaşamayan bireylerdi. Kendi yalnızlıklarını, birey olmanın gelen güçsüzlüklerini ve çaresizliklerini partimize de layık görüyorlardı. Parti içinde de partiyi hiçbir zaman yaşamamış; partinin ve halkın değerleriyle bütünleşmemiş bireyler de benzer duyguyu yaşadılar.

2 Ağustos kararıyla birlikte dışımızda ve içimizde bu duyguları yaşayanların çıkarmak istediği sorunlarla karşılaşıldı. Özü itibariyle iradesi kırılmış bu birey ve çevrelerin yeni stratejimizi de böyle anlama ve böyle anlamamızı dayatma çabaları oldu. *“Bu adımıımızı ve stratejimizi böyle anlamazsınız; yeni strateji örgütü de mücadeleyi de gerekli kılıyor”* dediğimizde ise tepkiyle karşılaştık. “Bu stratejiyi böyle anlamamazsınız” dayatması yapmaya çalıştılar. Yeni stratejinin bir mücadele stratejisi olarak VII. Kongre'de kesinleşmesi, bu defa bu çevreleri “bu stratejiyi nasıl boşa çıkarırız” tutumu içine soktu.

VII. Kongre'de örgüt ve mücadele anlayışında tasfiyeci tezi savunan üç beş kişinin kaçtıktan sonra yüzlerine radikal ve sol

“Yeni stratejimiz mücadelesizliği değil mücadeleyi sürdürme ve geliştirmenin stratejisidir. Mevzileri kalıcılaştırma ve derinleştirme stratejisidir. Mücadelenin yarattığı tüm değerleri büyük bir öngörüyle örgütlendirip pratikleştirme stratejisidir. Yeni mücadele değerlerini taçlandırma stratejisidir.”

maske takmaları bu açıdan ibret verici oldu. “PKK'nin ismini hemen değiştirelim, eskiler yeni stratejiyi uygulamak istemiyor” diyenlerin, kaçtıktan sonra yeni stratejinin karşısında gözükmeleri ise bu kişilerin bireysel ve anlık duygular dışında bir politik kişilikleri olmadığını da gösterdi. Bu durumun, parti kadrolarının tasfiyecilik karşısında bilinçlenmelerine büyük katkısı oldu.

2 Ağustos'la birlikte uluslararası komploya karşı yeni bir mücadele dönemi başlatıldığı görüldüncə, bu defa partiye saldırarak dağıtma hareketi içine girildi. Komplo PKK dağıtılarak tamamlanmak isteniyordu. Partimizin Önderliği sahiplenmesi engellenerek, komplo istediği başarıya ulaşmak istiyordu. Başkan Apo'nun idam edilmeden öldürülmesi böylece gerçekleştirilecekti. Partimiz tasfiye edilmek istenirken onun bünyesinin ve bilincinin yıkılmaz derecede sağlam olduğu hesap edilmemişti. Partimizin, Kürt halkının tarih bilinci olduğunu her zaman dile getirmemiz, bu süreçte de kendini doğruladı.

Bu dönemde uluslararası komplo rüzgarını arkasına alarak partimizi tasfiye edeceklerini sananlar az çıkmadı. Başkan Apo'ya yıllarca açık ve gizli düşmanlık besleyenler esaretle birlikte “Apo dönemi”ni sona erdirmenin hesabıyla partimize saldırdılar. '70'lerde Apocular tarafından etkisizleştirilen, ideolojik ve politik ayarları ortaya çıkarılan bir çok birey ve çevre, 25 yıl önce aldıkları yenilginin rövanşını alma fırsatını ele geçirdiklerini düşünerek, bir araya gelmeye çalıştılar. Apocuların ortaya çıkardığı mirasın iştah kabartıcılığı, bu yıllanmış ya da küllenmiş öfkeleri daha da saldırgan hale getirdi. Hiçbir ölçü ve değer tanımadan, söylediklerini kulakları iştmeden, kendilerinin kim ve nerede olduklarını düşünmeden partimize küfürler yağdırdılar. Böylece 25 yıldır sıkıntı içinde olanlar rahatlamaya çalıştılar.

İçimizde olup da hiçbir zaman bizi ve değerlerimizi yaşamayan bir kaç kişi de kaçtıktan sonra benzer siyasal patolojik ruh halini gösterdi. Nasıl olsa uluslararası komplo vardı. PKK ve Apo tasfiye edilmekten vazgeçilmemişti. KDP ve YNK zaten PKK'yi tasfiye etmek için bu günleri bekliyorlardı, YNK komployu Kürt eliyle tamamlamak isterken, bu Kürt elini güçlendirmek için bekleyen sözde Kürtler ise düşmanlığı daha da hızlandırdı. Böylece Osmanlı'nın tüm isyanları, Kürtlerin bazılarına temizletmesi –yani devşirme politikası– bir kere daha yaşıtılacaktı.

Ne var ki PKK'nin tarih bilinci, tarihin bir daha tekrerrür etmesine fırsat vermeyecek kadar köklü ve kapsamlıydı. Uluslararası kompunun, Kürdü yok sayan ve bölge devletlerinin birleşerek ulusal hareketleri ezen, eski sistemi getirmek istediği açıktı. Kürt sorununa çözüm bulamayanların eski sisteme dönüş yaparak çıkarlarını korumak istemeleri anlaşılır bir durumdu. Partimiz ise komploya karşı Başkan Apo'nun yarattığı özgürlük sistemini ve bunun esas gücü olan örgüt varlığımızı koruma kararındaydı.

Bu dönemde en ağır saldırı YNK'den geldi. Ordu gücümüzü kuşatarak iradesini kırma ve teslim almayı önüne koymuştu. Bunu başarabileceği konusunda başta Türk devleti olmak üzere bir çok güce söz vermişti. YNK, PKK'yi kontrol altına alırsa PKK'nin etkisindeki bir çok alanda imkan ve güç sahibi olacak, Güney'de de KDP'nin önüne geçecekti. Böylesi bir tilki politikacılı-

ğıyla bir taşla birkaç kuş vuracaktı. Bu defa da yanlış hesap gerillanın inancına çarparak yere düştü. YNK'nin PKK'yi tasfiye edeceğini düşünen bölge güçleri ve bazı yüreği zift bağlamış Kürtler hayal kırıklığına uğradı.

PKK dağılırsa kendi Kürtlerini rahat kontrol edeceğini; tüm Kürtlerin mücadelesini her parçada ezilemeyecek noktaya getirmiş olan özgürlük sisteminin dağılacağını düşünenler, bu hesabın boş olduğunu gördüler. Yıllarca Türk devletinin “bugün dağıldı yarın dağılacak” şeklinde süren hayaline, kendilerini de kaptırdıklarını çok iyi anladılar. YNK'nin PKK'yi tasfiye edecek güçte olmadığını görerek başka planlara yöneldiler.

YNK gibi bir çok güç de PKK'nin birliğini koruyamayacağını düşünüyordu. YNK PKK'ye saldırırken “saldırırsam birlikleri dağılır” diye hesabını yapmıştı. Zaten kaçan birkaç kişi YNK'ye “PKK bugün dağıldı, yarın dağılacak” gibi haberler götürerek YNK'nin yanlış politika da sabitleşmesine yardımcı olmuşlardı. Bunlar, canlı tanıklarıyla belgelidir.

Bu dönemde Başkan Apo'nun yetiştirdiği sorumlu kadro tipi ve PKK tarihinin kadroya verdiği örgüt bilinci, komploya karşı mücadele de belirleyici rolü oynadı. Bazı istisnalar dışında, kadroların ezici çoğunluğu parti birliğini ve örgüt gücünü korumada sorumlu davrandı, PKK'nin birliğini korumasını her şeyin üstünde tuttu. Üst yönetimde sağlanan uyum, birlik ve dayanışma, alta yansyarak parti düşmanlarının hevesini kursaklarında bıraktı. “Dağılma ve bölünme Kürtlerin ulusal özellikleri ve kaderidir” yargısı kadrolarımız tarafından yerle bir edildi. “Sorunların varlığı ve çözümü ancak partiyi ve mücadeleyi güçlendiriyorsa anlamlıdır” kültürü, her türlü yanlış eğilim karşısında galebe çaldı ve zafer kazandı.

Partimizin en özgürlükçü ve devrimci yapısı ve alanı olan Kadın özgürlük hareketinde yaşanan bazı sorunlar, örgüte karşı kıskırtılmak istendiye de bu başarılamadı. Bu alanda çıkan sorunlar, Kadın Özgürlük hareketinin doğası ve gelişim diyalektiğine bağlı olarak geliştiği halde; bunu partiyle bir sorun varmış gibi göstermenin saptırma ve bilinçli çarpıtma olduğunun bilincine varan kadın ve erkek yoldaşlarımız; bu sorunları aşarak hem Kadın özgürlük hareketini hem partiyi güçlendirerek Başkan Apo'ya ve tarihe karşı derin bir sorumluluk içinde olduklarını gösterip dost ve düşman karşısında önemli bir yoldaşlık dersi verdiler.

Partimiz, Ortadoğu Konferansı, III. Kadın Kongresi ve II. Merkez Toplantısı'yla birlikte 2000 Eylülü'nde kompunun boşa çıkarıldığı; artık hamle yapılarak tekrar her alanda siyasal gelişmelere yön verir konuma geldiği kararına vardı. Yapılan eğitim ve toplantılarla VII. Kongre'de kararlaştırılan yeni stratejimiz ideolojik, teorik, politik ve pratik olarak daha da netleştirilip parti yapısına kavratıldı. Böylece komployu boşa çıkaran partimiz, dimdik ayakta ulusal demokratik mücadeleye öncülük yapacak güç ve etkinliğe ulaştı.

15 Şubat'la başlayan ve 2001 Newroz'u'nda zirveleşen halk hareketliliği bir yönüyle kompunun başarısızlığına uğratılıp, partimizin ayakta kalmasının kutlanımasıydı. Halk 21 Mart'ta yalnız Newroz'u değil, partimizin ayakta kalışını da kutladı. Partimiz güçten düşse; mücadele edecek örgüt konumundan çıksaydı, Diyarbakır'daki sayı onda bir olurdu. Aynı durum Halep ve diğer Newroz alanları için de geçerlidir. Çünkü partimizin varlığı ve gücü tüm Kürt halkının moral kaynağıdır.

Bugün HADEP'in oyları artmışsa, bunun nedeni, yeni stratejimizin olumlu etkisi yanında partimizin ayakta kalmasıdır. Eğer partimiz tasfiye olsaydı Ankara'daki HADEP Kongresi 100 bin kişi toplayamazdı. Partimizin ayakta kalmasından alınan moral güçle on binlerce Kürt Ankara'ya taşınmıştır. Bu gerçekleri, herkes görmeli ve bilmelidir.

Demokrasi mücadelesinin güvencesi partimizdir

Partimiz yeni stratejimizle birlikte bazı sorunlar yaşasa da mücadelede önü açıldığı için, yeni bir heyecan kazanmış durumdadır. Yeni stratejik yaklaşım, politik ve taktik yaratıcılığa yeni açılımlar yaptırarak bir tıkanmanın, kısır döngünün ve çözümsüzlüğün önünü aldı. Mücadelemizin çeyrek asırdır ortaya çıkardığı birikimin daha verimli değerlendirilmesi anlamına gelen yeni stratejimiz, kitlelerin mücadeleyi sahiplenme ve katılımında artışa yol açtı. Ulusal demokratik devrimimizin derinleşme ve yaygınlaşma süreci olarak önümüzdeki dönem mücadelesine güçlü bir zemin sağladı. Düşünme, tartışma, doğruları ve yanlışları değerlendirme süreci olarak da geçen son iki yıl, halkın doğal önderlerinin yetişmesi için önemli fırsatlar sundu.

Savaşın durdurulması süreci ve yeni stratejimiz, içte ve dışta zayıf duruşlu birey ve çevreleri netleştirmesi açısından da önemli rol oynadı. Hastalık yayan ve sağlıklı çevreleri de olumsuz etkileyen bu arınma ve arındırma süreci, gelecekte çürüme ortaya çıkaracak durumu da bertaraf etmiş oldu. Zayıflıkların, hastalıkların görülmesi partimizin içte ve dışta nasıl bir ideolojik mücadele vermesi gerektiğini göstermesi açısından da olumlu oldu. Çünkü son zamanlarda nasıl ve neye karşı ideolojik mücadele verilmesi gerektiği konusunda muğlak duruşun yanı sıra, ideolojik çizgimizdeki ayırım noktalarının silinme tehlikesi yaratılmak isteniyordu. Ayırım noktalarının belirsiz hale getirilmesi, biraz da bilinçli yapıyordu. Kaçan unsurların şahsında da görüldüğü gibi, parti içinde sosyalizm düşmanlığını geliştirme, ilkel milliyetçi düşünce ve yaşam eğilimini pratiğe geçirme isteği hissediliyordu. Yeni stratejik sürecin yarattığı netleştirme, bu tür anlayışların açığa çıkarılarak mücadele edilmesi fırsatını yarattı. Bu da ideolojik örgütsel ve yaşam ölçülerinin yeniden gündemeleştirilerek partimizin güçlendirilmesi ve yeniden yapılandırılmasına vesile oldu.

Sonuç olarak büyük bir mücadele içinde geçen iki yıl, partimiz için büyük bir sınav oldu. Bu sınavı başarıyla atlattırmamız halkımız ve dostlarımıza güven verdi. Düşmanlarımızı ise hayal kırıklığına uğrattı. Komplo ile birlikte ikircikliğe düşen dostlarımızı tekrar ulusal demokratik mücadelemize yakınlaştırdı. Başkan Apo'nun yarattığı halk ve özgürlük sisteminin saldırılar karşısında dayanıklılığı bir daha görüldü. Partimiz ve halkımız, bu süreçten büyük tecrübe kazanarak ve kendini zorluklar karşısında biraz daha pisherek güçlenmiş olarak çıktı. Her zorlu ve sıkıntılı süreçten yıkılmayarak çıkan siyasal güçler ve bireyler eskiye göre daha güçlenmiş olarak yeni sürece girerler. Partimizin ve halkımızın bugünkü durumu da budur.

– Bu iki yıllık süreçten çıkarılacak dersler ışığında kadroların ve halkın önümüzdeki süreçte yapması gerekenler nelerdir?

– Parti ve mücadele tarihimizin önemli ilk kritik dönemi ve süreci 12 Eylül sonrası yurt dışı sürecidir. Partimiz bu dönemde tasfiyeciliğe karşı varolma, yok olma mücadelesi verdi. Ağır sorunlar yaşadığı gibi önemli deneyimler kazanarak bu süreci başarıyla atlattı. Eğer Başkan Apo olmasaydı, tasfiyeciliğin şiddetli saldırılarını püskürtmek zor olurdu. Dolayısıyla 15 Ağustos Atılımı da ortaya çıkmazdı. Parti o dönemde içten ve dıştan ağır saldırılarla karşı karşıyaydı. Tasfiyeci eğilimlerin bin bir çeşidi karşımıza çıkıyor; partiyi tasfiye etmek için hücum ediyordu. Bu saldırılar ya partimizi yıkacak; ya da partimiz bu tasfiyeciliğe karşı zafer kazanarak süreçten güçlenerek çıkacaktı. Tabii tasfiyecilik tasfiye edilerek yeniden kazanan partimiz ve Kürdistan halkı oldu. Bu nedenle biz bu dönemdeki mücadele ve deneyimi tasfiyeciliğe karşı mücadele de başucu kitabı olarak görüyoruz. Parti kadroları bu süreçten örgüt ve parti militanlığı konusunda bilinçlenerek çıktılar. Partimizin daha sonraki dönemlerde tasfiyeciliğe karşı mücadelede sürekli başarı kazanması, bu dönemde elde ettiği partileşme ve militanlaşma bilinciyle oldu.

Bu son iki yıl, en az '80 sonrası kadar parti militanlarına bilinç ve tecrübe kazandırdı. Fakat bu son iki yılın '80 sonrasından temel bir farkını da görmemiz gerekir. '80 yılı sonrası bilinç ve tecrübeyi daha çok kadrolar kazanmıştı. Son iki yılda yalnız kadrolar değil Kürdistan halkı da saldırılar ve tasfiyeciliğe karşı mücadele de önemli bir deney kazandı. Halk olarak, Ulusal Önderliğinin, öncü partisinden ve ulusal demokratik mücadelenin nasıl ve hangi kisveler altında yok edilmek istendiğini yaşayarak gördü. Kürdistan'daki siyasal akımların iç yüzü konusunda önemli bir bilinçlenme yaşarken; bölgesel ve uluslararası alanda Kürt politikasının ne olduğu konusunda da bir çok gerçeği yaşayarak öğrendi. Bu iki yıl Kürt halkının yoğunlaşmış biçimde politikleştiği bir süreç oldu. Duygusal ve dar yaklaşımlar yerine doğru ve yanlış ayırt edebilecek bir düzey kazandı.

Özellikle Kürtlük adına simsarlık yapan, Kürtçülüğü bir geçim aracına dönüştüren, ama özgürlük ve demokrasi konusunda çözümsüzlüğün adı olan ilkel ve dar milliyetçiliği daha iyi tanıdı. YNK gibi fırsatını bulduğunda ulusun en önemli birikim ve değerini satacak güçler karşısında hassas olmanın vazgeçilmezliğini anladı. Birilerinin veya bir örgütün adının başında Kürt bulunmasının Kürt halkının çıkarına hizmet etmesi anlamına gelmediğini bir daha gördü.

Bu iki yıl, büyük bir tecrübe olarak önümüzdeki döneme ıskı tutuyor. Her şeyden önce yeni stratejimizin bir mücadele stratejisi olduğu daha iyi kavrandı. Kürdistan'da en küçük bir adımın bile büyük mücadeleler ve bedeller gerektirdiği bu dönemde daha iyi anlaşıldı. Uluslararası kompunun Başkan'ın esaretiyle bitmediği, bunu tamamlamak için PKK'nin de tasfiye edilmek istendiği, saldırıların sürekliliğiyle daha da netleşerek ortaya çıktı. Dolayısıyla partimizin ayakta kalması ve güçlenmesinin ulusal demokratik mücadelenin başarısı için şarttır. Bunu görmeden hiç bir konuda başarı sağlanamaz. Bu gerçek, kadrolara ve halka parti etrafında sıkı kenetlenmenin zorunluluğunu dayatmaktadır. Bu konuda şimdiye kadar sürdürülen sorumluluk ve duyarlılığın bundan sonra da sürdürülmesi gerekiyor. Birinci görev bu oluyor.

Bu görevin başarılması ise durarak ve bekleyerek olmaz. PKK ve Ulusal demokratik mücadelenin diyalektiği ve varlık nedeni sürekli pratikleşmek ve yeni değerler üretmektir.

Bunun için kadrolar her şeyden önce örgüt ve militanlık bilincini yüksek tutmalıdır. PKK'nin gücü ve pratikleşme düzeyi, örgütlenmesinden ve militanların örgüt yaşamına kendini yatırmasından geçer. Önderliğin yakalanmasından sonra özellikle tasfiyeciliğin örgüt ortamını muğlaklaştırma sürecinde örgüte gelmeme, örgüt içi yanlışlıklara karşı mücadelede zayıf kalma yaşandı. Bu yaklaşım partimizin temel güç kaynağı örgüt ve militanlık anlayışında zayıflama ve partiyi tehlikeler karşısında sa-

“Kürdistan Devrimi gibi zor bir siyasal mücadelede en büyük güç kaynağı örgüttür. Özgürlük ve demokrasi mücadelesinin Kürdistan'daki tarzı, Apocu örgüt ve yaşam anlayışı olmadan pratikleşemez. ‘Örgütsüz de mücadele olur’ anlayışı Kürdistan'da tasfiyeciliğin kendisini ifade etme tarzıdır.”

vunmasız bırakma gibi ciddi bir durum ortaya çıkardı. Tasfiyeci eğilimlerin netleşmesi ve mahkum edilmesi süreci, bu zayıflıkları önemli oranda giderse de, militan duruştaki bu yetersiz yaklaşımların tümünden giderilmesi için duyarlılık ve mücadelenin sürdürülmesine ihtiyaç vardır.

Kürdistan Devrimi gibi zor bir siyasal mücadelede en büyük güç kaynağı örgüttür. Özgürlük ve demokrasi mücadelesinin Kürdistan'daki tarzı, Apocu örgüt ve yaşam anlayışı olmadan pratikleşemez. “Örgütsüz de mücadele olur” anlayışı Kürdistan'da tasfiyeciliğin kendisini ifade etme tarzıdır. Hiç bir ülkede olmadığı kadar eylem ve irade birliğini sağlayacak örgüt anlayışının zorunluluğu, Kürdistan için vazgeçilmez bir ihtiyaçtır. Partiy ve örgütlenmeye gevşek yaklaşım, partiyi ve mücadeleyi saldırılar karşısında zayıf bırakmak anlamına gelir. Biz hala yok edilmek istenen bir partiyiz. Varlık nedenimizin tehlikede olmadığı düzeyde bir demokratik mücadele yapma imkanına kavuşmuş değiliz. Hala böyle bir imkanı elde etme mücadelesi veriyoruz. Bugün demokratik mücadele ve demokratik özgür birlik mücadelesinin güvencesi olarak partimizi koruyup ve güçlendirmeye çalışıyoruz. Bugün Kürdistan halkı mücadele etme imkanını her yerde buluyor ve geliştirmeye çalışıyorsa bunun nedeni partimizin varlığını sürdürmesidir.

Eğer kadrolar örgüte gelmez; örgüt ilişkilerinde kendine göre tutum içinde olursa mücadelenin güvencesi olan parti varlığını saldırılar karşısında korumada zorlanır. Bunun için parti kadroları nerede olursa olsun örgüt ciddiyeti ve sorumluluğunu her yerde hissetmelidir. Dağdaki kadronun da, Avrupa'daki kadronun da metropoldeki kadronun da örgüt ve sorumluluk anlayışı aynıdır. Bir alandan başka alana sürekli kadro akışları olur. Her alan kendine göre bir örgütçülük tutturursa, bu durum daha sonra başka alanlara da bu kadro anlayışının taşınacağı anlamına gelir. Bunu partimiz kabul edemez. Hiç kimse partimize “beni böyle kabul edin” dayatmasında bulunamaz. Partimiz hiç bir kimseye muhtaç değildir; ancak herkesin onurlu bir mücadele ve yaşam için örgüt gücüne ihtiyacı vardır. PKK militanlığının büyük ve ele geçmez onuru ancak böyle kazanılır.

Yeni strateji halka mücadeleyi sahiplendirme stratejisidir

Biz kadrolarımızın her şeyden önce şehitlerimizde somutlaşan örgüt anlayışını pratiklerinde yaşatmalarını istiyoruz. Kazanmanın sırrı PKK'nin bu militanlığındadır. Gücümüzün bu sırrını koruyamazsak ve bu ölçülere ulaşma mücadelesi vermezsek, militanlık görevimizin birinci koşulunu yerine getirmemiş oluruz.

Bu birinci koşul yaşam felsefemizle yakından bağlantılıdır. PKK militanları şimdiye kadar yaşamlarını halkın özgürlük ve demokrasi mücadelesine kilitlediler. Fedai bir ruhla yaşamlarını adadılar. PKK bu dava adamlığı ruhuyla, tüm zorlukları aşmasını bildi. Başkan Apo'nun felsefesi tüm militanların da yaşam felsefesidir. Bu da **“her anına özgürlük mücadelesi sığdırmak ya da hiç yaşanmamış saymaktır.”** Apocu yaşam felsefesi, özgür ve güzel yaşamı sevmek, bunun dışında olacak bir yaşamı yaşanmamış saymak, daha doğrusu hiç yaşamamaktır. Kemal Pir'in **“Yaşamı uğruna ölecek kadar sevmek”** sözü, işte bu yaşam felsefesinin veciz ifadesidir.

Bu ilkelere bağlılık, tüm parti kadrolarını pratikleştirecek ve başaracak konumda tutar.

Partimiz komployu boşa çıkarak savunma döneminden hamle dönemine geçmiştir. Tüm kadrolar bu hamle dönemine kendilerini sözünü ettiğimiz ölçü ve ilkeler temelinde katarak mücadelenin öncülüğünü en iyi biçimde yapmalıdırlar. Her yerde örgüt yaratma ve harekete geçirme temel amaç olmalıdır. Tartışma ve eğitimi bu örgüt ve eylem çalışması ile iç içe yapmak dönemin karakteri olmalıdır.

“Eğer özgürlük ve demokrasinin güvencesi, adil bir barışın teminatı partimiz ve gerillamız tasfiye amaçlı saldırılarla karşılaşırsa, gerillamız kendi meşru savunmasını yapacaktır. Başkanlık Konseyimizin açıkladığı gibi imha saldırıları durdurulmazsa karşılık verme hakkımızı her an kullanabiliriz.”

Her gün yeni örgütler kurma, örgütleri güçlendirme ve eyleme geçirme düşünülen tek şey olmalıdır. Zorlukları ne olursa olsun bu görev başarılmalıdır. Apocu mücadele felsefesi bunu gerektiriyor.

Özgür birlik stratejisi için demokratik mücadele, kadroların yaratıcılığına ve çok yönlülüğüne de ihtiyaç duyar. Yeni stratejimiz örgüt ve mücadele zenginliğinin önünü açmıştır. Herkesin yeteneğini kullanabileceği bir mücadele sürecine girilmiştir. Yasal örgüt ve mücadeleden Halk Savunma Kuvvetleri'ni büyütüp meşru savunmayı güçlendirmeye kadar her alanda kadrolara önemli görevler düşüyor. Zamanı boş geçirmeyi bir yana bırakalım, zamanı eskisinden çok fazla bir çabayla değerlendirmek bu dönemin başarısı için şarttır.

Halk her yerde mücadeleye hazırdır. Her çalışma alanında başarılı sonuç almanın imkanı vardır. Yeni strateji başarı imkanlarını daha da artırdı. Dolayısıyla kadroların öncülük görevlerini en iyi biçimde yerine getirmeleri gereken bir dönemden geçiyoruz. Çalışma önünde engel olarak hiçbir gerekçeyi kabul etmiyoruz. Komploya vereceğimiz en iyi cevap, daha fazla tempo, daha fazla çaba, daha fazla fedakarlık yaparak pratikleşmek olmalıdır. Her kadro her gün ne kadar iş yaptığının muhasebesini yapmalıdır. Günlük planlama ve günlük sonuç alma mutlaka gözetilmelidir. Genel ve dönemsel planlama ve hedefler mutlaka bu biçimde güncelleştirilmeli, başarı ve başarısızlık günlük bir değerlendirilmeye tabi tutulmalıdır.

İki yıllık süreç halkımız için de önemli derslerle doludur. Uluslararası komplo ve sonrası süreci halkımız için de büyük bir bilinçlenme süreci olarak görüyoruz. Halkımız bu süreçte ulusal sağduyuya sahip olduğunu ortaya koydu. Halkımızın kolektif bilincinin doğru ile yanlış ayırt etmesi, mücadelemizin dayandığı halk gerçeğinin, özgürlüğü elde edecek düzeyde rüşünü ispatlaması olarak da değerlendirilmelidir.

Çeyrek asırlık mücadelemizin, halkımızı önemli oranda siyasal olgunluk ve kararlılığa ulaştırdığı, bu birkaç yıllık süreçte gözler önüne serildi. Serhildanlarla kişilik kazanan ve ağır baskılar altında pişen halk gerçeğine ulaşmak mücadelemizin en büyük zaferidir. Zaten yeni stratejimiz böyle bir halk gerçeğinin varlığına dayanıyor. Zaten yeni strateji daha çok da mücadeleye halkı sahiplendirme stratejisidir. Bu strateji ile mücadelenin ağırlıklı yönü halkın eline verilmiştir. Yeni stratejiyle halkın görev ve sorumlulukları artmıştır. Başlatma ve güçlendirmeyi parti ve gerilla

yapmış; sonuca götürmeyi ise halk yapacaktır. Öncülükte de daha çok halkın içinden çıkacak doğal önderler rol sahibi olacaktır. Yeni stratejimizin temel esprisi bu çerçevededir.

Artık halkımızın ne başkasından beklemesini ne de başkalarını şikayet etmesini doğru bulmuyoruz. Şikayet ettiği konuyu bizzat kendi iradesini koyarak düzeltme yoluna gitmelidir. Savaşın durdurulması, halka mücadele verme imkanlarını sağlamak ve onu değerlerin gerçek sahibi yapmak için gerçekleştirildi. Halk gerçekliğinin üstesinde geleceği ve kendini feda edeceği mücadele araç ve yöntemlerinin devreye gireceği bir ortamın önünün açıldığını söyleyebiliriz. Böylece çeyrek asırlık mücadelenin ortaya çıkardığı birikim, yeni örgüt ve mücadele biçimlerine dönüşerek kalıcı sonuçlara ulaştırılabilir. İçinden geçtiğimiz dönemin temel özelliği böyledir.

Serhildanlar ve daha sonraki eylem biçimleri ile halkımız, gerilla dışındaki mücadele biçimlerini de öğrendi. Böylelikle diğer uluslar ve halkların fazlasıyla kullandığı mücadele silahlarını halkımız da kullanır oldu. Kürt halkı silahlı mücadele dışında hak arama yöntemlerini, bizim mücadelemize kadar fazla kullanmamıştı. Bu nedenle mücadeleler isyan ve bastırılma ikilemi etrafında bir pratikleşmeyi ve kaderi yaşamıştır.

Egemen-sömürgeci güçlerin hak arama konusunda hiçbir imkan tanımaması, Kürtlerin mücadelede tek boyutlu kalmasını koşullandırdı. İlk defa mücadelemizin ortaya çıkardığı halk gerçekliğiyle bu tek boyutluluk aşıldı. Böylece silahlı güçler dışında, halkın da hak arayabileceği örgüt ve eylem biçimleri mücadele hanemize girdi. Bunu demokratik devrimimizin ortaya çıkardığı önemli bir gelişme olarak görmek ve devreye sokmak, mücadeleyi yükseltmenin olmazsa olmaz koşulu haline geldi.

Önderliğe sahip çıkmak ulusa sahip çıkmaktır

Yeni stratejimizi çarpıtmak ve mücadelesizlik gibi göstermek isteyenlerin amacı, halkımızı mücadelesiz bırakmaktır; halkımızı klasik isyancılığı aşmayan sınırlarda tutmaktır; halkımızı her şeyi dışardan veya gerilladan bekleyen bir pasifizme mahkum etmektir. Çeyrek asırlık mücadelemizin ortaya çıkardığı imkanları inkar ederek, halkımızın yeni mücadele araçlarıyla donanmasının önüne geçmek; yeni stratejimizi çarpıtmak isteyenlerin esas amacı haline gelmiştir. Bunu kimi bilinçli yapıyor, kimi ise

30 yıllık mücadelenin neler yarattığını görmediğinden yeni stratejimizi anlayamıyor.

Halkımız ve onun doğal önderleri zengin örgüt ve mücadele yöntemlerine kavuşarak isyan ve bastırılma biçiminde tekrarlanan kara kaderin sona erdiğini göerek, demokratik ve meşru örgüt ve eylemliliğini daha fazla geliştirmenin çabası içine girmelidir. Her mahalle ve köye kadar örgütlenmesini, çeşitli biçimlerde yaygınlaştırmalıdır. Kültür evleri ve okuma odaları gibi kurumları da yaygınlaştırarak, yeni yaşamın düşünce ve kültürünü tüm bireylere kadar yedirmelidir.

Kadın ve gençler başta olmak üzere halkımız Önderliğe sahip çıkmalıdır. Önderliğe sahip çıkmak ulusa sahip çıkmaktır. Önderliğe sahip çıkmadan ne onurlu, ne iradeli olabiliriz. Önderlik şahsında onurumuzu ve irademizi kırmak istiyorlar. Buna izin vermemeliyiz. Bugüne kadar gösterdiğimiz örnek sahiplenmeyi, süreklileşen eylemlerimizle Apo Kürdü olduğumuzu dost ve düşmana göstermeliyiz. Başkan Apo bugüne kadar bizi eğitti, büyüttü, yaşattı, onurlu ve iradeli kıldı. Hala mücadelenin selameti ve başarısı için yaşamakta, her saniyesini halk için değerlendirmektedir. Halk olarak bu hizmetlere vereceğimiz karşılık, büyük sahiplenmeyle Önderliğimizi özgürlüğe kavuşturacak günleri yakınlaştırmalıdır.

Yeni stratejimiz, önemli mücadele imkanları sunuyor. Demokratik mücadele bileşenleri ile bir araya gelmenin koşulları olgunlaştı. Başta Türk halkının emekçi kesimleriyle bütünleşmek; demokratik devrim gücümüzü Türkiye'nin emekçileriyle birleştirmek başarı için şarttır. Dış güçlerden bir şey bekleyemeyiz. Bizim gerçek dostlarımız Türkiye'nin emekçi sınıfları ve demokratlarıdır. Dışarıdaki dostlarımızın desteği önemlidir; ancak sonuca gitme, demokratik Türkiye'yi yaratma, bu sorunların asıl muhatapları olan Kürt ve Türk halkının birlikteliğiyle gerçekleşir. Bunun dışındaki tüm stratejiler ve mücadele biçimleri, yaşadığımız gerçekliğe cevap veremez ve sonuç alamaz.

Bugün hiçbir mücadele yöntemi kötü ve anlamsız değildir. Silahlı mücadelenin zorunlu olduğu koşullarda başka mücadele biçimlerini öne çıkarmak, arabayı atın önüne koşmak olurdu. 30 yıl önce ne böyle bir halk vardı, ne de Kürt halkı mücadelesiyle bu düzeyde bir meşruiyet kazanmıştı. 30 yıl önce bugünkü mücadele araç ve yöntemlerini kullanmanın koşulları yoktu. 30 yıl önce bugün ortaya koyduğumuz strateji pratikleşemez ve başarı getirecek bir politika olmazdı.

Çeyrek asırlık mücadele Kürdistan'da her şeyi değiştirdi. Her örgüt ve mücadele biçimini anlamlı kılacak bir siyasal iklim ortaya çıkardı. En önemlisi de savaş ve Serhildanlar içinde pişen, her türlü zorluk karşısında özgürlük ve demokrasi kararlılığı gösteren bir halk gerçekliğine ulaşıldı. Son on yıldır Kürt halkı kadar zengin eylem biçimlerini kullanan ve siyasallaşan bir halk hareketi görülmedi. Yeni stratejiyi ve onun mücadele araçlarını bizzat Kürdistan halkının kendisi yarattı. Dolayısıyla yeni strateji Kürt halkının eseridir. Kürt halkının en önemli başarılarından biri böyle bir stratejiyi yaratmasıdır. Bu stratejiyi bir kazanım olarak değerlendirmek çeyrek asırlık mücadeleyi inkar etmektir.

Yeni stratejimiz bir mücadele stratejisidir. Demokratik özgür birlik için mücadele bin yıl da sürse bırakılmayacaktır. Eğer özgürlük ve demokrasinin güvencesi, adil bir barışın teminatı partimiz ve gerillamız tasfiye amaçlı saldırılarla karşılaşırsa; gerillamız kendi meşru savunmasını yapacaktır. Başkanlık Konseyimizin açıkladığı gibi imha saldırıları durdurulmazsa karşılık verme hakkımızı her an kullanabiliriz. Demokratik özgür birlik stratejisini boşa çıkarmak isteyenlere karşı silahlı savaş verme konusunu tartışmaya açtık. Partimiz şu anda böyle bir olasılığı tartışmaktadır. Yine bir savaş başlarsa bunun nasıl olması gerektiği de tartışma konularımızdandır. Defalarca belirttiğimiz gibi savaş başlatma tercihimiz de değildir. Bu gücümüzün olmadığından değil; çözümü için en doğru yolun demokratik mücadele olduğuna inanmamızdandır.

Halkımız da bu doğru strateji temelinde örgütlenmeli ve eyleme geçerek savaş kışkırtıcılarını geriletmelidir. Savaş rantçılarının cesaretini kırmada demokratik eylemliliklerimiz önemli rol oynayabilir. Türkiye'nin demokrasi güçleriyle birleşmek, savaş rantçılarının hesaplarını boşa çıkarmada en etkili yoldur.

Bu strateji devleti de değiştirmeyi ve zorlamayı amaçlıyor. Ancak değişimi ve çözümü devletten beklemek büyük bir yanılgıdır. Devlet yavaşıyor mu? Devlet kabul ediyor mu? gibi yaklaşım halkımızı atıl bırakmak isteyenlerin tutumudur. Bu strateji, devletin verip vermeyeceğine endeksli değildir. Devlet vermiyor o zaman bu strateji doğru değildir demek teslimiyetçi bir anlayıştır. Kendi gücüne ve objektif duruma göre değil devlete göre strateji belirlemektir. Stratejimizi böyle anlayanlara verilecek en iyi cevap halkımızın mücadeleyi yükseltmesi olmalıdır.

Halkımız bugün belirli mevziler kazanmıştır. Bir çok belediye yurtsever-demokrat Kürtlerin sorumluluğundadır. Yarın bir çok milletvekilinin çıkarılması da söz konusudur. Bu imkan ve mevzileri bireysel imkanlar için kullanmak bu halka yapılacak en büyük saygısızlıktır. Kürdistan'daki bu gelişme ve ortam hiçbir bireyin yeteneği sonucu ortaya çıkmadı. Dolayısıyla halkımız örgütlemesi ve tutumuyla bu belediyelere güç vererek bireysel ve dar değerlendirmelerin önüne geçmelidir. Halkın örgütlülüğü ve sahiplenmesi bu belediyeleri daha da güçlendirir. Halkımız, yakınma ve şikayette bulunma yerine bu belediyeleri sahiplenmelidir. Belediyelerin birey ve çevrelere hizmeti kabul edilmeyeceği gibi hiçbir kimse ve çevrede kendisi için çıkar ve imkan sağlamayı istememelidir.

Bu belediyeler demokrasi ve özgür birlik amacına hizmet ederse asıl görevlerini yapmış olurlar.

Halkımız bugün varolan kazanımlarını ve mevzilerini daha da artırmak için örgütlenmesini geliştirmeli ve eylemliliğini kesintiye uğratmadan sürdürmelidir. Barış ve demokrasi platformları her yerde yaygınlaştırılmalı ve kendi kendini yönetir hale gelmelidir.

Partimiz ve gerillamız demokrasi ve özgürlüğün güvencesi olarak vardır. Gençlik katılımını sürdürmeli, kadınlar demokrasi mücadelesine öncülük etmeli, halkımız partimizin politikalarını pratikleştirmelidir.

Önderliği ve PKK'yi sahiplenmeyi bir onur ve varlık nedeni görerek Önderlik ve partiye karşı saldırılara göğsünü siper etmemelidir. Halkımızın birliği ve moraliyle oynayan birey ve çevrelere de fırsat vermemelidir.

Partimiz Kürt halkının rafine olmuş politik bilincidir

– ABD, Yunanistan ve İngiltere gibi devletlerin komplodaki rolü tek tek ortaya çıktı. Bu yeni gelişmelerle birlikte komplonun devamını nasıl değerlendiriyorsunuz? Avrupa devletleri ve ABD'nin Kürt sorununa yaklaşımları nasıldır ve nasıl olmalıdır?

– Partimiz açısından komplonun politik yönü ve tarafları tümünden bilinmekteydi. Ayrıntılar ve teknik olan bazı noktalar dışında komplo partimiz tarafından açığa kavuşturulmuştu. Özü ve katılanlar konusunda partimizin değerlendirmeleri bir bir doğrulanıyor. Komployu an an yaşayan Başkan Apo, bu gerçeklerin açığa çıkmasında belirleyici rolü oynadı. Eğer Başkan Apo ve partimiz tasfiye edilseydi, komplo gerçeği tarihin tozlu sayfalarında unutturulmaya çalışılacaktı. Partimizin mücadele ile komployu boşa çıkarması ve politikada etkin hale gelmesi, komplonun daha fazla açığa çıkmasına yol açtı. Başarısızlık ister istemez komploya taraf olan ülke ve çevrelerde çözülme getirecektir. Hatta bugün dolaylı ortaya konan itiraflar açık ve daha net hale gelebilir. İngiltere'nin bu komplonun koordinatörlüğünü yaptığı biliniyor. Bu durumun daha da netleşmesi lazım. Yine ABD kimlere nasıl baskı yaptı? Hangi ülkeler ve bireyler hangi çıkar karşılığı bu komplo da yer aldı? Rusya ve Yunanistan'ın Önderliğimizi ve partimizi arkadan hançerlemeleri hangi basit çıkar gereği gerçekleşti? Bunlar açığa çıkarsa çirkinliklerin ve ahlaqsızlığın boyutu daha da anlaşılır hale gelir. Yine uluslararası güçlerin Kürt politikası ve Kürt halkına karşı yaklaşımlarının gerçek yüzleri görülür.

Halkımızın siyasal ve yeni strateji bilincinin daha fazla artması bakımından gerçeklerin ayrıntılarıyla bilinmesi önemlidir. Bu nedenle komplonun tüm yönleriyle açığa çıkarılmasını çok önemli görüyoruz. Bu komplonun her bakımından netleşmesi halkımızın siyasal bilinci ve duyarlılıklarının artması konusunda çok büyük katkı sunacaktır. Bu komplo iyi kavranılmadan doğru bir Kürt stratejisi oluşturulamaz. Doğru ittifak ve dostluk politikaları pratikleştirilemez. Partimizin yeni stratejisinin netleşmesinde, komplonun, tarih bilincini ve stratejik yaklaşımlarımızı rafine hale getirmesinin de önemli rolü oldu.

Partimizin çeyrek asırdır verdiği zorlu ulusal demokratik mücadele, Kürt halkı açısından çok şeyi netleştirdi. Bu yönüyle de bizim mücadelemiz Kürtler açısından büyük bir tecrübe hazinesi ortaya çıkarmıştır. Bu mücadele tarihini bilince çıkarılanlar politika da doğru yürüme imkanı ve şansını elde ederler. Bu açıdan partimiz aynı zamanda Kürt halkının rafine olmuş politik bilincidir.

Bir defa şunu belirtmekte fayda var: Uluslararası komplo sürdürülmek istense de, bir çözülüş sürecine girmiştir. Uluslararası komplo da yer alanları tekrar eski düzeyde bir araya getirmek zordur. Nitekim bunun bilincinde olan Türk devleti ve diğer komplocular yeni ilişkilerle zayıflayan noktaları ikame etmek istiyorlar. Uluslararası komployu, özellikle bölgesel güçlerle tamamlama çalışması görülüyor. Ancak partimizin komployu boşa çıkarması ve hamle yapacak düzeye gelmesi, bu politikaları daha baştan zayıf konuma düşürdü.

Uluslararası komplonun başarıya ulaşmaması, ABD'nin bölge politikalarının başarısızlığıyla paralel bir durumdur. Çünkü ABD'nin bölgede kurduğu denklem başarısızlığa mahkumdur. İsrail-Türkiye endekslı denklem, gücü ne olursa olsun nihai hedefine ulaşamaz. Zaten bölge halklarının iradesini dikkate almayan her politikanın akıbeti başarısızlıktır. Dolayısıyla komplonun amacının Kürdün iradesini kırmak olması ,başarısızlığı daha baştan getirmiştir. ABD veya başka bir güç kendine göre bir Kürt iradesi ortaya çıkaramaz. Bu coğrafya ne Afrika'nın bir köşesi, ne de ABD'nin arka bahçesidir. Herkesin bunu bilmesinde fayda var.

“Avrupa ve ABD şunu bilmeli ki, Ortadoğu dünyanın anahtarıdır. Burada demokrasi gelişirse tüm dünya hızlı bir değişime girer. Kürt sorunu çözülmeden de Ortadoğu demokratikleşemez. Dolayısıyla PKK'nin Demokratik Devrim ve Demokratik Ortadoğu Birliği mücadelesi önünde engel olmaktan çıkmalıdır. Tüm insanlığa ve kendi halklarına saygının gereği olarak, Ortadoğu'da tamamen bencil çıkarlara dayanan politikaları terk etsinler.”

ABD'li yetkilinin komplo ve Kürt sorununun çözümünü konusundaki açıklamaları aldatıcıdır. Bu açıklamanın kendisi Önderliğimize, partimize ve halkımıza karşı işledikleri suçlar kadar ağırdır. Bir halkı öndersiz, partisz, iradesiz bırak; ondan sonra sorunu çözmek için bunu yaptığını söyle! Bundan daha büyük tutarsızlık ve ikiyüzlülük olamaz. Hala işlediği ağır suçun hesabını Kürt halkına vermemişsin bu pişkinliği göstermek, partimizi ve halkımızı hiçe saymaktır. ABD'de bu üslubunu değiştirerek ve saldırganlığı bırakarak çözüm arayışı içinde olduğunu göstermelidir. Kürt halkının özgür iradesine saygılı olmalıdır. Aksi durum kendisine kaybettirir.

Ulusun önderinin, öncüsünün kim olacağına o halk karar verir. Bir halkın sorunu, o halkın iradi gücü varsa çözülür. Türkiye gibi Kürdün kimliğini bile kabul etmeyen bir ülkeye Başkanımızı teslim et, ondan sonra Kürt sorununun çözümünü için verildiğini belirt. Bu tamamen bir saptırmadır. Çözüm için mücadele eden ve bunun imkanlarını ortaya çıkaran Kürt halkının çözüm gücünü tasfiye etmek, her şeyden önce çözüm istememektir. Türkiye'nin inkarcı ve yok edici çözümüne destek veremektir. ABD'nin Başkanımızı teslim etmesinin bir izahı yapılacaksa, o da böyledir.

Kürt sorunu tabi ki çözülecektir. Bu çözüm ABD'nin belirttiği gibi bir halkın iradesini ve siyasi gücünün tasfiye edilmesi sonucu değil; bu gücün ayakta kalması sonucu olacaktır. Kürt sorununu çözüme götürecek güç Kürt halkının çeyrek asırdır verdiği mücadele sonucu ortaya çıkardığı her türlü birikimdir. Eğer çeyrek asırlık bu mücadele verilmeseydi, şimdi çözüm lafı bile kimse nin ağzından çıkmazdı. Çözümü Kürt halkının örgütlülüğü ve mücadelesi getirecektir. Zorlukları ve sıkıntıları olsa da uzak veya yakın bir gelecekte mutlaka Kürt halkı ulusal demokratik haklarını elde edecektir.

ABD ise tarihe Kürt halkının mücadelesine karşı inkarcılara en büyük desteği veren devlet olarak anılacaktır. Kürt ulusunun Önderini esaret altına alan zalim ve Kürt düşmanı olduğu gerçeğini gizleyemez, inkar edemez. ABD'nin Güney örneğindeki gibi Kürt sorunundan söz etmesi kendi çıkarı bunu gerektirdiği içindir. Bu, ABD'nin esas yüzünün bir ifadesidir. Halbuki İran-İrak savaşında Kürtler İran'la ilişkili; ABD ise Irak yanlısıydı ve Halepçe ABD onaylı gerçekleşti.

Bir daha belirtilim Kürt sorununun çözümü Kürt halkının büyük bedeller ödeyerek kesintisiz sürdürdüğü mücadelesinin ürünü olacaktır. Kürt halkı bu mücadeleyi hala sürdürüyor. Türk devleti yıllarca ABD uçakları helikopterleri, askeri ve siyasi desteğiyle Kürt halkına karşı kirli savaş yürüttü. Binlerce köyün yakılması ve binlerce faili meçhul cinayet işlendiği zaman da Türkiye'nin stratejik müttefiki ABD idi.

Eğer komplo tam başarılı olsa ve PKK tasfiye olsaydı bugün kimse çözümünden söz etmeyecekti. Zaten Türkiye böyle bir durumda kimseye söz söyletmezdi. “Bizde böyle bir sorun yok, bitti. Biten bir şeyi şimdi siz mi gündeme getirmek istiyorsunuz” diyerek, bunu söyleyenleri azarlayacaktı. Bugün ister PKK dostu, ister PKK düşmanı olsun Kürt lafı edilebiliyorsa; bu, PKK'nin ayakta kalarak mücadelesini sürdürmesi nedeniyledir.

ABD açıkça bilinçleri çarpıtmak, gerçekleri tersyüz etmek istiyor. Çözümün tartışma gündemine girdiği bir dönemde böyle bir açıklama yaparak, çözüm tartışmalarında kendisinin rolü olduğunu belirtmek istiyor. Bu yaklaşım Kürt halkının büyük bedeller vererek sürdürdüğü mücadeleye saygısızlık ve hakarettir. Başkanımızı teslim ederek PKK'yi tasfiyeye yönelerek çözüm gücünü ortadan kaldırma su-

çunu gizlemek ve gerçeği saptırmak için böyle aldatıcı bir yola başvuruyor. Kürt halkının bu aldatmalara karnı toktur. Kürt halkı çözümün nereden geçtiğini biliyor. ABD ve diğer güçlerin iki yüz yıldır Kürtleri sattığını ya da kullandığını, Kürt halkı hiçbir zaman unutmayacaktır.

ABD'nin kendi çıkarına gördüğünde başka yerlerde çözüm için neler yaptığını biliyoruz. Kosova Arnavutları'nın ulusal demokratik hakları büyük oranda kabul edilmesine rağmen, tüm NATO'nun Sırlara ne yaptığını biliyoruz. Çeçenler bağımsızlığa yakın bir statü içinde olmalarına rağmen ABD'nin son zamana kadar Çeçenleri nasıl desteklediği biliniyor.

Biz ABD'nin Kürt sorununu çözmek için bir şey yaptığını inanmıyoruz. Zaten parti olarak da şimdiye kadar ABD'yi böyle değerlendirmedik. Biz her zaman çözüm için tercihimizi açık olarak belirttik.

ABD komployu tezgahlayarak çözüm için oluşan tüm birikimleri tasfiye etmek istedi. Tüm dünyanın bildiği gerçek budur. Kürde yaklaşımı uluslararası komplo da açığa çıkmıştır. Bunun dışında Kürtlük için söylenen her şey demagojidir. Bunun için “ABD, Kürt ulusal demokratik hareketini tasfiye etme amacından vazgeçsin, elini üzerimizden çeksin, uşaklarını üzerimize sürmesin” diyoruz. Eğer böylesi bir yaklaşım içine girse, Kürtlere en büyük iyiliği yapmış olur. İradesine saygılı olmayı beklemek Kürt halkının en doğal hakkıdır. Onun için ABD, ne başka bir Kürdistan, ne başka bir Kürt halkı ne de başka bir PKK olmadığını bilmelidir. Günümüz dünyasında Kürt halkına yaklaşım, bireylerin de, halkların da, devletlerin de ahlaki ayarını belirleyen temel ölçüdür. ABD bu ölçüde kendini tartarak, çözüm konusunda kendisini sorgulamalıdır.

Kimlik mücadelesi Kürt sorununun özüdür

Avrupa yalnız bu komployla ilgili değil, bölgede Kürdü yok sayan bir düzeni 150 yıldır yaşatan bir güç olarak Kürt halkına karşı suçludur. Kürdün köle kalmasının sorumluluğu, İngiltere başta olmak üzere Avrupa'ya aittir. Avrupa'nın kurduğu bölge düzeninde Kürtlerin yalnızca kullanım değeri vardır. Bölgedeki Avrupa politikalarını sürdürmede kullanılan bir araçtır. Avrupa için Kürdün anlamı budur.

Avrupalılar her zaman Kürtlerden ve Kürtlerin haklarından söz etmiştir. Bunu bölgedeki politikalarının gereği olarak yapmaktadırlar. Hem bölge ülkelerine hem de gerektiğinde –dengelemek için– ABD'ye karşı kullanılan bir kozdur. Avrupa'nın politikasına tamamen “tavşana kaç taziya tut”

politikası denilebilir. Bugüne kadar sürdürülen bu politika; bundan sonra da sürdürülmeye çalışılıyor.

Özellikle son 10 yılda Avrupa Parlamentosu Kürtler için olumlu denecek bir çok karar aldı. Türkiye aleyhine olan bu kararlar, sözde parlak ve çarpıcı ifadeler de taşıyor. Bunlar doğru, ama bu kararların onda birini yansıtacak herhangi bir karar Ulusal Parlamentolarda neden alınmıyor? Gerçekten soruyoruz, Ulusal Parlamentolar neden Kürt sorununda Türkiye'yi sıkıştıran kararlar alamıyor? “Dostlar bizi pazarda görsün” misali etkisi olan Avrupa Parlamentosu kararları neden Alman veya Fransız Parlamentosu'nda dile gelmiyor? Cevabını biz verelim. Avrupa Parlamentosu'nda karar aldırma da, “tavşana kaç taziya tut” politikasının gereğidir.

Avrupa bu kararlarla Kürtleri teselli ediyor. Kürtleri kendinden yana olduğu konusunda aldatmaya çalışıyor. Bunları söylerken Avrupa Parlamentosu'nda karar alanların bu anlayışta olduğunu söylemek istemiyoruz. Çünkü bu parlamenterlerin çoğunluğu bu politikadan habersizdir. Avrupa Parlamentolarında engellenmeyen bu yönlü kararlar söz konusu politikanın sahipleri tarafından Ulusal Parlamentolarda engelleniyor. Ulusal Parlamentolar ne zaman Avrupa Parlamentolarının aldığı kararları alırsa o zaman anlayacağız ki “tavşana kaç taziya tut” politikası bırakılma yolundadır.

Avrupa'daki bir çok demokratik güç ve çevre, samimi olarak Kürt halkının mevcut durumundan rahatsızdır. Ne var ki öyle bir Ortadoğu düzeni kurulmuştur ki, bunu şu veya bu demokratik gücün veya partinin aşması kolay değildir. Eğer bu politika bilince çıkarılır ve her alanda mücadele verilirse sonuç alınabilir.

Kürt sorununun çözümü en başta da bölge ülkelerini huzura ve istikrara kavuşturacaktır. Çünkü Kürt sorununun çözümsüz bırakılması; kötülük tanrılarının bölge ülkelerine verdiği ceza gibidir. Kürt sorununun çözümünün istemeyenler, bölge ülkelerine dost olmayanlardır. Bu gerçeğin altını kalın biçimde çizmekte fayda var.

Avrupa “kontrollü” biçimde Kürt sorunun sürmesini, Kürt örgütlerinin de kendi denetiminde olmasını istiyor. Bu çerçevede bazı Kürt örgütlerine destek de veriyor. Avrupa, bundan sonra da bu sorunu gündemde tutacak ve bazı Kürt çevrelerini destekleyecektir.

Avrupa'nın PKK düşmanlığının nedeni PKK'nin onların kontrolüne girmemesidir. Öte yandan PKK büyük bir güç haline gelerek Kürt sorununun çözümü yolunda ilerlemiştir. Avrupa'nın kurduğu sistem yerine bölge halklarının çıkarına bir sistemi kurmaya doğru ilerlemektedir. PKK, böl-

gede tüm ülkeleri ve halkları güçten düşüren ve Kürt halkını da çözümsüzlük girdabında bırakan politikaları aşmış ve çözümü herkese dayatan bir güç olmuştur. PKK, Kürt sorununun çözümsüzlüğünden güç alan bölge gerici güçlerini de ömürlerinin sonuna getirmiştir. Böylece büyük devletlerin bölge ayaklarının da kırılması söz konusudur. Bu durum, bir anda Avrupa devletlerini bölgede politikasız ve dayanaksız bırakacak bir gelişmedir. Avrupa'nın PKK düşmanlığı ve komplo da yer alışı bu gelişmeyle bağlantılıdır. Bunu da Kürt sorunuyla ilgilenen tüm çevreler; özellikle de Kürtler bilmelidir.

Bir kimlik kampanyası başlatıldı, ilk önce Avrupa'da başlatılması anlamlıydı. Bu kampanya Avrupa'nın kuruluşunda rol oynadığı düzenin reddi hareketi anlamına geliyordu. Kimlik mücadelesi aslında Kürt sorununun özü gibidir. Çünkü kilit bu noktada pas tutmuştur. Eğer kimlik hamlesi sürekli-leşen bir kampanya ve dayatmaya dönüşürse, bu durumda sistemi değiştirecek sıçrama tahtası haline gelebilir. Avrupa bu nedenle rahatsız oldu. Kimlik bildirim kampanyasının kendi yüzünü açığa çıkarmasından korktu. Kürt kimliğini özünde kabul etmediği, kendi sisteminin devamı için sözde kabul ettiği açığa çıkacaktı. Almanya'nın telaşa girmesi bu nedenledir. Eğer Kürt sorunun çözümünde bir samimiyet olsaydı; bırakalım bu hamleyi engelleme, bunun önünü açarak Kürt kimliğinin her yerde meşrulaşmasının yanında yer alırdı. Kimlik bildirim kampanyası, Kürt sorunun çözümünün zorlayacak bir sürece girerdi. Ne var ki Türkiye ve bölgedeki çıkarları gereği Kürt kimliğini muhatap almama tavrı içine girildi. Hiçbir anlam ifade etmeyen, Türkiye'nin Kürt kökenli vatandaşları olarak kabul edilmeleri yeterliydi.

Biz Avrupa'nın isterse Kürt sorununun çözümüne büyük katkı yapacağına inanıyoruz. Ama isterse? Ancak hala bunu istediğini sinyali vermiyor. Bu konuda ABD'den daha avantajlı yanları da vardır. Avrupa her şeyden önce PKK'ye karşı tutumunu değiştirmelidir. Kendi Kürdünü aramamalı; Kürt halkının iradesine saygılı olmalıdır.

Eğer Kürt sorunu çözülsün Avrupa'nın sınırları Pakistan'a ve Hint okyanusuna kadar dayansın. Eski egemenlik ve hakimiyet biçimleri ile bir yerde etkili olmanın dönemi geçtiği gibi, çatışma ve çekişme ortamında hareket etme dönemi de miladını doldurmuştur. Avrupa'ya her yerde kazandıracak olan, demokratikleşmenin gelişmesine katkıda bulunmak ve bencil tutumları terk etmektir.

Avrupa'nın gerçek anlamda demokratik bir saha olması Kürt sorununun çözülmesiyle mümkün olur. Kürt sorunu adil bir çözüme ulaşmadığı sürece Avrupa demokrasisi lekeli olarak kalacaktır. Bu açıdan PKK'nin mücadelesi Avrupa'yı da gerçek demokrasiye kavuşturma mücadelesidir.

Kürtler artık Avrupa'nın ayrılmaz parçasıdır. Dolayısıyla Kürt sorunun çözümüne kayıtsız kalamaz. Bu sorunu çözme konusunda, hem tarihten gelen bir yükümlülük ve hem de günümüzde ahlaki bir sorumluluk altındadır.

Öte yandan Kürt sorununu çözme çabası göstermesi Türkiye'yi AB (Avrupa Birliği) içine almak istediği anlamına gelir. Kürt sorununun çözümüne yardımcı olmama ise Türkiye'yi AB'ye almak istememe anlamına gelir. PKK'yi tanımadan, Kürt halkına karşı yaklaşımını değiştirmeden de Kürt sorununu çözme isteğinden söz edilemez. Kürt halkının öncüsünü ve iradesini tanımamak çözüme yanaşmamanın diğer adıdır.

Avrupa ve ABD şunu bilmeli ki, Ortadoğu dünyanın anahtarındır. Burada demokrasi gelişirse tüm dünya hızlı bir değişime girer. Kürt sorunu çözülmeden de Ortadoğu demokratikleşemez. Dolayısıyla PKK'nin *Demokratik Devrim ve Demokratik Ortadoğu Birliği* mücadelesi önünde engel olmaktan çıkmalıdır. Tüm insanlığa ve kendi halklarına saygının gereği olarak, Ortadoğu'da tamamen bencil çıkarlara dayanan politikaları terk etsinler. Avrupa ve ABD'ye, Tony Blair'in sözünü ettiği, ama uygulamadığı "ahlaki dış politika" izlemelerini tavsiye ederiz.

AIHM'de hukuki değil siyasi bir karar alınacaktır

– *Avrupa insan Hakları Mahkemesi, Duran Kalkan davasında Alman devletini suçlu bularak ilk kez PKK'yi siyasi bir örgüt olarak tanımladı. Sizce bu yaklaşım Parti Önderliği'nin AIHM'de görülecek davası üzerinde nasıl bir etkiye bulunabilir. Bunun Avrupa devletlerinin yeni dönem politikasıyla bağlantısı nedir?*

– Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Duran Kalkan davasında Almanya'nın tutumunu haksız görmesi önemli bir karardır. Çünkü Avrupa'da PKK hakkında açılan en büyük davanın PKK'nin haklılığıyla sonuçlanması, Avrupa'nın Kürt halkına yönelik baskısının haksızlığını ortaya koyuyor. Böylece PKK'ye karşı yapılan saldırıların hukuki ve ahlaki değil siyasi olduğu netleşirken, yalnız Almanya değil tüm Avrupa'nın PKK politikası mahkum oldu. NATO merkezinde planlanan kompunun hiçbir hukuki yanının olmadığı açığa çıktı. Almanya'daki mahkeme daha önce hukuki gerekçe bulamadığı için arkadaşları bırakmak zorunda kalmıştı. Gerekçe bulunsaydı bunu Alman mahkemesi güçlü biçimde ortaya koyar AIHM'in böyle bir karar almasına fırsat bırakmazdı, ama yapılamadı. Minareye kılıf bulunamadı. Böyle anlamak daha doğrudur. Bu karar ile AIHM, PKK'ye "terörist" diyenlerin haklı olmadığını ortaya koymuş oldu.

PKK dünyadaki en temiz örgütlerden biridir. PKK'nin terörizm olarak adlandırılacak eylemlerini bulmak zordur. Avrupa'da en azından 20 yıldır büyük bir örgütlenme ve mücadele veren PKK, Avrupa halkına zarar veren bilinçli tek bir eylem yapmamıştır. Dünyanın her yerinde olduğu gibi bazı protestolar gerçekleştirdi. Bu eylemler büyük bir disiplin altında yapılmıştır. Çeşitli muhalif grupların başka yerlerde gerçekleşen protesto eylemlerinin yaptığı geçici sıkıntılardan daha azıyla karşılaşmıştır. Aslında bunu Almanya da, başka ülkeler de biliyor. PKK'nin '95 yılına kadar yaptığı tüm eylem ve etkinlikleri araştırılırsa Avrupa'nın PKK'ye düşmanlığının siyasi olduğu ve NATO ülkesi Türkiye'ye destek vermek için PKK üzerinde baskı yaptığı daha iyi anlaşılır.

AIHM'in kararı, PKK'ye karşı açılan tüm davaların meşruiyetini ortadan kaldırmırken; şimdiye kadar Kürtlere karşı gösterilen tüm olumsuz tutumların temelsizliğinin ortaya çıkması ile birlikte yıllarca PKK ve Kürt halkına haksızlık yapıldığının itiraf edilmesi olmuştur. Ancak Avrupa Parlamentosu kararlarının Ulusal Parlamento'ları etkilemediği gibi, bu kararın da

Ulusal Mahkemeleri ne kadar etkileyeceği kuşkuludur. Bunu zaman içinde göreceğiz. Şimdilik görülen ise özellikle Almanya'nın hukuki olmayan siyasal tavrını sürdüreceği yönündedir.

Avrupa'nın AIHM'in aldığı kararı genel bir karar olarak algılamasını beklemek yanılığ olur. Tarihsel olarak iyi bir karar. Kürtler Avrupa'da demokratik hakları kullanma açısından bunu değerlendirebilir. PKK'nin meşru ve haklı bir hareket olduğu konusunun bir daha ortaya çıkması küçümsenemez. Bu nedenle AIHM'in kararını anlamlı buluyoruz.

Avrupa'nın yeni dönem Kürt politikasının eskisinden çok farklı olacağını beklemiyoruz. Ancak bu ülkelerin de eski politikaların devamında zorlandığı açıktır. Kürt sorununa doğru yaklaşım gösterilmesi Ortadoğu ve Türkiye politikasına endeksli. Ne var ki bu konuda eskiyi aşan politikalar hala ortaya konulamıyor.

Partimizin, ABD ve Avrupa'ya özel olarak karşısına alma durumu yok. Onların politikası Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesinin karşısında durduğu için Kürt halkı tavrı koyuyor. Biz tümünün Kürt politikalarının değişmesini isteriz. 21. yüzyılda kabul görmüş evrensel ölçü ve ilkel Kürtlere de uygulanmasını bekleriz. Ortadoğu halklarının ve özellikle Kürtlerin bencil çıkarlara kurban edilmesinin terk edilmesi tabi ki bizleri memnun eder. Kürt halkı olumlu yaklaşımlara olumlu cevap verir. Ama pratik değeri olmayan boş sözlerle de bir değer biçmez. Bunun da herkes tarafından bilinmesi gerekir.

Bizim ideolojimizin ve politikamızın tabi ki farklılıkları var. Kürt sorunu çözülsün de bu farklılıklar sürer. Bunlar doğaldır. Farklılıklar demokratik bir mücadele anlayışı içinde kendini ifade edebilir. Biz ideolojik ve politik farklılıkların mücadele yönteminin de demokratik olmasını tercih ederiz. Doğrusu da budur.

Bizim ideolojik politik yaklaşımlarımız, Kürt sorununun çözümünde engel olmaktan çok Kürt sorununun ve bölge sorunlarının çözümünde en çözümleyici olandır. Dar ve şoven milliyetçi, ilkel milliyetçi ve emperyalist bencilliğin çözümsüzlüğünü aşan politikayı yalnızca PKK üretmiştir.

AIHM kararının Parti Önderliğimizin mahkemesine nasıl etki edeceğini şimdiden söylemek zordur. Çünkü uluslararası komplo; uluslararası siyasetin bu mahkemenin üzerinde ağırlığını hissettireceğini gösteriyor. Uluslararası komplocular kendilerini suçlu konuma düşürmeyecek bir sonuç çıkması için uğraşacaklardır. Bunu yaparken Kürtleri karşılarına almayacak. Bu yaklaşım göstereceklerini sanıyoruz. Kürt halkını bir daha karşılarına alacak bir karar çıkmasını istemezler. AIHM Türkiye'yi de Kürtleri de memnun etmeyecek bir karara varacak. Bugünün siyasi koşulları AIHM'i böyle bir tutuma sevk edecekler.

AIHM'de hukuki değil siyasi bir karar alınacaktır. Davanın siyasi bir dava olduğu kesindir. Bu nedenle siyasi yönünün ele alınması yanlış değildir. Hatta doğrusu, siyasi yanı ağır basan bir dava haline getirmektir. Ancak bizim "siyasi karar verilecek" demekten, kastımız bir dengeleme ve ortayı bulma tutumunun gösterileceği ile ilgilidir.

Hukuki olarak yaklaşılsa komplocular tamamen suçlu olarak sanık sandalyesine otururlar. AIHM gerçekten hukuka saygılı olursa bundan başka sonuç çıkmaz. Düsseldorf davasından daha açık bir haksızlık, hukuk dışılık ve korsanlık ortadadır. AIHM eğer Türkiye'yi karşısına almaya cesaret ederse hukuki bir karar çıkabilir. Böyle bir durum Avrupa'nın Kürt sorunundaki suçunun sorgulanmasını da beraberinde getirir.

Biz AIHM'in Düsseldorf kararının, Başkanımızın davasını olumlu etkileyecek bir yanını görüyoruz. Eğer Düsseldorf'da Duran Kalkan'ın başvurusu reddedilse ve Almanya

“YNK bize saldırdığında Türkiye dışında bazı bölge güçleri de YNK'nin arkasında oldu. PKK dağılır ve kurduğu özgürlük sistemi yıkılırsa, kendi Kürdü üzerinde istediği politikayı uygulayabilirdi. PKK'nin varolduğu ve Kürtlerin birliğini sağladığı koşullarda Kürt halkının ulusal demokratik hareketi ezilemezdi. Bu nedenle PKK'nin tasfiye olması istendi.”

haklı bulunsaydı; Türk tarafı AIHM'de bunu hukuki bir dayanak olarak kullanıp kendi aleyhinde bir karar çıkmasının önüne geçmede bir avantaj elde ederdi. AIHM Türk tarafının eline böyle bir koz vermemek için de, Almanya'nın yargılamasını haksız görmüş olabilir. Böylece terörizm damgasının AIHM kararlarıyla somutlaşmasının önü alınmıştır. PKK terörizm ile suçlanamayınca, terörizme karşı mücadelede hoşgörülle karşılanan uygulamaların Başkanımıza uygulanmasının mahkum edilmesinin hukuki ve ahlaki gerekçesi de ortaya çıkmış oluyor. Böylece Türk devletinin argümanları daha şimdiden temelsiz hale gelmiş ya da zayıflamıştır.

AIHM bu konuda tutarlı bir tutum takınırsa Türkiye'ye "PKK sorunu siyasal bir sorundur, Kürt sorunudur, bu nedenle sen de üzerine düşen sorumluluğu yerine getir" biçiminde mesajlar verebilir.

Bu davada Kürt halkı hukukun siyasal çıkarlara kurban edilip edilemeyeceğini görecektir.

Biz AIHM'in, Başkanımızın savunmalarını ve avukatların ortaya koyduklarını iyi incelemesini bekliyoruz. Başkan Apo'nun öncülük ettiği mücadelede Kürt halkına yapılan haksızlıkları AIHM defalarca mahkum etti. Türkiye'yi haksız buldu. Başkan Apo'ya yapılan haksızlık ise bir Kürde yapılan haksızlığın 40 milyon katıdır. Kürtler PKK ile ilişkilendiği, ya da PKK'li oldukları için en ağır baskılara ve haksızlıklara uğradılar. Bunlar AIHM kararlarıyla da belgelidir. PKK'ye yakın olan insanlar bu kadar haksızlığa uğramışsa, bu mücadelenin Önderine karşı nasıl davranılacağı sır değildir.

PKK'ye karşı NATO içindeki Gladyo savası yürüttü. Böylece Kürt halkının ulusal demokratik haklarını gasp edenlere destekçi oldu. AIHM Avrupa halkının değer yargılarına yakışmayacak bu tutumu reddederse bu aynı zamanda Avrupa insanının vicdanını rahatlatacaktır.

AIHM'in Düsseldorf davasında aldığı karar, Avrupa ülkelerinin PKK'nin üzerine giderken biraz daha dikkatli olmalarını getirebilir. Soğuk savaş döneminin kaba yaklaşımları ortaya konmayabilir. Bu kararın mutlaka etkisi olur. Kürtlerle ilgili esas politikalarının değişimi, AIHM kararıyla ortaya çıkmaz. Düsseldorf davasında biraz hukuk gözetilmiş. Ancak Başkanımızla ilgili AIHM kararı ağırlıklı olarak siyasi olacaktır. Kürt sorununa yaklaşımda bir değişiklik olup olmayacağı bu dava sonrası hissedilebilir.

Özcesi Düsseldorf davası için alınan kararın, Genel Başkanımızın davası için olumsuz etki yapmayacağı söylenebilir. Olumlu etkinin düzeyinin ne olacağını ise hep birlikte göreceğiz. Bunu siyasal dengeler ve bu dengelerde kuracakları denklem belirler.

Değişim yapamayan güçler eskiyi korumak için ayak diretıyor

– *Ortadoğu ve Kürdistan'da ABD ve bölge devletleri son iki yılda nasıl bir politika izledi ve ne tür bir yapılanma oluşturmak istediler. Buna karşı bölgenin yurtsever-demokrat güçlerinin durumu ve yapıları gereken görevler nelerdir?*

– ABD ve bölge devletlerinin son iki yılda izlediği politikalar eskisi gibi çözüm getirmeyen politikalar oldu. ABD hala halkların iradesini dikkate almayan; "Ben güçlüyüm o halde

istediğimi yaptırırım" anlayışı içinde. Bölge ülkelerinin hiç birisi temel sorunları çözecek politika üretmiyor. Kürt sorunun çözümü konusunda hiç birinin gerçekçi yaklaşımı yok. ABD, Türkiye ve İsrail'i esas alan politikaları terk etmez; bölge ülkeleri de Kürt sorununun çözümünde adım atamazlarsa bölgedeki sorunlarını çözmek kolay olmaz.

Bir daha vurgulamalıyız ki Ortadoğu'nun sorunlarını çözecek tek politika partimiz tarafından ortaya konuldu. Bu; emperyalist ülkelerin çıkarları doğrultusunda olmadan, bölge halklarının sorunlarını, kendi aralarında demokratik yoldan çözmektedir. Partimiz çeyrek asırlık mücadeleleriyle bu doğrultu da önemli bir yol aldı. Kürdistan'da geliştirdiği ulusal demokratik devrim ve bölge halklarıyla geliştirdiği ilişkiyle sorunların çözümünü getirecek bir sistem ortaya çıkardı. Bu sistemi geliştirip derinleştirerek, başta Kürt sorunu olmak üzere bölgedeki sorunları çözüme kavuşturmayı amaçlamaktadır. Partimizin geliştirdiği bu sistemi emperyalizm ve bölge gerici güçleri kendisi için tehlikeli gördü. Sistemin emperyalist güçlerin bölge ayaklarını zayıflatan bir nitelikte olması, uluslararası kompounun nedenlerini de açıklar. Çünkü emperyalizm bölgede inisiyatif kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştı.

Bölgedeki sorunların demokratik yollarından ve halkların kardeşliğine dayanan çözümlü; ABD-İsrail-Türkiye ittifakını bir güç olmaktan çıkaracaktı. Bunun için bölgedeki demokratik güçlerin öncüsü durumunda olan PKK ve Önderliği tasfiye edilmek istendi. Bu aslında, bölgedeki çözüm imkanlarının ortadan kaldırılacak istenmesi anlamına geliyordu. Dolayısıyla, "ABD, İsrail ve Türkiye ittifakı bölge sorunlarının çözümünü ne kadar istiyor?" sorusuna cevap vermemiz gerekiyor. Bize göre bu güçler çözüm istemiyor ya da dayandıkları ilişkilere bakınca politikalarının çözümsüzlüğe mahkum olduğunu söylüyoruz.

Bölgede kurulan eski sistemin yeni sorunlar ortaya çıkarmaktan başka bir işe yaramadığı görüldü. Zaten Kürt sorununa çözüm getirmeyen statükodan istikrar beklemek söz konusu olamaz. Bölgedeki sorunların ağırlığı ve halkların mücadelesi, bir değişimi dayatmasına rağmen uluslararası ve bölgesel güçler, kendi politikalarında bir değişime girmedikleri gibi, bu gelişmeyi engellemek için ellerinden gelen her şeyi yaptılar.

Siyasal ve sosyal yaşamın kanunudur: Değişim yapamayan güçler eskiyi korumak için ayak diretirler. Nitekim PKK'nin mücadelesiyle yarattığı yeni özgürlük sistemi karşısında değişmeyenler eskiyi restore etmek için uluslararası komplo içine girdiler. Uluslararası komplo önemli bir yanıyla statükonun restore edilerek sağlamaştırılması hareketiydi.

Amerika'daki demokratlar, her zaman genel çizgiden kopmadan biraz daha İsrail yanlısıdır. Bu nedenle Clinton zamanında İsrail-Türkiye ilişkisi daha fazla gelişti. Türkiye İsrail'le ilişkilerini geliştirerek ABD'nin tam desteğini aldı. Uluslararası komplo biraz da böyle gelişti.

Demokratlar döneminde Kürtler üzerinde uygulanan ağır baskılara göz yumuldu. 1990-2000 arası Kuzey-Batı Kürdistan'da kirli savaş ağır biçimde uygulanmasında bu yaklaşımın payı küçümsenemez. Bunlar unutulacak gerçekler değildir.

Ortadoğu herhangi bir bölge değildir. Belki başka alanlarla ilgili politikalarda demokratlar ve cumhuriyetçiler arasında daha fazla farklılık vardır. Ama Ortadoğu, ABD devlet politikasının en fazla uygulandığı alandır. Dolayısıyla aralarındaki ayrımı fazla abartmak doğru olmaz.

Herhalde Türkiye-İsrail eksenini çok fazla esas almanın ABD gibi büyük bir devletin globalleşen dünyadaki çıkarına

uygun değildir. Bu açıdan Arapları ve Farsları tam olarak düşman yapmayacak bir eğilimi bundan sonra geliştirmek isteyebilirler. Aslında ilk başlarda Türkiye, cumhuriyetçi iktidardan rahatsız oldu. Ancak giderek bu kaygıları giderecek bir yaklaşımı ABD'den gördüler.

Şu açıktır ki Türkiye stratejik konumunu kullanarak her alanda statükoyu korumak istiyor. Son zamanlarda ekonomik alanda Türkiye biraz sıkıştırılırsa da, stratejik konum nedeniyle Türkiye yeni manevra yapma imkanı buldu. Nitekim Genelkurmay Başkanı, "IMF bizi ortada bırakamaz" dedi. Türkiye herkese "bize göre demokrasiyi kabul edin" diyor. Bu da Kürtsüz demokrasidir. ABD-Türkiye arasında bazı çelişkiler gözüksün de bu da abartılmamalıdır. ABD tutumuyla "gö-rüntüyü biraz kurtarırsanız bizim fazla bir itirazımız olmaz" demeye getiriyor.

ABD yeni bir denklem kuramadığı müddetçe bölgede yeni bir politika üretemez.

Türkiye-İsrail eksenine dayalı denklemin sürdürmenin eski statükoyu rötüşlarla devam ettirme anlamına geldiğini herkes bilmelidir. Bu nedenle ABD'nin bölgede yeni bir politik yaklaşım içinde olduğundan söz edilemez.

İsrail'in de Araplarla sorununu çözmediği müddetçe Kürt sorunun çözülmesini istemeyeceği mevcut bölge siyasetinin ABC'sine uygundur. Kürt sorununu çözmüş Türkiye demokratik Türkiye'dir. Demokratik Türkiye'nin de İsrail'e bugünkü desteği vermeyeceği açıktır. Demokratik Türkiye'nin Kürt kaygısı ortadan kalktığı gibi bölge ülkeleriyle ilişkisi gelişti. Kendisinin ekonomik-siyasi çıkarına uygun olacaktır. Demokratik Türkiye'nin tercihini ağırlıklı olarak Araplardan yana koyması doğal sonuç olacaktır.

İsrail'in Filistin sorununda bu kadar katı olması Türkiye'nin desteğiyle bağlantılıdır. Türkiye'nin Kürt sorununda bu düzeyde inkarlılığı sürdürmesinin de İsrail'in desteğini almasıyla ilgisi vardır. Bölgedeki strateji ve politikaları değerlendirirken bu etkenler her zaman göz önünde tutulmalıdır.

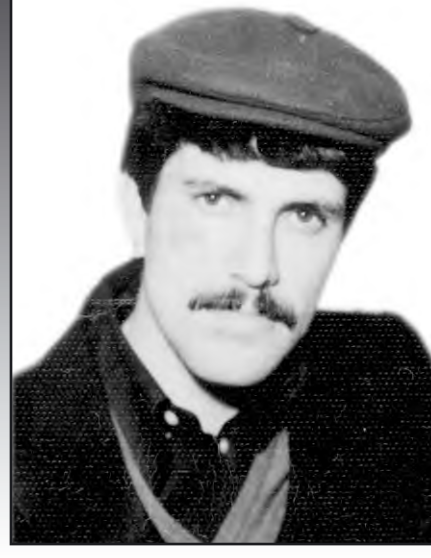
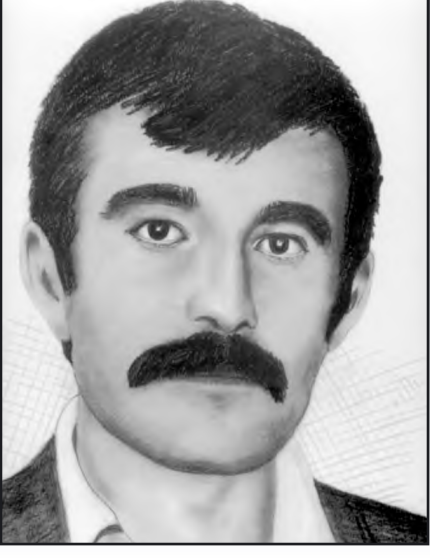
Bu gerçekler ışığında Kürtler, hiçbir zaman sözlerle değil, bölgedeki ilişkilerin yaratacağı politik eğilimlere dikkatle bakmalıdır. Bazı Kürt çevrelerinin bu konularda yüzeysel oldukları görülüyor. Bazen bir ABD yetkilisinin, hatta bir İsraillinin sözleri ve yaklaşımları bu kesin gerçekler görülmeden abartılıyor.

Bizim mücadelemiz tüm bölge devletlerini demokratikleşme konusunda zorluyor. Hatta Kürtlerle demokratik özgür birlik çözümü yaratılmadan hiç birinin sorunlardan kurtulamayacağı gerçeğini açığa çıkarmış bulunuyoruz. Dış güçlere bağlı olmaktan kurtulmak, ya da dış güçlerin bölgeye müdahalesini önlemek istiyorlarsa bunun yolunun Kürtlerle özgür ve demokratik birlik kurmaktan geçtiği de netleşmiştir. Ancak bölge ülkeleri milliyetçi-şoven tutumlarından vazgeçmiş değildir. Bu; politika üretememenin sonucudur. Daha doğrusu şoven-milliyetçi yaklaşımlar çözümleyici politika üretmeyi engelliyor. Dolayısıyla bölge ülkeleri de çözümsüzlük içinde debeleniyor. Kürt sorununu çözemeyen ülkelerin başka sorunları da ağırlaşıyor. Ekonomik sorunları da, diğer siyasi sorunları da ağırlaştıran bu çözümsüzlüktür. Bu Türkiye için de, Irak için de, diğer bölge ülkeleri için de geçerlidir.

Bölge ülkeleri sorunlarını çözemeyince eski statükoda yürümek istiyorlar. Dolayısıyla ABD, Türkiye ve İsrail karşıtı gözükün ülkeler de statükodan yana tavır koyuyor. Bundan çıkan sonuç tüm statüko taraftarları birbirlerinin karşıtı gözükseler de birbirlerini besliyorlar. Aynı şey Kürtlerin içindeki ilkel milliyetçi eğilimler için de geçerlidir. Tüm bu güçler hem sorunları çözümsüz kılan, hem de sorunların çözümsüzlüğünde yaşam bulan güçlerdir.

Devamı sayfa 23'te

“PKK’nin Kürt sorununa yaklaşımı bölgenin yeni bir statükoya kavuşması anlamına geliyor. Bu statükoda dış güçlerin rolü sınırlanmıştır. Bu sistemle birlikte büyük devletlerin ve bölge ülkelerinin kendi politikaları için kullandıkları Kürt yerine, Kürt halkının ve bölge halklarının çıkarını esas alan Apo Kürdü bölgede etkili hale geliyor.”

14 Temmuz Apocu ruh ve mücadele tarzının en zor koşullarda pratikleşip somutlaşmasıdır

Baştarafı 24'te

Türkiye'deki devrimci demokratik hareketin demokratik devrim sürecini derinleştirmesi, ortak bir mücadele platformu içinde olunmasa da, Kürdistan'daki ulusal demokratik devrimin işini kolaylaştırmaktadır. Bunun da bilincinde olan egemen güçler, kısa sürede bu gidişe 'dur' demenin kararını almışlardır. Emperyalizmin Ortadoğu ve dünyadaki çıkarlarının bu gelişmelerle birlikte tehlikeye düşmesi sonucu, 12 Eylül faşizmi iktidara getirilmiştir.

12 Eylül'ün amacı tüm bu gelişmeleri tersine çevirmektir. Böyle bir hedef ve planlama ile yönetime el konulmuş ve hayata geçirilmiştir. 12 Mart gibi işleri yarım bırakmaya hiç niyetleri yoktur. Türkiye'deki, özellikle de Kürdistan'daki ulusal demokratik devrimin kökünü kazıma amaçlanmıştır; bu amaca ulaşmak için de her türlü yol ve yöntemi uygulama kararlılığı ile harekete geçmiştir.

Kürdistan ve Kürt halkı adeta askeri, siyasi, ideolojik duygu, düşünce ve yaşamda yeniden fethedilecekti. Bir daha Kürtlük adına hiçbir şeyin ortaya çıkmayacağı bir Kürdistan yaratılacaktı. Daha doğrusu Kürt ve Kürdistan silinecek; tek dil, tek kültür, tek ulus gerçeği geri dönülmez biçimde yaşımsallaştırılacaktı. İnkarcılık yok edilişle tamamlanacak, böylece artık inkarcılıktan da söz edilemeyecekti. 12 Eylül, bu kadar insanlık dışı ve Kürtlük düşmanı bir amacı önüne koymuştu.

Amaç bu olunca, baskılar Kürdistan üzerine bir karabasan gibi çökmüş, binlerce insan işkencelerden geçirilerek cezaevlerine doldurulmuştu. Kürdistan ise tümünden bir cezaevi haline getirilmişti. Özellikle Apocu hareketin en fazla geliştiği yerler, baskılardan

en fazla nasibini alan yerler olmuştu. Apoculuğun ektiği tohumları yüreklerden, beyinlerden kazımak için, baskılar sonuna kadar sürdürülecekti. Apocularla tanışmış olmak bile en ağır suç haline getirilecek ve insanlar Apocuları tanıdıklarına, tanıyacaklarına pişman edilecekti.

Bunun sonucunda Urfa, Mardin, Batman ve Antep, devletin uyguladığı şiddetle nefes alamaz hale geldi. PKK'nin, dış nefes borularını açmak, gücünü toparlayıp eğiterek mücadeleyi yeniden ve daha güçlü başlatmak amacıyla yurt dışına çıkışı da kullanılarak kitlelerin morali, umudu, iradesi kırılmaya; özgür bir Kürdistan yaratma mücadelesinin, boş ve hiçbir zaman gerçekleşemeyecek bir hayal olduğu fikri beyinlere yerleştirilmeye çalışıldı.

Türkiye'deki devrimci demokratik hareketin de bastırıldığı bu dönemde, umutsuzluk her köşeye yayılmaya çalışıldı.

Artık 1980 yazının ortalarına gelindiğinde, 12 Eylül faşizmi tüm toplumsal muhalefeti susturmuş ve otoritesini tam olarak kurmuş bulunuyordu.

Diyarbakır'da Kürt halkının umudu bitirilmek istendi

12 Eylül, dışarıdaki bu yoğun baskılara paralel olarak cezaevlerine de yönelmişti. 12 Eylül öncesi Türkiye ve Kürdistan'da başlatılan operasyon ve tutuklamalar, 12 Eylül darbesinin ardından, adeta gemiyi azyaya almıştı. Kısa sürede Türkiye ve Kürdistan'da, on binlerle ifade edilen devrimci cezaevlerine dolduruldu. Bunların binlercesi Kürt tutsaklardı. Çoğunluğu PKK'li olan Kürt tutsakların en fazla bulunduğu yer ise Diyarbakır Cezaevi'ydi.

12 Eylül faşizmi, PKK'nin '80 yılına kadar ortaya çıkardığı gelişme ve değişikliklerin kökünü kazımak ve tutsaklar şahsında PKK'yi bitirmek için, Diyarbakır Cezaevi'nde çok amaçlı ve özel bir işkence politikasını yaşama geçirdi. Dışarıda yaratıkları suskunluğu, cezaevindeki tutsakları teslim alarak ve itirafçılaştırarak pekiştirmek istiyorlardı.

PKK kadrolarının yüzde yetmiş beşi tutsak alınmıştı. Türk devleti, ağır işkencelerle PKK'nin yarattığı gelişmelerin tüm intikamını bu tutsaklardan almaya yönelmişti. Diyarbakır Cezaevi'nde tutsakları siyasi olarak bitirip dışarıya pişman olmuş biçimde salmak, bu politikanın en temel hedefiydi.

PKK'liler Kürt halkına, mücadele edecekleri ve kendilerini özgürlüğe kavuşturacakları sözünü vermişlerdi ve bu iddia ile yola çıkmışlardı. Her türlü baskıya ve imkansızlığa rağmen bunu yapabileceklerini söylemişlerdi. Bu iddialı grubun militanları ezilir ve pişman hale getirilirse, Kürt halkının yüreğinde ve beyinde uyandırdıkları umut, umutsuzluğa çevrilebilirdi. Böylece Türk devletinin uyuklarını kaçıran Kürt so-

runu tekrar Ağrı dağındaki mezarına gömülebilirdi. Dolayısıyla Diyarbakır Cezaevi'nde yapılan saldırı yalnızca tutsaklara değil, Kürt halkının özgürlük umuduna yapılan bir saldıydı. Diyarbakır'da böyle kapsamlı bir hedef ortaya konulunca, baskılar da o düzeyde şiddetli olmuştu.

Diyarbakır Cezaevi'ne gelerek bu politikayı sonuca götürmek isteyen cezaevi iç güvenlik amiri Esat Oktay Yıldırım ve ekibi, bu iş için özel hazırlanmıştı. Sonuç almak için özel işkence yöntemleri hakkında eğitim görmüşlerdi. Mutlaka sonuç almak istiyorlardı. Yapılan eğitim, hazırlık ve görevlendirme bunun içindi.

12 Eylül, otoritesini ve başarısını Diyarbakır'da perçinlemek istiyordu. Kürt halkında yaşanan değişiklikleri tersine çeviremezse kendisini başarılı saymayacaktı. Çünkü asıl olarak Kürt halkının ulusal demokratik devrimini bir daha dirilmezcesine boğmak için iş başına gelmişti.

Tutsaklara, "tek seçeneğiniz pişmanlık göstermeniz ve Kürtlüğünüzü inkar etmenizdir, ölme seçeneğiniz bile yoktur" denilerek, işkenceyle iradeler kırılmaya çalışılıyordu. Gerçekten de yaşam ölümden bin beter hale getirilmişti. Yaşamın her saniyesi işkence ve kabusla dönüştürülmüştü. Nefes almak bile işkence olmuştu. Görüşmeye çıkmak, avukatla görüşmek, mahkemeye gitmek, hastanede yatmak, konuşmak, gülmek, öksürmek ve aklınıza gelebilecek her şey işkence haline gelmişti. İşkencenin hangi an, nerede ve nasıl yapılacağı bilinmezdi. Her an işkence olabilir bilinci vardı. Ama nasıl olacağı bilinmez hale getirilmişti. Bu tarzın kendisi dahi başlı başına işkenceydi. İnsanlar Kürt doğduğuna ve özellikle PKK'li olduğuna bin pişman ettirilmek isteniyordu. Nitekim baskılar sonucu birçok tutsak pişmanlığa sürüklenmişti.

Dış dünya ile ilişkisi kesilen tutsaklara her türlü baskı ve işkence rahatlıkla uygulanıyordu. Tutsaklar için umut verici hiçbir bilgi ve ilişki yoktu. Çıplak bedenleri ve yürekleriyle işkencecilerle karşı karşıyaydılar. Bir tarafta her türlü imkan, olanak ve araca sahipken, tutsakların eli kolu bağlıydı ve dayanabilecekleri tek güçleri inançlarıydı. İşkence mi, yoksa inanç mı zafer kazanacaktı? Mücadele bu ekseninde yürüyordu. Bazı tutuklular zayıflık gösterse de önemli olan PKK'nin önder kadrolarının tutumuydu. Bunların iradesi kırılmadan 12 Eylül kendisini sonuç almış sayamazdı. Eğer önder kadrolar üzerinde başarılı olunursa, bunun dışarıdaki halk ve PKK üzerinde doğrudan etkisi olurdu. Böylece darbe aldığı için yurt dışına çıkan ve mücadeleye hazırlanan PKK'ye önemli bir darbe daha vurulmuş olunurdu. PKK'li kadroların morali ve inancı zayıflayınca yeniden mücadeleye atılmaları zorlaşacaktı. Yani cezaevinde uygulamaların en temel amaçlarından birisi de PKK'yi tasfiye etmekte.

Nitekim dünyadaki birçok devrimci hareketi tasfiye etmede cezaevleri bir araç olarak kullanılmıştır. Cezaevlerindeki rehabilite politikası, birçok ülkede devrimci hareketleri tasfiye etmede önemli rol oynamıştır. TC, dünyadaki bu tecrübeyi de dikkate alarak Diyarbakır Cezaevi'ne çok yüklenmiş ve sonuç almak istemiştir. Bu anlayış çerçevesinde tutsakların fiziki varlığından çok siyasi kimliğine ve düşüncelerine yönelmiştir.

En büyük dayatma siyasi kimlikten vazgeçmeydi

Tutsakların kendi siyasi kimliklerini sürdürme imkanları tümünden ortadan kaldırılmıştı. Bu yönüyle fiziki varlıklarından çok siyasi varlıklarına yönelik bir saldırı vardı. Tutsaklar siyasi kimliğini koruma ve savunma eğilimini gösterince, bunun önünü almak için işkence ve baskı daha fazla artırmıştı. Siyasi kimliğinden vazgeçme dayatması, 'olmazsa olmaz' bir koşul olarak tutsakların önüne konulmuştu. PKK'li kadroları mahkemede susturmak için baskı ve işkence yoğun olarak uygulanırken, itirafçılar, PKK ve Kürt halkına istedikleri gibi saldırmaktaydılar. Mazlum ve Ferhatlar'ın eylemi bu koşullarda gerçekleşmişti. Bu eylemler, PKK'lilerin siyasi kimliğine yönelik olarak geliştirilen saldırılara karşı cevap niteliğinde birer direnişti. Bu yoldaşlar, PKK'lileri siyasi kimlikten arındırma politikasını kabul etmeyeceklerini ortaya koymak için direniş içine girmişlerdi.

Diyarbakır'da baskılar o kadar bunalıcı ve acımasız hale gelmişti ki, insani ve siyasi kimliği korumak için büyük direnişler göstermekten başka yol kalmamıştı. Kürt halkına ve insanlığa 'sosyalizm ve özgürlük' sözü veren insanlara, "bu söz ve inançlarınızdan vazgeçeceksiniz" dayatması kabaca yapılmaktaydı. Bu dayatmaları, kendisini her yönüyle düzenden kopartmış olan PKK'li militanlara yapmak tabii ki tepki görecekti. Nitekim böylesine kahramanca direnişlerle bu tepki gösterilmiştir. En ağır ve kabul edilmez durum ise, tutsaklar şahsında Kürdistan halkının geleceğinin karartılmak istenmesidir.

Kürt, Kürdistan ve bölge gerçeğine uygun bir özgürlük hareketini ilk defa geliştiren PKK'nin, cezaevinde geliştirilen teslimiyet ve rehabilite politikasıyla tasfiye edilmek istenmesi; PKK'nin tasfiyesinin cezaevi üzerinden gerçekleştirilmek istenmesi karşısında elbette PKK'li tutsaklar sessiz kalamazdı. Bunu kabul edemezdi.

Kürdistan halkının ve Ortadoğu'nun umuduna ve geleceğine yönelen bu saldırıya karşı koymak, devrimci onuru korumak, insanlığa ve Kürt halkına karşı iç-renc saldırı içinde olan politikaları işlemez hale getirmek acil bir tarihi görev haline gelmişti. Kemal, Hayri, Mazlum gibi yol-

daşların gözü önünde bu düzeyde bir saldırı ve bu kadar haince bir plan pratiğe geçirilemezdi, geçirilmemeliydi. Mazlum Doğan'ın 21 Mart Newroz Eylemi'nin ve 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nin büyüklüğünü biraz da bu çerçevede değerlendirmek gerekir. 14 Temmuz, bu büyük saldırılara karşı bir cevap olarak başlamıştır. Kemaller, Hayriler bu büyük ve acil tarihi görevin gereğini yerine getirmek için, devrimci iradelerini yaşamları pahasına ortaya koymuşlardır. 14 Temmuz, işte böylesi koşullarda ve böylesine bir kahramanlıkla doğmuştur.

Bu bakımdan 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu, Kürt halkının yaşama refleksidir. PKK militanlığının ve iradesinin kırılmayacağına dışa vurumudur.

Elbette cezaevindeki saldırıların dayanılmaz hale gelmesi ve PKK'lilere işkence ve pişmanlıktan başka seçeneğin bırakılmaması direniş sürecini hızlandırdı. Aslında Hayri ve Kemal yoldaşlar son savunmalar öncesi direniş kararı almışlardı. Ancak baskıların yoğunluğu, savunmalardan önce devletin sonuç almak istediğini ortaya koyuyordu. Bu nedenle 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu, daha önce alınmış olan direniş kararının öne çekilmesi sonucu başlatılmıştı. Bu gerçeğin bilinmesinde yarar vardır.

14 Temmuz eylemi, cezaevi koşullarında Apocu mücadele tarzının pratikleşmesi olarak tarihteki yerini almıştır. Apoculuk, işleyle kuyu kazmak, imkansızlığı mücadele gerekçesi yapmaktır. Apoculuk, her koşulda mücadele yürütülebileceğine inanmaktır. Zaten Apoculuk, Kürdistan Devrimi'nin tarzı, yaşam ve mücadele felsefesi olarak ortaya çıkmıştır. Böyle olduğu içindir ki, toplum içinde tutunmuş ve kısa sürede çığ gibi büyümüştür.

Gerçekten de Kürdistan'da ancak çok zor koşullarda mücadele etmeyi göze alan ve bunu bir tarz haline getiren bir hareket başarılı olabiliirdi. Dünyanın herhangi bir yerinde başarılı olmuş örgüt ve mücadele tarzı Kürdistan'da başarılı olamazdı. Dört parçaya bölünmüş bir ülke, tarihte büyük uygulamalar ve devletler kurmuş olan güçler karşısında mücadele edip sonuca gitmek kolay değildir. Öte yandan dünyanın omurilik soğanı görevini gören bir bölgede, en ince, en güçlü ve çok boyutlu politikaların devrede olacağı da tartışmasıdır. Böyle bir bölgede yürütülen politika ve mücadelede esas alınacak tarzın da, buranın özelliklerine göre olması zorunludur.

Dahası Kürt toplumunun uzun dış ege-menlik ve baskı altında dağılan sosyalitesi ve ortaya çıkan şekillenmesi de, bu alandaki mücadele ve politika tarzının yanı sıra örgüt tarzının da bu koşullara uygun ve dayanıklı olmasını gerektirir. Mücadele ve yaşam felsefesinde köklü değişimler yaratmadan, Kürdistan'da yaprak kıpırdatmak, kendisi için başarılı politika yapmak kolay değildir.

“PKK'liler Kürt halkına, mücadele edecekleri ve kendilerini özgürlüğe kavuşturacakları sözünü vermişlerdi ve bu iddia ile yola çıkmışlardı. Bu iddialı grubun militanları ezilir ve pişman hale getirilirse, Kürt halkının yüreğinde ve beyinde uyandırdıkları umut umutsuzluğa çevrilebilirdi. Dolayısıyla Diyarbakır Cezaevi'nde yapılan saldırı aynı zamanda Kürt halkının özgürlük umuduna yönelikti.”

Tabii ki mücadele etmenin ve politika yapmanın koşullarının fazlasıyla arttığı bugünlere bakarak geçmiş değerlendirmek doğru olmaz. Yine bugünleri dünün ölçülerine göre değerlendirmek de mücadele ve politikada yanılığlara ve dogmatizme götürülebilir.

14 Temmuz, imkansızlıkların ve zorlukların zirvede olduğu bir zamanda ve mekanda gerçekleşmiştir. Böylelikle Apocu militanlığın Kürdistan devrimine uygun bir tarzda yoğunluğu açığa çıkmıştır. Bir başka deyişle, Kürdistan devrimi için gerekli olan tarz, Apocuların şahsında ortaya çıkmıştır. Ve 14 Temmuz bunun en büyük ispatı olmuştur. 14 Temmuz'un ortaya çıkardığı en önemli gerçeklik budur. Apocu grubun ilk çıkışında ortaya koyduğu "Kürdistan'ı özgürlüğe götürececek biricik ideoloji ve tarz budur" iddiası da doğrulanmıştır.

14 Temmuz direnişçilerinin pratikte ifadesini bulan en temel özelliklerinden birisi de Apocu düşünce, yaşam ve sosyalizme sonsuz inançlarıdır. Onlar, Kürdistan devriminin yalnız sosyalist ideolojiyle başarıya götürülebileceğine; sorunları ağır, çelişkileri çok boyutlu böyle bir gerçekliğin, ancak sosyalizmin çözümleyiciliğinde açıklığa kavuşturulup pratikleştirileceğine inanmaktadırlar. Dar şoven ya da ilkel milliyetçiliğin, bölgede ve Kürdistan'da hiçbir sorunu çözmeyeceğine, hatta daha da içinden çıkılmaz hale getireceğine inanmışlardır. Nitekim Apocu grup, sosyalizm ideolojisinin Kürdistan için bir tercih değil, bir zorunluluk olduğunu bilimsel araştırma ve değerlendirmelerle ortaya koymuştur. 14 Temmuz bu düşünce ve iddianın da doğrulanması olmuştur.

Diyarbakır Cezaevi her yönüyle Kürdistan'ın bir maketi gibidir. Kürt toplumunun ve Kürdistan'ın özelliklerinin tümü adeta Diyarbakır'da yaşanmaktadır. Zorlukları ve sıkıntılarıyla da Kürdistan'ın kaderini paylaşmaktadır. Diğer grupların Diyarbakır Cezaevi'nde varlık gösteremeleri ve Diyarbakır gerçeğini kavrayamamaları; onların Kürdistan devrimine, dolayısıyla cezaevindeki sorunların çözümüne cevap verebilecek bir ideolojik, politik, örgütsel ve yaşamsal duruş içinde olamayışlarıyla ilgilidir.

14 Temmuz Apocu yoldaşlık ve dava adamlığının adıdır

Bir eylemde bu kadar özellik, bu kadar örgütsel, siyasi sonuç bulmak zordur. Bir eylemin bu kadar örgütsel ve siyasal sonuç doğurması başlı başına Kürdistan'da birçok şeyin değiştiğini göstermektedir. 1970-80 arasında yürütülen siyasal çalışma sonrası 14 Temmuz Direnişi gibi böyle büyük bir eylemin gelişmesi, o dönem yürütülen çalışmaya ve ortaya çıkardıklarına yeni bir biçim ve öz de kazandırmıştır.

"14 Temmuz militanlığı nasıl bir militanlıktır ki, bu koşullarda, böyle büyük bir eylem yapmayı önüne koymuş ve başarmıştır?" sorusu, çok kapsamlı cevap bulması gereken can alıcı bir sorudur.

Kemal Pir'in "Yaşamı uğruna ölecek kadar seviyorum" sözü bu militanlığın yaşam felsefesidir. Gerekirse ölümden yaşamı yaratmak bu militanlığın mücadele felsefesidir.

Hayri gibi yaşamını verirken bile "Mezarıma borçluyum yazın" diyen bir yoldaşlığın, parti militanlığının ve halka bağlılığın eylemciliğidir söz konusu olan.

Yine, "Biz mücadele versek de vermesek de, yaşasak da yaşamasak da Arkadaş (Önderlik) bu mücadeleyi sürdürür" diyecek kadar yoldaşlarına ve geleceğe inanan Kemal Pir'in dava adamlığı böyle bir eylemi yaratmıştır.

14 Temmuz şehitleri halka söz vermişlerdir. İşçiye, gençliğe söz vermişlerdir. Onların önderliği altında on binlerce insan, binlerce genç yürümüştür. Bir devrimci için en bağlayıcı şeyin ve emrin, verilmiş söz olduğunu bilen militanların eylemidir 14 Temmuz.

Kemal Pir, daha '81 yılında Şahin Dönmez eylemi bırakıp zayıf kişiliğin bütün özelliklerini dışarı vurunca, "Halka verdiğin sözün, halkla yediğin yemeğin hatırla" diyerek, bir devrimci için söz vermenin ve halkın yemeğini yemenin ne anlamı geldiğini ortaya koyan militanlığın eylemidir 14 Temmuz.

Kendi yaşamını Kürt ve Türk halkının kardeşliğinin mayası yapan militanlığın eylemidir 14 Temmuz.

14 Temmuz şehitleri, Önderlik ile yola çıkan yoldaşlardır. 14 Temmuz, birlikte yola çıktıkları dava arkadaşlarıyla dava adamlığını en zor koşullarda sürdürmektedir. Önderlik, "Yoldaşlık görevlerini her zaman en iyi yapan dava adamlarıdır bu şehitlerimiz" diye belirtmektedir. 14 Temmuz şehitlerini her zaman yoldaşlıkta örnek olarak göstermiştir. Yine "Bizler, birbirimize söz söylemeden gözlerimizden birbirimizin ne dediğini anladık" demektedir.

Apocu yoldaşlık ruhu ve dava adamlığı budur. PKK'nin mayasını, ruhunu ve kişiliğini oluşturan bu ilişki biçimidir.

Bu ruh içindeki tutsaklara karşı duyulan sorumlulukla birleşince, böyle büyük bir eylemsel patlama ortaya çıkmıştır. Bu eylem PKK ideolojisinin neleri başarabileceğini ve nasıl bir militanlığı ortaya çıkardığını göstermesi açısından da çok önemlidir. 14 Temmuz Kürdistan'ın kara kaderini değiştirerek, bu hareket ve militanlığın gelecekte de neleri başarabileceğini o günden ortaya koymuştur.

14 Temmuz'un sonuçları cezaevinden çok dışarıdaki mücadeleyi etkilemiştir. Cezaevindeki sonuçları bakımından siyasal değeri az olmamıştır. Ancak gelecekteki mücadeleyi bütünüyle ve sürekli etkileyen bir eylem olmuştur.

Cezaevindeki tüm baskılar bu eylemle boşa çıkmış, Diyarbakır Cezaevi ve PKK'li tutsaklar için yapılan planlama boşa çıkarılmıştır. Cezaevindeki baş aşağı gidış durdurulmuş; duyguda, düşüncede, örgütlenmede ve eylemde devrimci mücadeleye ve 14 Temmuz ruhuna denk bir çizgi tutturulmaya çalışılmıştır.

Bu eylemlerle birlikte Diyarbakır Cezaevi gerçeği içte ve dışta tüm insanlığa yansıtılmış; 12 Eylül'ün nasıl bir zulüm düzeni olduğu açığa çıkartılmıştır. Bugün 12 Eylül rejiminin yüzündeki en büyük lekenin Diyarbakır Zindanı'nda uyguladığı politikalar olduğu tüm insanlığın ortak kanısıdır. Bunu başaran, 12 Eylül'ü deşifre eden zindan direnişçiliğidir.

14 Temmuz direnişçiliği, büyük iddialarla gelen 12 Eylül faşizmini, daha ikinci yılında yenilgiye uğratmıştır. 12 Eylül, en fazla Kürdistan'daki yurtsever devrimci hareketin kökünü kazıyacağı iddiasıyla iktidara el koymuştu. En fazla başarısız olduğu hedef de yine bu olmuştur. Nitekim daha sonraki yıllarda en büyük hatayı Diyarbakır'da yaptıklarını ve yenilginin en büyüğünü Diyarbakır Cezaevi'nde aldıklarını kabul etmişlerdir. PKK'nin 12 Eylül tarafından ezilemediği itiraf edilmiştir. Yine PKK'nin Ortadoğu'ya çekilerek başarılı bir hazırlık yaptığı teslim edilmiştir.

Bu sonucun ortaya çıkmasında 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu'nun payı önemlidir.

14 Temmuz eylemi Kürdistan halkının PKK'ye olan inancını artırmıştır. En zor koşullarda hiçbir imkanı olmayanların kazanma başarısı göstermesi, gelecekte de başarılı olacaklarının kanıtı olarak kabul edilmiştir. Faşizmin yoğun baskıları altında bulunan halka büyük bir moral aşılayarak, 12 Eylül'ün tüm baskılarını dışarıda da boşa çıkarmıştır. Bu eylemle birlikte Kürt halkının çektiği acılar, mücadele içinde çekilen acılara dönüşmüştür.

En önemlisi de 1980-84 arasındaki mücadele boşluğunu doldurarak '84 Atılımı'na önemli bir zemin ve köprü olmuştur. Böylece '80 yılına kadar yaratılan mücadele değerleri, '84 15 Ağustos'u'na kadar ulaşarak daha üst düzeyde bir mücadele biçimine dönüşmüştür.

14 Temmuz'un böyle büyük ve kapsamlı sonuçlar yaratması, partimizin '80 sonrası kendini koruması, tasfiyeciliğe, kaçınılma ve mülteciliğe karşı Önderliğin büyük mücadele vererek PKK'yi diğer örgütlerin akıbetlerine uğratmaması; 14 Temmuz direnişinin bir devrim mücadelesi haline getirilmesini sağlamıştır. Bu açıdan dışarıdaki mücadele, 14 Temmuz Direnişi'ni anlamlı hale getirmiş; 14 Temmuz da dışarıdaki mücadeleye büyük güç vererek devrimci çıkış yapmanın koşullarını yaratmıştır. Böylece dışarıdaki mücadeleye büyük güç vererek, devrimci çıkış yapmanın koşullarını hem hazırlamış, hem de kolaylaştırmıştır.

14 Temmuz'un bugünkü anlamı yeni stratejide başarıdır

1980 sonrası alınan darbeler tüm örgütlerin militan, sempatizan ve taraftarlarını derinden etkilemiştir. Faşizmin hakim olması özellikle küçük burjuva eğilimli kişiliklerde yenilgili bir ruh hali ortaya çıkarmıştır. 12 Eylül faşiz-

mi ve onun yarattığı Türkiye ve Kürdistan'da uzun süre bir şey yapılamayacağı inancı birçok çevrede hakim hale gelmiştir. Bu durum, mültecilik ve kaçınıklık temelinde bir tasfiyeciliği devrimci hareketlere dayatmıştır. Birçok örgüt bu eğilimler sonucu ya tasfiye olmuş, ya da tasfiyenin eşliğine gelmiştir. Benzer bir anlayış Önderliğin çabası ve mücadelesine rağmen PKK'ye de dayatılmak istenmiştir. Başkan Apo bu yıllarda her türlü tasfiyeciliğe karşı mücadele ile PKK'yi korumuş, tasfiyeciliği tasfiye etmiştir.

Kürdistan halkının ve PKK kadrolarının Önderliğe en büyük borçları, o yıllarda PKK'yi ve değerleri korumada gösterdiği sorumluluk ve çabalarına olmalıdır. PKK Önderliği'nin kendini tamamen ispatladığı yıllar da o zorlu yıllardır. Bu gerçeğin her Kürt insanı ve PKK kadrosu tarafından bilinmesinde büyük fayda vardır. '80'li yıllar sonrası Önderliğin verdiği mücadele ve çaba, tasfiyeciliğe karşı mücadelede başucu kitabı olarak görülmelidir. Daha sonraki değerlerin yaratılması, o yılların kurtarılmasıyla sağlanabilmiştir.

Bu yıllarda tasfiyeciliğe karşı mücadelede 14 Temmuz direnişçiliğinin ayrı bir yeri vardır. 14 Temmuz en zor koşullarda mücadeleye çağrıdır. 14 Temmuz direnişiyle birlikte artık inançsızlığın yayılması, küçük burjuvazinin kendi yenilgili ruh hali içinde dayatması mümkün değildir. Bırakalım tasfiyeciliği ve mülteciliği dayatmayı, 14 Temmuz, tek devrimci ölçünün zorluklar karşısında direnmek olduğunu göstermiştir. 14 Temmuz ülkeye dönüş çağrısıdır. Mücadeleyi yeniden başlatma çağrısıdır. Tek güç 14 Temmuz ruhudur. Hiçbir eğilimin bu güç karşısında dayanabilmesi düşünülemez.

14 Temmuz, bu etkisi ve gücüyle Önderliğin tasfiyeciliğe karşı mücadelesine verilmiş en büyük destektir. Nitekim "14 Temmuz direnişçileri yoldaşlık görevlerini en iyi biçimde yerine getiren militanlardır" sözü bu gerçeği ifade etmektedir.

Dışarıda ne olduğu tam bilinmezken, yoldaşlığın ve dava adamlığının neyi gerektirdiğini gören ve bunu yerine getiren direnişçilik 14 Temmuz.

14 Temmuz direnişi partinin ve kadroların silahlı mücadeleye hazırlanmasına büyük bir moral ve güç katmıştır; ajitasyon ve propagandada partimize büyük olanaklar açmıştır. Zaten Apoculuk şehadete anlam verme ve anılarını mücadeleye dönüştürme hareketidir. Nitekim Apocu grubun, Denizlerin, Mahirlerin anısına bağlılığın gereği olarak geliştirildiğini Önderlik her defasında dile getirmiştir.

1980 sonrası yenilgili ruh hali, birçok kişide kafa karışıklığı, yakınma, gerekçelendirme, bahane arama, bahane bulma, bireysel kaygılarla hareket etme gibi özellikler ortaya çıkmıştır. 14 Temmuz bu ruh haline de büyük darbe vurmuş ve herkesin önüne, geleceğe bakmasını ve üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmesini koymuştur.

14 Temmuz'un ortaya çıkardığı örgütsel, siyasal, moral ve eylem sonuçlarını daha kapsamlı biçimde ortaya koymak da mümkündür. Ancak bugün için önemli olan, "Günümüz koşullarında 14 Temmuz Direnişi'ne karşı görevlerimizi nasıl yerine getirebiliriz?" sorusuna doğru cevap bulmaktır. 14 Temmuz, her şeyden önce dönem sorumluluğunu en yüksek düzeyde yerine getirme militanlığıdır.

Bugün parti kadrolarına ve halka düşen birinci görev, uluslararası bir komplo ile karşı karşıya kalan Önderlik ve PKK'yi tasfiye etme ya da mücadele edemez hale getirme amaçlı saldırılara karşı, Başkan Apo ve PKK etrafında birleşmek ve kenetlenmektir. Zira Önderlik üzerindeki idam tehdidi hala sürdürülmektedir. Özgürlük Hareketi ise içten ve dıştan yöneltilen saldırılarla tasfiye edilmek istenmektedir.

Bunun bir gereği olarak en fazla örgüt ve yaşam anlayışına saldırılmaktadır. Örneğin, Alman devletinin "PKK örgüt ve yaşam anlayışını değiştirmede, bu nedenle yeni bir şey söylemesi hiçbir anlam ifa-

de etmez" demesi neyin amaçlandığını göstermektedir. Oysa çok iyi bilinmektedir ki, partimiz yalnızca bu örgüt ve yaşam anlayışıyla mücadelesini geliştirmiş ve değerleri ortaya çıkarmıştır. Partinin örgüt ve yaşam anlayışını bozmak, partiyi dağıtmakla eş anlamlıdır. Partimiz ideolojisini, örgüt anlayışını ve yaşam tarzını değiştirirse, zaten parti olmaktan çıkar. Eğer PKK, PKK olmaktan çıkarsa, ne mücadele edebilir, ne de şu andaki varlığını ve mevzilerini koruyabilir.

Dolayısıyla bu dönemde partinin örgüt ve yaşam anlayışını korumak, 14 Temmuz direnişçiliğine verilecek en anlamlı karşılık olur. Çünkü bu örgüt ve yaşam tarzının yaratıcıları ve sembolleri 14 Temmuz şehitleridir.

PKK'nin bir irade ve eylem birliği hareketi olduğu bilinmektedir. PKK yalnızca kazanılan değerleri korumak için değil, bunlara yeni değerler katmak, yeni mevziler kazanmak, demokratik özgür birliği kurmak için mücadele eden ve mücadele etmek isteyenlerin hareketidir.

Bugün bu sorumlulukla hareket etmek, yani demokratik özgür birlik stratejimizi yaşamsallaştırmak için her alanda örgütlenmek ve eyleme geçmek; demokratik mücadele stratejimizi zengin örgüt ve eylem biçimleriyle pratikleştirerek demokratik devrim mücadelesini tamamlamak, yani demokrasiyi kazanmak günümüzün temel görevleri olduğu kadar, 14 Temmuz direnişçiliğinin de buyruğudur.

Bugün bunun imkan ve olanakları oldukça fazladır. Nitekim on beş yıldır 14 Temmuz ruhuyla verilen mücadele büyük bir halk gerçeği yarattı. Özgürlüğünü ve ulusal demokratik değerlerini sahiplenecek bir halkın yaratılmış olması, otuz yıldır verilen mücadelenin büyük başarılar ortaya çıkardığını gösteriyor. Gerçekleştirilen ulusal, sosyal demokratik kültür devrimini, Türk halkının demokratik devrim birikimiyle birleştirerek demokratik Türkiye'yi yaratmak, 14 Temmuz şehitlerinin anısına verilebilecek en anlamlı cevaptır. Onların yarattığı bütün değerleri bu temelde toplumda içselleştirmek, sosyalizm mücadelesinde anlamlandırmak gerekmektedir. Zira demokrasi ve sosyalizm mücadelesi birbirinden ayrı değil, birbirini tamamlayan, birbiriyle iç içe geçmiş bulunan olgulardır.

Bu hedeflere ulaşmak ise yalnız mücadeleyle olur. Elbette demokrasi ve özgür birlik mücadelesi zorlu bir mücadeledir. Fakat ulusal demokratik devrimimizin ortaya çıkardığı değerler ve imkanlar iyi değerlendirilirse, başarıya ulaşmanın koşulları fazlasıyla mevcuttur. 14 Temmuz'un her koşulda mücadele eden ve başaran tarzı günümüz koşullarında pratikleşirse, başarı ve zafer kesindir. 14 Temmuz ruhu ve tarzının pratikleştiği yerde başarısızlık yoktur.

14 Temmuz, Kürt halkının ve PKK'nin yeni ölçülerini yaratan bir eylemdir. Bunlardan en önemlisi de fedakarlık ölçüsüdür. 14 Temmuz fedakarlık ölçülerinde çitayı yükseltmiştir. Bu açıdan halkımız ve tüm militanlar daha fazla fedakarlık yapma zorunluluğuyla karşı karşıyadır. Hala kimliğimiz, ulusal demokratik değerlerimiz inkar edilmektedir. Hala inkarcı anlayış Kürt halkıyla bir savaş içindedir. Ve bu savaşı sürdürmekte oldukça karardır. Bizler de 14 Temmuz ruhuyla ve onun fedakarlık ölçüsüyle özgürlüğümüze aşık olduğumuzu, dün olduğu gibi bugün de tüm kararlılığımızla ortaya koyalım.

Yeni stratejimiz, mücadelesizliğin değil, mücadelesiz kalmamanın stratejisidir. Halkın ve gençliğin mücadeleye katılma ve mücadeleyi yükseltme görevleri bugün de aciliyetini ve önemini korumaktadır.

14 Temmuz'un '82'lerdeki çağrısı "Ülkeye dön ve mücadele et!" idi. Bugünkü çağrısı ise "Yaratılan değerleri örgütlerle, örgüte ve eyleme dönüştür; Türkiye'nin demokratik güçleriyle ittifak halinde demokratik özgür birliğin Türkiye'sini yarat!" çağrısıdır.

Dünkü çağrı karşılık bulmuş ve başarılı sonuçlar vermiştir. 14 Temmuz'un bugünkü çağrısının da karşılık bulup başarılı sonuçlar vereceğine inanıyoruz.

Yerel yönetimlerin başarısı iktidara yürüyüşü belirleyecektir

Başkan Apo, 21. yüzyıl manifestosu olan savunmalarında, “20. yüzyıl sonuna gelindiğinde, kazanan demokrasi olmuştur” belirlemesini yapmıştı. Bugün “Üçüncü Alan Teorisi” biçiminde dile getirdiği düşünce ile de 21. yüzyıl manifestosu olan görüşlerini formül düzeyine çıkarmış oldu.

Bugün tartıştığımız sivil toplum örgütleri, iktidarlaşma ve yönetim gerçeklikleri de bu çerçevede ele alınarak izaha kavuşturuldu. Demokratik kurtuluş döneminde mücadelemiz açısından önemli bir yer ve anlam ifade eden yerel yönetimler gerçeğini bu çerçevede ele almak zorundayız.

İnsanın sosyalleşmesi ve topluluk halinde ki yaşamlarının düzene kavuşturulması açısından insanlık tarihinde önemli bir yere sahip olan yerel yönetimler, kapitalizmle birlikte, feodalizme karşı harekete geçen insan topluluklarının ekonomik-siyasal yaşamlarını örgütlemeye önemli bir yere sahip olmuşsa da, kapitalizmin gelişimiyle birlikte bir bütün olarak yaşamın düzenlenmesinde rol sahibi kılınmışlardır. Merkezi devlet yapısıyla geniş halk yığınları arasında bir köprü konumuna gelen belediyeler, aynı zamanda yerel güç merkezi konumunu da ifade etmişlerdir.

Kapitalizmin beşiği olan Avrupa’da belediyelerin siyasal ve sosyal yaşamı düzenlemedeki rolü, bugün bile tartışmasız bir gerçekliktir. İktidarlar kurulurken ya da değiştirilirken, belediyeler önemli bir yere sahiptir. Belediyelerin başarısı, zayıf olan bir siyasal gücü iktidara taşımada önemli bir mevzi haline gelirken, aynı zamanda güçlü bir siyasal partinin yerel yönetimlerdeki başarısızlığı, onu iktidardan uzaklaştırmaya kadar da götürebilmiştir. O nedenle merkezi iktidarlarla yerel yönetimler arasında dengeli bir ilişkinin geliştirilmesi zorunlu bir hal almaktadır. İktidar olan güç, yerel yönetimle çalışmeme, ya da kendi denetimi dışında bulunduğu onu tekrar kendi sınırları içine çekmeye çalışırken; muhalefetin etkili olduğu yerel yönetimler de kendine iktidar olanaklarını yaratmayı hedeflemektedirler. Bu karşılıklı duruş, zaman zaman yerel yönetimlerle birlikte karşılıklı olarak birbirini işletme sonucunu da doğurmaktadır.

Türkiye’deki merkezi otorite ve yerel yönetim gerçekliği de bundan bağımsız değildir. Kuşkusuz kendine özgün yönleri de vardır.

Türk devlet şekillenmesi, toplumsal biçimlenmesi ve yönetimler olgusu buna yeterince izah getirmektedir. Türkiye’deki yerel yönetimler, devletin siyasal sınırları altındaki coğrafyaya ve topluma egemen olma arayışının bir sonucudur. Osmanlı İmparatorluğu döneminde belediyelere ihtiyaç duyulmadan bu yapılırken, yerel düzeydeki idari, sosyal, ekonomik, kültürel vb. faaliyetler daha çok beyler ve tımar sahiplerine dayanarak gerçekleştiriliyordu. Cumhuriyetle birlikte valilerle, bölge müfettişleriyle, kaymakamlarla bu sağlanmaya çalışıldı. Ardın-

dan oluşturulan yasa ve yönetmeliklerle, iller idaresine ve yerel yönetimlere ulaşıldı. Bu çerçevede Batı’da olduğu gibi toplumun içsel gelişiminin bir sonucu değil; tepeden, siyasal iktidarın çıkarları doğrultusunda “yerel yönetimler” gerçeğine ulaşıldı.

Kürdistan toplumu açısından bu daha da farklı bir gelişim seyri izledi. Yabancı oligarşik egemenliğin hakim kılınmasında, işbirlikçi güçlerin hakim siyasal yapıyla her yönüyle bütünleşerek katılım yoluna girmesinde, yerel yönetimler, oligarşinin kurumsallaştırılmasının temel ayaklarından biri haline geldi.

Kürdistan ve Türkiye halkları açısından Batı kapitalizminden farklı bir anlam ifade eden yerel yönetimler; iktidar mücadelesi veren devrimci, demokratik siyasal çevrelerin de büyük bir önemle ele aldığı sorunlardan biridir. Öneme denk düşecek bir pratik fazlasıyla yaşanmamış olsa da, bu sorunun özünü değiştirmemiştir. İktidar mücadelesine koşut olarak farklı biçimler ve bir düzey kazanmıştır. Bu durum, Kürdistan ve Türkiye’de devrimci-demokratik kabarışın yaşandığı ’70’li yıllar içinde çok açık bir şekilde görülmüştür. Geniş halk yığınlarını saran devrimci-demokratik kabarış kitleleri derinden sarsarken; onları, siyaset temsil ve yönetim kurumlarına sahip olma gerçeği ile de yüz yüze getirmiştir.

Bu çerçevede Türkiye’de ve Kürdistan’da değişik sivil toplum kurum ve kuruluşları, devrimci-demokratik kabarış ekseninde oluşmaya ve bir biçim kazanmaya başlamıştır. Bunlar içinde de en belirgin yere sahip olan yerel yönetimlerdir. Çünkü merkezi siyasal otoriteye karşı, devrimci-demokratik kabarışın etkin olduğu alanlarda, devrimci-demokratik güçler kendi iktidarını oluşturma olanaklarına sahip hale gelmişlerdir. Bu, Türkiye tarihinde yerel yönetimlerle, siyasal merkezi otoritenin ilk defa bu düzeyde karşı karşıya kalması, bir nevi ikili iktidarların karşıtlık içinde bir arada bulunması anlamına geliyordu. Kürdistan’da Hilvan ve Batman, Türkiye’de Fatsa vb. belediyeler, merkezi siyasal otorite karşısında böylesi bir anlam ifade ettiler. O nedenle bu alanlar merkezi otoritenin dikkatlerinin üzerinde yoğunlaştığı, en şiddetli baskıların yaşandığı alanlar haline geldiler. Bu temelde Batman Belediye Başkanı Edip Solmaz kurşunlanarak, Fatsa Belediye Başkanı Fikri Sönmez de zindanda katledildi.

Merkezi siyasal yapı ile devrimci demokratik muhalefet arasında böylesine mücadele zemini olan yerel yönetimler, iktidar üzerine mücadele eden egemen çevreler açısından da, etkin hale gelme mücadelesinin önemli alanları olma özelliğini taşıdılar. Daha çok ’80’ler sonrası, özellikle de ’90’larla birlikte bu çok açık ve net olarak görüldü. Kürdistan’da gelişen silahlı savaşım sadece siyasal merkezi yapıyı zorlamakla kalmayıp, toplumsal yapıyı da çözülmeye götürmüştü. Böylesi bir ortamda bir bütün olarak öne çıkan

arayışlar yerel yönetimlerin de ciddi olarak yaşadığı sorunların başında geliyordu. Bu noktada yerel yönetimler buna göre bir biçim ve temsil gücüne ulaşmakla karşı karşıya kaldılar. Ya siyasal yapıyı zorlayarak toplumu çözülmeye götüren devrimci mücadelemizle hakim duruma gelecekti, ya da kolluk kuvvetlerine ve inzibat örgütlenmesine dayalı bir konum kazanacaktı. Ağırlıklı olarak tercih edilen bu yön oldu. Ama demagojik yaklaşımdan da geri kalmadı. Bu, göstermelik de olsa yerel yönetimlerin varlığını korumasını sağladı. Bu tam bir paradokstu ve bundan yararlanan da daha çok toplumun ara sınıf ve katmanlarına dayanan; dini, milliyetçiliği öne çıkaran, kullanan değişik kesimler oldu. Refah Partisi’nin kapatılmasından sonra farklı bir isimle onun yerini alan Fazilet Partisi’nin yerel yönetimlerdeki etkinliği, bu gerçeklik içinde ifadesini buldu.

Tamamen iki karşıt güç arasında yaşanan mücadelede oluşan koşulları kendi çıkarına değerlendiren bu kesimler, yerel yönetimlerdeki etkinliklerini kendilerini iktidara taşımakta birer araç olarak da kullandılar. Refah Partisi’nin birinci ve iktidar partisi durumuna yükselmesi kaynağını buradan aldı. Bu çerçevede, Türkiye özgülünde yerel yönetim ve siyasal iktidar arasındaki ilişki tüm çıplaklığı ile ortaya çıkmış oldu.

Genel toplumsal ve siyasal mücadeleler açısından böylesine önemli bir yere sahip olan yerel yönetimlerin, devrimci-demokratik mücadelemiz açısından da yeri tartışmasızdır. Mücadelemizin başlangıç dönemlerinde yerel yönetimler, devrimci-demokratik iktidarımızın ilk prototiplerinin oluşumu açısından, karşılaşılan önemli sorunlardan biri haline gelmiştir. Hilvan ve Batman’da yaşanan durum buydu. ’84 sonrası gerilla mücadelesinin gelişimi ile birlikte eski siyasal ve yerel güçlerin çözülmeye başlamasıyla ortaya çıkan koşullarda yaşanan gelişmeler de bu anlama geldi. Eskinin yıkılmasıyla doğan boşluğun doldurulmaması halinde, başkaları tarafından en kötü şekilde doldurulabileceği kaçınılmaz bir sonuç olarak ortaya çıkmıştı. O nedenle eskiyi çözen ulusal demokratik mücadelemizin, oluşan bu koşullarda kendi yönetim gerçeğini geniş halk yığınlarına ulaştırması gerekiyordu. İşte bu nedenle gerillaya dayalı ulusal demokratik mücadelemizin bir sonucu olarak Kürdistan’daki yerel yönetimler ortaya çıktı.

Devrimci-demokratik mücadelemizin daha ilk gelişim aşamasında ortaya çıkan ve günümüzde daha da gelişerek önem kazanan yerel yönetimler, bizim açımızdan böylesine bir anlam ifade etmektedir. Bu gerçeklik karşıt güçler tarafından da görülmektedir. Hilvan ve Batman’da şiddetle sonuca ulaşmak istemişlerdi ve bugün de bu amaçlarından vazgeçmemişlerdir. Bu yönelimini daha da artırarak, devrimci-demokratik mücadelemizin yerel yönetimlerde ifadesini bulan kazanımlarını yok etmeye çalışmaktadırlar. On binlerce insanın şehadeti, bin-

lerce köyün boşaltılması, açlığa, sefalete mahkum edilen bir yaşam gerçeği üzerinde yeni yaşam arayışlarının somut birer ifadesi olan yerel yönetimlerin bu denli saldırıya maruz kalması, bu nedenle anlaşılmasız değildir. Çünkü egemen sisteme karşı bir yaşamı örgütlenirerek, onu siyasal üst yapı kurumlarına kavuşturma gerçeği söz konusudur. Bu anlaşılmadan, yerel yönetimlere yönelik saldırı ve yaşanan sorunların gerektiği gibi anlaşılması da mümkün değildir.

Eski sistemde ısrar edenler, karşıt iktidar alternatiflerinin oluşmasını engellemek için her türlü yol ve yöntemi deneyeceklerdir. Bunu doğru bilince çıkartmayarak yerel yönetimlerde etkili olmayı iktidar olma ayrıcalığı olarak gören, değerlendiren yaklaşımlar, ancak ve ancak bu karşıt tutuma güç vererek onunla işbirliği halinde olmayı ifade eder. Mevcut durumda yaşanan da budur. Yerel yönetimler bir yanda çok yoğun uygulanana baskı ile birlikte ekonomik abluka altında tutuluyor. Belediye Başkanlarına sürekli gözdağı verilirken, belediyelere ekonomik sınırlandırmalar getirilerek hesaplarına el konuluyor. Çeşitli biçimlerde uygulanan tehdit, tutuklama, gözaltı, işkence yoluyla belediyelere engel çıkarılıyor.

Bunun dışında, yerel yönetimlerde doğru çizgi tutturulamadığı için, yaşanan zorluklar karşısında, egemen sistemle işbirliğine gidilerek bazı “avantajlar” yaratılabilir. Ekonomik vb. birçok olanak bu sayede ortaya çıkarılabilir. Ama bu ihanete eş değerdir ve çok sık olarak rastlanmaktadır. Adeta ihalecilerin ve spekülâtorlerin palazlandığı aileci, dar çıkar çevrelerinin oluşmasına tanık olunmaktadır. Bunun anlamı çok açıktır: Onlarca yılı bulan mücadele ile ödenen bedellerle halkımızın yarattığı iktidar olma olanaklarını, basit, dar, bireyci, aileci çıkarları uğrunda kullanmak ve bir bütünün mücadelemizin kazanımlarını tasfiyeye uğratmak anlamına gelmektedir. Bir ölçüde bu yaklaşım sahipleri, “Kürdün yönetici olamayacağı” gibi egemenlerin kanıtlamaya çalıştığı safsataları ispatlamaya hizmet etmektedirler. Ve bunun da kabul edilecek hiçbir yanı yoktur. Halkımızın akan kanyla, teriyle ve katlandığı acılarla elde ettiği kazanımların heder olmasına asla müsaade edilmeyecektir.

Türkiye ve Kürdistan’daki yerel yönetimler gerçeği üzerinde ciddi ve ilkeli durulduğunda, adım adım genel iktidar olma olanaklarına ulaşılrken; bu gerçekleşmediğinde, tükenişe doğru gidişte etkili bir araç haline getirilme tehlikesi de söz konusudur. Bugün yaşanan budur ve tehlike çok açık olarak görülmektedir. Partimizin yeni dönem stratejisi geniş halk yığınlarına açık siyaset yapma ve etkin iktidar gücü olma olanaklarını yaratırken, eskide ısrar eden egemen çevreler de bunu boşa çıkarmaya çalışmaktadırlar. Yerel yönetimler üzerine yürütülen mücadelenin asıl nedeni budur. Bu nedenle yaşanan ve eleştiri konusu olan sorunlar

basit yaklaşımlar olarak ele alınamaz. Bu anlamda yerel yönetimler, oynamaları gereken asıl rol yerine, karşıt dayatmaların yaşandığı yoğun mücadelelere sahne olmaktadır. Bugün birçok belediye etkisiz konuma gelmiştir. Halk kitleleri yoğun eleştirilerde bulunmaktadırlar. Açıkça kendi yönetim organlarının böylele olamayacağını dile getirmektedirler. Ailecilik, dar çıkarlar ve bazı fırsatçı çevrelere tanınan olanaklar, bürokratik ve ağavari yaklaşımlar halkın tepkisini çekmektedir. Halkın oluşan bu tepkisi karşıt güçlerin baskı ve kuşatması ile birleşince, bu konuda ısrar eden belediyelerin kendilerini daha fazla ayakta tutması mümkün olmayacağı gibi, buna daha fazla müsaade edilmeyecek ve kendiliğinden açılacaklardır.

Yerel yönetimler genel yönetimlere ulaşmada tartışmasız bir öneme sahiptir. Türkiye’de Refah Partisi bunu çok iyi değerlendirmişti. Devrimci-demokratik çevrelerin tarzını kopya eden bir parti bu kadar başarılı olabiliyorsa, bu tarzın asıl sahiplerinin başarıya ulaşmasını hiçbir gücün engelleyemeyeceği açıktır. Gelişmelerin asıl yaratıcısı olduğumuza göre bu bizi daha büyük gelişmeleri elde etmeye götürecektir.

Devrimci-demokratik mücadelemizin bir sonucu olan yerel yönetimlere bu çerçevede yaklaşılması gerektiği açıktır. Böyle yaklaşmamızı zorunlu kılan bir başka neden daha vardır. O da, yerel yönetimlerin partimizin yeni dönem stratejisi ve Başkan Apo’nun formülü ettiği 21. yüzyıl stratejisi olan “Üçüncü Alan Teorisi”nin yaşamsallaştırılmasıdır. Burada öne çıkan, sivil toplum ve halkın kendi öz yönetim kurumlarına ulaşması ve giderek merkezi otoritenin, genel siyasal ve toplumsal yaşamda düzenleyici konuma çekilmesidir. Bu hedefe ulaşmada yerel yönetimlerin rolü belirleyicidir. Yerel yönetimler halkın öz yönetim organlarıdır. Oluşan meclisleriyle sosyal yaşamlarını düzenlerlerken, değişik toplumsal çevreler ve kimlikler kendilerini temsil gücüne ulaşırlar. Temelleri bu şekilde atılan konuma gelerek siyasal yaşama yön verebilmesi için bu bir zorunluluktur. Bu nedenle yerel yönetimleri salt belediyelerde etkin hale gelme biçiminde ele almak, genel yaklaşımımızdan uzak tutmak, çok sakıncalı tutumların sahibi olma anlamına gelecektir.

Mücadelemiz yeni bir süreç girmiştir. Bu, demokratik kurtuluş aşamasının geldiği biçimde ifadesini bulmaktadır. Bu da nasıl bir mücadele, hangi yöntem ve araçların kullanılacağı sorusunu yeniden ele almayı gerektirmektedir. İşte tam da bu noktada yerel yönetimler gerçeği karşımıza tüm yakıcılığıyla çıkmaktadır.

Yerel yönetimler, bugüne kadar ısrarla siyaset dışına itilen, siyaset yapması engellenen geniş halk yığınlarına siyasal alanında asıl rollerini oynama olanağını tanımamaktadır. O nedenle geniş halk yığınlarının kendilerini iktidara taşımada öncelikli olarak ısrarla sahip çıkması gereken yerlerin başında yerel yönetimler gelmektedir. Yerel yönetimler, bu alanlarda kitlelerin savunması gereken en önemli mevzidir. Bu mevziyi koruyabildiklerinde, siyasetin öznesi olabilecekler, adım adım iktidara ulaşabileceklerdir. Bu da yerel yönetimlerin içinde bulundukları yetersizlikler karşısında sergilemeleri gereken tutumun çerçevesini belirleyecektir. Yanlışla karşı tavır belirleyip, kazanımların gasp edilmesine müsaade etmeyeceklerdir. Geliştirilen saldırılar karşısında, yaratılan değerleri savunmayı bileceklerdir. Gerçekten de halk iktidarının nasıl olması gerektiğinin pratik uygulaması, takipçisi ve denetleyicisi olacaktır.

Bu temelde yerel yönetimlerdeki başarı, bizi genel yönetimlere taşıyacak bir yol olarak önümüzde durmaktadır. Yerel yönetimlere karşı sergilenecek tutum ve yaklaşımlar da buna göre ele alınacak ve değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Mevcut durumda yerel yönetimlere ilişkin yaklaşımlarımız buna göre belirlenmektedir.

“Eski sistemde ısrar edenler, karşıt iktidar alternatiflerinin oluşmasını engellemek için her türlü yol ve yöntemi deneyeceklerdir. Bunu doğru bilince çıkartmayarak yerel yönetimlerde etkili olmayı iktidar olma ayrıcalığı olarak gören, değerlendiren yaklaşımlar ancak ve ancak bu karşıt tutuma güç vererek, onunla işbirliği halinde olmayı ifade eder.”

“Köye dönüş projesi”nin özü halkın çıkarlarına değil siyasal nedenlere dayanmaktadır

Son dönemlerde Türk devleti, Kürdistan'da on beş yıllık savaş süreci boyunca boşalttığı köyleri tekrar doldurmak istemektedir. Böyle bir çalışma devlet planlaması dahilinde yürürlüğe girdi. Ancak Türk devlet karakterini anlayanlar, devletin böyle bir planlamayı Kürt halkının refahı için yapmayacağını bilirler. Türkiye gerçeğinde devlet çıkarları her şeyin üstünde tutulur. Halklar, sınıflar, cinsler ve bireyler her zaman devlet çıkarları için kullanılır. Bunun için de her türlü baskı, antidemokratik tutum ve uygulama kaçınılmaz olarak devreye girer. Bu açıdan, köye dönüş planının hangi temelde yürürlüğe sokulduğuna en genel çerçevede bile baktığımızda böyle bir tabloyu görürüz. Türk devleti on altı yıldır yakıp yıktığı ve boşalttığı köyleri PKK'ye mal etmek için, köylülere zorla “PKK köyümüzü boşalttı” ibareli bir belge imzalıyor. Bunu imzalayan her köylü kendi köyüne geri dönüp yerleşebiliyor. Bunu kabul etmeyenler ise yine o çileli yaşama katlanmak zorunda kalıyor.

Peki bunu devlet ne için yapıyor?

Böyle bir projeyi gerçekleştirirken kendi içinde çok yönlü hedefler planlanmış olabilir. Bunların bazıları uzun, bazıları kısa vadeli olabilir. Bunlardan birincisi; uzun yılların en ağır eziyet ve işkencelerini yaşayan halkımız, yeni demokratikleşme süreciyle birlikte biraz olsun bu sorunlara daha geniş yelpazeli çözüm bulma fırsatını yakalamıştır. Kürt halkına inkar ve imhadan başka bir şeyi layık görmeyen mantık, bu defa bu ezilme durumunu tekrardan kendini inkar etme gerçekliğine çevirmek istemektedir. Cefakar halkımızı, bir kez daha kendi yurtseverliği, özü ve kimliğiyle karşı karşıya getirmek istemektedir.

Bunun niçin yapmaktadır?

Çünkü Türk devleti, Parti Önderliğimizin yüksek öngörüsü ve partimizin sağduyulu yaklaşımlarıyla iki yıldır çok büyük bir değişimin eşiğine getirildi. On beş yıllık savaşın yarattığı ağır önyargı koşullarında halk tabanında bu denli hızlı yumuşama ve çözüm istemi, bazı kesimlerin gözünü oldukça korkuttu. Çünkü bu kesimler yaşamalarını düşmanlık atmosferinin yarattığı zemin üzerinde geliştirilen rant yoluyla kazanıyorlar. Yine aynı şekilde Türkiye'de iktidarın kilit noktalarını tutanlar da, halen bu rantın kazanımları üzerinde iktidarlarını ayakta tutabiliyorlar. Bunun elden gitmesi için her türlü oyuna başvuracakları aşıkardır. Onların mantığına göre birkaç kişi için bir halk neden tekrardan ezilmesin ki, bir halkın psikolojisiyle neden oynanmasın ki? Biz bu gerçekliğin salt şimdilere ait olmadığını da iyi biliyoruz.

Türk devletinin ilk kuruluş yıllarında Kürt realitesinin inkarı yoktur. Hatta cumhuriyetin kuruluşunda Kürtlerin çok aktif rol oynadıkları, Kurtuluş Savaşı'nda büyük fedakarlıklar gösterdikleri bilinmektedir. Uluslararası Lozan Antlaşması'yla birlikte inkar siyaseti, sadece Türk devletince değil, emperyalist devletlerce geliştirilip uygulamaya sokulan bir politika olmuştur.

Türkiye'de '50'li yıllara kadar olgunlaşma dönemini yaşayan bu devlet görüşü, bu yıllardan sonra daha belirgin hale geldi. Özellikle Demokrat Parti (DP)'nin Kürdistan'daki toprak ağalarına dayalı iktidarlaşmayı geliştirmesi, Türk devlet yapısı içinde iktidarlaşma anlayışının belirgin bir yönü olarak daha sonraki yıllarda kalıcı bir politika halini aldı. Ekonominin buna dayalı olarak gelişimi ve globalleşme, beraberinde palazlanmayı yarattı. Kürdistan'da savaşa dayalı rant ekonomisi geliştirilmiş, savaş yılları kirli savaşın yarattığı karmaşa ortamında vurgunculuğun yaygınlaştığı yıllar olmuştur. Bu kesimler

“Bir halkı ya da toplumu yaşadığı topraklardan koparmak ya da uzaklaştırmak demek, onu toplumsal değerlerinden, kültüründen, üretimden ve sosyal yapısından koparmak demektir.

Yani köksüzleştirmek, hatta yapılabilsen başka varlıklar haline getirmek demektir.

Kürt toplumu sadece on beş yıl değil, yüzyıllardır bu gerçeği yaşamak zorunda bırakılmıştır.

Her isyana kalkışında, kendini hiç tanımadığı, bilmediği yerlerde bulmuştur.”

aynı zamanda Türkiye iktidarının asıl sahipleri oldular. Bu da gösteriyor ki, içinden çıkılmaz bir hal alan ve çok güncel gibi görünen sorunların kökü aslında oldukça eskiye dayanmaktadır. Öyle ki, son hükümet döneminde savaşın durmasıyla birlikte, açıkta kalan bu kesimlere yönelmek bir zorunluluk halini aldı. Ancak bu konuda çok ciddi bir ilerlemenin sağlanamadığı açıktır. Çünkü mevcut hükümet, devlet organları ve çok çeşitli kurum ve kuruluşlar, bu kirlilikten şu ya da bu düzeyde paylarını aldılar. Kısacası mevcut durum, devlet içinde yapısal bir sorundur. Bu anlamda sorunun çözümü birçok tedbirin alınmasını gerektiriyor. Yani devletin yeniden yapılandırılması acil bir sorundur. Derin devlet gerçeğiyle bağlantılı olarak Türkiye tarihinde göçertme, yurtsuzlaştırma politikalarının nasıl geliştiğine bakarsak, bugünü daha iyi çözebilir ve çözümünü de bulabiliriz.

Bir defa kendi topraklarında yaşama hakkı zamanla ellerinden alındı.

Kürtlerin kendi topraklarında yaşama hakkı ellerinde alındı

Bir halkı ya da toplumu yaşadığı topraklardan koparmak ya da uzaklaştırmak demek, onu toplumsal değerlerinden, kültüründen, üretimden ve sosyal yapısından koparmak demektir. Yani köksüzleştirmek, hatta yapılabilsen başka varlıklar haline getirmek demektir. Kürt toplumu sadece on beş yıl değil, yüzyıllardır bu gerçeği yaşamak zorunda bırakılmıştır. Her isyana kalkışında, kendini hiç tanımadığı, bilmediği yerlerde bulmuştur.

Bunun içindir ki, günümüzde neredeyse dünyanın her yerinde Kürtler yaşamaktadır. Bunu Kürtler bilinçli ve gönüllü olarak değil, zorunlulukların ve baskıların sonucunda yaşamıştır. Tüm baskı, göçertme, asimilasyon ve yok etme yönelimlerine rağmen yüzyıllarca ana toprağından en uzak diyarlarda yaşayan Kürtlerin hala kendi kimliklerini, dillerini şu ya da bu düzeyde korumaları, ayrıca ele alınması gereken hususlar oluyor.

Tarihe birazcık olsun bir giriş yaptığımızda, Kürtlerin kaç defa zorunlu göçe tabi tutulduklarını, sürgün edildiklerini, acıyla ve trajik olarak göreceğiz. Mesela 1785'te Cihan Bey aşireti, Malatya yöresinde uzun süren bir başkaldırıya başlar. Bunun karşısında çözümsüz kalan Osmanlı devleti anlaşıma önerir ve bunu kabul eden aşiretle yapılan anlaşmanın ardından aşiret reisi bir komployla tutuklanır ve aşiretiyle birlikte sürgün edilip İç Anadolu'nun bir yöresine yerleştirilirler. *Haymana* denen bölgede yaşayan Kürtlerin geçmişi buna dayanır. Yine 1794'te Amed'in kuzeyinde iki aşiretin büyük bir isyanı yaşanıyor. Her iki aşiretin liderleri çeşitli komplolarla esir düşürülüyorlar. Bunlar da aşiret olarak İç Anadolu'nun Konya yöresine sürgün edilerek yerleştiriliyorlar.

1900'lü yılların başında henüz Osmanlı devleti yıkılmadan önce ayağa kalkan Celali aşireti, önce Doğu'ya sürgün edildi, oradan da ağır katliamlardan geçirilerek İran'ın değişik bölgelerine dağıtıldı. Önemli bir kesimi ise Kafkaslara göç etmek zorunda bırakıldı. Ardından 1926-1931 yıllarında gerçekleşen Ağrı isyanının yenilgisi, yeni bir göç dalgasını beraberinde getirdi. '25 Şeyh Said isyanının yenilgisi o bölge Kürtlerine artık kendi topraklarında yaşam hakkı bırakmadı. En son gelişen Dersim isyanı (1937-38) sonucunda alınan ağır yenilgi, bundan sonra Kürdistan'a hakim olacak olan uzun soluklu sessizliğin de başlangıcı oldu. Çünkü parçalı ve ayrı ayrı zamanlarda gelişen Kürt isyanları, yaşadıkları her yenilgi ardından derin bir suskunluğu yaşadılar. Bir de bu isyanların, dışarıdan yapılan bilinçli kışkırtmalarla da geliştirilmiş olduğu ve yenilginin ötesinde bir şey elde edemeyecekleri net olarak ortaya çıktı.

Bu kadar arka arkaya yaşanan isyan ve yenilgilerin Kürt toplumunda yarattığı ağır tahribatlar ise toplumsal, sosyal, siyasal, kültürel zararlar olarak Kürt halkına geri döndü. Bir defa kendi topraklarında yaşama hakkı zamanla ellerinden alındı. Kürtler büyük bir savrulmayı yaşadılar. Bulundukları her yerde kendi başlarının çare-

sine bakmak zorunda bırakıldılar. Kürdistan, zengin kaynakları ve coğrafyasına rağmen daha o zamanda önemli bir nüfus azalmasına uğradı. Yüzlerce köy, mezra, değişik yerleşim sahaları harabelere dönuştü. En önemlisi de Kürt kimliği, tarihi bitirilmeye yüz yüze bırakıldı. Kısa kesitler halinde de olsa tarihi ele almak, Kürt sorununun ciddiyetini ve ağırlığını en çarpıcı biçimde gözler önüne sermektedir.

Kürt ulusal mücadelesinin çıkış nedeni, Kürdün yaşadığı bu acı gerçekliktir. Halen kimlik mücadelesinin yürütüldüğü bu süreçte ve Ulusal Önderliğimizin esaret koşullarında önümüze ne tür tehlikelerin çıkacağı birçok boyutta net değildir.

PKK hareketinin en temel çıkış nedenlerinden biri, ulusal hedefler doğrultusunda Kürt kimliğini yaratmaktır; bunun için Kürt kişiliğini, yeni insanı yaratmak, ona ait tüm özgürlük değerlerini korumak ve savunmaktır. Bu nedenle ideolojik-siyasi temelde gelişen mücadelemiz tamamiyle haklı gerekçelere dayanmıştır. Ancak çıkış koşullarında dünya, bölge ve Türkiye devletinin gerçekliği, salt siyasal çözümü dayatan değil, siyasal çözümün koşullarını yaratan bir mücadele çizgisini gerekli kılıyor. On beş yıllık silahlı mücadele dönemi bu zeminde gelişti ve siyasal çözümün koşullarını da beraberinde doğurdu.

Ulusal mücadelemizin başlangıcından itibaren Türk devletinin bu mücadeleyi boğmak için elinden gelen her türlü yöntemi kullandığı bilinmektedir. Daha grup aşamasında birçok militanı katledilmesine rağmen, yine de Kürdistan'da, özellikle gençlik kesiminde bu etilenmenin önünü alamadı. Partileşme kararının ardından 12 Eylül askeri darbesinin uygulamaya girmesi ve yoğun sindirme politikası, devletin o dönem faşist yönelimleri karşısında yeni bir mücadele biçimini zorunlu kıldı. 15 Ağustos Atılımı'yla birlikte on beş yıla sarkacak olan silahlı mücadele zorunlu olarak devrimin bir aracı haline geldi. O günden bu yana düzenli bir şekilde devletin hem gerillaya, hem halka yöneldiği bilinmektedir. Başta Botan olmak üzere aşama aşama savaşın tir-

mandığı ve gerillanın kendini etkili güç haline getirdiği birçok alanda devlet kendine göre savaş yöntemleri kullandı. Ulusal mücadelemizin en temel hedeflerinden olan halklaşma ve gerilla-halk bütünleşmesi '90'lı yıllarla birlikte yüksek bir düzeye ulaştı. Bunun siyasal bir ifadesi olarak o dönemde halk serhildanları Botan, Mardin, Amed ve birçok yerde tırmanışa geçti.

“Balığı öldürmek için denizi kurutma” politikaları

1990-92 yılları böyle yaşanırken, devlet içinde cılız da olsa çözüm arayışları açığa çıkmaya başladı. Turgut Özal'ın o dönem politikaları buna hizmet etmekteydi. Ancak Özal'ın '93 yılında katledilmesiyle birlikte böylesi bir dönemin daha yaşanmadan bitmesi anlamına gelmekteydi. '93'ün sonlarıyla birlikte, Çiller-Güreş ikilisinin birlikte geliştirdikleri rantçı savaş siyaseti Kürdistan'da tırmanışa geçti. Bu siyasetin özü, gerilla ve halkın birbirinden kopartılmasıydı. O dönem konsepti, balığı öldürmek için denizi kurutma şiarını esas aldı. Balık gerilla gücü iken, deniz de halk kitleleri oluyordu. Denizin kurutulması, ancak ana yatağından çıkarmakla mümkün olurdu. Ve Kürt halkı da o zaman anayurundan göçertilmek zorunda bırakıldı.

Başta Botan ve Amed olmak üzere Kürdistan'ın birçok yerinde köyler yakıldı, yıkıldı ve boşaltıldı. Çünkü Kürdistan coğrafi yapısı gereği dağlık olduğu için, gerilla da dağa dayalı yaşamak zorundaydı. Dağ yerleşimine son verilmesi, aynı zamanda gerillanın maddi ve manevi kaynaktan yoksun bırakılması anlamını taşıyordu. Dağ köyleri kesin boşaltılır ve yaşanmaz hale getirilirken, ova ve diğer köylerde de çeteleşme zorunlu kılındı. Köylerinden göç ettirilenler ya Kürdistan şehirlerinde, ya da Türkiye'nin metropollerinde en dar, imkansız koşullarda yaşamak zorunda bırakıldılar. Kürdistan'da Van ve Diyarbakır bu göçlerin ardından yoğun bir nüfus artışına uğradı. Yine Türkiye metropollerinden İstanbul temel göç sahası haline geldi. İstanbul'da neredeyse bir şehir nüfusu kadar artış bunun sonucu olarak yaşandı. Köyde toprağa ya da hayvansal üretime dayanan yaşam düzeyi belli bir standardı da taşıyordu. En azından herkes şu ya da bu düzeyde kendi kendine yetebiliyordu. Köy boşaltma ve göçertmelerle birlikte kendi üretim olanaklarından yoksun bırakılan bu topluluk üretmeyen, tüketici bir yığın halini aldı. Zaten feodal ölçülerin hakim olduğu toplum içinde sosyal dengesizlik daha da derinleşirken, toplumsal yozlaşma öne çıktı. Bir yandan kontrolsüz bir yaşam düzeni gelişirken, devlet bu durumu daha fazla toplumsal düşüş zemini haline getirmek istedi. Bu denli yoğun toplumsal sorunların baş gösterdiği koşullarda, toplum içinde varolan sınıflaşma daha da yaygınlaştı. Bir yandan devlet desteğini alarak palazlanan işbirlikçi-çete kesimler üstten bir sınıflaşmaya gitti, diğer yandan ev ve yurdundan olan binlerce köylü de ezilen bir tabaka haline dönuştü. Nitekim Türkiye'de en fakir fukara kesimin, en çok ezilenlerin ve çaresizliği yaşayanların yüzde '90'dan fazlasının Kürt olması şaşırtıcı değildir. Yıllarca çadırlarda yaşamak zorunda bırakılan binlerce insan nerede görülmüştür? Yani başında ve kendi emeğiyle yaşayabileceği yerler varken, kirli amaçların kurbanı olup yıllarca bundan yoksun bırakılmak, Kürt halkı için en acılı ve kabulü mümkün olmayan durumlardan birisidir.

Devamı sayfa 23'te

Halkla hukukun birleştiği yerde demokrasi olur

PKK Genel Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaşın dönem perspektifleri

14 Temmuz Şehitleri'ni saygıyla anıyor, savunmalarını onların anısına adadığımı belirirken, ancak o derinlikte bir anlayışla anılarına bağlı olunabilir diyorum.

Hukuk sterilize olmuş siyasettir

AİHM savunmasının birinci bölümü hazır; 676 sayfa. 23-24 sayfa da Urfa davası içindir. Bu bölümde tarih, dünya ve Ortadoğu bölümü bitti; Kürt-Türk, Kürt-Arap, Kürt-Pers ilişkileri, komplo başlıkları var. Kürt tarihini kapsamlı anlatacağım. Kürt tarihi bölümü çok uzun sürecek. Sanırım 100-150 sayfa olur. Ardından Kürtler ve komşularıyla ilişkilerini irdeleyeceğim. Demokratik çözümüm açacağım, komplo ve Avrupa hukukunu açacağım. Avrupa hukuku çığnemişmiş, ciddi bir hukuk ihlali var. Benim durumum Miloseviç'in tesliminden çok farklıdır; onu bir hükümet teslim etti, bizi kimin teslim ettiği bile belli değil. Bu konuda çok daha ciddi hukuk ihlalleri var.

Bu savunma çizgisi açıyor. Hızlı çalıştım, biraz yordum. Din konusunda yeni açılımlar getiriyorum. Din adına revizyon, reform ya da laiklik demiyorum, din adına sahtekarlık dönemini bitireceğim. Ortadoğu'da bir rönesans yaratabilir. Aslında namazın kaynağı Sümerlerden geliyor, törensellik. Suudi anti-laikliği kötü kullandı. Hizbullah din adına cinayetler işledi.

Savunmalarının ikinci bölümünü de iki ay içinde bitiririm. O da 700 sayfa olabilir. Düşünsel anlamda çizgisi açtım. İyi irdelenirse büyük düşünce devrimine yol açar.

Urfa Savunması güzel bir derleme oldu. Doğrudan suçlamalara ilişkin değil. PKK nereden geldi, nereye gidiyor, bunu anlatıyor. 23 ve 24 sayfalık iki savunma yaptım. İlk 24 sayfa'yı geçen hafta için hazırlamıştım. Duruşma ertelenince zamandan yararlanıp Urfa'yı özetini çözümleyen, Hz. İbrahim'i değerlendiren, yine Urfa'da kimlik, gerçeklik üzerine ikinci bir savunma yazdım. Savunmamda hukukun uygulanmasından ziyade yaratılmasında çalışmamı yürütüyorum. Bu belgeler yeni hukukun materyalleridir. Hukuk doğuyor; din, tarihle, evrensel boyuttu hukuku açıyor. Hukukun nasıl gelişmesi gerektiğini bu metinlerden çıkarabilirsiniz. Faydalı olacağını düşünüyorum. Hafızamı zor topladığım koşullarda yazdım. Biliyorsunuz, üç yıldır burada yalnızım. Başkaları bu koşullara üç gün bile dayanamıyor. Cümleleri kurmanın zor olduğu bu koşullarda cümle düşüklükleri olabilir. Bu metinler iyi düzenlenmeli. Grameri güçlü olan iki kişi veya bir kurul, kültür düzeyi yüksek deneyimli kişiler savunmam üzerinde çalışsin.

Bu savunmada peygamberlik ve Urfa tarihinin gerçekliğini biraz derinliğine açtım. İbrahimilerle İbrânileri güçlü vermeye çalıştım. Peygamberler ve Urfa üzerine çok güçlü ve çarpıcı koydum.

Savunmalarım metot gösteriyor; tarihi yaklaşım, tarihin değerlendirilmesi üzerine çok çarpıcı sonuçlara vardım. Metodolojik olarak dünya çapında çözümlemeler olacak. Devlete farklı bir yaklaşım sergiliyorum. Sosyal ilişkilere, kadına, dine, topluma ilişkin vardığım sonuçlar var. Bazıları bu konuları 50-60 yıl, bilim adamı, profesör olarak araştırmış; ama benim vardığım sonuçlara ulaşamıyor, sorunları benim gibi çözemiyor. Çünkü benim pratiğimi yaşayamamış. Bu çok önemlidir. Yaklaşımlar sorunu üzerinde durdum; sahte yaşamı, doğru yaşamı, lanetli yaşamla kutsal yaşamı açtım. Avrupa'nın üstünlüğü buradadır, kendi lanetli yaşamını yıkarak barulara geldi. Ortadoğu ise bunu yapamadı.

O yazı sadece Kürtler ve Türkiye için değil, aynı zamanda Ortadoğu için çözümlemelerdir, böyle anlaşılmasını istiyorum. Bu görüşlerim Ortadoğu ve Avrupa düşünce yapısında büyük tartışmalar yaratacaktır. Her bir başlık bir kitap konusu olabilir; gazete, dergi ve pannelerde yorumlanabilir. Bundan sonra on yıllar bunun üzerine düşünülerek kurulabilir. Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu bir yazıdır. O yazının sonuçlarına göre Türkiye kendini yeniden yapılandıracak. Türkiye bunu kavradı, ama anlaması daha uzun sürer.

Savunmalarının hepsi bir bütündür, birbirine eklenecek şeylerdir. Dördüncü savunmam da geliyor. İlk savunmam 750 sayfa kadar, ikincisi 500 sayfa olabilir. İkinci bölümün 50 sayfasını yazdım, 500-600 sayfa daha yazacağım. 20. yüzyılın komposunu kapsamlı ve çok çarpıcı açacağım, yapılan oyunları ortaya koyacağım. Bununun ağırlaşmasını ABD ve Avrupa'nın rolünü koyacağım ve geline aşamada çözüme katkılarının nasıl olacağını da anlatacağım. Kendi kimliğimi de koyacağım, Kürt tarihinin çerçevesini iyi çezeceğim.

Bu, Kürtlerde de büyük bir açılıma yol açar. Sizin zihninizde devrime yol açacak. Arkadaşlara da büyük bir cevaptır. Bunun Kürt insanına çok büyük bir manevi güç vereceği kesin. Bu çalışmanın bitmesi beni biraz rahatlattı, büyük yanlışlıklar engellendi. Sanatın ve barışın kapısı açılıyor; savaş bile yürütülse, bundan sonra farklı olacağını belirtiyorum.

Hukukta Kürtlerin yerini bulmak lazım. Bir halk yerini niye bulamıyor? Cezaevlerinde birçok tutuklu arkadaşımız var. Bunları kapsamlı dile getirmeleri lazımdı. Hiçbiri kapsamlı ele almadı. Hukuk derken, TC hukukundan bahsetmiyorum, Anayasa'dan bahsetmiyorum. Yargıtay Başkanı bizzat "Anayasa'nın kendisi hukuk dışı bir metindir" diyor. Bu kadar avukat var, bunlar hiç olmazsa kendi halkına bir hukuki çerçeve çizmeyi becerirebilmelidiler. İnşallah savunmamı okur ve insafa gelirler.

Avrupa'da yüz yıllık çok şiddetli bir hukuk savaşını yürütülmüştür. AİHM'e götürülen davalarda üç kuruş değil, bu esas alınmalıydı, bunlar savunulmalıydı; ciddi bir hukukçudan beklenen büyüdü. Genel bir eleştiri olarak sunu söylüyorum: Kişilik olmazsa hiçbir şey olmuyor. Derin bilinci, kişiliği olmayan ne hukuktan, ne iyilikten, ne aşktan, ne güzellikten, ne siyasetten, ne de Kürtlükten anlar. Lanetli kişilik diyorum. Hukuk, en ince siyasetten daha ince, daha yoğun, sterilize olmuş siyasettir. Keşke bu bilincim 70'lerde olsaydı, o zaman bununla PKK'nın yaptıkları kadar bir gelişme sağlayabilirdi.

İmrallı'da barış savunmasını yaptım. Yeni savunmam olası bir hukuku doğurabilir. Ona bir katkı sunabilir. Terörizm maskesi altında hukuk çığnemez. AİHM'de doğru yargılamanın yürütülmesi gerekir. Bir halkın hukukunu yaratmak istiyorsanız, halk için hukuk, birey için hukuk, ikisi iç içedir, buna öncülük edilebilir. Bürolar oluşturulabilir, her köye kadar gidilebilir, birkaç proje geliştirilebilir. AB bu tür projelere ödenek ayırır. Projeler gelişirse muazzam hukuki aydınlanma doğar. Hukuki alan, olayı yarı yarıya çözebilir. Bu konuda iki yıldır bir boşuşmam söz konusu. Siyaset, hukuk beyin açar. Halkın gözü açılır. Yani hukuk, insan hakları, felsefe öğretilir.

Din bir yönüyle ilk hukuktur. Din konusunda siyasal-hukuki reform gerekiyor. Din konusunda reform zaten gelececek. Kürtler, PKK, dostlar, arkadaşlar benim düşüncüklerimi görmek zorundalar. Bu belgeler önemlidir. Bu kadar acıdan ders çıkarmak gerekir. Bu çok gereklî. Her şeyi üzerine yıkmak çok utanç verici. Devlet de bütün gücüyle üzerine geliyor.

Özgürleşme yüksek bilinç büyük emek ve ruh ister

Devlet olayını genelde doğru anlamak gerekiyor. Devlet tam olarak anlaşılmalıdır. Son değerlendirmede de ele aldım. Devlet olayını Sümerlerden bu yana ele alarak değerlendirdim.

Marks'ın devlet anlayışından farklı bir bakış söz konusu; Marks'ta sınıf temelli bir devlet çözümlemesi var. Proletarya diktatörlüğü daha totaliter ve otoriter bir devleti ortaya çıkardı. Marks, varolan devleti yıkarken, sınıf temelinde bir devlet düşüncesi getirdi. Özgürlük ve demokrasiyi geliştirememesi, reel sosyalizmin yenilgisinin temel nedenidir. Sümerlerden beri devlet yapısını değiştirmiyor. Tanrı düşüncesi de çok önemli. Devletin doğuşunu çeşitli şekillerde açtım. Din ve devlet ilişkisini çarpıcı gösterdim. Devlet-ekonomi ilişkisini açtım. Devlet ve üstte ilahiyat, altta üretim ve ekonomik alt yapıyı, böyle bir piramit gibi bu üçlünün arasındaki ilişkileri, sınıfları izah etmeye çalıştım. Klasik sosyalist anlayışla veya salt Avrupa ideolojilerine göre bir çözümleme de değil. Biraz kendime göre devleti yeniden açtım. Bu, özgül düşünce ve zihniyet devrimine yol açmaktır. Bunun amacı ruhsal bir çözümlemedir; bu, siyaset ve hukuka da yansıtacak, bu sayede yeni bir özgürlük hakkı ve hukuk olayı gelişecektir. Zaten ahlak özünde hukukla buluşmaktadır.

Savunmamın ikinci bölümünde biraz Avrupa hukukunu işleyeceğim. Yine siyasetin temeline hukuku nasıl oturtacağız? Legal kurumlar keşke hukuka dayalı siyaset yürütülebilselerdi! Avrupa'da hukuk biraz siyasetin temeline oturmuştu. Avrupa, hukuku devletin temeli yaptı. Bizde hukuk, devletin basit bir aracı olarak kullanıldı. Aslında Cumhuriyetin hukukun üstünlüğünden, hukuk devletinden söz ediyor. Bunu biraz anlamış gibi. Krizin nedeni de budur. Hukuku devletin basit bir aracı haline getirdiler. Hukuk devletin temeline ulaşmış değil. Avrupa bu sorunu tam tersinden çözdü, hukuku siyasetin temeline oturttu. Bu aşılacak gibi, başka yolu yok.

Cumhuriyetin yeniden yapılandırılmasında, PKK ve Kürt meselesinin nasıl aşılacağı konusunda, hukukun devletin temeline oturtulması noktasını da belirttim. Ama ikinci kitapta bunu daha da açacağım. Devletin temeline hukuk ve ahlakı yerleştirip Kürt meselesini de buraya oturtarak, çözümüm nasıl olması gerektiğini göstereceğim. Aslında hukuk çok önemli. Hukukla çözüme gidebilirsiniz. Bizimkiler bunun farkında değiller. Hukukçular çok kuru insanlar. Belki Türkiye'de hukuk olmadığından buna inanmıyorsunuz. Roma'nın temeli hukuktur; Grekler ve Helenlerde felsefe, Ortadoğu'da din, Sümerlerde mitolojiye dayalı olarak devlet ortaya çıktı ve devlet önce mitolojiye dayalı gelişti. Sonra dine ve felsefeye gider ve Roma'da hukuk ve siyasete dayanır. Avrupa bunu biraz genişletti. Son yüz-iki yüz yıllık süreçte halkına biraz demokrasiyi açtı. Demokratik hukuku geliştirdi. Türkiye'de Yargıtay Başkanı biraz anlamış, değinmek istiyor.

Mitolojinin etkisiyle örgütlenen devlet tehlikelidir, vahşidir. Din devleti de özünü bundan alır. Osmanlı'da da devlet dine dayanmıştır. Türkiye'de medeni kanun ve diğer yasalar tartışılıyor ve değişecektir. Ama çok kapsamlı değil. Türkiye hukuku Avrupa'nın yüz yıl gerisindedir, ama yine de gelişebilir. Türkiye'de hukuk gelişirken, bunu bireye dayandırmak gerekir. Bireycilik demiyorum, bireyselleşmek çok önemli bir devrimdir. Bu birinci önemli noktadır. İkinci önemli nokta ise, halkın vazgeçilmez hakları var. Hukuku halkın haklarına, birey ve halkın hakkına dayandırmak gerekir. Bu ikisi birlikte olursa çözümü getirir. Cumhuriyet, demokratik ve laik karakterini burada bulacak. Aslında Mustafa Kemal'in attığı adım küçümsenmemeli. Laiklik iyiydi, uygulatma-

dılar. Hukuk devleti geliştirilemedi. Cumhuriyet adı altında, özellikle '50'lerden sonra berbat bir oligarşi gelişti. Hukuk sadece anayasa, ceza yasası, medeni yasa-ları değildir. Sadece maddelerden oluşan bir şey değildir. Bahsettiğim farklıdır. Birey uyanıyor, birey hukukla tanışacak. Bu bireysel hukuktur ve halkın vazgeçilmez hakları vardır. Halkın ekonomik, kültürel hakları, sosyal hakları hukuka yansıtacak. Sonuç olarak Demokratik Cumhuriyet ortaya çıkacak. Bununla Kürt sorunu ve diğer sorunlar çözülebilir. Sorun, kimlerin buna öncülük yapabileceğidir. Mevcut siyasi yapılar, partiler, siyasetçiler buna engeldir. Cesaretsiz ve eklektikler.

Kitapta ne klasik toplum, ne de devlet çözümlemesi yaptım. *Üçüncü Alan Teori* ve *Pratiği*, sivil toplum ve sivil toplum örgütleri üzerinde durdum. Buna *Üçüncü Alan Teorisi* diyorum. Bu sivil toplum modeline üzerine uzlaşma ya da birleşme getirilebilir mi? Kesin demiyorum, ama devletin bir hazırlığı olabilir. Sivil toplum ya da *Üçüncü Alan* çözümü kaçınılmazdır. Bu yüzden sizlere diyorum, teori ve pratik muazzam bir faaliyet yürütmeniz gerekiyor. Umarım kitap faydalı olur. İkinci kitap daha açılmayıp olacaktır. Haklar tanınmazsa, meşru savunma sonsuza kadar devam eder. Haklar tanınırsa silaha da gerek kalmaz. Ben bu yönlü çalışmalarımı tamamladım. Temel çözümleme beni biraz rahatlattı. İkinci kitap biçim temeli rolümü oynamış olacağım. Aslında AİHM de bunun farkında. Sağlığını, yaşamımı ve sağduyumu koruyacağım. Meşru savunmayı barış yaratmak için kullanacağım. Önyünde engeller var, buna dayanacağım. Statükocu kesim var. PKK için meşru savunma önemli. Meşru savunma yaratıcı bir güce dönüşmeli.

Ben otuz yıllık bir devrimciyim. Bizim bu büyük sevdamız olmayasaydı, bu koşullara iki gün bile dayanamazdı.

Bunu en yakın arkadaşlarım bile anlamıyor. İnsan özleştirisini cesurca yapmalı. Ben burada her gün bunu yapıyorum. Özleştirir insanı yüceltir, bundan korkmamak gerekir. Türkiye'nin de özleştirisini yapması lazım. Türkiye'nin kendisi de ortaya gelmiştir. Dil yasağı demek, idama ve savaşa devam etmek demektir. Mesele kan üzerinde siyaset yapılmamasıdır. Türkiye'deki siyasiler tarihi çarpıtırıyor, cumhuriyeti de çarpıtırıyor. Mesela laiklik ilkesi Mustafa Kemal'in en önemli ilkesidir. Ama son yirmi yılda çıkar temeline Türkiye'yi tari-katların kucağına ittiler. Türkiye kaybetti. Bundan siyasi yapı sorumludur. İki yüz bin din görevlisi var. Kosko-ca Diyanet bütçesi var. Böyle laiklik olur mu?

Demokrasi Kürtlerin tarihi görevidir

Mustafa Kemal cumhuriyetin kurucusudur. Cumhuriyet büyük bir olaydır. Mustafa Kemal ileri bir adım atmıştır. Onun pek çok yönüyle kendim arasında benzerlik kuruyordum. Ben bunları daha önce Mehmet Ali Birand ile yaptığım röportajda dile getirdim. İsteyenler oraya bakabilirler. Ben o zaman da söylemişim; *"Mustafa Kemal'in ruh halini, içinde bulunduğu psikolojini anlıyorum"* demiştim. Bazıları *"Kendisini Atatürk'e benzetiyor"* diyorlar. Öyle kaba bir benzetme yapmıyorum, hayır. Ama cumhuriyet kuruluşu amacına aykırı olarak '50'lerle birlikte oligarşiye döndü.

Şeyh Said düristtir, öyle söylendiği gibi İngiliz ajanı değildir. Saygı duyuyorum. Ama bir körükleme de var. Tarihi gerçekleri olduğu gibi görmek gerekir.

İngilizler Asuri halkını katliamdan geçirdiler. Kürtleri ve Ermenileri mahvettiler. Bu oyun sonra da devam etti. Türkiye'yi de mahvettiler. Talabani bana geliyor, *"Daha fazla eylem yapın, eylemlerinizi Ankara'da, İstanbul'da yapın"* diyorodu. Sonra da Türkiye'ye gidiyor, *"Bize dolarları verin, PKK'yı size satalım"* diyor-du. Akıl hocaları başkalarıydı. *"DYP ile ilişkilerimiz var"* diyor. '90'lardan itibaren rant siyaseti, kan ticareti yapıldı, milyonlar gitti. Sonra baktılar ki Cumhuriyet elden gidiyor. '97'de ben bu yüzden Kuvvet Komutanlarına mektup yazdım, aslında bunlar ilerde yayınlanabilir. '97'de bu yüzden tehlikeli gelişmelere yol açmamak için PKK'yı durdurdum. O mektuplarda *"Üniter yapı ve ülke bütünlüğü tamam, ama Kürtlerin özgürlüğünü tanıyacaksınız"* dedim. Oyun, böl-yönet taktiğidir. Bu bilinen taktiktir. Önemli olan bunu boşa çıkarmaktır. Kürtlerin uyanması iyi bir şeydir. Ama Türkiye'nin de uyanması gerekiyor. Yasaklamayla olmaz; özgür irademizle, Demokratik Cumhuriyet'le birlikte olacağız. '70'lerde bunların koşulları yoktu.

İki yıldır bunun mücadelesini veriyorum. O zaman bu oyunu bozmak gerekiyor. '25'lerdeki olaydan günümüze gelirken, İngiltere Şeyh Said'i kıskırttı, isyana götürdü, Musul ve Kerkük'ü aldı. Tipik, bilinen taktikler var. Şimdi de bu oluyor. Bir taraftan Türkiye'ye eleştiri yöneliyorlar, diğer taraftan da Avrupa'da PKK'yı yasaklıyorlar. Tam bir ikiyüzlülük. Ben bunun için demokratik birlik politikası diyordum. Türk siyasi yapısı tamamen yenilenecek. Türk insanına yazık oluyor. Türkiye halkı demokrasiyi istiyor. Ama siyasi yapı önünü tıkamış. HADEP'e *"Siz demokrasinin motorunuz"* derken bunu kastediyordum.

Ana esprî şudur: Kürtler '24'e kadar asli kurucu ögedir. Ama burada eksik kalan neydi? Kürtlerde demokratik irade oluşmadı. Kürt feodalitesi devreye girdi. '50'lerde ise Türkiye Cumhuriyeti oligarşinin hezimeti-ne uğradı. İki halkın emeğiyle sağlanan ulusal kurtuluş bu gerçeğinden uzaklaştı. Bu büyük çıkmaza ve bun-alıma yol açtı. Şimdi çıkış arıyoruz. Ben bu nedenle *"Büyük demokratik seferberliğe çağırıyorum"* dedim.

Demokratik seferberlik şudur: Mahallelerde yediden yirmişe herkesi örgütlemeleri gerekir. *"Cumhuriyetin özgür vatandaş olmak istiyorun"* demeliler. Çağdaşça, uygarca özgür vatandaş olacağım. Kültür taleplerini akıllı olan kendi kendine yapabilir. Suç yalnız devlette değil, aynı zamanda kendilerindedir de. Demokrasi Kürtlerin tarihi görevidir. Daha önce de söyledim, bunlar iyi araştırılmalıdır. 1071 biliniyor. Orada 10 bin Kürt askeri var. Yine 1514'te Yavuz Selim'in Anadolu'ya, Ortadoğu'ya açılması söz konusu. Cumhuriyetin kurulmasına geliyoruz. Burada Kürtlerin ittifaki stratejiktir. Demokratikleşme cumhuriyetin ve laikleşmenin en temel sorunudur. Doğru bir demokrasi tanımı laiklik ile geliştirilebilir. Demokratik kültürel seferberlik başlatılmalıdır. Demokratik birlikler her bir köye taşınırsa, o insanlar bin yıllık uykularından uyanırlar. Binlerce avukat var, hukuk diyorsunuz, insan hakları diyorsunuz; her aydın bir köyü örgütlesse, sorun büyük ölçüde aşılır.

Demokratik birlik eşittir özgür yurttaşlıktır. İnsanı-mıza inanacağız. Bunu sağlayacağız. Cumhuriyetin, hukukun temel prensibi budur. Partiler, sivil toplum kuruluşları bunu hayata geçirelim. Demokrasiyi devlet kurtmaz, Avrupa da kurtmaz, taban kurar. Tutarlı bir demokratik hukuk yaratamadınız. Hukuk dernekleri devreye girmeliydi. Kürt halkını hukukla tanıştırmalısınız. Zeki ve yaratıcı olmalısınız. İnanmanızı gerekir. Halkla hukukun birleştiği yerde demokrasi olur. Böylelikle cumhuriyet yurttaşlığı doğru yapılır. Demokratik hukuku uygulamak istiyoruz. Cumhuriyet ve onun çerçevesi olan hukuku uygulamak istiyoruz. Bunlar doğru anlaşılmalıdır. Bana bağlı olan, benim adıma düşünen insan bu temel özelliklerini görmelidir. Her şeyi benden beklemekte anormal bir şey. Benim durumum ortada. Türk solunun demokrasiye hakkı insanı yok. Her şeyi sağa bıraktılar. Ölüm orucunda gösterdikleri mücadele demokrasi için verilseydi, kimse cezaevinde kalmazdı. Bu çok feci bir durum. Büyük sağduyu ile cesur, yaratıcı olmak gerekir.

Laiklik yaratıcı bir temelde savunulmalı, içeriğini doğru koymak gerekir. Mevcut laiklik anlayışı doğru ortaya konulmuyor. Laiklik, devletin elebaşları tarafından ortadan kaldırıldı. Cumhuriyet doğru temelde gelişirse, biz demokratik ve laik cumhuriyetin büyük fedakar gücü oluruz. Bunu kimse engelleyemez. Şehitlere sahip çıkmak da bunu gerektirir.

Şimdiye kadar Aytekin Tuğluk'a ilişkin bir değerlendirme yapamadım. 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu eylemi ve şehitlerinin anısı vesilesiyle Aytekin'i de anmak gerekir. Cezaevinde vurulmuştu. Siması hiç aklımdan gitmedi. Çok tutarlıydı. Elazığ'da evinde de kalmıştım. Değerli bir insandı. İlk cezaevi şehidimizdir. Mazlum'dan önce cezaevi duruşu vardı. Anısı tazelenmeli. Cezaevi duruşu nedeniyle bunu söylüyorum. Bu iltir. Anılarına çok büyük bağlılık sergilemek gerekir. Bende yaşamak bu insanlara ve anılarına saygı ile mümkündür. Bu insanlara saygıyı beceremeyenlere lanet olsun. Bu kadar insanın anısını unutamayız. Onlar önemli şehitlerdir. Gerek cezaevi şehitleri, gerek HADEP'li şehitler satırda doğrandılar. Vahşi şeyler yapıldı. O koşullarda gösterilen kararlılığa bağlı olmak zorundayız. HADEP bunu unutursa lanet gelir. Silopi şehitleri unutulamaz. O insanlar acaba son nefeslerini nasıl verdiler? Bunun hesabı sorulmazsa beş para etmezsiniz, lanetlenirsiniz. Mustafa Kemal bile işbirlikçilik edenlere değer vermiy-or. Kullanıyor, sonra bir kenara atıyor.

Şunu demek istiyorum: Değerlere sonuna kadar bağlılık, Onlar gibi özü olmalı. Bana en büyük nimet nedir dense, demokratik kültür savaşını özgürce ve legal yürütmek derim. Başka bir şey istemiyorum derim. Bu konuda bir duyarsızlık var. Bunu yapmazsanız rant siyasetçiliği olur. Herkesi halklar adına, değerler adına akıllı olmaya davet ediyorum. Böyle ah-laksızlar, böyle kişilikler zorbadı. Yüreğinde insan sevgisi yoktur. Başarı kazanamazlar. Siyaset yapmak isteyen, nasıl yaşamalı sorusuna cevap aramalıdır. Devlete, sivil topluma karşı nasıl siyaset yapılması gerektiğini ortaya koymalıdır. Bunu lütfen anlayın. Anlamazsanız ipin ucunda gidersiniz. Aytekin'in, en son da İsmail'in anısına, şehitlere bağlılık için siyasete bu içerikle anlam verilmeli. 24 saatli mücadele ile geçirmek gerekir. Anılara, tutuklu arkadaşlara, analara bağlılık bu temeldedir. Bunun savunmasını doğru yapacaksınız. Kimse benim için ne savaş ne de barış yapsin. Ben şehitlere bağlılıkla yaşıyorum. Bunlar unutulmaz.

İngiltere kaçırılmamda esas rolü oynayan güçtür

İtalya sürecinde İtalyan Hükümeti'nin gizli bir adamı vardı. Sürekli yanımdaydı. "Ayrılmazsanız hükümet düşer, hayatınız tehlikeye girer" diyor ve benzeri psikolojik baskı yapıyordu. İtalya'da yatak odama kadar polis giriyordu. Belirttiğim kişi bilmem kaç kez "Ne zaman gideceksiniz? Ne kadar kalmayı düşünüyorsunuz? Bugün mü yarın mı gideceksiniz?" diye soruyordu. Böyle psikolojik baskılar yapıyorlardı. Somut tehlike dayatılıyordu. Gitmesem, tutuklama da dahil birçok şey dayatılıyordu. İtalya'da kaldığım 66 gün boyunca korkunç bir psikolojik baskı uygulandı. İtalyan Başbakanı "gönül rızası ile, özgür irademle gidiyorum" diye benden ısrarla mektup istedi. Mithiş psikolojik baskı ile İtalya'dan kaçırıldım. Başbakan yapılanları biliyordu. O yüzden töhmet altında kalmamak için ısrarla benden mektup istiyordu.

İtalya'dan ayrılırken Rusya'ya, oradan Kafkasya üzerinden ülkeye gitmeyi istiyordum. Rusya'da Rus istihbaratı çok alçağa davrandı. Bir odaya konulduk ve dışarıya çıkarılmadık. Tacikistan'a kadar götürüldük. Bu bir zorla kaçırılmaydı. Önce Ermenistan üzerinden sınıra bırakabiliriz dediler. Daha sonra durum değişti, "Tacikistan'a gidiyoruz" dediler. Moskova sürecinde işin içinde ticari çıkarlar var. IMF kredileri, Mavi Akın Projesi var. Benim karşılığında birçok ekonomik çıkar sağlandı.

“15 bin yıllık meşe ağacı gibiyim. Meşe ağacı kutsaldır. Dallarım kesilse de, budansan da, bazı taraflarım düşse de, köklerim tarihin derinliğindedir. Yeniden kendimi üretirim.”

Ondan sonra Yunanistan'ın bilinen kanalı, bilinen kişiler geldiler. Başbakan adına bir yere götürüldük. Ardından bilinen süreç başladı. Hollanda'ya gideceğiz diye Minsk'e götürüldük, oraya Estonya'dan ya da Letentonya'dan bir uçak gelecek, oradan da Hollanda'ya gidecektik. Pangalos *"Pencereden gireni bilmem nereden atarlar"* diyor. Açık oyun oynadılar.

Atina'dan beş kişiyi sorumlu görüyorum. Simitis, Pangalos, Babby kod adlı istihbarat başkanı, Kostulas ve Kalenderis. "Yunan devletin sözü sözdür" dedi Kalenderis. Asıl ihanet onundur. Çünkü diğerlerine inanmayabiliriz, ama Kalenderis farklıdır. O yüzden onu İsa'yı yakalatan Yahuda İskaviyot'a benzettim. Moskova sürecinde işin içinde ticari çıkarlar var. IMF kredileri, Mavi Akın Projesi var. Benim karşılığında birçok ekonomik çıkar sağlandı.

Kenya'ya açık güvenceli götürüldüler. Pangalos'un güvencesini verdiler. Kalenderis "Güney Afrika pasaportu geliyor" dedi. Bunların türünün mahkemede dinlemeliyiz. Ayrıca ben Yunanistan'ın Kenya Elçiliğine siyasi iltica başvurusu yaptım. Elçilik de kabul ettiğini söyledi.

Nairobi'ye indiğimizde, Elçilik özel arabasıyla geldi ve beni aldı, konutuna götürdü. En son ayrılırken Elçi dört yetkililiye görüştüğünü, bunlardan birinin Dışişleri Bakanı Daniel Arabi'nin oğlu olduğunu belirtti. Bu dört yetkilinin de Hollanda'ya veya Şeyssel adalarına gidebileceğini belirttiklerini söyledi.

Büyükelçilikte beni götürürlerken Dışişleri adına gelen biri vardı. Sivildi. Seni Hollanda'ya götüreceğiz diye götürdüler. Bir de şu tehdit vardı: O gece oradan ayrılmamak, imhayla ele geçirme kararı da sanırım vardı. En küçük bir hata yapma durumunda, bir direnme durumunda öldürölme olabiliirdi. Tabanca üzerimde olsaydı imha olurdu.

Beni siyah adamlar cip ile zorla kaçırdılar. Aslında Elçilikte kalsak da, gitsek de ölümdü. Bu konuda İngiltere'nin, CIA'nın yapacağı açıklamalar önemlidir.

Havaalanında gizli bir bölüme gittik. Bilincim gitmişti. Muhtemelen ilaç denemesi olabilir. İrademin sağlıklı olmadığını, uyuşmanın olduğunu söyleyebilirim. Uçağa biner binmez üzerime çullandılar. Onlar Türk'tü. İtalyan Dışişleri Bakanı açıklamasında "İsrail tutuklattı" diyor. Ama ben-ce ABD'lilerdi. Uçağın etrafındakilerin hepsi silahlıydı

Uçakta artık düşünmem mümkün değildi. Yürüyecek durumdaydım, ama düşünecek durumda değildim. Ondandır gözler bağlandı.

Uçak Mısır'da indi. Benzin aldı. Daha sonra başka bir yere de indi. İsrail veya Kıbrıs olabilir. İki yere indi. Ama birincisi kesin Mısır'dı.

Bana göre beni hem Doğu'nun hem Batı'nın birleşik güçleri bu hale getirdi. Genelde Kürt halkına karşı neden böyle davranıldı? Bunu açmam gerekiyor. Unutmamak gerekir ki, şiddet yolunu tercih etseydim, binlerce, on binlerce insan öldü. İngiltere beni teslim etmede birinci pay sahibi ülkedir. Gazeteler de yazdı. Atina'daki operasyon İngiltere'nin yardımı olmadan olmazdı. Uçağın bile İngiltere tarafından hazırlandığını biliyoruz. İsviçre'den özel olarak getirildi. Ben önce Almanya'nın sandım. Meğer İngiltere'ninmiş.

Kürtler İngiltere'nin beni teslim etmedeki rolünü biliyorlar. Biliyorum, Kürtler bunu unutmaz. Bunu düzeltmek için bazı şeyler yapmak gerekir. Daha önce duydum; bir gazete "İngiltere beş milyon dolar almış" diyordu. İngiltere'nin bu kirli işlere bulaşma durumu var. Ama halkın hayatına mal olacak şeyler bunlar. İngiltere'nin Kürt politikasında tehlikeli birçok yanları tespit etmemek mümkün değil. Şeyh Sait olayında olduğu gibi günümüzde de aynı şeyleri sürdürmeye çalışıyor. "Tavşan kaç tazi tut" olayı gibi. Bir sürü böyle olay var. Hepsinin değerlendirmem gerekiyor.

Ben İngiltere'yi bir bütün olarak çok kötü görmüyorum. İngiltere'nin çözüm olarak kendisine uyguladığı Galler ve İskoç modelleri son derece yaratıcı modellerdir. Bu modellere karşı değilim, ama demin söylediğim bu tür kirli işlere de bulaşıyor. Makedonya'ya bile her gün hak tanıma konuları tartışılıyor. Kürtlerin dil yasağını bile kaldırmayan Türkiye'ye karşı ise sessiz kalınıyor. Kaldı ki, Türkiye NATO üyesi. PKK yasaklanıyor ama Türkiye'nin uyguladığı dil yasağına karşı bir kelime bile söylenmiyor. Bu büyük bir adaletsizliktir. Açırı bir durum söz konusu.

Kürtler İngiltere'nin rolünü iyi biliyorlar. Bu tartışmalar sürecektir. Kürtler artık aptal değil. Her şeye rağmen barış elini uzatıyor. Bunu sadece Türkiye'ye değil İngiltere'ye de yapıyoruz. Kabak İngiltere'nin başında patlayabilir. İki yıldır ben burada hiç İngiltere'yi hedef alan bir şey söylemedim. Neden? Çünkü duygusal sonuçlara yol açabilir. İngiliz hükümeti hassas davranmalıdır. Benim yakalanmamla benim tasfiye me yol açmaya çalıştıkları açık. Şimdi biraz engellemeye çalıştık. Bu duruma getirdik. Tasfiyemi sadece Türkiye'deki bazı çevreler değil; İngiltere, Ortadoğu'nun bazı güçleri ve Avrupa'da isteyenler oldu. Yeni Şafak gazetesinde Çakal romanının yazarı da söylüyordu. Benim için, "Çıkarlarına uygun görüldüğü için tasfiye edildi" diyordu. Türkiye ile barış sürecini istiyorsak, İngiltere için de aynı şey gereklidir. Ayrıca benim tasfiyem de yararlı bir şey değildir.

“ABD bizi verirken, ‘öldürebilirsin de yaşatabilirsin de’ dedi.

Biz imha edilirse, Türkiye'yi sıkıştıracaklar, taviz koparacaklar; PKK bölünüp teslim olacak. Yaşarsak, PKK'yi ne yapalım diyecekler. PKK'yi ılımlı bir hale getirip PKK ile geçinmek isteyebilirler. Bu oyun tutmadı, bizi ne yapacaklarını bilmiyorlar. Tam bir boşluk doğdu.”

Komplonun açığa çıkması için yaşamam çok önemliydi

Son ABD kaynaklı açıklamalar komployu gündeme getirmek için yapıyor. Türkiye ve Ecevit'le anlaşmış olabilirler. Ama MHP uygulamıyor, kriz büyüyor derinleşiyor. Ben üzerime düşeni yaptım. ABD Hiroşima'dan büyük bir operasyon yaptı, beni vahşi bir biçimde teslim etti. Bunun hukuki, siyasi ve edebi dille yazılması gerekiyor. Hukuk, siyaset çiğnenmiştir. Onun için çok planlı bir çalışma yapılması gerekiyor. Türkiye'yi sıkıştırma gibi bir şey mi var? ABD bir zamanlar nasıl bizim üzerimize geldi, şimdi de Türkiye'nin üzerine gidiyor. Türkiye buna siyasal ve askeri olarak hazırlıksız, her şey olabilir.

ABD'nin iki şeyi açık: ABD bizi verirken, "Öldürebilirsin de, yaşatabilirsin de" dedi. Biz imha edilirse, Türkiye'yi sıkıştıracaklar, taviz koparacaklar; PKK bölünüp teslim olacak. Yaşarsak, PKK'yi ne yapalım diyecekler, PKK'yi ılımlı bir hale getirip PKK ile geçinmek isteyebilirler. Bu oyun tutmadı, bizi ne yapacaklarını bilmiyorlar. Yaşarsak ne olacak? Tam bir boşluk doğdu. Bu politikayı kim uyguluyor, tam çözebilmiş değilim. Hükümet çözümsüz kaldı. Belirsizlik, sorunu çürütme taktiğidir; bu, Türkiye'yi de çürütüyor. Türkiye'de bir ekip var; MGK içinde olan, ama MGK'yi da aşan; ordunun içinde siyasi partilerin içinde bağlantıları var, mahkemeleri etkileme gücü var. Bunlar neden suskun? Kriz, siyasi kriz dedikleri bence herhalde budur. Seçim bu yüzden gündeme gelebilir.

ABD vahşidir. "İster ölsün, ister kalsın" der. Bu benim için değildir. "Kürtleri ister öldür ister yaşat, yaşarlarsa yaşasınlar!" ABD'nin Kürtlere yaklaşımı budur. Bush yönetimi bu konuda ne diyor? Meşru savunma hakkımızı ABD'ye karşı saklı tutuyoruz. ABD'den açıklama istiyoruz. Yunanistan'dan da açıklama istiyoruz.

ABD ve Naksakis'e yanıt olarak söylüyorum: Bu komplonun nasıl tezgahlandığı önemli. Türkiye'den bir kesim bunun içindeydi. Ama Kenan Evren'in bir açıklaması vardı; "*Bu adamı başımıza bela edecekler*" diyordu. İşin içinde imha olayı vardı. Benim hakkımda verilen kararın özü çok önemli. Biz bunu aydınlatmalıyız. Benim şahsi imham değil, dökülen kanın, emeğin, çabının, Kürt aydınlarının ve inanların başına bir çorap örülecekti, tümünün imhası hedefleniyordu. Bu İngiltere kaynaklı; Talabani de var işin içinde. Benim teslim edilmemden birkaç gün önce Genelkurmay'ın açıklamaları vardı; "Bunlar acaba sözünü tutarlar mı tutmazlar mı?" Türkiye hazırlıksızdı. Beni almak için Suriye'den beri baskısı var, ama planlaması yok. Bu komplonun kökü '96'ya kadar gidiyor. Birisi bana söylemişti; Clinton ve Simitis '96'da Apo'nun tasfiyesi konusunda anlaşmışlardı, diyordu. PKK'yi değil, özellikle beni tasfiye etmek istiyorlardı. Kenya büyükelçisi ile tartıştım, onu biraz çözdüm.

Oğlu Londra'da eğitim görmüş, Londra imalatı bir adam. Gladio NATO bünyesinde önde gelen bir isim. Uluslararası ajan gibi bir durum var. Sanırım şimdi Küba'da büyükelçi. ABD ve Yunanistan sanki beni hediye ediyorlar, bir karşılık olarak anlaşma temelinde değil de bir jest gibi; "Siz de Kıbrıs ve Ege sorununu çözün." Bir anlaşma, pazarlık bile değil, hediye paketi gibi. Bu çok aşağılık bir şey. Hediye paketi teorisi bana doğru geliyor. ABD'nin tavrı "ister öldür ister kullan" temelindeydi. Ama bizce Kürt sorununu çözersen iyi olur, deniyor. Yunanistan'ın tavrı ise doğrudan ölümüm üzerineydi. Türkiye'de bazı çevreler de bu işin içinde. Türkiye bunu göze alamadı. Genelkurmay'ın ilk tavrını önemsiyorum. İlk sorguda karşılaştığım, -rütbesi yarbaydı sanıyorum- bir subay -o zaman burada değildim, yerin

dibinde bir yerdeydim- "*Biz bu oyunu boza-cağız, kardeşçe çözmeliyiz*" dedi. O an fazla anlamlı gelmemişti, daha sonra anlamlı geldi denedim. Öldürülmemin gerçekleşmesi Atina'yı hayal kırıklığına uğrattı.

Yunanistan'dan gelen gazeteci değil ajandı. Kaba direnme tarzını bana söylüyordu, çok önemsemedim. Kaba bir direnişçi olacağım, "Apo bunu yapar" diye düşündüler. Zaten bir grup PKK'den çağırılmış, Talabani pusuda, PKK kontrole alınacak. Emirlerine alacaklar, kullandıkça kullanacaklar. Bu çok aşağılık bir şey. Bu olayın derinliğine aydınlanması, anlaşılması gerek. Çok alçakça bir oyun. Hadi bana hiç değer vermesinler, hadi benim değerim sıfır, beni nasıl değerlendirirlerse değerlendirsinler, ama milyonlarca halk ayağa kalkmış, 30 bin şehidin kanı var, işkence var, acılar var, tutuklusu var, bir halkın umudu var. Milyonların acılarının önemi yok mu? Kürt halkının değerlerine, umutlarına, temiz siyaset yapma umutlarına kast ettiler. En önemlisi, bir halkın özgürlükleri tamamen yıkıma uğratılacaktı. Bunlar gerçek. Bana ne kadar yönelirlerse yönelsinler, fakat ayağa kalkmış bir halkın umutları var. Talabani'nin iki kuruş için satamayacağı değer yok. Yunan devletin basit bir eliti var. Ege'de küçük bir çıkar, basit bir jest olsun diye halkın değerlerini satabildiler. Bu aşağılık bir tavidir. Komplonun derinliğine işlensin görülecektir. Böyle gelişeydi Türk halkı kazanacak mıydı? Hayır. Çiller'in bundan haberi var. MHP bu rantın tadını aldı. Çiller, "1993'te ben başlattım" diyor. Toplum altüst olacak, kendileri üstte kalacaklar. Kalandarı da öldürecekler, yüz değil yüz binler ölecekti. Yunanistan'a Kıbrıs'la ilgili bir şeyler verecekler. Sonuç kim kazanacak? İşbirlikçiler 50 yıl daha Türkiye'yi inletecekler. Çeteciler, hortumcular Türkiye'nin başında olacaktı.

Bu süreçte komplonun açığa çıkması için benim yaşamam çok önemliydi. Komplonun et-kisizleşti. Bundan sonra ölmem önemli değil. Beni takip edenler, arkadaşlarım, Kürtler eğer akıllılarsa, beni doğru değerlendirmeleri gerekir. Benim onlara söylediğim pasifistlik değil; kaba direnişçilik yerine hukuk devleti, laiklik, Demokratik Cumhuriyet, bu temelde ortak vatanda yaşamak çok güzel bir şey. Yalnız söze herkes bağlı olacak. Devlet oyun yaparsa, dışarıdaki komplocular kazanır. Türkiye'nin dürüst insanları, halkı ve Türkiye'nin kendisi kaybeder. Türkiye'deki dürüst insanların istemi bu olamaz. Demokratik Cumhuriyet, ayrılıkçılığın önüne gönüllü geçişi sağlar. Kültürel farklılık zenginliktir. Ak ya da kara değil, yedi tane renk olsun.

Yine ben Moskova'dayken IMF aracılığıyla pazarlıklar yapılıyordu. Albright geldi. 7 Milyar dolarlık bir anlaşmaydı. Türkiye'ye Şaron geldi. Yunanlılara Kıbrıs-Ege hediyesi verildi. Pazarlık olmadı, anlaşma olmadı. Bir hediye gibi. Bir halkın liderinin böyle verilmesi aşağılık bir şey. Kürtler beni düşünerek değil, kendilerini düşünerek komployu iyi çözmeli ve bunun hesabını sormalılar. Ya beni desteklemesinler, ya adımı haykırmasınlar; destekliyorlarsa o zaman çok bilinçli beni desteklemeleri gerekir. Hepinizin çok bilinçle ve sorumlulukla beni desteklemesi gerekiyor. Oyun içindesiniz, bunun bilincinde olmanız gerekiyor. Sadece PKK için değil, bütün Kürtler için önemli.

Yine İran, Suriye ayağı var, onu da ileride açacağız. Avrupa'ya, İsrail'i açılığa kavuşturmak lazım. Kürtler bana değil, kendilerine acınsınlar. Beni önder olarak kabul etmek, haykırmak basit bir olay değil. Beni savunmak kolay değil, benim avukatlığımı yapmak da ağır bir sorumluluk altına sokar insanı. Bunun için muazzam bir bilince sahip olmak, örgütlenmek gerekir. Özgürlüğünüzü sonuna kadar dayatın, meşru savunma, barış ve kardeşliği sonuna kadar dayatın.

Benimle ilgili, Kürtlerle ilgili kararlar devletler düzeyinde değil, NATO düzeyinde kararlardır. Kürtlerin hakları ile ilgili kararlar devletlerden ziyade daha üst düzey kararları gerektiriyor. Avrupa'ya düşman ilan etmiyorum. Demokratik çözüm istiyorum. Bende Yunan düşmanlığı da yoktur. Yunan halkından bu aşağılık yöneticilerden hesap sormasını istiyorum. Biz bunları affetmeyeceğiz. Bin yıl geçse de biz bunları affetmeyeceğiz. Türklerle birleşseler de biz direneceğiz. Hukuk çiğnenmiştir, Avrupa hukuku çiğnenmiştir. AİHM'in bunu tespit etmesi gerekir. Ben uçakta iken, bir üst kararla bütün Avrupa havaalanları bana kapatıldı. Avrupa'nın içyüzü, gerici yüzü ortaya çıkıyor. İngiliz gazeteciler bunu niye yazmıyorlar? Küçük bir olayı haber yapıyorlar, bunu yazmıyorlar. Bunun kitap haline getirilmesi gerekiyor.

ABD, PKK Önderliği'ni tasfiye derken, KDP, YNK ve Elçi gibilerle sahte bir Kürt önderliği yaratmaya çalıştı. Talabani'nin akıl hocalığı olabilir. Bunlar PKK içine el atmaya çalıştılar, ama tutmadı. Hatta HA-DEP ile ilişkilenecek istediler, olmadı; sanırım bundan vazgeçtiler. PKK'de Apo sonrası için düşündükleri gerçekleşmedi, sanırım bu umut kırıldı. Akıl hocaları Türkiye'nin çok üstündeydi ve her zaman Türkiye'ye danışarak hareket etmiyorlardı. Ben sorguda onlara da "*Siz ne kadar komplonun farkındasınız?*" diye sordum. Yine Bahçeli'nin söyledikleri önemlidir. Radyodan dinledim, "Uluslararası komplonun büyüklüğünü anlamak için Enis Öksüz'ün istifa etmesi gerekti" diyordu. MHP bile üzerimizdeki komplonun büyüklüğünü anlamış değil. Çiller zaten bu işin içinde. MHP'yi "asalımcı" çizgi ile bu işe bulaştırmak istiyorlar. Oyunun büyüklüğünü görmek gerekir.

Kürtlerin ulusal kurtuluş savaşındaki emeği ve rolü belirleyicidir. Şimdi de cumhuriyetin demokratikleşmesindeki emeği belirleyici olacaktır. İnatçı ve anlamlı bir direngenlik içinde olacaksınız. Gerçek anlamda kaba güç direnmesi değil; ölmeyi ve öldürmeyi fazla anlamlı bulmuyorum. Yaşamayı ve yaşatmayı yüceltmek iyi bir şeydir. Ne kadar yaşadın, ne kadar yaşattın, ne kadar özgürleştin, ne kadar özgürleştirdin? Ne kadar özgür ve güzel yaşadım veya yaşattım? Teori, siyaset, ahlak ve felsefe buna hizmet etmeli. Az sevilirseniz, fiziki çirkinlikten değil, köle olduğunuz içindir. Anlam derinliğiniz olmadığı için sevilmiyorsunuz. Ben buna "lanetlilik" diyorum. 30 bin şehidin kanı boşa gitmesin diye bunları söylüyorum. Şehitlerin anısı yaşam manasını zenginleştiren güçlerdir. Bu da az bir şey değildir.

Doğru, onurlu, kimlikli bir birlik istiyoruz

Savunmamın bir nevi uzlaşma, çözüm metni olarak anlaşılması gerekir. Bu kendileri için, hukukçular için çok ciddi bir adım. Büyük hukukçu olmanın yolu buradan geçiyor. Ben burada boğuşarak yaşıyorum. Herkes görevlerine ciddi yaklaşmalı. Aydınların biraz bunları çözmesi gerekiyor.

Çete kesimi, kalıntıları tehlikeli olabilir. Sorguda bizim yöntemimiz bu değil diyorlardı. Ne kadar ciddi olduklarını bilemem. Bazıları cinayetler işleyebilir. Devletin bir kesimi böyledir, fakat tümü böyledir diyemeyiz. Kafanızı çalıştırın, zihniyet değişimi yaşayın, söylediklerimi yanlış anlamayın, burada yaşam boğuşmayla geçiyor.

Doğru, onurlu, kimlikli bir birlik istiyoruz. Katliam peşinde olanlar var. Asılıp asılmam önemli bir siyasal bir olaydır. Şahsi bir şey olsa, ben kendimi burada yaşatmam. Ortada bir komplotu var. Benim ölümümle bütün dürüst Kürt yurtseverleri bitirme, PKK'yi ve dürüst Kürtleri yok etme amacı vardı.

Komplotu benim ölümüm üzerine kurulmuştu. Ben yaşayarak komployu boşa çıkardım.

Sorgudaki yetkililer "*biz Yunanistan'la anlaşmadık*" dediler. Yunan istihbaratı bu-nu düzenlemişse bilemiyorum. Tabii herkesin her söylediğine doğru diyecek durumda değilim. Bu tarz teslimime kim karar verdi, hala anlaşılmış değil. Beni kahraman yapacak, ama kendisi öldürmüş olacaktı. Apo niye kahraman olmadı diye çok konuşuldu. Apo bizim bildiğimiz gibi çıkmadı demiyorlar mıydı? PKK'nin beş bin fedai hazırlığı olduğunu biliyoruz. İstanbul'u gördünüz. Öl ve öldür çizgisi derinleşecekti. Bunun insanlıkla ne ilgisi var? "Asalım" diyenler dış güçlerin maşalarıdır. Dış ve iç güçler var. 6 Mayıs bombasını da bunlar yaptı. Kürt işbirliği de işin içindedir. Bazıları ısrarla cenheneme çevirmek istiyorlardır. '93 sonrası dirayet benden çıktı, işte bilinen gelişmeler oldu, Özal öldü. '97'ye kadar kontrol etmek istedik, edemedik.

Komplonun uluslararası boyutları var. ABD ve İngiltere'nin rolü anlaşılmalı. Miloseviç Yugoslavya'da olanlar için "İngilizlerin planı" diyor. Bunu iyi izleyin, benimle benzerlikleri var. Tarihi iyi inceleyin. İngiltere iki yüz yıldır bölgede. Son kırk yıllık Güney tarihini iyi inceleyin. Benim on yıllık bir girişim var. Güney'de Türkiye ile birlikte korkunç güçleri var, buna önem vermeliyiz. Ama biz temel insan onurundan vazgeçmeyeceğiz. Elbette kimlik savaşımızı sonuna kadar sürdüreceğiz. Ama illa ayrı devlet kurma amacımız yok. Demokrasi kapısı olursa bu yeterlidir. Onlar imha amaçlı PKK'nin üzerine gitmezse, PKK bir kişiyi öldürmez. Ben Arafat gibi olamam, Şaron gibi de olamam. Onların yanlış olduğu ortaya çıktı. Miloseviç gibi de olamam.

Türkiye Kıbrıs ile ilgili AİHM kararını uygulamaya yanaşmıyor. Gerçi benim durumum farklı. Türkiye'den edindiğim izlenim şudur: AİHM kararına açık uymama olsa bile, benim buradaki davranışlarım belirleyici olur. Barış için geliştireceğim şeyler belirleyici olur. Buna barış değil de uzlaşma diyelim. Türkiye'de parlamento dengeleri de kötü. Süreci tıkayıcı şeyler var. Bir kısım asalımcı takımı, Türkiye'ye ateşe atabilir. Asalımcılar takımı yirmi yıldır rant peşinde palazlanmış, çılgınlaşmışlar. Beni değil, 40 bin kişi olsa asmayı göze alırlar. Avrupa, İngiltere bunun için devreye girmelidir. Dostane çözüm tarzının resmi olmasa da, fiili olarak gelişmesi çıkış yolu olarak görülür. İki önemli gerekçeyi, ayrılık ve şiddeti ortadan kaldırdık. PKK kongre düzeyinden tatalım pratikte de bu iki hususu ortadan kaldırmıştır. Bunlar önemli iki husustur. Demokratik çözümümüz esas alıyolar. İngiltere'nin bu son geliştirdiği İskoç modeline açığız. Kaldı ki, İngiltere de federal değil, üniter bir devlettir. İngiltere'nin demokratik çözüme açık olduğumuzu bilmesini istiyorum.

İki yıldır Demokratik Cumhuriyeti, barış politikalarını uyguluyorum. Bunun Ortadoğu'ya etkileri olacaktır. Türkiye'de Demokratik Cumhuriyeti geliştirirsek -ki benim kişisel sabrım ve kararlılığım bunu belirliyor, bunu İran'a, Irak'a taşıracacağız. Bunu taşıracak tek güç de biziz. İsrail-Filistin olayı da buna bağlı. Kürt olayını demokratize etmemiz gerekir. Türkiye ile bunu bağardık mı, bunun yansımaları Ortadoğu'ya olacaktır.

Barış daha iyi gelişebilir, ama ölüm de gelişebilir. İkisine de hazırlıklı olacaksınız. Barış konusunda söylediklerimde samimi-yim, bunu anlayın. Bana bir şey olursa, çatışma, ölüm ve öldürme eşittir hepiniz gideceksiniz. Bu açıktır. Şahsi olsa öldürdüm. Ben ölürsem 50 bin kişi ölür. 50 bin kişiyi yaşatmak için kendimi bir gün daha fazla yaşatmaya çalışıyorum. Bunun üzerinde birçok denge, oyun var. Yarın beni öldürenler, ne kadar kimlikli, kişilikli kimse varsa onları da götürürler.

İki yıldır burada birçok şey söyledim. HADEP'e de birçok öneride bulundum. Neden başarısızlandı? Çalışılıyor da bana mı yansımıyor, bilemiyorum.

Niye zorlanıyorsunuz? Anadolu halkıyla niye savaşalım? Savaşı bana mı öğretecekler? Bunlar iyi savaşçılar da değil. Şimdi çok ağır şeyler söylemek istemiyorum.

Devami 22'de

DEMOKRATİK KURTULUŞTA silahlı savunma çizgisi -I

Halk savaşının açığa çıkardığı Kürdistan gerçeği

PKK'nin adım adım yürütülen on beş yıllık bir çaba sonucunda belli bir savaş gücüne ulaştı. Sonra ki on beş yıl da savaş yaptı ve bu savaşta değişik tanımlamalar getirildi. Biz halk savaşı stratejisini esas aldık ve Kürdistan'a savaş bilimini bu çerçevede aktarmaya çalıştık. Pratik açıdan esas olarak Kürdistan koşullarına özgü bir gerilla düzeni, yeterliliğiyle yetersizliğiyle sürdü. Bunun sonucu olarak, geri döndürülemeyecek değişiklikler ortaya çıktı. Bilim adamı İsmail Beşikçi de bu değişikliği "*Kürdistan artık eski Kürdistan değildir*" biçiminde ifade etti.

Değişim sadece mücadelede olmadı; genel bir gelişme de söz konusudur. Fakat geçen yirmi yıllık süreci yönlendiren; ideolojik, politik, siyasal ve ekonomik gelişmelere yön veren bu savaş oldu. Bu nedenle eskiye döndürülemeyecek kadar güçlü dönüşümlerin yaratıcısı oldu. Bu savaş sadece Kürdistan'la da sınırlı kalmayıp bölgeyi de içine aldı ve adeta bir bölgesel savaş düzeyi kazandı. Bölge güçlerini şu veya bu sürede, az ya da çok savaş içine çekti. Bölgeselleştiği ölçüde de uluslararası ortamı etkiledi ve neredeyse bir dünya savaşı gibi değerlendirildi. Dünya ölçüsünde savaş yürüten ABD-İngiltere gibi güçler, uluslararası komplo çerçevesinde bu savaşa aktif katılım gösterdiler. Savaş uluslararası komplo düzeyine ulaştı ve böylece hakim sistemi derinden etkileyen bir uluslararası savaş durumuna yükseldi. Bunun sonuçları değerlendiriliyor. 1 Eylül süreciyle birlikte savaşı temel mücadele biçimi olmaktan çıkarıp yeni stratejik yönelim içine girmemizin ardından, bu savaş durumu çeşitli güçler tarafından daha açık, çok yönlü ve derinlikli tartışılır hale geldi. Bizim de bu temelde anlam verip, daha bütünlüklü ve derinlikli kavramamız gereklidir. Çeşitli biçimlerde yapılan değerlendirmelere de yanıt vermemiz gerekiyor.

Her şeyden önce "Bu savaş niye oldu, ne gereği vardı?" biçiminde savaşımızı reddeden ve kötüleyen değerlendirmeler var. Bunlar büyük ölçüde başlangıcından beri bu savaşa, bu mücadeleye karşı çıkmış güçlerdir. Eskiden de bunlar bu savaşa "te-

rörizm" demişlerdi; fakat sonra savaş belli imkanlar ortaya çıkarınca, ondan yararlanmak için yamanmaya çalıştılar. Şimdi parti savaşı durdurup sonuçları başka bir biçimde değerlendirmeye yönelince, tıpkı baştaki gibi savaşı toptan reddederek ve kötüleyerek, kendilerine yaşam yolu açmaya çalışıyorlar. Bunu söyleyen uluslararası güçler, yine sözde demokrasi ve sosyalizm adına söyleyenler de var. Türkiye cephesinde bizimle ters düşmüş, özünde siyasal mücadeleye girmemiş, çizgide sosyal sovenizmi aşmamış solculuk bunu söylüyor. Kürdistan'da bunu söyleyenler ise ilkel milliyetçi, reformist ve teslimiyetçi akımlardır; bunlar çok yaygın bir propagandayı bu temelde yürütmeye çalışıyorlar. Ne yazık ki, içimizde de böyle söyleyenler oldu. Provokasyon bu durumu işledi, şimdi daha fazla işleme-ye çalışıyor. Yürüttüğümüz savaşı mümkün olduğu kadar dejenere edip anlamsız, amaçsız ve sonuçsuz bir olay gibi göstererek kötülemeye çalışıyor. Bu güçler içimizdeyken de dejenere ediyorlardı; dışımızda daha ileri düzeyde, biraz da açık bir biçimde yapar hale geldiler.

Bütün bunların amacı PKK'yi geriletip dağıtmaktır. Çıkış noktaları PKK karşıtlığıdır. PKK ve Önderliği'nin Kürdistan'da, bölgede ve uluslararası alanda mücadeleciler bir konumu var. Bu öyle herkesle uyumlu bir güç değil, ideolojik amaçları, politik hedefleri, ilkeleri ve mücadelesiyle insanlık ve Kürtler adına bir taraftır. Bu temelde de mücadele yürütmüş bir güçtür. Bu açıdan karşıtları var. Bunlar PKK'ye karşı hiçbir fırsatı kaçırmak istemiyorlar. PKK'yi kötülemek, geriletmek ve alehinde bir durum yaratmak için ne gerekiyorsa onu yapıyorlar. Savaşı durdurma kararı alınca da savaşa hakkında böyle değerlendirmeler yapmaları anormal bir durum değildir. Varlıklarının doğal bir sonucudur, fakat doğru değildir, yalana dayanıyor. Ahlaki değildir, vicdansızcadır. Biraz da kurnazlık ifade ediyor. Bu kadar büyük gelişmeler ortadayken, bilimsel ölçülerle bunu ortaya koymak ve dahası gözle görmek mümkünken yok saymak büyük bir tutarsızlıktır.

Bu çevreler özellikle halkı aldatmak ve parti içini etkilemek için bu propagandayı yürütüyorlar. Yaklaşımları kasıtlı ve düşmanca. Bu tür düşünce ve eğilimlere karşı etkili bir mücadelenin yürütülmesi gereklidir. Çünkü halkı etkilemeye çalışıyorlar. Bu yüzden halk üzerindeki etkilerini tümünden boşa çıkartacak bir mücadeleyi yürütmemiz gerekir. Durarak karşıt faaliyetleri boşa çıkaramayız ve geriletip yenilgiye uğratamayız. Bu açıdan savaşın sonuçlarını ve savaşa ortaya çıkan Kürdistan gerçeğini iyi görmemiz lazımdır. Parti Önderliği, "*Savaş, Kürdistan'da yaşama gücü olanla olmayana, yaşama hakkı olanla olmayana açığa çıkaracak, ayıracak. Ölü olanı, yaşama gücünü kaybetmiş olanı yok ederken, yaşama gücü olanları da açığa çıkaracak, onlara yeni güç katacak. Kürt toplumunu sınavdan geçirecek, toplumda canlı olanla ölü olanın açığa çıkmasının ölçütü olacaktır*" diyordu. Gerçekten de bu savaş böyle bir rol oynadı; geçen sürecin tam bir ölçüsü oldu. Tabii PKK her şeyi sadece savaşa yapmadı ve her şeyi savaşa da yürütmeydi. Savaş PKK faaliyetlerinin büyük bir parçası ve başarıyla yürütülen yanı da değildi. İdeolojik faaliyetleri ve propaganda çalışmaları çok daha fazlaydı. Yoğun siyasal çalışmalar yürüttü, kitle çalışmasıyla halkı eğitti ve her türden propagandasal faaliyet içerisinde

oldu. Örgüt çalışmalarını çok yaygın yürüttü. Fakat bütün bu faaliyetler savaşta odaklaştı; hepsi savaşa hizmet etme, ondan güç alma, savaşa bağlanma temelinde gerçekleşti. Kuşkusuz tüm bu sonuçları partinin genel çalışmaları ortaya çıkardı; ama bu genel çalışmaların bağlı olduğu çizgi savaşı, silahlı mücadeleydi.

Savaş, Kürdistan ve Türkiye ile ilgili herkesi de büyük bir sınavdan geçirdi. Dünya da bu anlamda sınava tabi tutuldu. Kürdistan'a ilişkin örtbas edilmiş, kapalı kalmış her şeyi açığa çıkarıp aydınlattı. Bugün Kürdistan gerçeği en aydınlatılmış bir gerçek olarak kendini dünyaya dayatıyor. Yirmi beş yıl önce böyle değildi ve yirmi beş yıl önce Kürt'ten haberi olmayan bir nesil yetiştirilmişti. Şimdi Türkiye bütün gerçeğini Kürt sorununa bağlamıştır. Bu kadar örtbas etme ve bastırma yaklaşımlarını yerle bir eden, aydınlığa kavuşturan böyle bir mücadele oldu.

Sorunları açığa çıkarıp aydınlatmak iyi bir gelişmedir. Bir sorunu çözmek için bu duruma gelmesi zorunludur. Sorun ne kadar aydınlanır, netlik kazanır ve açığa çıkarsa, çözüm için de o kadar imkan birikmiş demektir. Bunun arkasından çözüm gelir. O açıdan Kürdistan'da, Kürt gerçeğinde sağlanan aydınlatma ve gelişme düzeyi, çözüm noktasında önemli bir birikimin ortaya çıkarılmış olduğunu gösteriyor. Kürt sorunu çözüm sürecine bu biçimde sokuldu. Yoksa bastırılmış, örtbas edilmiş bir konumda kalsaydı çözüm süreci diye bir şey söz konusu olmazdı. Bu kadar aydınlatılmış Kürdistan gerçeği ve bunu ortaya çıkartan mücadele küçümsenemez. Sorun tam bir çözüme götürülemedişse de, çözüm sürecine sokulmuştur. Çözüm için bütün veriler ortaya çıkarılmış, bir araya getirilmiş, artık herkese dayatılır hale gelmiştir.

Peki, Kürt sorununda bu mücadele ile neler açığa çıktı?

Bir kere dünya Kürt sorununun nasıl bir sorun olduğunu iyi gördü, şimdi bu sorunu kabul edip tanımıyor. Yine bu imha ve inkar siyaseti nasıl bir uluslararası sisteme dayanıyor? Bu sistem nerede, ne zaman ve nasıl oluşmuştur? Kürdistan üzerinde nasıl hüküm sürüyor? Bu da çok iyi açığa çıktı. Avrupa ve uluslararası sistemin rolü netlik kazandı. Kürtler üzerinde uygulanan ulusal imha sürecinin nasıl bir uluslararası sisteme dayandığı çok iyi açığa çıkarıldı. Bu bakımdan 20. yüzyıla imzasını atan sistem eleştirildi ve bu savaşa, düşünceyle yapıldı. Sistemin Kürt sorununda ne kadar antidemokratik, soykırımcı, imhacı ve inkarcı olduğunu dünya çok net gördü. Şimdi sistemden zarar gören herkes, sistemin yüzünü açığa çıkarıp teşhir etmede Kürt gerçeğini dayanak olarak kullanıyor. Onu örnek gösteriyor. Çünkü sistem en iyi bu şekilde çözümleniyor.

Bölge gerçeği ve yine bölge ile ilişkili olarak Kürtlerin bölgedeki konumu ve rolü açığa çıkarıldı. Neden parçalandığı ve yine neden bir gücün değil de birçok gücün egemenliğine verildiği gibi hususlar iyi anlaşıldı. Kürdistan'da oluşan statünün kendiliğinden oluşmadığı; sistemli, bilinçli bir planlamaya dayandığı, imha ve inkar siyasetini uygulamak üzere kararlaştırılıp yaratıldığı iyi açığa çıktı. Yine Kürtler üzerinde uygulanan inkar ve imha siyaseti ile Ortadoğu'nun bölünüp parçalanması, çatışma ve savaş içine çekilmesi arasındaki bağ da iyi açığa çıktı. Bunun karşıtı olarak, Kürtlerin birliği ve ulusal demokratik gelişimi ile Ortadoğu halklarının birliği ve demokratik gelişimi arasındaki bağ da açığa çıktı.

Türk oligarşisinin Kürdistan'a yaklaşımı ve temel özellikleri önceki isyanlar sürecinde görülmüştü. Ama temel karakteri bu savaşa çok daha derin, bilimsel bir şekilde ortaya çıkarıldı. Bunun nasıl bir egemenlik olduğu, neye dayandığı, ölçülerinin ne kadar insani ve demokratik olduğu savaşa çok iyi gösterildi. Türkiye ilk defa somut olarak bu kadar teşhir edilip, gerici, antidemokratik ve baskıcı yönleri iyi ortaya kondu; soykırımcı-imhacı gerçeği net açığa çıkarıldı. Halklar ve kültürler, yine insanın gelişimi karşısında nasıl bir baskı sistemi oluşturduğu da iyi teşhir edildi. Türkiye'ye bu temelde demokratik değişim dayatması çok net yapıldı. Avrupa'ya gidiliyor, "*Demokratik değişim vazgeçilmez*" deniliyor. Bunu açığa çıkaran savaştır. Önce böyle değildi. Bu savaş Türkiye'nin demokrasi ile maskelenen yüzünü açığa çıkardı. Yaratıldığı birikimle demokrasisiz yaşamamaya çağını ortaya koyduğu gibi, demokrasinin imkan dahilinde olduğunu ve demokrasinin Türkiye'de gelişebileceğini de ispatladı.

Bu da savaşın Türkiye'ye yönelik değişirici ve dönüştürücü boyutu oluyor. Aslında bu savaş Türkiye'de daha önce başlayan demokratik değişimi derinleştirip geliştirdi. Biz bugün sonuca götürmeye çalışıyoruz. Savaş, örtbas edilmiş gerçekleri açığa çıkardı ve tespitleri ile kapalılığı kaldırdı; Türkiye'yi kendi ayakları üzerinde durur, kendi işlerini yapar bir düzeye getirdi. Şimdi buradan çözüm yaratmak istiyoruz. Her türlü gerici ve şoven düşünce ve yaklaşım darbelendi. Bu, Türkiye açısından önemli bir gelişmedir.

Kürdistan'da savaşın ortaya çıkardığı gelişmeler çarpıcıdır. En başta Kürt ve Kürdistan gerçeğini, toplumsal özelliklerini iyi açığa çıkardı. Tarihi ve toplumsal gerçeğini ortaya koyarak, tarih üzerindeki çarpıtmaları, Kürt halkının dış ilişkilerini ve bu konuda ilkel milliyetçiliğin yaptığı çarpıtmaları ortadan kaldırdı. Toplum bir sınavdan geçirerek her türlü kapalı yönü açığa çıkarıp düzeltti. Tıpkı Kürt gerçeğinde olduğu gibi, Kürdistan'ı da düzeltti. Kapalı yanı açığa çıkarıp oradan tutarak yeni bir Kürt yarattı. Ulusal bilinç, örgütlenme ve birlik bu temelde ortaya çıktı. Bu anlamda ulusal savaştır, Kürt uluslaşmasını sağlayan en temel savaştır ve bunu PKK yürüttü. Bu yönüyle ulusal diriliş ve varoluş savaşı gerçekleştirildi. Parti Önderliği '94'te "*Ulusal diriliş tamamlandı, sıra kurtuluşta*" değerlendirmesini yaptı ve bu doğru bir tanımlamaydı.

Silahlı mücadeleden demokratik siyasal mücadeleye

Fakat kurtuluş için gereken savaş ve mücadele tarzını geliştiremedik. '92 öncesinde savaşa sonuca gidemediğimiz, '93 ateşkesini yaptığımız halde, tekrar dönüp savaşı çok ön plana çıkardık. Halbuki serhildanı öne çıkarmamız gerekliyordu. Gerillayı, savaşı aşırı öne çıkarmamız, serhildanın ezilmesine yol açtı. Savaşa da etkili bir durum yaratamayınca, çözümde tıkanma ortaya çıktı. Kurtuluşun mücadele biçimi değişmeliydi. Serhildan, sorunu çözüme götürebilecek ikinci temel mücadele idi. Bununla 1991-92'de çaba harcandı; ama sonuca gidilemeyince ateşkesle gidildi. Ateşkes, gerillanın yerine serhildanın öne çıkarılmasının başlangıcı olacaktı. Bu yönde süreci ilerletmekte ısrarlı ve kararlı olsaydık, değişim tamamlanmış olacak ve böylece kurtuluş süreci doğru bir mücadele biçimiyle geliştirile-

"Günümüzde siyasal iktidar düzeyine ulaşmamış olsa da, Kürt ulusal gücü dünya gericiliği ile mücadele eden, kendine kalıcı bir biçimde yaşam ortamı sağlamaya çalışan bir gerçeklik düzeyine gelmiştir. Bunu görmemek inkarcılıktır. Bu, Kürtler tarafından yapılıyorsa, ihanettir ve başka güçlere hizmet etmektir. Dış güçler tarafından yapılıyorsa, Kürtleri kandırma çabasıdır."

cekti. Tıkanma, çözümsüzlük, tekrar ve bundan doğan komplo ile yüz yüze gelmenin önü alınacaktı. Şimdi bir süredir bu yapılıyor. Kürt toplumu için bu başarılıdır.

Tabii iktidar sorunu çözülemedi, ulusal kurtuluş siyasal iktidarı ele geçirme biçiminde sağlanamadı diye Kürdistan'da savaşın sonuçlarını görmezden gelmek, "bir şey olmadı" demek, düpedüz gerçeklere gözlerini kapamaktır. İnkarcılıktır. Ulusal diriliş deyip geçmemek gerekir. Kürt toplumuna ulusal imha dayatılmıştı, işleyen süreç de ulusal yok oluş süreciydi. Savaş bu süreci durdurup geriye çevirerek, ulusal imhadan ulusal dirilişe götürdü. Ulusal bilinç, ruh, örgütlenme, eylem ve yaşam düzeyinde gelişme sağladı. Günümüzde siyasal iktidar düzeyine ulaşmamış olsa da, Kürt ulusal gücü dünya gericiliği ile, yine üzerindeki her tür baskı ile mücadele eden, kendine kalıcı bir biçimde yaşam ortamı sağlamaya çalışan bir gerçeklik düzeyine gelmiştir. Bu küçümsenmemesi gereken, Kürt ulusal varlığının en ileri gelişme durumudur. Bunu görmemek inkarcılıktır. Bu, Kürtler tarafından yapılıyorsa, ihanettir ve başka güçlere hizmet etmektir. Dış güçler tarafından yapılıyorsa, Kürtleri kandırma çabasıdır.

PKK, yürüttüğü halk savaşı ile 20. yüzyıl içerisinde Kürdistan'da bir bilgi ve bilinç düzeyi yarattı. Her şey tersyüz edilmişti. Bir zamanlar kendini "en yurtsever" diye yansıtanların gerçekte ihanetçi ve dış güçlerin ajanı olduğu, "ileri" görülenin en geri konumu yaşadığı, ulusal kurtuluş adına konuşanların başkalarına ajanlık yapacak derecede ulusal kurtuluş karşıtı olduğu net gösterildi. Demokrasinin ne olduğu da iyi gösterildi. Her türlü aşiretçi-feodal despotizm, kendini ileriliklik, demokratlık ve yurtseverlik olarak tanımlıyordu. Bunların gerçeğini PKK iyi ortaya koydu ve toplum çözümlemesini iyi yaptı, kimin ve neyin yaşamaya hakkının olup olmadığını iyi gösterdi. Gerçekte kim yaşar, kim yaşamaz? Kürdistan'da nasıl yaşanır? Bunlar netlik kazandı. Kendini Kürdistan'ın hakimi görenlerin öyle olmadığı, Kürdistan'da yaşamı temsil etmedikleri açığa çıkarıldı. Onun yerine Kürdün canlı güçleri ve yaşayan yanları ortaya çıkarılıp geliştirildi.

Halk önemli bir gelişmeyi yaşadı. Aşiretçi-feodal egemen sınıfın, yine küçük burjuvazinin ne kadar zayıf, Kürt gerçeği-

"Diriliş anlamında bir ulusal devrim yaşanmıştır ve toplum büyük bir demokratik devrim sürecine girerek müthiş bir değişimi yaşamıştır. Kürdün kendi ilişkilerindeki gelişim hala devam etmektedir. Bu kadar kısa bir sürede Kürt toplumunun bu kadar demokratik değişimi yaşaması anlaşılmalıya değerdir. Çünkü bu hiç kimsenin ihtimal vermediği bir gelişmedir."

ne ters, dış güçlerin işbirlikçisi, ulusal demokratik yaşamın dışında güçler olduğu; o hiç adı bile olmayan, herkesin askeri, işçisi olarak kullanılan halkın nasıl bir yaşam gücüne sahip olduğu bu mücadele ile açığa çıktı. Kürt halkının özü açığa çıktı. Parti Önderliği, *“Dört bin yıllık fosilleşmiş Kürdü açığa çıkardık; onun yerine yaşayan yeni Kürdü yarattık”* diyordu. Bu bir gerçektir. Çeşitli çevreler bu gerçeğe öfke leniyor ve bunu geriletmek istiyorlar. Fakat bu bir defa gerçekleştirilmiştir ve geriye döndürülemez. M. Ali Birand, *“Cin şişeden çıktı; geri şişeye koyup kapatamazsınız”* diyordu. Bir defa toplumsal değişim oldu; güçlenme, örgütlenme, bilinç ortaya çıktı ve bu geriye götürülemez. Mevcut değişim geriletilemez. Bunu geriletmek için kullanılan şiddet vahşi ve katliamcıdır. Fakat bu da bir sonuç vermemiştir.

Bunlarla beraber Kürdistan'ın parçalarında halk arasındaki ilişki, ulusal bağ, bilinç ve örgütlülük gelişti. Bu temelde demokratik yaşamın gelişmesi, ulusal sorunun çözümü için mücadeleye katılım ileri bir düzeye geldi. Kürdistan üzerinde parçalılığı hakim kılarak, baskı araçlarını dayatarak yürütülen ulusal imha politikaları kırıldı ve onun karşısında ulusal demokratik gelişme yaşandı. Parti Önderliği *“Ulusal demokratik devrim yaşadık”* dedi. Gerçekten de diriliş anlamında bir ulusal devrim yaşanmıştır ve toplum büyük bir demokratik devrim sürecine girerek müthiş bir değişimi yaşamıştır. Kürdün kendi ilişkilerindeki gelişim hala devam etmektedir. Bu kadar kısa bir sürede Kürt toplumunun bu kadar demokratik değişimi yaşaması anlaşılmaya değerdir. Çünkü bu hiç kimsenin ihtimal vermediği bir gelişmedir.

Bu gelişmeler temelinde yeni bir süreç ortaya çıktı. Bir yandan bu gelişmeler açığa çıkar ve çözümü dayatırken, diğer yandan çözümü geliştirecek mücadele biçimlerini de ortaya çıkarıp dayatmak gerekiyordu. Bizim sorunumuz burada ortaya çıktı; çözümsüzlük, tıkanma ve giderek komplo ile yüz yüze gelme burada oluştu. Kürdistan bir gelişmeyi yaşadı. Kürt toplumu büyük bir ulusallaşma, demokratikleşme ve örgütlenme içinde oldu, tümüyle değişti. Kürt sorunuyla bağlı olarak bölgedeki ilişkiler ve uluslararası ortam değişti. Kürt toplumunun ulusal demokratik örgütlülüğü ve mücadelesi, bu sorunun çözümünü dünyaya, bölgeye ve tüm güçlere dayatır hale geldi. Böyle bir süreçte çözümü güçlendirecek, ona denk düşen mücadele yöntemleri bulmamız gerekiyordu. Ulusal diriliş sürecinin mücadele yöntemlerine çakılı kaldık ve onu değiştirmeyi başaramadık. Savaşla başarılı olamadık. Ateşkes ile mücadele stratejisinde değişiklik yapmak istedik, o da sabote edildi, onu da sürdüremedik. Böylece geriye, diriliş sürecinin mücadele yöntemlerine dönüş kaldı. Tekrar gerillaya dönmek, şiddetli bir direniş içerisine girmek tekrarı doğurdu, gelişme yaratmadı ve tıkanmaya yol açtı. Çözüm sürecini gerçekleştirecek mücadele yöntemi olmadı.

Uluslararası alandaki gelişmeler de buna denk olmadı. Dünya önemli bir değişimi yaşıyordu. Cepheden mücadele dönemi geçmiş, ortam değişmiş, iki kutuplu dünya yıkılmış, ABD-Sovyet çatışması içinde ortaya çıkan kutuplaşmaya dayalı bir devrimci hareket geliştirme imkanı ortadan kalkmıştı. Onun yerine cepheden değil, sistemin içine girerek onunla mücadele etmek, bunun yöntemlerini ve biçimlerini bulup çıkartmak gerekiyordu. Bizim dayatmalarımız buna da denk düşmedi. Bölgesel güçlerin de etkilemeleri oldu. Yürüttüğümüz savaş, bölgesel ve uluslararası güçlerin işine yaradı. Çetecilik ve rant çıkılabilir ki ortami sabote edince, süreci düzeltmeye ve doğru götürmeye partinin gücü yetmedi. Önderliğin çabaları da buna yetmedi. Süreç bu şekilde işlemez, tıkanır bir noktaya gitti. Bu da giderek daha sert bir mücadeleye yol açıp bizi gerçeklerle yüz yüze getirince, stratejik değişimin ne kadar önemli olduğu ortaya çıktı. Biz böyle bir durumu son dönemde bir stratejik değişimle aşmaya yöneldik.

Kürtlere ulusal bilinç ve ruh verme başarılmıştır

VII. Kongre önemli bir değişimi, düşünsel olarak çözümleyerek karar haline getirdi. Silahlı mücadele stratejisi yerine, demokratik siyasal mücadele stratejisini geçirdi. Dolayısıyla *“ulusal kurtuluş süreci”* tanımlaması yerine, *“demokratik kurtuluş süreci”* tanımlamasını koydu. Ulusal kurtuluş, siyasal bakımdan bir stratejik süreçti ve partinin kuruluşundan bu yana böyle bir strateji ile hareket ettiğimiz biliniyor. Çünkü halkımıza ulusal imha dayatılmış, ulusal gelişmenin tüm yönleri kapatılmıştı. Kürt toplumu üzerinde ulusal imha süreci işliyordu. Bunu durdurmak, dirilişi yaratmak ve ulusu kurtuluşa götürmek üzere bir mücadele yürütmek gerekliydi. Kürdistan'ın içinde bulunduğu koşullar, Kürt toplumunun ilerlemesi için böyle bir sürecin işlemesi gerektiğini ortaya koyuyordu. Parti bunu iyi tahlil edip tanımladı ve bu temelde

lar şu veya bu biçimde aşıldı. Parçalar arasında iyi bir ilişki düzeyi ortaya çıktı. Bunlar büyük gelişmelerdir ve küçümsenemez.

Ne çözümlenemedi?

Ulusal inkar kırıldı, ama oligarşinin inkarcılığı kırılmadı. Türkiye politika değiştirmede, dolayısıyla inkara dayalı siyasal iktidar değiştirilemedi. Çözümlenemeyen burasıdır. Diğer yönüyle, Kürdistan'daki gelişmeler boyutuyla sorun birçok bakımdan çözümlenmiştir. Kürdistan bu biçimde önemli bir gelişmeyi yaşadı, büyük bir birikimi ortaya çıkardı; fakat bu noktayı çözemedi. Bunun çözümü gündemdedir. Çözüm var; on beş yılı savaş olmak üzere otuz yıllık mücadele bunun için verilmiştir. Bütün mücadelenin anlamı budur ve bütün güçler bu mücadeleye bağlıdır.

Biliniyor; geçmişte Kürdistan'da örgütlü olmayı bir yana bırakalım, ulusal bilince sahip olmak ve “Kürdüm” demek tutuklanmayı, “Kürt mücadelesi yürüteceğim” demek imha edilmeyi getiriyordu. Bunlar tutuklanma veya imha edilme için yetiyor ve artıyordu. Kürtler adına bir şey yapmak is-

le bu iş yürümüyordu. O günkü koşullar öyle koşullardı ki, silahlı mücadele dışında başka bir yolla ulusal kurtuluşu gerçekleştirmeyi bir yana bırakalım, ulusal bilinç bile yaratmak mümkün değildi. Sadece silahlı mücadele ile bu yapılabildi.

PKK bunu tespit etti ve bu temelde silahlı mücadeleye girdi. Silahlı mücadelenin temel mücadele biçimi olarak ele alınması bu temelde gerçekleşti. PKK bu biçimde otuz yıl mücadele yürüttü, Kürdistan ve Türkiye'de yepyeni bir durum ortaya çıktı. Parti yeni stratejisini bunları değerlendirme temelinde belirledi. Yoksa, “bu hoşumuza gidiyor” diye böyle davranmadı. Bir stratejiyi belirlerken, mevcut uluslararası, bölgesel ve ulusal durumun ekonomik, siyasal, sosyal, askeri açılardan köklü tahlilinin yapılması gerekir. VII. Kongre'yi hazırlarken, Parti Önderliği bu tahlilleri yaptı. '95'ten itibaren bu tahliller giderek derinleşti; Savunma'da da stratejik formülasyon haline getirildi.

Uluslararası alanda artık iki kutuplu dünya gerçeği ortadan kalkmış, dolayısıyla iki

keri olarak örgütleyp, cepheden savaş yürütme tarzıyla bir çözüm yaratmak artık mümkün değildir. Ulusal sorunun çözümü için de yöntemler değişmiştir.

Demokratik kurtuluşa silahlı savunmanın yeri ve rolü

Bölgemizde 20. yüzyılda bir süreç yaşandı; Birinci Dünya Savaşı arkasından bölünüp parçalandı, kimi devletçikler kuruldu. Araplar belli bir devletleşmeyi, Türkiye ile İran belli bir gelişmeyi yaşadı. Çelişki ve çatışma içinde hepsi belli bir düzeye ulaştı. Fakat artık çatışma toplumları ilerletmiyor, dinamiklerini geliştirmiyor, tam tersine tüketiyor; dolayısıyla yeni bir yaklaşım gerekiyor. Çatışma yerine diyalog, işbirliği ve uzlaşma gerekiyor. Bunun için de bu sistemlerin değişmesi gerekir.

Bu gerçekleşebilir mi?

Dünyadaki gelişmelere bağlı olarak bölgedeki ekonomik, siyasi ve toplumsal gelişmeler buna imkan veriyor. Devletler düzeyinde yaşanan gelişmeler, bölge toplumlarında böyle bir gelişmeye imkan sunuyor. O zaman bölgede gelişmenin ve ilerlemenin yöntemleri de değişmiştir. Bunun görmek gerekiyor.

Osmanlı İmparatorluğu yıkılınca, Türkiye'de yerine bir cumhuriyet kuruldu. Otuz yıllık bir otoriter rejim altında kendi kuruluşunu sağladı; ondan sonra bir yol ayrımına geldi. Ortaya çıkan birikim üzerinde Türkiye nereye gidecek? Demokratik bir ülke mi olacak, yoksa otoriter veya oligarşik bir sistem mi yaratacak? Bu konuda büyük bir mücadele başladı. Siyasatçılar, askerler ve herkes buna katıldı. Bir sürü darbe oldu. '50'den '60'a kadar mücadele bir biçimde sürdü. '60'tan '70'e kadar bu mücadele daha farklı yaşandı. '70'ten 2000'e kadarsa savaş biçiminde oldu. Mücadele önce Türkiye'de başladı, sonra Kürdistan'a taşındı. 2000 yılına kadar bu savaş Kürdistan'da yürüdü. Bu, demokratik Türkiye ile oligarşik Türkiye'nin savaşıydı. Bizim yürüttüğümüz savaş kesinlikle böyleydi.

Artık savaşla bir noktaya gelindi. Oligarşik sistem tıkanı, özel savaşta en ileri noktaya gidildi. Sonuç nedir? Başarısızlık! Rejim Kürdistan'da egemen hale gelemedi ve mücadele pratiği eski egemenlik sistemini sürdürmenin artık mümkün olmadığını gösterdi. Bütün güçleriyle uluslararası komployu tezgahlayarak Kürdistan'daki gelişmeyi alt üst etmeye ve oligarşiyi bu biçimde kurtarmaya çalıştılar. Bu da Türkiye'nin tüm dinamiklerini bitirdi. Bu sistemde ısrar etmenin Kürdistan ve Türkiye'nin dinamiklerini geliştirmediği, tam tersine bittirdiği gerçeği artık Türkiye'de birçok çevrenin kabul ettiği bir sonuç haline geldi. Askerler, siyasiler ve sermaye çevreleri bu gerçeği görüyorlar. Türkiye'nin dinamiklerinin ancak demokratik düzende birlik yaklaşımıyla gelişebileceği, kültürel ve siyasal sorunların siyasal çoğulculuk, düşünce özgürlüğü ve kültürel hakların tanınması temelinde sağlanacak demokratik bir ortamda çözülebileceği artık net görülüyor. Bu, Türkiye'nin bir gerçeği haline geldi. Öyle ki, savaşta bir gelişme yakalanamayacağı ve iç dinamiklerin tükendiği, dış imkanların da ipotek altına konulduğu iyi ortaya çıktı. Bunu değiştirme zorunluluğu vardır. Demokratik değişim, gelişme ve ilerleme açısından bir zorunluluk haline geldi. Çeşitli çevreler bunu ortaya koyuyorlar. Savaş süreci bunu çok somut bir biçimde ortaya koydu. İç ve dış gelişmeler bunu böyle dayatıyor. Türkiye'de demokratikleşme ve demokratik değişim zorunlu bir süreç haline gelip bu noktaya dayandı.

Biz silahlı mücadele ile iktidarı değiştirme gibi bir sonuca gidemedik, ama yürüttüğümüz savaşla Türkiye'de demokratik değişimi zorunlu hale getirdik. Demokratik değişiklik yapmayan Türkiye, kendi kendini tüketen bir Türkiye'dir. Nitekim şimdi tüketim ada. Türkiye demokrasi yönünde biraz adım attığında yaşama gücü ve imkanı buluyor, önu açılıyor. Ters oldu mu tıkanıyor. Bu, günlük gelişmelerde bile görülen bir gerçektir. Yani Türkiye'nin demokratik değişimi, Türkiye'nin yenilenmesi için zorunlu hale geldi.

Kürdistan'da eski durum değişti. Ulusal

“Ulusal kurtuluş, siyasal bakımdan bir stratejik süreçti ve partinin kuruluşundan bu yana böyle bir strateji ile hareket ettiğimiz biliniyor. Çünkü halkımıza ulusal imha dayatılmış, ulusal gelişmenin tüm yönleri kapatılmıştı. Bunu durdurmak, dirilişi yaratmak ve ulusu kurtuluşa götürmek üzere bir mücadele yürütmek gerekliydi.”

bir mücadele stratejisi oluştu. İşçi sınıfı öncülüğünde stratejiyi çizdi. Bunun partisel öncülüğünü oluşturma, işçi-köylü temel ittifakını kurma, teslimiyeti ve işbirlikçiliği teşhir ve tecrit edip aşma, bütün yurtsever güçlerin cephesini yaratma; bunu Türkiye devrimci-demokratik hareketi ile stratejik düzeyde ittifaka vurup Kürdistan üzerindeki sömürgeci sistemi zorla parçalama, bu temelde halkın ulusal-demokratik iktidarını yaratma hedeflendi. Strateji buydu. Bu temelde uzun bir mücadele yürütüldü ve önemli gelişmeler ortaya çıkarıldı. Ulusal yok oluş süreci önemli ölçüde engellendi ve diriliş sağlandı. Ulusal sorun, Kürt insanının ulusal bilinci edinmesi, ulusal örgütlülüğü yakalaması ve ulusal yaşama geçmesi noktalarında çözüldü.

Daha önce böyle değildi. Ulusal imha normal karşılanan pratik bir olguydu. Kürtlük, her şeyden önce Kürt insanında öldürülmüştü. Kürt insanı Kürtlüğe karşı hale getirilmişti. Kürtlere Kürt denildiğinde kızıyorlardı. Bu durumdan bir de şimdi gelen noktaya bakalım. Bu anlamda Kürt insanı için ulusal gelişme, çözümlenmesi gereken bir sorundu.

Kürtlere ulusal bilinç ve ruh verme başarılmıştır. Hiç kimse bunun dışında kalmamış, en fazla asimile edilen güçler bile sonunda Kürtlük bilincine ulaşp onu kabul eder düzeye gelmiştir. Bu düzey ortaya çıktı. Parçalanmışlık ortadan kalkarak sınır-

tiyorsan kendini şiddetle savunacaksın; yoksa imha olursun. Bu düzeyde bir baskı vardı. Zerre kadar demokrasi içermeyen bir sömürgeci yaklaşım mevcuttu. O açıdan PKK daha başlangıçta “Kürtlük bilincini geliştirecek propaganda yapmak, Kürt olarak yaşamak için bile kendini silahlı savunmak zorundasın” dedi. Silahlı mücadeleyi, Kürt ulusal stratejisini yürütebilmek için en temel mücadele olarak gördü. Partiyi, kadroyu ve düşüncüyü savunmak, toplum üzerinde etkide bulunmak için silahlı olmak ve silahlı güce dayanmak zorunluydu. Yine gelişme yaratıp korumak için kendini zırh gibi kuşanmış sömürgeci egemenliği parçalamak gerekiyordu. Bu da ancak silahlı mücadele ile olabilirdi.

Geçmişte silahlı mücadele dışında herhangi bir yolla Kürt toplumuna ulus bilinci ve demokratik yaşamı kazandırma, Kürt ulusal demokratik hareketini geliştirme imkanı yoktu. Gazete çıkarma bir kendini ifade etme biçimiydi. Önce izin verdiler, sonra hepsini zindana attılar. Dernekler, sahipleri için birer tuzak oldu. “Bu yolla iş yapacağım” diyenlerin hiçbirisi bir arpa boyu yol alamadı. Bir sürü akım ve parti PKK'den önce kuruldu. Ama sağladıkları bir gelişme yoktur; ne ulusal bir bilinç ve örgütlülük, ne de birlik adına bir şey yoktur. Ne sömürgeciliği vurma anlamında ufak bir iş yapabmişlerdir, ne de küçük bir halk örgütlülüğü yaratabilmişlerdir. Dergicilikle, dernekçilikle

kutuplu dünyaya dayalı devrimci mücadele yürütme dönemi geçmiştir. Bu biçimde bir devrimci gelişme yakalamak mümkün değildir. Dünyada buna göre bir mücadele yaşanıyor. Bu değişimi dikkate alan bir mücadele süreci yürüyor ve bu önemli bir olgudur.

Diğer önemli bir olgu şudur: Ulusal çelişki, 19. ve 20. yüzyılda en temel devrim çelişkisiydi. Bilinç ve örgütlülük, eylem yaratmada diğer çelişkilerin önüne de geçti. Bu çelişki temelinde değişik uluslardan milyonlarca insan savaşa girdi ve gözünü kırpmadan kendisini feda etti. Ulusal bağimsızlık, ayrı devlet kurma, toplumların temel gelişme yönüydü. Ekonomik, sosyal ve kültürel gelişme, yine sermaye birikimi ancak ulusal sınırlar çizerek mümkün oluyor ve ulusal gelişme bu biçiminde sağlanabiliyordu. 20. yüzyılın sonuna gelindiğinde, dünyanın bu durumu kökten değişti. Sınırlar, toplumlar için geliştirici bir olgu olmaktan çıkıp, geriletilici ve daraltıcı bir olgu haline geldi. Teknik o kadar gelişti ki, kendini sınırlar içinde hapsederek dünyadan kopuk yaşanmaz oldu. Etrafını sınırlarla çevirmek artık dünyadan kopmaya götürüyor ve her bakımdan geri kalmaya yol açıyor. Bu yüzden geçmişte olduğu gibi ulusal gelişmeyi yaratmada ve ulusal sorunu çözmede eski yöntemler geçerliliğini kaybetmiştir. Sınırlara çit çekmek ulusu geliştirmiyor. Dolayısıyla ulusal sorunu çözmek için sınır çizmek üzere kendini as-

nında yapmamak, Ulusal demokratik hareketi tehlikeye sokar ve imha ile yüz yüze getirir. Bu bir gerçektir. Öyle ezbere ulaştığımız bir gerçek değil, güncel olarak da zorlanarak yaşadığımız bir gerçektir.

Geçmiş süreçte yeterli olmayan, hatalar taşıyan anlayışlar oldu. Bundan kaynaklanan eksiklikler ortaya çıktı. Gereken birçok şeyin zamanında yapılmaması durumuna düşüldü. Bunlar bizi zorladı. Zorlanmaların altında hep bu vardır. Tabii yine tehditlerin ve imha tehlikelerinin önlenmesi, ancak bu hataların düzeltilmesi ve eksikliklerin giderilmesi ile olur.

Demokratik siyasal mücadelede silahlı savunma çizgisi

Demokratik siyasal mücadele nezdinde silahlı savunma çizgimiz ne olacak? Silahlı savunmayı nasıl ele alacağız, nasıl yürütüp örgütleyeceğiz? Bu konuları da netleştirmek, somutlaştırmak gerekiyor. Her şeyden önce bu stratejik süreç nasıl gelişebilir? VII. Kongre ile başlatılan sürecin temel gelişim çizgisi nasıl olur? Bu konuda çok somut bir şey söylenemezse de, bazı genel formüller tasarım halinde verilebilir.

Bu serhildan yeni bir serhildan, silahlı mücadeleye dayalı olarak ortaya çıkan eski serhildanlardan farklı olacak. Örgüt-lülüğü, hedefleri, yöntemleri, kapsamı ve sürekliliği farklı olup siyasal kitle mücadelesi, uzun süreli bir mücadele olacak. Bazı ülkelerde olduğu gibi birkaç günlük veya haftalık genel bir hareketle sonuca gitmeyeceğiz, öyle hareket etmeyeceğiz. Bu uzun süreli-liği de, içinde bulunduğumuz koşullardan kaynaklanıyor. Türkiye ve Kürdistan'ın koşulları, Kürt sorununa bağlı olarak uluslararası alanın koşulları buna yol açıyor. Bu kendi tercihimiz değildir; birden bir başkaldırıyı örgütleyemeyiz, bir günde sonuca gitmek mümkün değildir. Karşımızdaki egemenliğin öyle bir yürüyüşle yıkılacağını hesaplamak yanlış olur. Serhildan kendisini buna göre örgütleyip mücadele eden, kendi hakimiyetini sürdürmeyi esas alan bir güçtür. Bizim gücümüz ise halihazırda geliştirilmeye ihtiyaç duyuyor. Halkın eylemliliğini geliştirmesi ve örgütlülüğünü güçlendirmesi gerekiyor. Oligarşik egemenliğin de parçalanabilmesi için yıpratılması ve zayıflatılması gerekiyor. Oligarşik egemenliği öyle birden çöküşe götürmek, Türkiye sistemi dikkate alındığında, mümkün değildir. Uzun süreli mücadele olması buradan kaynaklanıyor. En azından bir süreci alacaktır. Uzun süreli bir mücadele olması itibariyle de belli aşamalardan geçecektir.

Bunlar nelerdir? Birinci aşama bir başlangıç, hazırlık aşaması olabilir: Serhildanın Türkiye içinde, parçalarda, yurt dışında ve diğer Ortadoğu halkları arasında örgütlenmesi, hazırlanması süreci başlangıç süreci olacak. Halk eylemliliğinin yaygın bir biçimde, her alanda farklı ve zengin yöntemlerle en basitinden en karmaşığına kadar iç içe geçmiş biçimlerinin gerçekleştiği bir süreç olacak. İkinci aşama demokratik hareketlerin yaşamı geliştirdiği, toplum bilincini ve örgütlülüğünü artırırken oligarşiyi de darbeleyip zayıflatacağı bir süreçtir. Üçüncü aşama çözüm aşaması olabilir. Demokratik değişimin toplumda hakim hale gelmesi, toplumun örgütlülüğünün ileri bir düzeye ulaşması, siyasal sistemin demokratik yeniden kuruluşunun gerçekleşmesidir.

Bu nasıl olacaktır? Mevcut sistem ne kadar parçalanacak, yenisi nasıl kurulacaktır? Bunu mücadele belirleyecektir. Reformcu bir değişim de gerçekleşebilir, birçok yanılla mücadeleler ve çöküşler de yaşanabilir. Fakat hangisi olursa olsun, sonuç demokratik yeniden kuruluş olacaktır. Serhildan bu noktada gelişme döneminde oligarşik gerici-liği darbeleyip parçalamış ve değişimi gündemleştirmişse, adım adım değişiklik yaşanabilecektir. Böyle olmazsa, giderek daha fazla karşı-lıklı bir mücadeleye dönüşebilir. Genel bir mücadeleye, hatta siyasal bir ayaklanmaya varabilir mi? O da ihtimal dahilindedir. Bu biçimde ister değişimi adım adım yapsın, isterse varolanın dağıtılması temelinde

yeni bir kuruluş gündeme gelsin, serhildan, siyasal mücadele, halk hareketliliği, bu aşamada parçalanmış oligarşik yapıyı aşıp bir demokratik kurtuluşa ulaşacaktır. Bunun eylem biçimlerini gelişmelere göre belirleyip yürütmek, öncülüğün görevleridir. O açıdan serhildan bir örgütlülüğü dayanıyor, öncü örgütünün olması gerekiyor. Öncülüğün rolü savaşta olduğu gibi esastır. Partisiz serhildan ve siyasal mücadele olmaz. Halk örgütlülüğü ve öncü örgütü olmadan, bu düzeyde uzun süreli bir serhildanı yürütemez. Onun için çok karmaşık biçimlerde düz ve tek yanlı olmayan en geniş kesimleri, koşullarına uygun olarak içine alacak çeşitli örgütlenmeler, halk örgütlenmeleri gerekecektir. Bu anlamda örgütsel öncülüğü, yönetim gücü olmak durumundadır. Yine serhildan çok değişik eylem biçimlerini içerecektir. Kürdistan ve Türkiye koşulları dikkate alındığında, küçük protestolardan genel siyasal ayaklanmaya kadar çok değişik eylem biçimlerini kapsayacak, ekonomik, siyasal ve demokratik taleplerini doğru biçimde içine alacaktır.

Serhildanı çok kapsamlı düşünmek gereklidir. Yasal demokratik siyaset de onunla birlikte, onun bir parçası olarak gelişecektir. Ona hem katkı sunacak, hem de onun ortaya çıkardığı gelişmeleri örgütleyip demokratik yapılanma olarak şekillendirecektir.

Böyle bir stratejik süreçte silahlı gücün rolü ne olacak? Silahlı güçlerin rolünü en genel itibariyle silahlı savunma, meşru savunma, öz savunma çizgisi olarak tanımlamak gerekir. Bir silahlı saldırı durumumuz olmayacaktır. Parti Önderliği bu çizgiyi şöyle belirledi: **“Dünyayı yenecek gücümüz de olsa saldırmayacağız! Tüm dünya birleşip üzerimize gelse de meşru savunma konumundan çıkmayacağız!”** Bu anlamda silahlı hareket, silahlı mücadele çizgimiz esas olarak savunma çizgisi olacaktır. Zaten geçmişte de silahlı mücadelenin önemli bir yanı savunmaya yönelikti. Ulusal varlığı savunma ve koruma, demokrasiyi koruma idi. Tabii sadece koruma değil, geliştirmeyi de hedefliyor, o açıdan bir yanı da saldırıyı içeriyordu. Şimdi ise savaşım sürecinde ortaya çıkmış gelişmeleri daha ileri götürmek, başlanmış demokratik değişimi ilerletmek siyasal mücadele ile olacaktır. Dolayısıyla silahlı yan, esas olarak savunma çizgisinde kalacaktır. Silahlı savunma çizgisi, silahlı yanını oluşturacaktır. Hem siyasal mücadelenin temellerini, hem de silahlı mücadele ile yaratılmış değerleri savunacaktır. Görevi ve işlevi budur. Bu açıdan çizgiyi iyi anlamak gerekir. Yine hedefleri ve taktikleri nedir? İyi kavramalıyız, geçmişteki gibi yanlış anlayış olmamalıdır. Şimdi aynı durumda değiliz, durum değişmiştir, farklıdır.

Yeni stratejik süreç VII. Kongre'den sonra başladı

Demokratik mücadeleyi iyi anlayacağız. Farklılığın nasıl olduğunu iyi anlayacağız ve kendimizi yenileyeceğiz. Bir bütün olarak silahlı savunma güçleri düşüncede, anlayışta, örgütlenmede, strateji ve taktikte kendisini yenileyecektir. Yenilenme düzeyimiz zayıf kalmış, yeterli olmamıştır. Bu konuda henüz netlik sağlanmadı, bunun üzerinde yoğunlaşmak ve açığa çıkarmak gerekiyor.

Bu stratejik sürecin birinci aşamasında serhildan için hazırlık yapılır. Örgütlenmeye serhildan adım adım geliştirilmeye çalışılır, yasal demokratik siyaset serhildanı destekleme temelinde yürütülürken, esas görev silahlı savunmaya düşecektir. Birinci aşamada silahlı savunma olayı, dolayısıyla çatışmalar, askeri yan biraz daha ağırlıklı ve işlevsel olacaktır. Bu süreci stratejide değişikliğin gerçekleşmesi ve tümüyle oturması süreci olarak da algılayabiliriz. Değişim açısından da bu gereklidir. Partinin kendisini buna göre ayarlaması, halkın buna göre örgütlenbilmesi, bir de karşıt cepheye bunun kabul ettirilebilmesi açısından da gereklidir. Bu aşamada serhildan hazırlanıp devreye konulurken, silahlı çatışma yanı ön planda olacaktır. Mevcut gelişmeler de bunun böyle olduğunu gösteri-

“Savunmayı mevzilenme olarak algılamamak gerekir. Siyasal hamleler ve örgütsel tedbir geliştirmek bir savunma biçimidir. Bir de doğru savaş tarzımız var. Genel taktik kendini savunan, koruyan, boşlukları ve fırsatları bulduğunda ilerleyen bir taktiktir. Bunu sağlayacak şekilde bir savaş yapacağız. Kendimizi savunmamız gerektiği kadar savaşacağız.”

yor. Çünkü biz değişiklik yapmak, siyasal mücadeleyi-serhildanı devreye sokmak ve bunu silahlı mücadele temelinde yaratılan birikim üzerinde yapmak istiyoruz. Oligarşik devlet bu değişimi önlemeye ve bizi böyle bir değişiklikten alıkoymaya, değişiklik yapamadan ve eskide çakılıp kalarak tasfiye olmaya zorlamak istiyor. Bizim üzerinde değişiklik yapacağımız temeli yıkmak istiyor. Bu temel, parti ve gerilladır.

Partiyi ve gerillayı koruyarak, buna dayalı stratejik değişiklik yapmaya çalışır ve mücadele yöntemimizde değişiklik yapmakla uğraşırken, oligarşi de değişimi engellemek ve bizi tasfiye etmek isteyecek, bunun için de bu temeli yıkmaya çalışacaktır. Yani parti ve gerillayı dağıtıp imha etmek isteyecektir. Mevcut gelişmeler bunu doğrular niteliktedir.

VII. Kongre'den sonra aslında stratejik süreç başladı. Şimdi birinci aşama içindeyiz. Kısa süredeki gelişmeler gösteriyor ki, şiddet yanı hiç de geride kalan bir yan olmuyor. YNK'nin pozisyonu ve YNK ile birlikte Türk devletinin yapmak istediği tamamen budur. Hemen örgütsel dağılmayı, partinin dağılmasını gündemleştirip gerçekleştirmek için bir askeri kuşatma geliştirildi. Parti içten dağıtılmak istendi. Örgütsel yapısının öyle dağıtılamayacağı görülünce, bu sefer silahlı saldırı başladı. Silahlı saldırı ile partinin örgüt yapısının, yönetim gücünün, gerillasının tasfiyesi hedeflendi. Bu nedenle üzerinde stratejik değişiklik yapılacak temelin yok edilmesi hedefleniyor. Bunda YNK'nin kullanılması da öyle anormal değildir.

1982'de İsrail ile belli bir anlaşma temelinde Lübnan'ı terk eden FKÖ'ye içten büyük bir çatışma dayatıldı. FKÖ yönetiminde olan Ebu Musa çatışmayı dayattı. '82'den '84'e kadar, iki yıl FKÖ'nün geri çekilen güçlerine yoğun bir çatışma dayattı. Bu bir iç çatışma gibi görünüyordu, ama gerçekte öyle değildi; çatışmayı dayatan Suriye'ydi. Suriye, FKÖ'nün o biçimde geri çekilmesini, savaş konumundan uzaklaşmasını istemiyordu. FKÖ Lübnan'da İsrail ile çatışırken, Suriye bundan yarar sağlıyordu. Dolayısıyla FKÖ'nün savaşı bırakmasını, savaştan çekilmesini önlemeye çalıştı. İçten bazı güçlere destek vererek çatışmayı dayattı. O yıllarda yoğun çatışma içinde oldular, bir yığın güç kaybettiler. FKÖ dışardaydı ve daha da dışarı gitti. Gerilla gücünü koruyamadı, çatışmayı da önleyemedi, arkasından yönetimin katliamı yaşandı. Daha sonra Norveç-Oslo görüşmeleri süreci gündeme geldi. Peşinden çatışma durumu tekrar başladı, fakat bu sefer farklıydı. Filistinliler savaşı içerden başlatıldılar.

İsrail'in saldırısı ile bütün FKÖ mücadelesi güçleri Arabistan'a yayılmıştı. Uzun yıllar dışardan mücadele ettiler ve bu mücadele tarzı onları tıkatı. '82'de Beyrut kuşatmaya alındı. Artık son noktaya getirildiler. Ondan sonra bir değişim süreci yaşayarak mücadele güçlerini de, mücadelelerini de içeriye, Filistin'e taşıdılar. Filistin mücadelesinin bütün güçleri içeriye girmiş oldu. Kendilerini içerde mücadele yürüten bir güç haline getirdiler. Bu önemli bir değişimdi. Dışardan bunu yapamıyordu ve bunu yapmaması için dayatmalar oldu. Bundan yarar sağlayan, FKÖ'nün dışardan savaşmasına göre kendini ayarlamış, politikalarını ona göre oluşturmuş güçler değişime karşı çıktılar. Değişimi engellemek için çatışmayı dayattılar.

Bize dayatılan çatışma da böyledir. Bizim de Kuzey'de Türkiye devletine karşı savaşmamızdan yarar gören, Türk devletini ve ordusunu savaşla kuşatmamızda yarar gören Kürdistanlı güçler, uluslararası ve bölgesel güçler var ve bu güçler bu biçimde savaşta değişiklik yapmamızı istemiyorlar. Çünkü çıkarlarına uygun değildir. Çıkarlarını o savaşa göre ayarlamışlar, si-

yasetlerini ona göre kurmuşlardır. Savaş durumu değişirse çıkarları değişir, artık çıkar sağlayamaz duruma düşerler. O açıdan içine girdiğimiz değişimi engellemeye çalışıyorlar. Bunlara siyasal rantçı çevreler denebilir. Savaştan siyasal ve ekonomik çıkar sağlayan çevrelerdir ve savaşın devam ettirilmesini istiyorlar. Bizim öyle bir savaş içerisinde kalmamızı istiyorlar.

İşte YNK, bunu isteyen güçlerin öncü kuvveti oldu. Bu politikanın öncü kuvveti sadece YNK midir? Hayır! Başkaları da var. Zaten YNK'yi arkadan besleyen bir sürü güç oldu. YNK olmazsa, bunu uygulamaya koyacak başka güçler de var. Öyle sadece YNK olarak algılamamak gerekir. YNK biterse, bu iş de biter diye düşünmek gerekir. Bu çatışma ya eski konumda savaşı sürdürmeyi, ya da tümünden savaş konumundan çıkarmayı hedefliyor. FKÖ'de de öyle hedeflenmişti. Ya tekrar eskisi gibi savaş içerisinde olunacak, ondan çıkar sağlayacaklar, ya da gerilla teslim alınacak, silahsızlandırılacak; o zaman gerilla üzerinde pazarlık yapacaklar. Bize bu süreçte tamamen bu dayatıldı. Şimdi çatışma ile dayatılan şudur: “Ya eskisi gibi Kuzey'de mevzileneceksiniz, biz bundan çıkar sağlayacağız, ya da silahsızlanacak ve teslim olacaksınız; sizi pazarlayacağız, ortaya çıkan sonuçları biz değerlendireceğiz, biz kazanca dönüştüreceğiz!”

PKK'nin yürüttüğü mücadele ile ortaya çıkan ulusal demokratik birikim üzerinde böyle hesap yapan güçler vardır. Şimdi çatışma dayatması bu biçimdedir ve biz buna zorlanıyoruz. Böylece değişim süreci sabote edilmek, boşa çıkarılmak isteniliyor. Çünkü stratejik değişim ne ile olacaktır? Silahlı güçlerimizin varlığı ile olacaktır. Bir defa bunların varlığı esastır.

İkincisi, silahlı güçlerimiz yeni bir biçimde rol oynayacak, eskisi gibi mücadele etmeyecekler. Peki, bize dayatılan ne oluyor? “Ya bu güçler varolmayacak, tasfiye olacak, ya da varolacaklarsa bile eskisi gibi olacaklar, onun dışında varolamazlar!” Bize bu dayatılıyor. Bize yönelik saldırılar ve dayatmalarla içine girdiğimiz stratejik değişimin temellerini yıkmak istiyorlar. Yıkımla, engellemekle tehdit ediyorlar.

Demek ki, daha serhildanın da devreye giremediği bu ilk aşamada silahlı çatışma ön planda olacaktır. Bunu kabul etmemiz gerekir. YNK'yi çekerler, başka güçle yaparlar. Fakat bizim üzerimizde bu biçimde politika yapan, çıkar sağlayan çevreler var ve bunlar mücadeleye devam edecekler. Bize karşı teslim olmayı veya tasfiyeyi gerçekleştirmeyi hedefleyen saldırılar olacak. Biz buna karşı direnme mücadelesi vereceğiz. Savunmanın birinci aşamadaki esası budur ve bu süreçtir.

Mevcut durumda Güney'e çekildik ve Güney'de daha da yoğunlaşacağız. Birinci aşama da en fazla burada yaşanacak. Bizi Kuzey'e taşımak istiyorlar. Elbette eski duruma düşmeyeceğiz. Tekrar eski stratejiyi uygular hale gelmeyeceğiz. Buna zorlanıyoruz. Buna düşme tehlikemiz var mı? Var. İyi anlaşılmazsa, “dayatma var, zorlanıyoruz” diyerek, tekrar eskisi gibi bir savaş çizgisine düşebiliriz. Kuzey'e sürülmek ve Türk ordusu ile çatışmaya çekilmek bu anlamda geliyor. Bize dayatılmak istenen bu tuzağa düşmemeyi esas alacağız. Diğer yandan değişimin temelleri var, olmazsa olmaz güçleri var. Onları tasfiye etmeyi hedefliyorlar ve onları da korumayı bileceğiz.

Demek ki, taktikimizi bu hedefler oluşturacak. Neyi esas alacağız? Bir defa eskiye düşmeye karşı uyanık olacağız. Direneceğiz, bir direnme savaşı yürüteceğiz ve savaşmaktan geri durmayacağız. Ama bu savaş eskisi gibi halk savaşı stratejisine bağlı bir savaş olmayacak. Bu savunma savaşı,

öz savunma savaşı, değişim üzerinde gerçekleştirdiğimiz bir savaş, değişimi yaratma ve koşullarını hazırlama savaşı olacak. Bu savaşta geriye, eskiye düşmemeyi, bir de değişime temel olan güçlerin korunmasını esas alacağız. Taktikimizi bu belirleyecek. Mevcut güçlerimizi, partiyi ve gerillayı koruyup savunmak esastır. Bununla birlikte üzerimize gelen saldırıları direnmeyle, uygun hareketlilikle kırmak, boşlukları ve fırsatları bulduğumuzda da değerlendirmek ve ilerlemek esas olacak.

En iyi savunma siyasal mücadeleyi geliştirmektir

Bu dönemin savaş çizgisi, temel taktiği kendini koru, direnme ve savaş temelinde bunu gerçekleştir, fırsatı ve boşluğu yakalarsan ilerle, fırsatı değerlendir ve boşlukları doldur biçiminde özetlenebilir. Bu bir askeri saldırı şeklinde olmayacak. Bu, boş alanları doldurma ve kendini buna göre mevzilendirerek savunma sistemi oluşturma anlamına geliyor. Esas alacağımız taktik bu olacak. Bunun gerektirdiği bir mevzilenme, bizi böyle bir amaç etrafında tutacak bir hareket tarzı ve eylem çizgisi uygulayacağız. Mevzilenmemiz, eylem çizgimiz ve hareket tarzımız buna uygun olacak. Bizi bu sonuca götürecek. Bunun dışındaki yaklaşımlar doğru değildir.

Ne tür yanlış yaklaşımlar gelişebilir? Birincisi, eskiye zorlanmak isteniyoruz. “Bu düşman sözden anlamıyor, demokratik siyasal mücadele diye bir şey olmaz, serhildanla olmaz, Kürdistan'da her şeyi savaş belirliyor” deyip düz bir mantıkla eski sisteme dönmek isteyen anlayışlar var. Bunu zaten bize dayatıyorlar. Bu çatışma bize bunu dayatıyor. İçimizde de arkadaşlar içten içe tartışıyor ve dile getiriyorlar. Bu sesler giderek daha cüretli çıkıyor. Böyle olmaz. VII. Kongre stratejisini özümseyip hazmetmeyen, onda ısrarlı olmayan tutumların izleri görülüyor. Bu, bizi eskiye çekmektir. Eskiye çekilmek de uluslararası komploya düşmek ve imha ile yüz yüze gelmek olur. O bizi başarıya götürmez, imhaya götürür. Belirlediğimiz taktiğe uygun bir hareket tarzını gösterememe, onun gerektirdiği siyasal öngörü-yü, askeri mevzilenmeyi ve hareket tarzını yaşayamama, savunmayı sadece askeri çizgide, savaşta ve mevzilenmede görme, mevziye çakılmada görme tehlikesi var. Zamanında bazı çalışmalar yapılmazsa, gücümüzün böyle bir tehlike ile daha fazla yüz yüze geleceği görülüyor. Savunma sadece savaşla değildir; bunun siyasal hamlelerini yapacağız. Önemli bir savunma, siyasal mücadeleyi geliştirmekten geçiyor. Siyasal mücadeleyi geliştiremezsek, savunmamız gelişemez.

Aynı şekilde örgütsel tedbirlerimiz olacak. Örgütlenmemizi iyi yapacağız, düzenleyeceğiz, hareketli kılacağız; örgütümüzün manevra kabiliyeti, yönetim düzenlemesi olacak, kuşatmaya girmeyecek ve sıkışmayacak. Bu da önemli bir savunmadır. Bunlar oldu mu savaşmak, savunmak mümkün olur. Böyle bir gerilla istediği yerde, istediği biçimde savaşır ve savunmayı da istediği biçimde yapar. Kendisine dayatılan savunmayı kabul etmez. Bu anlamda çareyi sadece silahlı savunmada aramaz. Ama böyle bir tehlike var; savunmayı sadece silahta görme, silahlı savunmayı da mevzilenmede görme tehlikesi var. Böylece stratejiyi adeta getirip bir yerde savunmaya indirgeme durumuna düşüyoruz.

Stratejik mücadeleyi farklı ele almışken ve serhildana bir rol biçmişken, bu rolü tekrar savaşta biçme, savaşta da bir yerdeki çatışmayı stratejik çözümü geliştirecek bir çatışma haline getirme yaklaşımı ve tehli-

kesi var. Doğru savunma anlayışı olmazsa, böyle bir yanlışa düşmek ihtimal dahilindedir. Giderek böyle bir şey geliyor gibi görünüyor. Silahlı savunmada savunmayı sadece mevzi kurma ve mevziye yatmaya indirgemek, bir mevzi oluşturup "ya kazanır ya kaybederim, ölümüne bir direniş sürdüreceğim" diyerek mevzide stratejik sonucu belirleyecek bir direnişe girme yanlıştır. Bir defa biz stratejik sonuç almayı savaşa bağlamadık ve savaşa öyle bir rol yüklemedik. Stratejik sonuç almayı serhildana bağladık. Kaldı ki, savaş sürecinde bile parti bir yerde mevziye yatmayı reddetti. Uzun yıllar stratejik savunma içerisinde gerilla tarzını uyguladı. Mevzi savaşını reddettik. Şimdi stratejiyi değiştirdiğimiz bir dönemde, mevzi savaşını temel bir savaş biçiminde ele alıp onu da daha değişikliklik bile yapmadan dayatmak demek, çok erkenden ve farklı bir strateji ile çözümü dayatmak demektir. Böyle yaparsak, özel savaş güçleri bundan yararlanıp bizi imha etmek üzere daha güçlü bir biçimde üzerimize gelir ve bizi dağıtıp tasfiye eder. Oligarşinin ordu gücü karşısında bu biçimde ayakta kalmak mümkün mü? Öyle olsaydı, birçok yerde sonuç alabilirdik. Öyle olmadığı için farklı savaş tarzları uyguladık.

Savunmayı da mevzilenme olarak algılamamak gerekir. Siyasi hamleler ve örgütsel tedbir geliştirmek bir savunma biçimidir. Bir de doğru savaş tarzımız var. Genel taktik kendini savunan, koruyan, boşlukları ve fırsatları bulduğunda ilerleyen bir taktiktir. Bunu sağlayacak şekilde bir savaş yapacağız. Kendimizi savunmamız gerektiği kadar savaşıcağız. Yoksa bu "illa düşman saldırısını bir yerde kıracağız" anlayışına kilitlenmiş bir savaş değildir. Oligarşinin saldırısına karşı savaşımdan kendinizi savunabilir misiniz? Hayır. Savaşmadan da olmuyor. Savaşıcağız, üzerimize gelen saldırıları siyasi ve örgütsel tedbirlerle birlikte savaşıp boşla çıkarmayı esas alacağız. Ama bu savaşın ilkesi yukarıda belirtilen ilke olacaktır. Temel taktik o olacaktır. Bu taktik erkenden bir imhaya yatmayı, savaşla stratejik anlamda bir sonuca gitmeyi içermeyen, ona kendini yatırmayan bir savaş olacaktır. Taktiklerimizi, eylemlerimizi buna göre belirleyeceğiz. Eylem biçimi bizi koruyan, saldırıyı kıran bir tarzda olacaktır. Bunun için eylemde çok yönlü ve eylem biçimlerinde de çok çeşitli olacağız. Saldırgana darbe vurup bizi koruyan eylem biçimlerini esas alacağız. Bunun için de gerillayı esas alacağız. Oligarşinin istemediği ve beklemeyişi yerde bir savunma, onun bilmediği tarzda bir savunma geliştireceğiz. Karşıtımızı gerektiğinde boşluğa düşürme, gerektiğinde önden karşılama, fakat onun istediği biçimde bir mevzi savunmasına, bir mevzi çatışmasına girmeme esastır. Mevzide direnme yetmez. Çatışmalara girmeyi dışlamıyoruz. Genel savunma içerisinde taktik bir eylem biçimi olarak bu uygulanabilir, ama onu tek biçim haline getirmek doğru olmaz.

Diğer bir husus da saldırıyı ve saldırıyı geriletme biçimidir. Savaş olmalı, biz kendimizi savunmayı, saldırıları kırarak sağlayacağız. Bunda siyasal mücadele bir araç, örgütsel mücadele de bir araçtır; ama biz de savaşıcağız, kendimizi her zaman aktif, etkili bir mevzilenme içerisinde tutacağız. Oligarşinin saldırılarını kırarak bir mevzilenmemiz olacaktır. Bize yönelik saldırıları savaşıp kırma esastır. Savaşımdan kendimizi hep savunmada tutarak koruyacağımızı sanmak doğru değildir. Bu da yanlış bir eğilimdir. Saldırıları kırarak savunma sağlanmazsa, saldırganlar etkili hale gelir. Bu daha fazla daralmaya götürür ve içine düşülmemesi gereken sakinçali bir taktiktir. Kendimizi savunma zeminimiz olmalıdır.

Silahlı savunma çizgisi oluşturup mevcut çatışma durumumuzu bu biçimde ele alıyoruz. Üzerimize gelen saldırılara karşı koyma biçimlerimizi de böyle bir çizgi ile ele alıyoruz. Kendimizi bu biçimde korumak esastır. İkincisi, değişikliklik yapabilmeliyiz. Üzerimize saldırı geliyor diye değişim yapmaktan geri durmamalıyız. Savunma sistemimizin iyi geliştirilmesi gerekiyor.

Esas olarak da serhildanın örgütlenmesi, geliştirilmesi, bunun gerektirdiği propaganda ve örgüt çalışmasının yapılması, yine halk eylemliliğinin devreye sokulması, bu çalışmaların büyük bir dikkatle ve azimle ele alınıp yürütülmesi gerekiyor.

Bu değişimden geri kalmamalıyız. Silahlı savunmayı Güney'de ve Kuzey'de yapıyoruz. Kuzey'deki dar, Güney'deki geniş. Bu anlamda esas olarak dönemin stratejik mücadelesinden geri çekilmişiz. Serhildan ise içeride, dışarıda, parça parça ve çok sınırlı bir biçimde oluyor. Böyle bir süreçte silahlı savunmayı esas alıp başarak temel güçlerin tasfiyesini önlerken; bir yandan da serhildanı hazırlama ve harekete geçirip boşalttığımız alanlarda, özellikle Kuzey'de yeni bir mücadele örgütünü ortaya çıkarıp devreye koyma esas olmalıdır. Böylece dağı boşaltırken, şehirleri doldurmayı bilmeliyiz. Bu da mücadeleyi içselleştirmemiz, toplum içine ve temel yaşam mevzilerine götürmemizle başlayacaktır.

Daha fazla örgütsel tedbir daha fazla kitle eylemliliği

Esas olarak birinci aşama, serhildanın harekete geçirilmesi ve başarılması demektir. Bu olduğu zaman "stratejiyi değiştirdik" diyebiliriz. Stratejiyi değiştirmeye çalışıyoruz, ama değiştirmeden bu süreçte bizi yok etmeye çalışıyorlar. Fakat kendimizi hep bununla uğraştırır, kendini değiştirme ve stratejik değişimi yapma çabası içinde olmazsak kaybedeceğiz. Silahlı güçlerimizde, halk hareketi, kitle ve örgütlenme çalışmalarına karşı yoğun bir tepki var. "Bir şey yapmıyorlar, silahtan anlamıyorlar" deyip bu çalışmaları anlamsız ve faydasız gören bir yaklaşım söz konusudur. Bu yaklaşım, VII. Kongre çizgisini reddetmektir. Bunu doğrultamazsak kaybederiz. Dolayısıyla serhildan çalışmalarını geliştirmeliyiz.

Böyle bir savunma yapar ve kendimizi ayakta tutarken, bunun başarısı kendimizi korumaktan değil, serhildanı örgütleyip devreye koymaktan geçecektir. Serhildanı örgütleyip devreye koyduğumuz zaman, parti ve gerilla üzerindeki imha tehdidi ortadan kalkacak ve ancak o zaman imha seferleri düzenlenemez hale gelecektir. Bu yapılmadan, ne kadar savaşsaksak savaşalım, üzerimize imha seferi düzenleyeceklerdir. Yalnızca savaşa sıkıştığımız zaman imha kaçınılmazdır ve bu hataya düşmemeliyiz. Kendini değiştiremeyen partinin imha olacağı kesindir. Yiğitçe savaşırsınız, direnirsiniz de, fakat süreci böyle götürmeyiz. Kahramanca bir direniş olabilir, ama ölüme ve imhaya yatılmış olunur. Bütün mücadele biter. Zaten hasımlarımız bizi buna yatırmak istiyorlar.

Çalışmaların diğer yanlarını küçümseyip hafife almayacağız. Bu saldırılardan çıkaracağımız temel ders, diğer çalışmalarını daha fazla yapmak, daha çok propaganda ve daha fazla siyasi hamle olmalıdır. Siyasi çalışmalarımız bu süreçte azaldı ve bundan yararlanıyorlar. Yaklaşımımız daha fazla örgütsel tedbir, daha fazla kitle eylemliliği, kitlelerin daha çok harekete geçirilmesi ve onun içinde kitle çalışmalarını öne almak, onun üzerinde daha fazla yoğunlaşmak olmalıdır. Ancak onunla biz bu saldırıları dengeleyip oligarşinin bize yönelik saldırılarını anlamsız hale getirebiliriz. Mevzide direnerek boşla çıkarmak ve kırmak değil de, bu saldırıları anlamsız hale getirerek üzerimizdeki imha tehdidini boşla çıkarabiliriz. Mevzi, imhaya yatmaktır ve imhayı kabul etmektir. Diğer ise imhayı boşla çıkarmak ve gelişme yaratmaktır, partiyi yeniden örgütlemektir. Bunun için yanlışlara düşmemeliyiz. Eskiye yönelik kendini mevziye yatıran anlayışı reddediyoruz. Diğer yandan savaşmamayı, saldırıları uygun taktiklerle kırarak savunma anlayışından uzak kalmayı ve uygun bir savaş pozisyonuna geçmemeyi de reddediyoruz. O da bir kaçıdır. Kaçış, korunmaya yetmez, yetse bir anlamı olabilirdi. Böyle olursa giderek daraltma, alan kuşatması her zaman gündeme gelir. Ancak direnerek uygun yöntem, taktik ve eylem biçimleriyle savaşıp, hareketli olup manevra yaparak saldı-

rıları kırar ve boşla çıkarabiliriz.

Bu noktada Parti Önderliği'nin önerileri oldu. Önümüze somut planlamalar koydu. Onu temel anlayış olarak ele alıp uygulamamız gerekir. Parti Önderliği, *"Elbette kaçmayacaksınız, ama kendini mevzide imhaya yatırmak da meziyet değildir, ona düşmemeyi de başarmanız gerekiyor"* diyor. Bunun için önerdiği alanların geniş kullanılması, daha geniş alanları kullanma, mevcut alanları daha geniş kullanma, daha fazla manevra kabiliyetine ulaşma, Soran ile birlikte Behdınan, Zagros, Botan ve hatta Kuzey alanlarını da daha iyi kullanma, mevzilenmeyi dengeli yapma ihtiyacımız var. Yine çeşitli alanlarda ağır saldırılarla karşılaşınca, manevra yaparak kendini hedef olmaktan çıkarabilme ve imkanlar dahilinde hedef haline getirmeme olabilmelidir. Saldırıları karşısında kendimizi savunacak bir savaş, bir direnme çizgisi burada ortaya çıkacaktır.

Bazı boşlukları ve fırsatları değerlendirme ve ilerletme, buna dayanarak mevzilenmeyi yayma ve daha geniş alanları tutma: Parti Önderliği bu hususa da işaret ediyor, *"Kendi federelerini yaratsınlar"* diyor. Fırsat oluşan yerleri daha geniş ele geçirmek, bizi savunacak ve ilerletecek açılımları yapmak durumundayız. Bu anlamda da açılımcı olmalıyız. Halk savaşı sürecinde olduğu gibi savaşı planlayarak ve saldıracak açılımlar yapma değil, boşluklar ve fırsatlar oluştuğu, onları parti ve ulusal demokratik hareket lehine değerlendirme yoluna gideceğiz.

Bu özellikle Güney'de olacak. Güney Kürdistan'ın bu bakımdan özgünlüğü var. Güney'de mücadele devam ediyor ve edecektir. Bu çerçevede çatışma daha yoğunlaşacak; askeri hareketlilik, ilerleme ve çeşitli alanlar üzerinde denetim sağlama gibi gelişmeler olacaktır. Bunları pratikte uygulamaktan, fırsat buldukça değerlendirmekten geri durmayacağız. Birinci aşamada böyle taktikler izleyebilirsek, hem imha tehditleri boşla çıkarılabilir, hem de stratejik değişikliklik yapabiliriz. Bu başka türlü olamaz. İmha tehditlerini boşla çıkarır ve stratejik değişikliklik yapar, başta Kuzey'de ve Türkiye'de olmak üzere, Kürdistan'ın diğer parçalarında ve Ortadoğu'da bir serhildan hareketini ortaya çıkarırsak, o zaman yeni bir süreç başlamış olur.

Biz buna stratejik sürecin ikinci aşaması dedik. İkinci aşamada esas yan serhildan olacak, süreci o belirleyecek ve çatışma bu noktada gelişecektir. Dolayısıyla silahlı çatışma ikinci plana düşecek, daha geriye gidecektir. Silahlı güçlerimize saldırılar yapılması da, silahlı güçlerimizi imha edip bu işi bitirme hedefinden uzaklaştırılmış olacaktır. Serhildan bunun önüne geçmiş olacaktır. Parti ve gerilla tek hedef olmaktan çıkacak, halk ve halkın serhildanı bir güç olarak oligarşinin karşısına dikilecektir. Dolayısıyla askeri çatışmalar, özellikle Türkiye'nin saldırıları anlamında daha geri plana düşecektir. Süreci serhildan götürecektir.

Hiç silahlı çatışma olmayacak mı? Elbette serhildan savaşa dayandığı için, onun dayanağını yıkmak üzere askeri saldırılar gelişebilir. Güney'deki, yine bölgedeki gelişmeler paralel bir savaş durumu içerisinde olacağız. Gerillayı bu alanda geriletmek için saldırıları yine olacaktır. Gerilla daha fazla Güney ile ilgilenecek ve rol oynayacaktır. Üzerine gelen saldırıları serhildanlardan aldığı güçle daha fazla boşla çıkarma durumunu yakalayacaktır. O zaman da biz mümkün olduğu kadar çatışmadan çekileceğiz, serhildana güç ve destek verdiği ölçüde silahlı çatışmayı kabul edeceğiz, silahlı savunmayı gündemleştireceğiz, yoksa uzak duracağız. Silahlı mücadeleyi çok fazla öne çıkarmayacağız. Çünkü çok fazla öne çıkarsa, serhildanı engeller. Askeri ortam hakim olursa siyasi mücadele ezilir.

1993'te çok açık gördük. Çatışma dayatınca, arada en fazla ezilen serhildan oldu. Özel savaş rejimi benzer bir durum yaratarak serhildanı ezmek isteyebilir. Bizim yaklaşımımız silahlı savaşa ve çatışmaya girmekten çekinme, onu azaltma, daha fazla serhildanı devrede tutma, işlet-

me ve geliştirme biçiminde olacaktır. Fakat silahlı güçler dayanak olma rolünü sürdürecektir. Silahlı savunmadan aldığı güçle serhildan daha etkili olacaktır. Giderek karşı cepheyi "çözumsuz yaşam olmaz, PKK'siz çözüm olmaz" noktasına sürüklemeyi başardığında, çözüm arayışları gündeme gelecektir. Diyalog, ilişkilendirme, çeşitli çözüm ve kendini daha fazla değiştirme arayışları gündemleştirecektir. Ya diyalog gelişecek ve devletin kendisi demokratik değişimi yapacaktır, ya da serhildan mevcut sistemi çökertecek, ayaklanmaya gideceğiz. Bu da üçüncü aşama olacaktır.

Savaş bir taktik ve karar alma meselesidir

Üçüncü aşamada silahlı güçler daha geride, çatışmasız bir savunma gücü, devrimin ve halkın savunma gücü konumunda kalacaktır. Serhildan etkisini sürdürecektir, yasal demokratik siyaset öne çıkacaktır. Bu aşamada diyalog arayışı veya yasal demokratik siyasetin önü açılabilecektir. Partinin yasal siyaset içinde kendini örgütlenmesi, harekete geçirmesi ve adım adım demokratik değişimin gerçekleştirilmesi olmazsa, mevcut sistemin çökertilmesi hedefiyle genel mücadelenin daha güçlü harekete geçirilmesi ve daha yıkıcı genel bir ayaklanma ile demokratik değişimin gündeme gelmesi yaşanacaktır. Bu da çözüm süreci olacaktır. Böylece bir demokratik değişimle hem Türk hem de Kürt toplumunda demokratik yaşamın gelişimi ve bunun bölgeye yayılması; bölgede halkların demokratik birliğine ve ittifakına doğru gitmek, onu yaratmak ve şekillendirmek anlamına gelecektir.

Bu süreç geliştikçe silahlı savunma güçleri de yeni bir biçime kavuşacaktır. Silahlı savunma güçlerinin kendisini bu gelişme içinde nasıl örgütleyeceği, ortaya çıkacak gelişmelere bağlıdır. Kendisini yeni bir düzenlemeye tabi tutarak, artık güvenlik kuvveti mi olur, kendisini dağıtıp başka bir biçime mi dönüşür; bunlar ortaya çıkacak çözüm çerçevesine bağlıdır. Çözüm nasıl olursa, çözümde hangi yöntem daha çok işlerse, silahlı kuvvetlerin düzenlenişi de ona göre olacaktır. Fakat kendisini bir çözüme ulaştıracaktır. Demokratik çözüm sürecindeki savunma görevi bu biçimde sona ermiş, ulusal sorunu çözmeye kuvveti olarak görevini yerine getirmiş olacaktır.

Bu, güçlerimizin ayakta tutulması ve devrim sürecinin bir stratejik dönüşümle sürdürülmesi anlamına geliyor. Eğer bu devrim süreceksa böyle olacaktır. Tabii karşımızda devrimi yıkmak isteyen ve o temelde saldıran güçler var ve bunu da görmemiz gerekir. Devrimin böyle ilerlemesi, hem demokratik devrimin tamamlanması, hem de ulusal sorunun çözüme kavuşturulması ve kurtuluşun sağlanması, silahlı güçlerin ve partinin savunulmasına, korunmasına ve yeniden örgütsel düzenlenmesine, stratejik bir değişiklik yapacak şekilde kendisini yeniden örgütleyip yeni bir stratejiyi, stratejik mücadeleyi geliştirmesine bağlıdır. Süreç ancak bununla ilerler. Bu açıdan silahlı savunma güçlerimizin bu süreçteki rolü de bu bakımdan önemlidir. Çözüm aşamasında bir bütün olarak, bu değişim döneminde yine en fazla rol oynayacak güç durumundadır. Kendini silahlı direnişle savunacaktır. Bugün ve daha sonraki süreçlerde de serhildanın gelişmesi ve demokratik çözümün gerçekleşmesinin temel güvencesi ve dayanağı olacaktır.

Bu anlamda Halk Savunma Kuvvetleri ve onun silahlı savunma çizgisi, bu stratejik sürecin temel güvencesi, dayanağı ve stratejik rol oynayan bir yanındır. Bu olmazsa diğerleri olmaz. Bu anlamda olmazsa olmaz bir yanını oluşturuyor. Yanlış yapma ihtimalleri çok var. Bu açıdan uyanık olmak gerekiyor. Ciddi bir stratejik değişmeye, çok etkili ve duyarlı bir yaklaşıma ihtiyaç var. Yönetim ve komuta sorunu geçmişten çok daha fazla önem taşıyan, yıkıcı hale gelen bir sorundur. Biz ise uzun

savaş sürecinden kalma anlayışlara sahibiz. Savaş denildi mi, bizde hakim olan bu anlayışlarla değerlendiriyoruz.

Savaş, bir taktik ve karar alma meseledir. Geçmişte strateji ile taktik neredeyse iç içe geçmişti. Çok fazla bir taktik değişim olmuyordu. Eylem biçimlerinde değişiklik yaşanıyor. Onun için taktik değiştirme, yeni politikalar oluşturma ve kararlar alma çok gündeme gelmiyordu. Şimdi günlük olarak taktik değiştirme durumunda kalıyoruz. Tümöyle siyasi mücadeleye bağlanan bir silahlı mücadele gerçeği söz konusudur. Siyasi mücadelenin durumuna göre yeni siyasi kararlar alma, birlik ve taktik değişime ihtiyaç duyuyor. Süreç çok değişkendir; çok fazla taktik değişim yapma, gerekirse günlük politikalar oluşturma ve taktik değişimlere gitme yaşanacaktır. Bu açıdan bunun yönetimi önemlidir.

Savunma çizgisi şöyle olmalı, taktik budur dersek, bir karar alıp eskisi gibi düz bir çizgide, değişmez ve düz bir biçimde yaklaşım gösterirsek, o zaman siyaset değişir, işler başka bir yere gider, biz başka bir yerde çakılıp kalırız. Siyaseti reddetmeye gideriz. Siyaset, bizden bir şeyleri yapmamızı ister, biz ona hiç hazır olmayız. Şimdi savaşı yürüten arkadaşlar, partinin siyasi kadrolarını çok eleştiriyorlar, onlara karşı öfkeli ve daralmışlar. "Niye bizim dediğimiz gibi olmuyor" diyorlar. Olmaz tabii. Bu bir dayatmadır ve böyle olmayacaktır. Askerliği yapan arkadaşlarımız partinin siyasi kararlarını dikkate alacaklar, bu kararlara bakacaklar ve işlerini ona göre yürütecekler. Yoksa parti kendilerinin mevzilenme durumuna ve eylem taktikğine göre siyasi karar almaya kalkarsa, süreç tersine dönmüş olur. Siyasi süreç boşla çıkar, siyaset bir savunma durumunu gerektirdiğinde silahlı güçler buna hazır olmazsa, "biz yapamayız" derlerse, siyasi mücadele gelişmez, yine boşla çıkar.

Demek ki, siyasete daha çok bağlanmış bir askerlik dönemine girmiş bulunuyoruz. Silahlı savunma çizgisinin bir özelliği budur. Bu çok daha fazla siyasete bağlanmış bir askerliktir. Bir diğeri değişkenliktir, çok fazla taktik değişkenlik olacaktır. Bu değişkenliği yapacak siyasi ve taktik bilince sahip olmak gerekir. Üçüncü bir özellik öngörülü olma. Dar yaklaşımlar ve bir noktaya çakılıp kalma olmamalıdır. Gelişmeleri görebilmek, kararlar oluşturabilmek ve hazırlık yapabilmek önemlidir. Şimdi her zamankinden daha fazla böyle olmamız gerekiyor. Çünkü böyle bir tehlike var. Biz yanlışla düşürülmek isteniyoruz, manevra kabiliyetimiz elimizden alınmak isteniyor, çizgimize aykırı bir çatışmaya çekilmek isteniyoruz. Komplocu güçler bizi hep buna çekmeye çalışacaktır. O yüzden öngörülü olmak ve önceden durum değerlendirmesi yapmak, dolayısıyla çok planlı, hazırlıklı ve tedbirli olmak gerekiyor.

Bu noktada sağlam kararlar verebilen bir düzeye ulaşmamız lazımdır. Öyle tereddütlü, endişeli, çizgiyi özümsememiş ve sağlam kararlar vermeden işleri yürüten bir konumda olursak, hata üstüne hata yaparız; iyi yönetemeyiz, rantçıların çekmek istediği noktaya düşeriz. Bu tehlike yaratır, imha sürecine çekiliriz. O yüzden bizim hem önceden görebilme, hem karar alabilme, hem de dirayyetle uygulayabilme gücünde olmamız gerekir. "Bir şey olmaz" diyemeyiz; "Savaştır, eskiden de bir şey olmuyordu, şimdi de olmaz; tedbirli olmak iyidir de, fazla gerekmiyor" dememeliyiz. Saldırıları askeri planda boşla çıkarmak, savunmayı başarıyla gerçekleştirmek en çok buna, böyle bir karar gücü olmamıza bağlıdır. Yaşadığımız pratik ve son dönemdeki gelişmeler gösteriyor ki, bu konudaki ihmalkarlık veya zayıf yaklaşım, yeterince kararlı ve tedbirli hareket edememek tehlikeli oluyor; bizi giderek daraltmaya, kuşatmaya düşme tehlikesine götürüyor. Mevziye yatma ile yüz yüze getiriyor. Bu tehlikeli gelişmeleri görmek, sezmek, kararlar alabilmek ve uygulayabilmek, bir de genel tedbirleri her zaman gündemde tutabilmek lazımdır.

ŞEHİTLERİMİZ ONURUMUZDUR

AMED EYALETİ ŞEHİTLERİ

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Bedran Diyar**
Doğum yeri ve tarihi: **Hazro, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan 2001, Şehit Remzi**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Cesur Agiri**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **12 Nisan 2001, Şehit Remzi**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Hogır**
Doğum yeri ve tarihi: **Ergani, 1984**
Mücadeleye katılış tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan 2001, Şehit Remzi**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Mahir**
Doğum yeri ve tarihi: **Kars, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan 2001, Şehit Remzi**

BOTAN EYALETİ ŞEHİTLERİ

■ Adı, soyadı: **Hüseyin YÜREK**
Kod adı: **Ciger**
Doğum yeri ve tarihi: **Uludere, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **26 Haziran 2001, Haftanın**
Görevi: **Takım Komutanı**

■ Adı, soyadı: **Mehmet Sedir ÇAKIR**
Kod adı: **Cimşit**
Doğum yeri ve tarihi: **İdil, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1989**
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Şubat 2001, Batman ovası**
Görevi: **Cephe Sorumlusu**

■ Adı, soyadı: **Yılmaz GÜNDOĞAN**
Kod adı: **Mahir**
Doğum yeri ve tarihi: **Lice, 1980**
Mücadeleye katılış tarihi: **2001**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Mayıs 2001, Risor**

ERZURUM EYALETİ ŞEHİTLERİDİR

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Ahmet**
Doğum yeri ve tarihi: **Ağrı, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Mayıs 2001, Yedisu**

■ Adı, soyadı: **Ahmet EMRE**
Kod adı: **Amed Habur**
Doğum yeri ve tarihi: **Ağrı, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992, Serhat**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Haziran 2001, Yedisu**
Görevi: **Bölük Komutanı**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Ayten**
Doğum yeri ve tarihi: **Küçük Güney, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **26 Nisan 1999, Yedisu**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Baran**
Doğum yeri ve tarihi: **Varto, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Haziran 2001, Yedisu**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Bedri**
Doğum yeri ve tarihi: **Kulp, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Mart 1998, Yedisu**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Delil**
Doğum yeri ve tarihi: **Hınıs, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **29 Kasım 1999, Yedisu**

■ Adı, soyadı: **Erhan ÖZMEN**
Kod adı: **Dersim Çiya**
Doğum yeri ve tarihi: **Malazgirt, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Kasım 2000, Karlova**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Devrim**
Doğum yeri ve tarihi: **Varto, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **12 Nisan 1999, Yedisu**

■ Adı, soyadı: **Murat ESER**
Kod adı: **Dilgeş**
Doğum yeri ve tarihi: **Bismil, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Kasım 2000, Adaklı**

■ Adı, soyadı: **Yasin YAŞAR**
Kod adı: **Diyar Amed**
Doğum yeri ve tarihi: **Amed, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Kasım 2000, Adaklı**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Dr. Sason**
Doğum yeri ve tarihi: **Kamışlo, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Kasım 2000, Karlova**

■ Adı, soyadı: **Hamza DURMUŞ**
Kod adı: **Fırat Dicle**
Doğum yeri ve tarihi: **Adıyaman, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Kasım 2000, Karlova**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Giap**
Doğum yeri ve tarihi: **İğdır, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Mayıs 1999, Yedisu**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Helin**
Doğum yeri ve tarihi: **Amed, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **29 Kasım 1999, Yedisu**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **İsmail**
Doğum yeri ve tarihi: **Varto, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Mayıs 2001, Yedisu**
Görevi: **Eyalet Komutanı**

■ Adı, soyadı: **Bayram DÜZÜN**
Kod adı: **Kamuran**
Doğum yeri ve tarihi: **Çınar, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Kasım 2000, Karlova**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Kemal**
Doğum yeri ve tarihi: **Mardin, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Temmuz 1999, Yedisu**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Mehmet**
Doğum yeri ve tarihi: **Eruh, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Kasım 2000, Adaklı**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Mehmet**
Doğum yeri ve tarihi: **Ahlat, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Nisan 1999, Yedisu**

■ Adı, soyadı: **Sakine SEVUK**
Kod adı: **Melsa Munzur**
Doğum yeri ve tarihi: **Dersim, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Haziran 2001, Yedisu**
Görevi: **Takım Komutanı**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Metin**
Doğum yeri ve tarihi: **Bingöl, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **29 Kasım 1999, Yedisu**

■ Adı, soyadı: **Zınar ÖZALP**
Kod adı: **Rabun Berxwedan**
Doğum yeri ve tarihi: **Malazgirt, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Haziran 2001, Yedisu**
Görevi: **Birlik Komutanı**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Rençber**
Doğum yeri ve tarihi: **Amed, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Haziran 2001, Yedisu**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Ruken**
Doğum yeri ve tarihi: **Varto, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Nisan 1999, Yedisu**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Sara**
Doğum yeri ve tarihi: **Varto, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Temmuz 1999, Yedisu**

■ Adı, soyadı: **Hasan GENÇ**
Kod adı: **Sipan**
Doğum yeri ve tarihi: **Pertek, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Kasım 2000, Karlova**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Şahan**
Doğum yeri ve tarihi: **Başkale, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Ağustos 1999, Yedisu**

■ Adı, soyadı: **Sait BASKIN**
Kod adı: **Vedat**
Doğum yeri ve tarihi: **Hınıs, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Kasım 2000, Adaklı**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Welat**
Doğum yeri ve tarihi: **Mardin, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **11 Mart 1999, Yedisu**

■ Adı, soyadı: **Felat DEMİR**
Kod adı: **Zerdeşt**
Doğum yeri ve tarihi: **Diyarbakır, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Haziran 2001, Bingöl**

■ Adı, soyadı: **Ahmet EĞLi**
Kod adı: **Numan Bağcı**
Doğum yeri ve tarihi: **Silvan, 1969**
Mücadeleye katılış tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **18 Şubat 2001**
(Kaza sonucu mayın patlamasıyla şehit)

ARAS DERYASI ŞEHİTLERİ

■ Adı, soyadı: **Ali ALİ**
Kod adı: **Adnan**
Doğum yeri ve tarihi: **Kamışlo, 1965**
Mücadeleye katılış tarihi: **1987**
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Şubat 2001, Dola Koke-Kandil** (Çiğ)
Görevi: **Bölük Komutanı, Bölge Yönetimi**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Ari**
Doğum yeri ve tarihi: ...
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Şubat 2001, Dola Koke-Kandil** (Çiğ)

■ Adı, soyadı: **Özkan YALÇIN**
Kod adı: **Çekdar Hebûn**
Doğum yeri ve tarihi: **Amed, 1967**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Şubat 2001, Dola Koke-Kandil** (Çiğ)
Görevi: **Kuzey Cephe Eyalet Yönetimi**

■ Adı, soyadı: **Dara OSMAN**
Kod adı: **Dara**
Doğum yeri ve tarihi: **Süleymaniye, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Şubat 2001, Dola Koke-Kandil** (Çiğ)

■ Adı, soyadı: **Behzat ALİ**
Kod adı: **Delik Alike**
Doğum yeri ve tarihi: **Kamışlo, 1964**
Mücadeleye katılış tarihi: **1989**
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Şubat 2001, Dola Koke-Kandil** (Çiğ)

■ Adı, soyadı: **Mehmet ASLAN**
Kod adı: **Halil**
Doğum yeri ve tarihi: **Bozova, 1957**
Mücadeleye katılış tarihi: **1983**
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Şubat 2001, Dola Koke-Kandil** (Çiğ)

■ Adı, soyadı: **Niyazi DOĞAN**
Kod adı: **Mirxan**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1956**
Mücadeleye katılış tarihi: **1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Şubat 2001, Dola Koke-Kandil** (Çiğ)

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Pola**
Doğum yeri ve tarihi: ...
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Şubat 2001, Dola Koke-Kandil** (Çiğ)

■ Adı, soyadı: **Ali HÜSEYİN**
Kod adı: **Reber Kerkük**
Doğum yeri ve tarihi: **Kerkük, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Şubat 2001, Dola Koke-Kandil** (Çiğ)

■ Adı, soyadı: **H. Muhammed HÜSEYİN**
Kod adı: **Sipan**
Doğum yeri ve tarihi: **Hiran, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Şubat 2001, Dola Koke-Kandil** (Çiğ)

■ Adı, soyadı: **Adil MEMLÜK**
Kod adı: **Welat Hevler**
Doğum yeri ve tarihi: **Hevler, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Şubat 2001, Dola Koke-Kandil** (Çiğ)
Görevi: **Takım Komutanı**

■ Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Newroz**
Doğum yeri ve tarihi: ...
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Ocak 2001, Dola Koke-Kandil** (Kayadan düşerek)
Görevi: **Takım Komutanı**

BEHDİNAN EYALETİ ŞEHİTLERİ

■ Adı, soyadı: **Bülent ÇETİN**
Kod adı: **Doğan Mazlum**
Doğum yeri ve tarihi: **Muş, 1981**
Mücadeleye katılış tarihi: **2000**
Şehadet tarihi ve yeri: **10 Haziran 2001, Zap** (Boğularak)

■ Adı, soyadı: **Selahattin KIPÇAK**
Kod adı: **Kawa**
Doğum yeri ve tarihi: **Van, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Haziran 2001, Cilo**

■ Adı, soyadı: **Bülent ÖMEROĞLU**
Kod adı: **Mahir Pazarcık**
Doğum yeri ve tarihi: **Pazarcık, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **22 Mart 2001, Basya**

■ Adı, soyadı: **Diibirin MUSTAFA**
Kod adı: **Merxas Afrin**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1979**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **10 Haziran 2001, Zap** (Boğularak)

■ Adı, soyadı: **Zeynel YÜRÜR**
Kod adı: **Nizar Zağros**
Doğum yeri ve tarihi: **Çukurca, 1979**
Mücadeleye katılış tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Haziran 2001, Cilo**

■ Adı, soyadı: **Şimdini ŞADIKA**
Kod adı: **Piling Rojhilat**
Doğum yeri ve tarihi: **Kirmanşah, 1980**
Mücadeleye katılış tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Haziran 2001, Cilo**

■ Adı, soyadı: **Halil AHMED**
Kod adı: **Raman Bahoz**
Doğum yeri ve tarihi: **Dirbesiye, 1980**
Mücadeleye katılış tarihi: **1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Haziran 2001, Cilo**

■ Adı, soyadı: **Herem Celal MUH**
Kod adı: **Rênas**
Doğum yeri ve tarihi: **Süleymaniye, 1984**
Mücadeleye katılış tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **22 Mart 2001, Basya**

■ Adı, soyadı: **Halil FADIL**
Kod adı: **Serhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Derik, 1981**
Mücadeleye katılış tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Haziran 2001, Cilo**

■ Adı, soyadı: **Müslüm ASLAN**
Kod adı: **Serkeftin**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1984**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Nisan 2001, Garê**

■ Adı, soyadı: **Rojhat ASLAN**
Kod adı: **Welat Şervan**
Doğum yeri ve tarihi: **Van, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Haziran 2001, Cilo**

■ Adı, soyadı: **Vedat BOĞA**
Kod adı: **Welat Serhat**
Doğum yeri ve tarihi: **İstanbul, 1980**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **22 Mart 2001, Basya**

■ Adı, soyadı: **Abdulrahim SEYİTALİ**
Kod adı: **Xeyri Kamışlo**
Doğum yeri ve tarihi: **Kamışlo, 1980**
Mücadeleye katılış tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Haziran 2001, Cilo**

■ Adı, soyadı: **Ömer BULUT**
Kod adı: **Zana Bagok**
Doğum yeri ve tarihi: **Mardin, 1980**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **22 Mart 2001, Basya**

BAŞKALE ŞEHİTLERİ

■ Adı, soyadı: **Ubeydullah ASLAN**
Kod adı: **Cuma**
Doğum yeri ve tarihi: **Van, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Şubat 2001, Kelareş** (Çiğ)

XINERE ŞEHİTLERİ

Adı, soyadı: **Seyfettin AND**
Kod adı: **Rezan Lokman**
Doğum yeri ve tarihi: **Cizre, 1967**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **8 Mart 2001, Xinere** (Hastalık)
Görevi: **Cephe Bölge Yönetimi**

● Adı, soyadı: **Edip CİRİT**
Kod adı: **Sait**
Doğum yeri ve tarihi: **Çewlik-Suwanan, 21 Mart 1968**
Mücadeleye katılış tarihi: **16 Haziran 1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **15 Ağustos 1996, Bingöl-Yedisu**

Adı, soyadı: **Nizamettin Orhan Gazi KARTAL**
 Kod adı: **Mahir**
 Doğum yeri ve tarihi: **27 Mayıs 1980**
 Mücadeleye katılış tarihi: **Ekim 1997**
 Şehadet tarihi ve yeri: **Şubat-Mart 1998, Dorşin**

Bugün 21. doğum günün!

Dünyaya geldiğin gün, şehadetine ilişkin yazmak!

Hiç aklımda yok iken, az önce şimşek kıvılcımları içinde hatırladığım doğum günün 27 Mayıs 1980. Ailede doğum günü belli olan yalnız sensin.

Kalem avucumun içinde dönüp duruyor. Korkunç bir ağırlık var, adeta nefessiz bırakıyor, göz kapaklarıma kadar yansıyor. Diyorum kendime....

İçimdeki bir şeyler, konuşan, yazdıran, “Yazmam gerekli ” diyor. Yazmalıyım. Sorumluluk duygusu belki böylece biraz hafifleyecek.

Sen benim kardeşim, kanımın bir parçası, yoldaşımdın. Şimdi Kandil dağlarındayım **Orhan!** Sözleşmemizdeki yerin bir parçası...

Bugün dünyaya geldin! Ben beş yaşındaydım o zamanlar. Hayal meyal hatırımda. Ankara’daki kayısı bahçeli, mor üzüm ağaçlarının, sarmaşık dallı evinde dünyaya geldin. Sen dünyaya gelene kadar evin en küçüğü bendim. Şimdi ise sen.

Adın gündeme gelmişti. “*Ne olsun?*” Dünyaya geldiğin yıl, devrimci hareketlerin çalkantılı günleriydi. En büyük abimiz Aziz, sen dünyaya gelmeden kısa bir süre önce, o hareketli günlerde Ankara’da polislerle çatışmaya girmiş, vurulmuş, omzundan yaralanmıştı. Ardından yıllarca sürecek olan Mamak Cezaevi yaşamı başlamıştı. Senin adını Mamak Cezaevi’nde ziyaret görüşünde o veriyor; çok heybetli bir ad:

Nizamettin Orhan Gazi Kartal!

Biz sana kısaca *Orhan* diyorduk. Okul arkadaşların ise *Nizam*. Neden bu isim? Devrimciliğin o çalkantılı günlerinde yaşamını yitiren, çarpışarak şehit düşen biriydi *Nizamettin Orhan Gazi*, Senin gibi. Yeni bir insan, yeni bir toplum, düristçe, eşit bir yaşam için çıkmıştı yola senin gibi, hesapsızca her şeyle...

Hatırlıyorum da, henüz çok küçükken ne kadar da tombuldun, yanakların kiraz renginde, gözlerin zeytin, tenin buğday... Her gören seni öpücüklere boğuyordu. Tombul olman şirinliğine daha bir tatlılık katıyordu; şipşirin

“ÜÇ KARDEŞ, ÜÇ YOLDAŞ”

oluyordun . Tıpkı en son ’97 yılında, cezaevinde demir parmaklıkların arasında vedalaştığımız gün özgürlük diyarında bakışma sözleşmemizdeki gibi. Büyümüşün belki, 17’sindeydin artık, eskisi gibi tombulluğun da yoktu. Aksine “*çıtı gibi delikanlı*” olmuştun. Ama zeytin gözlerindeki bakışlar yine aynıydı. Tombul bebek saflığındaydı. Yani yine şipşirindin. Boy da atmıştın; 1.80’i geçmişti. Yoldaş gülüşü ile kakhaha atarak “*Seni geçeceğim yakında*” diyordun. Zeytin gözlerindeki ışıltı, gerillaya katılımanın heyecanını ve kararlılığını gösteriyordu. Bu görüntülerle ayrıldık; sen özgürlük dağlarının yokuşuna, ben de özgürlük dağlarına hasret tutsak.

Veda ederken “*Üç kardeş; üç yoldaş, üç yeni insan olacağız*” diyordun, dağlarda buluşma sözleşmemizi kast ederek. Bunlar hatırımdaki son sözlerin.

Yıl ’92 idi. Özgürlük arayışına önce *Serdar* başlamıştı. Büyük kardeşimiz, abimizdi o. Onun katılışı ikimizi de çok etkilemişti. Yaşamımız Ankara da geçmişti. Birçokları gibi ailemiz Kürdistan’dan (Elbistan) göç etmiş, Ankara’ya yerleşmişti. Serdar da, sen de, ben de ülkemizden uzak Ankara’da doğup büyümüştük. O yüzden ta ki, Serdar’ın gerillaya katıldığı süreç kadar ülke gerçekliğinden, ulusal kimliğinden uzak, habersizdik. ’92 yılıyla birlikte Kürdistan’da gelişen ulusal diriliş, Kürdistan’dan çok uzaklarda Ankara’da etkisini göstermişti. Serdar çok geçmeden “*Özgürlük diyarına gidiyorum*” diyerek vedalaşmıştı bizimle. Sen o zamanlar daha çok küçüktün, 12 yaşındaydın. Ortaokula yeni başlamıştın. Ben de lise öğrencisiydim. Bir tanıma süreci başlamıştı böylece. Partiyi, Önderliği, halk gerçekliğini tanımaya başlamıştık. Elimize geçen gizli yayınlarla aileden habersiz yapmaya çalışıyorduk bunu. Senin en fazla ilgini çeken Serxwebun gazetesindeki gerilla fotoğrafları oluyordu. O doğallığıyla, “*Abi biz de dağlara gidersek, bize de bu büyük silahlardan verirler mi?*” diyordun. Bunları söylerken zeytin gözlerin büyük bir merakla parlıyor, bebek saflığında gülümsüyordun. Gerilla resimlerini yanında saklıyor, babamdan gizli fırsatını bulduğunda bakıyordun. “*Bir gün benim de böyle silahlarım olacak, halkım için savaşa-çağım*” diyordun.

Zeytin gözlerindeki gülümseme geliyor aklıma seni her düşündüğümde. Zaten gülümsemek için her zaman bir neden bulurdun.

Bir süre sonra Serdar’dan haber gelmişti. Dersim dağlarındaydı. Dersim dağlarına Serdar’ı görmeye gitmiştik, sen de bizimle gelmiştin. Hepimiz çok heyecanlıydık. Adeta yerinde duramıyordun sen. Dersim’deydik. Yıl 1993. Köy evinde oturmuş, Serdar’ı ve onunla birlikte gelecek arkadaşları bekliyorduk. “*Ne zaman gelecekler?*” diye habire sorup duruyordun sabırsızlıkla. Sabırsızlık birkaç saati birkaç yıl yapmıştı. Hava kararır kararır köpek havlamalarının işaretleriyle yaklaştıklarını anlamıştık. Gözlerimiz kapıda, nefesimizi tutmuş, bekliyorduk. Az sonra Serdar gülererek iki arkadaşıyla içeri girmişti. Özgürlük arayışı insanı ne de çok değiştiriyor; davranışları, hitabı, bilgi düzeyi gelişmiş, gözlerindeki bakışlar biçim kazanmıştı. Serdar’ın gerillaya katılması-nın ardından tam bir yıl geçmişti. Kucaklaşmıştık, doyaya hasret gidermiştik. Senin ilgin bir süre sonra Serdar’ın yanında gelen genç bir gerillaya kaymıştı. Belli ki yaş itibarıyla yakın olmanız seni ona daha da yakınlaştırmıştı. Bir köşeye çekilip, genç gerillanın silahını da eline alarak, sohbet dalmıştınız. Yıllarca birbirini görmeyen iki eski dost gibi. Sen 13 yaşında, genç gerilla da 15’indeydi. En büyük etkilenmeyi o zaman yaşamıştın. Kararını ta o zaman vermiştin. O duygu ve ruh haliyle, “*Ben de gerilla olacağım*” diyordun. Zaman ne de çabuk ilerliyordu. Serdar ve arkadaşlarının yuvalarına, dağlara; bizim de Ankara’ya dönmemiz gerekiyordu. Oysa ne sen, ne de ben hiç ayrılmak istemiyorduk. Ayrılırken Serdar, “*Bizim yaşamımız sevgi okyanusu gibidir, şimdi ayrılacak da hiçbir zaman ayrı değiliz*” diyordu. Bu sözlerden sonra onlar Dersim’in heybetli dağlarına, biz de Ankara’ya dönmüştük. Genç gerilla sana bir fotoğraf vermişti, gerilla fotoğrafı... Onu hiç yanından ayırmıyor, fırsatını bulduğunda bakıyor, gerillaya olan özlemini böyle gidermeye çalışıyordun. Her fırsatını yakaladığında, “*Ben ne zaman gerilla olacağım?*” diyordun. “*Biraz büyü, bilinçlen, partiyi tanı, ondan sonra*” diyordum sana. Bu süreçte okuluna devam ediyor, sürekli sorular soruyor, okumaya anlamaya çalışıyordun. Anladıkça zeytin gözlerindeki ışıltı büyüyor, isteğin daha çok artıyordu. Büyümüşün artık, lise öğrencisiydin.

Artık sıra bendeydi. Özgürlük arayışı Serdar’dan sonra şimdi beni çağırıyordu. Yıl 1996 idi ve Balkanlara eğitime gidiyordum. Ayrılırken, “*Ne olur beni de götür*” diye ısrar ediyordun. Kızmıştın bana, biraz da küskündün. Yaklaşık bir yıl sonra metropollere çalışmalara

gönderilmiştim. Aradan bir yıl geçmişti. Belli ki bu bir yılı iyi değerlendirmiştin. Partiyi, Önderliği tanıma düzeyin artmış, Cephe çalışmalarına başlamıştın. Lisede kurduğunuz komitede arkadaşlarını örgütliyordun. Bu seni gerillaya daha da yakınlaştırıyordu.

Bir süre sonra yakalanmış, cezaevine girmiştim. Cezaevine girmeme belki de benden daha fazla öfkelenmiş, üzülmiştün. Kesinlikle her hafta ziyaretime geliyor, arkadaşlarla tartışıyordun. “*Artık yeter! Ailenin, okulun daha fazla vereceği bir şey yok, daha fazla kalamam buralarda; özgürlük diyarına, gerillaya ulaşmalıyım!*” diyordun. Arkadaşların metropol çalışmalarında kalmamda ne kadar ısrar etseler de, sonunda senin gerilladaki ısrarın galip gelmişti.

Yıl ’97’nin ekim ayıydı. Olağan ziyaretime gelmiştin. Ayağında bir dağ ayakkabısı, sırtında su geçirmeyen hafif bir dağ parkesi, zeytin gözlerin her zamanki gibi çocuk saflığında ışıltı ışıltı.

“*Gidiyorum özgürlük diyarına, cezaevinden çıkar çıkmaz seni de bekliyoruz. Sen, ben, Serdar; üç kardeş, üç yeni insan, üç yoldaş olarak buluşacağız. Büyükçe bir gerilla ateşi yakarak, derin sohbetlere dalaacağız*” diyordun. Demir parmaklıkların arasından sana ulaşabilsem, sarılıp doyaya kucaklayabilseydim. Gözlerimiz buluşuyordu ancak, onlar kucaklaşıyordu. Zeytin gözlerinde ayrılığın hüznü, katılımın coşkusu yan yana duruyordu. Duygular iki renge bürünmüştü. Bu son görüşmemiz, son sözler, son bakışmalardı. Ardından çıkıp gitmiştin, bulma umuduyla özgürlük arayışına...

Orhan ’97’nin ekim ayında Batman’dan gerillaya katılmıştı. Ondan birkaç ay sonra ben de tahliye olmuşum. Sözleşmemizdeki o anı yaşamak için umut ediyor, o anı her düşündüğümde çocuk gibi heyecanlanıyordum. Üç kardeş, üç yoldaş, üç yeni insan olacaktık. Özgürlük diyarının herhangi bir noktasında buluşacak, o duyguyu beraberce yaşayacaktık.

Serdar ve Orhan’dan sonra ben de ülkedeydim artık. Yıllarca seni sordum Amed’den gelen arkadaşlara. Haber alamıyordum senden. Kod adını bilmiyordum, ancak tarif edebiliyordum. Bu da senden haber almayı daha da zorlaştırıyordu. Serdar’dan haber alıyor, notlaşıyordum. Serdar’a yazdığım her notta sözleşmemizi hatırlatıyor, kendisini hazırlamasını söylüyordum. “*Üç kardeş, üç yoldaş, üç yeni insan olacağız*” diyordum. Senden hala haber alamamıştım ama umudumu koru-

yordum, sözleşmemizdeki o anı bir an önce yaşamak istiyordum.

Yıl 2001’in ortalarıydı artık. Serdar ile görüşmeyeli yedi, seninle ise dört yıl olmuştu. Yılların özlemi ve konuşacak çok şey vardı. Serdar ile her geçen gün yakınlaşıyor, haberini alıyordum.

Ve o an... Sözleşme anı. Tesadüfen gerçekleşiyor. Aynı konuşmalarımızdaki gibi. Özgürlük diyarının herhangi bir noktasında karşılaşırız. Serdar ile büyükçe bir ateş yaktık, gecenin karanlığını aydınlatan. Bir yandan çayımızı yudumlarken, bir yandan da gecenin karanlığını aydınlatan, dans eden alevlerin içinde sohbet dalgıyoruz. Belli ki Serdar bir şeyler söylemek istiyor, söyleyemiyordu. Boğazı düğümlenmişti adeta. “*Orhan’dan hiç haber alabildin mi?*” diye soruyorum. Cevap vermiyor. Buğulu gözlerle bakıyor sadece. Anlıyorum bir şeyler olduğunu. İsrar ediyorum ve konuşmaya başlıyorum: “*Orhan Amed’de askeri eğitim gördükten sonra ’98 Şubat-Mart ayında Dorşin’e geçiyor.*” Kod adını öğreniyorum: “*Mahir*” Serdar’ın kimlikteki adı. Bunu söylerken çok zorlanıyor; “*Benim adımlı takmış*” diyor. Serdar konuşurken adeta beynimde şimşekler çakıyor. Serdar konuşmasına kesik kesik devam ediyorum: “*Dorşin’de Şubat-Mart ayında yolların açılmasını beklerken, 6 arkadaşıyla beraber şehitler kervanına katılıyor...*”

Arkadaşları Orhan’dan delidolu, sürekli anlamaya çalışan, anladığını yapan biri olarak; ayrıca moralinden, zeytin gözlerinin yoldaş gülüşünden, gözlerindeki ışıltının saflığından bahsetmişler.

Hayalindeki gerillayı doyaya yaşayamadan, henüz yeni başlamışken, çok erkenden... Ağır gelen işte bu...

Aradan üç yıl geçmişti ve biz yeni öğrenmiştik. Sözler kesiliyor. Serdar ile birlikte gecenin karanlığını yırtan, dans eden alevlerin içinde kayboluyoruz. Alevlerin dansı içinde sen de dansa tutuşmuşsun, bizimlesin. Ateş dansının her noktasında sen beliriyorsun. Sen şimdi her yerdesin; kanımda, yüreğimde...

Özgürlük mavisinde
Gökyüzünün sonsuz mavisinde
Dağların en zirve noktasında
Yeşilin her tonunda
Doğan güneşin sıcaklığında,
kızılığında...

Sen yoksun diyemiyorum. Artık sözleşmemizdeki o anı, her gün her an yaşıyorum. Bıraktığın kutsal anıya sahiplenmek ve sonuna kadar bağlı kalmak bilinciyle...

Yoldaşları adına Tayhan
27 Mayıs 2001

Gurbetliler

Yürüyorlardı gecenin karanlığında
Kızıl yağmur altında yürüyorlardı
Gecenin soğuşunda
ölümün yanı başında
yaşamı doğururcasına yürüyorlardı
Gök yarılıyordu
Yağmur ki, her damlası bir ölüm
Her damlası patlıyordu
Her damlası kulağında bir vızıltı
Ama onlar yürüyorlardı
Zap’a “dur” dercesine
umarsız bölüyorlardı suyu
O soğuk sular bedenleri vursa da
alamazdı onları içine
koparamazdı ölüm de
Kenetli ellerle yürüyorlardı
Yarı ıslak, yarı sıcak...
Zirvenin son noktasında
doyumsuz suyu bulmaya
yürüyorlardı
Gözleri kızıl izli mermi
Tek koku baruttu ciğerlerinde
Sırtlarında dağ çiçekleri
ve albümleri vazgeçemedikleri
Umutlarıydı yükleri
Cephaneleri inançları...
Zirveden kopmaz halkalar gibi
arka arkaya dizilmiş umut taneleri
yürüyorlardı
Azrail’in artık giremediği ölüm
ovasına...

Ova ki,
Her yeri bir kızıl nokta
Her çukurunda bir ihanet
Her taşında bir göz izi gizli
Gözleri kızıl noktalarda
Kokusu daha keskin
barutun şimdi
Ama yürüyorlardı...
Belki yırtacaklar gecenin
karanlığını
Delip geçecekler ölümün kanatlarını
Sabah bir ateş başında
bir sıcak çay yudumlayacaklar...

Gürledi birden gök
Yeryüzü inledi acılar içinde
Yoksa tanrılar mı indi gökten
Neydi bu kıyamet
Doğanın renkleri yok
Her yer siyah ve gri
Ve toprak haykırıyordu
acı içinde...

Ah, ova!
Çukurunda ihanet
tarlasında kan gömülü...

Ah, kızıl noktalı ova!
Kızıl nokta vurdu yirmi beş canı
Yirmi beş can şimdi
her biri kızıl nokta...

Baştarafı 12'de

İşte Şemdin! Şimdi bunun neresi savaşı? Bunlar olsa olsa itirafçı olur. Şemdin kişiliği, serseri, lümpen kişilik. Binlerce masum kişiyi hunharca öldürdü, ondan sonra gidip itirafçı oldu! Çok büyük acı duyuyorum. Bunlara nasıl zemin sundum? Barış kutsal bir şeydir. Barış olmazsa ekmek olmaz, iş olmaz. Size yazık, kendinize saygınız kalmaz. Halkın tarihi sorunlarına sahip çıkıp çözemezseniz, inançla halkımıza, insanlarımıza gidemezsek, nasıl insan oluruz? Bu tarz saçcılık da solculuk da sapıklıktır. Aklı selim olsunlar. Kim demokratik uzlaşmaya gelmiyorsa ahmaktır.

Demokratik ittifakın ne kadar önemli olduğunu söylüyorum. Bu ittifakı geniş düşünmek gerekir. Birçok örgüt, çevre ve kişiye gidilebilir. Tek şartla demokrasi istiyoruz, kültürel özgürlük istiyoruz denir; Türkiye'nin çıkmazdan kurtulmasının şartı budur denilir. Geniş bir taban var. Çekilmek gerek.

Ben “barış eylemliliği” dedim. Barış yürüyüşleri yapılabilir. Örneğin Gandhi'nin geliştirdiği tarz geliştirilebilir. “Biz kardeşliğe sahip çıkıyoruz” denir; buna kimsenin bir diyeceği olmaz. Barışı göze alanlar, birkaç tane barış yürüyüşü gerçekleştirebilirler.

Demokratik birlik eşittir özgür yurttaşlık

Savaş isteyenler çetecilerdir. Ben 20 yıldır meşru savunma düzenindeydim. Beni yeni yeni anlıyorlar. Sakık gibiler bizi mahvettiler. Şimdi barışı geliştirmek gerekir. En önemli görev budur. Böyle olmazsa rant siyaseti aşılamaz. Aslında ABD, Avrupa, TÜSİAD mevcut siyasileri gözden çıkarmış gibi görünüyor. Bunlar aşılacak. Kürtler buna öncülük etmeli. Bu kadar büyük işler varken, günlerinizi nasıl geçiriyorsunuz, bilemiyorum. İtalya'nın Zeytin Dalı örneğini inceleyin. Bundan

Halkla hukukun birleştiği yerde demokrasi olur

PKK Genel Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaşın dönem perspektifleri

sonra Türkiye’de de bu tip ittifaklar gündeme gelebilir. Alternatif üretmede yaratıcı olun.

Devlet beni izliyor, benden alıyor; bunu akıllıca yapıyor ve uygulamaya koyuyor. Tabii kendisine göre uygulamaya koyuyor. Mesela basından izledim, Urfa’da kadın evleri kurulmuş. Bunu ben daha önce dile getirmiştim. Bunu siz yapmalıydınız.

Barış yürüyüşü dönemi başlatılmalıdır. Böyle yürüyüşleri sizler yapmalısınız. Aslında bir şeyler yapmak isteyen birçok çevre var, ama dağınık ve örgütsüz. Öncüsü yok. Bu rolü siz oynamalısınız.

Benim buraya gelmemle Türkiye’nin niteliği değişti. HADEP’in, –ya da merkezinin– politika-ya, devlete, laikliğe, kitleleşmeye, eğitime, devlete, cumhuriyete bakışını tümüyle gözden geçirmesi gerekiyor. HADEP niye böyle? HADEP’dekileri de suçlamıyorum, herhalde kişilikleri zayıf, kavrayamıyorlar. Bu yüzden de gecikiyoruz. İki yıldır söylüyorum, bu tarz politikalar yetmez. Ben, gelir gelmez “Bütün partiler eskiyor” dedim. “Bu politika tarzı, bu hükümet tutmaz” dedim. İşte görüyorsunuz, eleştirilerimin haklılığı ortada. Benim söylediklerim gerçekleşti; bu yapı, bu hükümet, bu meclis, bu partiler Türkiye’yi bu politikalarla kurtaramaz. Anketler de yüzde seksen bunu gösteriyor. Bunlar krizi bile doğru dürüst götüremezler. İşte açık geliyor, bir yıl öncesinden bir somun ekmek dedim. Bunları o zaman herhangi bir bilgiye dayalı olarak söylememiştim, ama hislerim mi diyeyim, sezgilerim mi diyeyim, gelişmeler bunu doğruluyor.

Can güvenliği tehlikesi de gündeme gele-

bilir. Yalnız açık değil, can güvenliği sorunu da olabilir. Pozisyon şimdi budur. Ya barış gelişir, ya da feci katliamlar. Biz barış için çalışıyoruz, tüm gücümüzle bunu zorluyoruz. Bu olmazsa felaketler gelişir. Kolay değil, bir halkın kaderi söz konusu, bütün Türkiye nin kaderi var. Demokrasi, birlik, kardeşlik, özgürlük dedik. Barış gelişmezse, herkesin hayatı tehlikeye girer. İşte Avrupa’daki ilticacılar bıkmışlar, ülkelerini istiyorlar.

Anlayışlı olacaksınız. Can güvenliğinizi sağlayacaksınız. Siyaset için de, askerlik için de anlayışlı olacaksınız. O dağlarda can güvenliğini sağlayamıyorsanız, asker değilsiniz. “Buna dikkat edin” demiştim. Güney’de bir denge durumu varsa, bu benim yüzümden oluştu. Burada boğuştum. Yirmi yıl Ortadoğu’da kaldım, benim sırtımda yaşadılar, silahçılık yaptılar.

Savaş çözümse sonuna kadar savaşalım; ama Şemdin tarzı savaş, savaş değildir. Güçlü bir meşru savunma dedim, ama uygulamadık. Sorgu sürecinde, “*Görevimiz seni imha etmek olsaydı, uçaktan seni atardık, Şam’daki bombalamayı da biz yapmadık*” dediler. Devletin içinde bazı unsurlar var, devlet de kendi içinde kavga ediyor. ’93 sürecinde başlayan Çiller-Güres ekibinin yüz kişilik listesi vardı. Hizbullah’a kadar, Erbakan’a kadar giden bir çatışma yaşandı. Bunu devlet içinden bazıları yaptı. Bunları bir iki kitapla açmalıydık. İkinci bir Silopi daha olursa HADEP sokağa dökülmeli. Kıyameti koparmalısınız. Bu sizin can güvenliğinizi de korur. Bir daha kayıp olursa dört ay genel grev yaparsınız. “Can güven-

liğimiz, hukuk sizden sorulur” deyin; yakasına yapışmalısınız. Devlet adına birileri adam kaybettirirse, meşru savunma hakkı sonuna kadar kullanılır.

Bugün Türkiye’de kısmen iyileşme varsa benimle ilgilidir, bu sürecin sorumluluğu büyük oranda bana aittir. Bu büyük bir direnme ve boğuşmanın sonucudur. HADEP için de buyledir. Güney’de de biraz güvenlik varsa benim yüzümdendir. Ben burada direndim ve boğuştum, onun sonucudur. Ben Demokratik Cumhuriyetten yanayım, bölücülük ve şiddet karşıtım. Fakat bana karşı çok kötü propaganda yapıldı, beni yanlış tanıttılar. Devlet birlik ve özgürlüğü kabul eder mi, etmez mi? Hükümet içinde, devlet içinde bunu kabul etmek istemeyenler var. Bu onların politika yapma tarzıdır. Buna karşı her türlü hakkınızı kullanın. Medeni cesareti, hukuki cesareti gösterin. Devlet içinde faili meçhul cinayetleri isteyenler yine olacaktır. Çiller bunun en tipik örneğidir. Devlet kendisini temizleyememiş, ama artık iki bin kişiyi de öldüremez.

Kimse beni yanlış anlamasın. Devlet olayına doğru yaklaşmak gerekir. Demokrasi olayında tarihe doğru yaklaşım göstermemiz gerekir. Şiddet ortadan kaldırmak istiyoruz. Tarih, kültür, özgürlük için dürüst, demokratik yönetim kapısını açık bırakacaksınız. Para ver, üstten hak ver; bunu istemiyorum, kapıyı açık tutacaksınız. Her şeyi kendiliğinden kazanacağımızı söylemiyorum, bunun için mücadele edeceksiniz. Bu bir çizgidir, beğenmeyebilirsiniz. PKK’nin hakkıdır, isyan da edebilir. Sonuna kadar isyan, sonuna kadar savaş

da diyebilir. Ama benim de eleştiri hakkım vardır, ben de önerilerimi böyle sunuyorum.

Hukuk-siyaset savaşı iç içedir. Bir kişiye bile kast edemezler. Ukrayna gibi olun; orada bir gazeteci kayboldu, halk ayağa kalktı. Bir kişi daha kaybolursa başbakan istifa etmek zorunda kalır. Halk peşini bırakmıyor. Bakın bir yersiz katliam yaşandı, Berberiler bile ayaklandı. Anayasada hak istiyorlar. Bu Dehak’ın zamanı değil ki, her gün bir iki gencin beynini yiyip içsinler.

HADEP Türkiye’ye açılım yapmalıdır. Oy oranının yüzde yediye ulaştığını düşünüyorum. Türkiye’nin batısına yayılabilirse birinci parti olur. Yeni üyelik kampanyaları yapmalıdır. Bunu sonuna kadar açık, şeffaf ve tedbirlerini alarak yapmalıdırlar. Doğru anlamalıdırlar. Türkiye’nin en büyük demokrasi atağı kardeş partiyle mümkündür. Kardeş parti örgütlenmesi olmalı. Kendi içinde ve dışında da olabilir. Ayrılmış örgütlenme ileri için tehlike olabilir. Kendi içinde Türk-Kürt dengesini kurabilirse yararlı olabilir. Başarılı olabilir. Devlet yetkilileri birlikte yaşamaya karşı olmaz. Türklere açılmama, milliyetçiliğin etkisindendir. Yanlıştır. Mitterand da söylemişti; milliyetçilik asrın hastalığıdır. HADEP bunu yıkıp atmalıdır. Bu konuda çok zorlanmazlar. Kürtlerde milliyetçilik daha beter bir şeydir. Demokratik kültür, sivil toplum kültürü çok önemli bir şeydir. Milliyetçilikle kendilerini yormasınlar, sonuç almazlar. Milliyetçilik artık sökmeyecek.

Yeni parti oluşumları var. Fazilet’ten ayrılanlar gerçekten demokratik bir parti olmayı becerirlerse Türkiye’ye büyük bir iyilik yaparlar. HADEP’i de uyarıyorum. HADEP demokratik bir parti olsaydı, başarı kazanacaktı. HADEP Kürt ağırlıklı da olsa, Kürt halkını hukuk ve cumhuriyetle tanıştırsa rolünü oynar. Bana göre HADEP’in yaygın taban örgütlenmesi, çok özverili bir çalışma içerisinde girmesi gerekir. Sivil toplum cephesinin de organize olması gerekiyor. İnönü ve benzeri oluşumlar Türk halkını demokrasiye açık hale getirirlerse, demokratik hukuk devletin önü açılır.

Güney gerçeği ve Kürtler

Serxwebûn’dan

Baştarafı 2’de

Güney’e ve Irak’a dönük politikalar ve bu konuda gelişen çeşitli müdahaleler yeni bir savaşın körükleyicisi görünüyor. Gerginlik tırmanıyor. ABD tankları Türk tanklarıyla birlikte Güney Kürdistan’a yerleşti hala da yığınak yapılıyor. Bir olasılığa göre Musul ve Kerkük’e el atabilirler. KDP ulusal birlikten uzak, kapalı kapılar ardında ilişki ve zemin arıyor. Açıklık yok, ne yapacağı belirsiz, kendinin tek başına öne çıkarılacağını sanıyor ki, Kürtleri zayıf düşürme oyunlarına geleceği izlenimini fazlasıyla veriyor.

Saddam sınıra güç yığmıştı, ABD tanklarının yürütmesi, İncirliğin savaş öncesi alarma geçirilmesi ve uyarılması ile güçlerini geri çekti. Bu açıdan tansiyon yükseliyor ve askeri konumlanma güçlendiriliyor. İlgili bütün merkezler, bölge devletleri, halklar ve hareketler için içindedir. Arayış ve çeşitli mevzileşmeler sürüyor. Güç ilişkileri ve ittifak yaklaşımları değiştirilmeye ve pekiştirilmeye çalışılıyor. Tutumlar giderek netleşiyor. Kimin ne yapmaya çalıştığı açıklık kazanıyor.

Hızlı gelişmeler olabilir. Çünkü ilgili bütün güçler hareket halindedir. Çıkar ilişkileri, çatışma ve ayarlamalar sürüyor. Bölge devletleri doğru bir duruşa sahip olmadıkları gibi hangi biçimde olursa olsun, değişime peşinen karşı çıkıyorlar. Türkiye oligarşisi ABD ile uzlaşıyor. Öte yandan ise ne türden değişim çıkarsa başını ağrıtaacağı kaygısıyla mesafe koymaya çalışıyor. Hepsinin ortak noktası, “Değişim olmasın, demokratikleşme gerçekleşmesin, Kürt, Arap, Türk ve Fars halkının sorunları çözülmesin” noktasında düğümleniyor. Rejim krizleri onları gericileştirirken, çare olarak savaş ve çatışmaları körüklemeye itiyor. Emperyalist güçler de onların bu zayıflıklarını yakalamış bununla oynayarak hareketsiz kılıyor, daha da etkisizleşiyor.

Bu açıdan Güney hem bir çözüm yeri, hem gericilik ve hem de savaş için sıçrama tahtası

konumundadır. Bu yönüyle Türkiye’yi de yakından ilgilendiriyor Türkiye oligarşisi peşinen açıkladığı gibi bunu bir savaş gerekçesi yapıp Türkiye’nin içinde de buna dayalı bir hareket sürdürebilir. İran değişime ve Kürt sorununun çözümüne engel olmak için bunu kullanabilir. Saddam muhtemelen gidebilir, çok zayıf bir ihtimal olarak gitmemesi durumunda benzer politikaları onaylayabilir. İlerlemek için fazla gücü olmadığı için yerinde sayabilir ve zayıflayabilir.

Türkiye, Doğu Avrupa, Güney Afrika benzeri çözümler üretebilirdi. Savaş durduruldu ona rağmen son on yıldır sürdürdüğü çözüme ve diyalog ortamına girmeme yaklaşımında ısrar ediyor. Böyle devam etmesi, çözüm üretmemesi halinde Irak’ın pozisyonuna düşebilir. Şovenizm ve despotizm tek çare olur, içe kapanır, daha çok taviz verir ve Ortadoğu’da kaybeder. Güney’de gericilikte karar kılar Arap halkıyla arasında açılan uçurum derinleşir. Kürt politikasındaki inkarcı saplantısı onu körleştirir. Kürtlerin birlik ve demokrasi kuvveti olma çabalarını baltalamış olur. Dünyanın neresine bakılırsa bakılsın hiçbir yerde çözüme bu kadar fırsat, şans ve olanak verilmemiştir. Türkiye bunları iyi değerlendirmelidir.

İran doğru bir yaklaşım içine girmezse, Irak’taki gelişmeler sonuç olarak onu da zorlayacak duruma gelecektir. Bırakalım kendi içini rahatlamayı daha da kontrol edemeyecek noktaya gelecektir. Hangisi denerse denerin Kürtler üzerinde oynanarak bölgedeki konumunu güçlendirme çabalarını Kürtlerin büyük çoğunluğu onaylamaz.

Öte yandan ise, hazırlanan güç ilişkilerine, savaşa ve çatışmalara karşı tedbirli olmak gerekir. İşler kontrolden çıkabilir, Güney ve Irak gerekçe edilerek savaş çıkarılabilir. Bu açıdan Kürtler barış ve birlik çözümü kadar savaşa da hazır olmalıdır. Barış ve demokrasi için öz savunma yapmak kaçınılmaz duruma gelebilir.

Kürt halkı ve aydınları barış için savaşmanın da gerekli olabileceğini tartışmalıdır. Güney’den hareketle Türkiye ortamının da zehirlenmek isteneceği gözden kaçırılmamalıdır.

Talabani zayıflamıştır, şimdi daha fazla oynayabilir, bir tutarlılığı yoktur. KDP’nin nasıl hareket edeceği belirsizdir, henüz netleşmiş ve olgunlaşmış bir politikası yoktur. ABD devreye girdiği için bazılarına mesafeli yaklaşıyor, ne kadar tutarlı davranacağı hiç belli değildir, zemini her zaman kaygan tutuyor. Geçici bazı tutumları olsa da kısa ve orta vadede nasıl tavır takınacağı, **anayasal vatandaşlık ve demokratik birlik** için ne kadar ilerleme sergileyeceği yönünde fazla umut görünmüyor. Savaş ve operasyonlara katılmayı reddederlerse, geri biçimlerde de olsa Kürt çözümüne yaklaşım gösterebilirler. Buna da gelmezlerse kötü oynar, geçmişteki pozisyonlarına düşerler.

Güney için birlik ve direnme esastır

Her şeyden önce yapılması gereken Kürtler arası demokratik bir barışın sağlanmasıdır. Hiç zaman kaybedilmeden birlik ve ittifakların geliştirilmesi, buna dayalı olarak değişime güçlü katılım gösterilmesi yerinde olur.

Savaş hazırlıkları ve kıskırtıcılığını yapanlar vardır. Örgütüm-partiyim diyenlerin bazıları ya da bunlar içinde az bir kesim benzer bir yaklaşım içine girerse, bunları Kürt halkına ve Ortadoğu demokratizmine karşı savaş kıskırtıcısı olarak ilan etmek gerekir. Kürtler barış, demokrasi ve özgür birlik temelindeki kimlik tercihinde ve mücadelesinde ısrar ederken, dayatılacak ya da çeşitli bahanelerle çıkarılacak bir savaş karşı da öz savunma hakkını kullanmaya hazır olmalıdır.

Bütün Ortadoğu ülkelerinin değişim ve demokratikleşme, kimlik ve özgürlük sorunlarını çözme ihtiyaçları vardır. Her yerde bunun hakim kılınması için çalışmak, oligarşik ve despo-

tik yapıları aşmak önem kazanıyor. Bu da siyasal demokratik mücadeleyi, demokratik kitle direnişini, serhildanı yükseltmekten ve mecbur bırakılırsa öz savunmayı yapmaktan geçer.

Her gücün hazırlıklar ve ittifaklarla durumu lehine çevirmek, çıkarlarını egemen kılmak ve ortak olmak istediği bir süreçten geçiyoruz. Güney bunun provasının yapılmak istendiği bir alan durumundadır. Demokratik güçler ve Kürtler de kendi cephelerinden tersinden benzer şeyleri hemen yapmak zorundadır.

Ayrı durmak, doğruları söylemek egemen kılınmak istenen gerici düzenlemeleri engelleremez. Devreye girme, birleşme, ittifak yapıp mücadele ve direnişte yakınlaşmak gerekiyor. Başka türlüüsü ne kurtarır, ne de vicdani rahatlatır.

Teslimiyete değil ama uzlaşma ve diyaloga açık olmak gerekir. Demokratikleşme ve kimlik çözümünü pratikleştirmek için de demokratik kitlesele direnişleri serhildanı ve öz savunmayı esas olarak harekete geçmek gerekir.

Deprem ve son krizde, Demokratik kurtuluş hareketi sağ duyulu yaklaşmış, ortamı yumuşatmaya çalışmış ve zemini oluşturmuştur. PKK Genel Başkanı her fırsatta bunu yaparak demokratikleşme ve değişimin önünü açmıştır. Barış ve diyalog için gerekeni yapmasını oligarşik yönetim hep tepmiş, zayıflık olarak nitelemiştir. Şimdi yeni bir siyasal-ekonomik kriz geliyor. Aynı tutumu göstermek olmaz. Kitleler tepkilerini direnişlerini açığa vurmalıdırlar. Despotik uygulamalara karşı kıyamet koparılmalıdır. Ancak, demokratik haklar ve kimlik için herkesin direniş haline geçmesi çözümü getirir. Beklentiler ve “ne yapacaklar” demek sorunları daha da ağırlaştırır. Krizleri halka karşı kullanmayı denerken, yeni despotik uygulamaları sergilemekten çekinmezler. Çelişkiler yeni boyuta sıçrayabilir. Türkiye uygun yöntemlerle değişimi gerçekleştirme fırsatını kaçırabilir. Eğilimlerinde ağırlıklı olarak bu seziyor. An-

cak mücadele ile karşı devrimci ve antidemokratik uygulamaların önü alınabilir.

Güney ve Irak üzerinde, Kürtler ve demokratik güçler geniş bir demokratik kamuoyu ve baskı gücü oluşturabilir. Aydınlar yoğun olarak bunu işleyebilir. İşler görüldüğü kadarıyla normal sanılmasın. Kürtler ve demokrasi açısından önemli bir fırsattır, kaçırılması durumunda zorlanmalar yaratır. Birlik, ortak demokratik ve ulusal kimlik çıkarları hep işlenebilir. Her kesim net tavır takınmaya, doğru mücadeleye ve ortak hareket etmeye çağrılabilir, oyun oynamak isteyenler teşhir edilir. Sağduyulu ve sorumlu bir politika, demokrasi ve özgür birlik çözümü bütün Kürt siyasetçilerine partilerine ve örgütlerine dayatılabilir. Küçümsemek lazım, bunu yapmak bir çok şeyin kurtarılmasını sağlar. Tarihi trajedilerin yeniden yaşanmasına engel olur.

Doğru tutum geliştirmek ve takınmak isteyenlere karşı hiç kimse geçmiş olumsuzluklarını öne çıkaramaz. Sürecin karşısında durmamak doğru olan yaklaşımdır, katılmayanların bozmaması bile önemlidir. Karşıtlık olmasının bunun dışındaki her tutumun bir değeri olur ve politikada, mücadelede öyle ele alınıp değerlendirilir.

Çeşitli ülkelere göç eden Kürtler de benzer bir duyarlılığı göstermelidir. Bütün her şey Irak ve Güney’in birliği temelinde Demokratik Federasyon çözümü için harekete geçirilmelidir. Arap halkı ve uluslarına verilecek mesaj bu olduğu kadar, hızla da pratikleştirilmelidir.

Unutulmasın ki Güney ya çözüm alanı haline gelir ya da bütün Kürt mücadelesi açısından bataklık olur. Ayrılmak kesinlikle gelip bu noktaya dayanmıştır. Sürece hızlı ve doğru katılım birinci seçeneği geliştirir. İkinci seçeneğe fırsat verilmemelidir.

Güney ve Irak çözümü Türkiye de demokratikleşmenin ve Filistin sorununun çözülmesinin de anahtarı olur. Ortadoğu’da Türk, Kürt ve Araplar arasında doğru ilişkiler kurulmasının yolunu açar.

Baştarafı 3'te

Uluslararası komplo sonrası eski statükonun restoresi için bir uğraş verildiği görülüyor. Türkiye Kürt sorununu çözerek sıkıntılarını aşmak yerine eski statükoyu yaratan ilişkileri güçlendirerek Kürt sorunundan kurtulmak istiyor. Bunu başarabilir mi? Bize göre başaramaz. PKK eski statükonun kurulamayacağı bir özgürlük sistemi yaratmıştır. Bunun bilinmesi ve anlaşılmasında fayda vardır.

Tehlike yok mudur? Tehlike tabi ki vardır. Bu konuda gafil olmamak lazım. Ama kurduğumuz özgürlük sistemini korur ve geliştirirsek, Kürt halkının özgürlük mücadelesinin boğulduğu lanetli statüko bir daha restore edilemez.

Eski sistem, her egemen ülkenin kendi Kürdünü dışardan tecrit ederek ezmesine dayanıyordu. Hatta herhangi bir Kürt hareketini ezmek için benzer sorunları yaşayan bölge ülkeleri ve büyük devletlerden destek alırmıdı. Bu sistemde Kürtler sınırlarla bölündüğü gibi ideolojik, politik ve duyu düzeyinde de bölünmüş haldeydi. Biz buna Kürtlerin esaretine dayanan kölelik sistemi diyebiliriz.

Başkan Apo'yu sahiplenmek insanlığı sahiplenmektir

PKK bu sistemi kırdı. Artık herhangi bir ülke, egemenliği altındaki Kürtlerin ulusal demokratik hareketini istediği gibi ezemez. Başkan Apo'nun kurduğu özgürlük sistemi buna izin vermez. Nitekim özgürlük sisteminin yenilemeyeceği yaşanarak görüldü. '90'lar sonrası Türk devleti her türlü baskıya ve bu konuda büyük devletlerin desteğine rağmen ulusal demokratik mücadelemizi bastıramadı. Çünkü Başkan Apo bu konuda ideolojik politik ve örgütsel tedbirlerini almıştı. Avrupa'daki ve Küçük Güney'deki Kürtler tamamen partimizi etrafında birleşmişti. Sovyet alanındaki Kürtler partimiz etrafında örgütlü hale getirilmişti. Doğu Kürdistan halkının desteği çeşitli biçimlerde alınmıştı. Yine Büyük Güney parçasında halkın mücadelemize her bakımdan ilgisi artmıştı. Ulusal demokratik mücadele bu temelde her türlü yarayı hemen saracak sistemi kurmuştu. Bu nedenle mücadelemiz ayakta kaldı. Herhangi bir büyük devletin ya da

PKK Başkanlık Konseyi üyesi Cemil BAYIK yoldaş ile yapılan röportaj

Demokratik özgür birlik için mücadele bin yıl da sürse bırakılmayacaktır

bölge devletlerinin mücadelemizin ayakta kalmasında bir desteği olmamıştır. Esas olarak Kürt halkının tüm dünyada örgütleme ve bir özgürlük sistemi kurmasıyla bu başanıldı.

Yalnız Türkiye değil herhangi bir bölge ülkesi de bugün kendi Kürdünü istediği gibi bastıramaz. Çünkü tüm Kürtlerin desteği ve PKK'nin varlığı böyle bir çabayı boşa çıkarır. PKK'nin Kürt halkında yıllardır kesintisiz yarattığı dinamizm, Kürt ulusal demokratik hareketi ve duygusunun her yerde gelişmesini ve ayakta durmasını sağlamıştır. Bugün Güney'de Kürt örgütleri bile, yaratılan bu dinamizm ve hareketlilik koşullarında varlığını sürdürüyor. Başkan Apo'nun tüm dünyada kurduğu sistem ve bu hareketlilik dikkate alınmadan yapılacak her değerlendirme yüzeysel kalır.

YNK bize saldırdığında Türkiye dışında bazı bölge güçleri de YNK'nin arkasında oldu. Partimizi sıkıştırdıkları gibi açıkça tehdit ettiler. Çünkü onlar da PKK'nin bölünmesi ve dağılmasını istiyordu. PKK dağılır ve kurduğu özgürlük sistemi yıkılırsa, kendi Kürdü üzerinde istediği politikayı uygulayabilirdi. PKK'nin varolduğu ve Kürtlerin birliğini sağladığı koşullarda, Kürt halkının ulusal demokratik hareketi ezilemezdi. Bu nedenle PKK'nin tasfiye olması istendi.

Uluslararası komplo da PKK'nin kurduğu bu özgürlük sistemini yok etmeyi amaçlamıştı. Çünkü bu sistemin diğer bir özelliği de sorunları, bölgenin demokratik güçleri ile halkların kardeşliği esasına göre çözmekti. PKK'nin Kürt sorununa bu yaklaşımı, bölgenin yeni bir statükoya kavuşması anlamına geliyordu. Bu statükoda dış güçlerin rolü sınırlanmış olacaktı. Bu sistemle birlikte, büyük devletlerin ve bölge ülkelerinin kendi politikaları için kullandıkları Kürt yerine, Kürt halkının ve bölge

halklarının çıkarını esas alan Apo Kürdü bölgede etkili hale geliyordu.

PKK, böyle bir özgürlük sisteminin ve Kürdün yenilmezliğinin adıdır. Bunun için PKK'yi bölmek; Kürt halkının birliğini parçalamak için çok çalışılıyor. Her parçanın Kürdünün kendi kaderi ile baş başa bırakılması, yani kendi egemen gücüyle baş başa bırakılması ve boğulması için çabalayanlar var. PKK, Kürt sorununun siyasal sınırlara dokunmadan her parça da çözülmesini gerçekçi ve uygulanabilir buluyor. Ama bunun için parçalanmayı değil tüm Kürtlerin birliğini öngörüyor. Başkan Apo'nun yenilmez özgürlük sisteminin esaslarından biri budur. Özgürlük sisteminin temel ilkelerinden biri PKK'nin etrafında yaratılan bu birliği korumaktır.

PKK ve Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesi neden boğulamadı; bugün hala Ortadoğu'da neden dimdik ayakta diye bir soru sorulursa; cevabı Başkan Apo'nun kurduğu bu özgürlük sisteminde aranmalıdır. Kürtler binlerce yıldır arzuladığı böyle bir sisteme PKK ile kavuşmuşlardır. Tüm parçalarda Kürt halkını demokratik özgür birliğe götürecek olan kurulan bu özgürlük sistemidir. Hiçbir Kürt, bu gerçeği aklından çıkarmamalıdır. Kürdün başarı tılsımı budur.

Kürdün bu birliği bölge ülkeleri ve halklarının da çıkarıdır. Kürt halkının bu özgürlük sistemindeki birliği Kürdü güçlü tuttuğundan, onu büyük devletlerin uşağı ve işbirlikçisi olmaktan korumaktadır. PKK pratiğinde görüldüğü gibi bu sistemin Kürdü, herhangi bir bölge ülkesinin çıkarına ve diğer halklara karşı kullanılmıyor. Büyük Güney'deki Kürtlerin hem büyük güçlere, hem de bölge ülkelerine işbirlikçilik yapmaları, böyle bir özgürlük sistemine dayanmamalarından ileri gelmektedir.

Bölge ülkeleri ve halkları PKK'nin kurduğu ve kendileri için de hayırlı olan bu özgürlük sistemine saldırma yerine; Kürt halkıyla demokratik özgür birliği yaratarak bu özgürlük sisteminden güç almalıdır. PKK'nin yaklaşımı yalnız Kürt sorununu çözecek bir yaklaşım değildir; aynı zamanda bölge halklarını da huzura, demokrasiye ve refaha kavuşturacaktır.

Kürtler Ortadoğu'nun temel halklarındandır; özgür ve demokratik bir yaşama hakları vardır. Özgür ve demokratik yaşam içindeki Kürtler, bölge ülke ve halklarını yalnızca güçlendirir. En başta da Türk halkını ve Türkiye'yi güçlendirir. Çünkü Kürt sorunun çözümsüzlüğü en fazla da Türkiye'nin önünü tıkamaktadır.

PKK'nin politikası, Ortadoğu'nun tüm kaynaklarını ve güzelliklerini bölgenin halklarına verecek ve yeni bir uygarlık yükselişini sağlayacak niteliktedir.

Dünyada gerçekten demokrasiyi isteyenler varsa bunların en büyük müttefiki de PKK'dir.

Bölgenin yurtsever ve demokratik güçleri, her türlü çıkışı PKK'nin politik yaklaşımıyla bütünleşerek gerçekleştirebilirler. PKK'nin politik yaklaşımı İsrail-Filistin sorununu da çözecek güç ve kapasitededir. Bu açıdan başta Türkiye olmak üzere bölgenin tüm demokratik güçlerini, bölgede demokrasiyi yaratma mücadelesi ve sorunları demokratik yollardan çözme çabası içinde olma-ya çağınıyoruz.

Dünyanın etkili devletlerinin bölgede gerçekçi bir yaklaşım içine girmesine de bu çaba yol açabilir. Bölge halklarının kınamayacak bir iradesi olduğunu böylece dayatabiliriz. ABD burada taşları istediği gibi yerleştiremez. Sınırsız pratik bunu fazlasıyla öğretmiştir. Yani ABD'nin bölge politikasını da değiştirecek halkların mücadelesidir. Büyük devletler kendiliğinden Orta-

doğu'da politik değişikliğe gidemezler. Çünkü Ortadoğu'da stratejik çıkarlar daha önemlidir. Herkese çıkarının demokratik bir Ortadoğu'da olduğunu biz gösterebilmeliyiz. Diğer tüm politikaların çözümsüzlük olduğu açıkça çıkmıştır. Bölgenin halkları ve demokratik güçleri bu coğrafyada sorunların çözülmesini istemeyen bir çok gücün varolduğunu da bilmelidir.

Emperyalizm ve bölge ülkelerinin şovenist milliyetçiliği nasıl çözümsüzlük üretiyorsa, ilkel Kürt milliyetçiliği de çözüm üretmeyen bir politiktir. Bu haliyle çözüm istemeyen şoven milliyetçiliği sorunları aşamayacak, hatta daha da derinleştirecek olan bir eğilimdir. Bundan dolayı da, Kürt halkının ulusal demokratik mücadelede başarı elde etmesi ve çözüm gücü olması için ilkel milliyetçiliği de aşması zorunludur. Çağımızın ve bölgemizin kapsamlı sorunları karşısında ilkel milliyetçilik, çözümsüzlüğün ve güçsüzlüğün adı olmaktadır.

Başkan Apo'nun ve PKK'nin yarattığı büyük ulusal demokratik değerlere karşı başta Kürtler olmak üzere tüm güçler sorumlu davranmak zorundadır. Onun için yaratılan bu değerler Kürtler tarafından, üzerinde yaşanan bir sermaye olarak ele alınmamalı, aksine Kürt halkını ulusal demokratik yaşama götüren çözüm gücü haline getirilmelidir.

Bölgenin yurtsever demokratik güçleri de Başkan Apo'nun yarattığı düşünce devriminin ve halkların kardeşliğine dayanan özgür birlik çözümünün kıymetini bilmelidir. Kürtlerin inkarı ve eski statüde tutulması, hiçbir halkın çıkarına değildir. Demokratik özgür birlik stratejisine yalnız Kürtler değil, diğer halkların demokratik ve gerçekten yurtsever güçleri de sahip çıkmalıdır.

ABD ve Avrupa'yı da halkların iradesine saygılı olmaya çağınıyoruz. Ortadoğu halklarının iradesine saygı insanlık tarihine saygıdır. Ortadoğu'da halkların demokratik özgür birlik stratejisi, dünya barışına ve uygarlığına katkı sunacağı gibi tüm insanlığın daha fazla huzur içinde yaşamasını sağlayacaktır.

Tüm yurtsever, demokratlara ve ilerici insanlığa çağrımız şudur: Başkan Apo'yu sahiplenmek kendi insanlığımızı sahiplenmektir. Kürt halkının özgürlüğü ve demokrasisi için çaba göstermek, kendi özgürlüğünüz ve demokratik yaşamınız için çaba göstermektir.

Baştarafı 11'de

Kitlemiz bu gerçeklik içinde ele alındığında, elbette bir direniş halkı olarak tarihteki yerini aldı. Köyleri boşaltıldığında ülkesinden kopmamak ve devletin baskısından kurtulmak için yıllarca her türlü zorluğu göğüslemeyi kendisine esas aldı. Başta 16 bin kişiyle yola çıkan bu kitlemiz, yıllarca Et-ruş'ta çadırlarda yaşadıkten ve her türlü saldırıyı göğüsledikten sonra Mahmur'a göç etti. Hemen hemen hiçbir üretimin olmadığı koşullarda sadece BM'nin verdiği çok kısıtlı yardımlarla yaşayan halkımızın günlük yaşam koşulları dahi bir direniş zorunlu kıldı. Zaten bu koşullara dayanamayan belli bir kesimin terk edip gittiği de bilinmektedir.

Kürt toplumunun, derin çelişkilerle dolu karmaşık bir yapısı vardır. Kendisine dayatılan inkarı, iradesizliği ve teslimiyeti kabul etseydi, belki de bu kadar zorlanmayacak; fakat bir kez daha özgürlüğünü yitirecek, kimliksiz, kişiliksiz yaşamaya razı olacak, hiçbir zaman örgütlü bir halk gücü haline gelemeyecek; parçalı, dağınık yaşayacak ve kendi kendinin objektif düşmanı olarak kalacaktı. Yani sağlıklı düşünemeyen, herhangi bir dünya bakış açısı olmayan bir insan yığını olmanın ötesine geçemeyecekti. Çürüme ve yozlaşmanın ötesinde bir yaşama sahip olmayacaktı. Olasılıkları tersine çeviren gerçeklik, ulusal direnişimiz oldu. Bu direnişin ardından artık Kürt kimliği meşruluk kazandı. Kürt toplumu iradesi, düşüncesi ve diliyle varlığını tüm dünyaya kabul ettirdi.

Parti Önderliğimizin engin öngörüsünün ürünü olan siyasal çözüm stratejisi, Kürt sorununun çözümünü hedeflemektedir. Çözümün gelişebilmesi, mevcut siyasallaşma sürecinin kendini demokratik zemine dayandırmasıyla mümkündür. Kürt cephesinde bu yönlü belli bir örgütlülük ve gelişme düzeyi olsa da, devletin buna cevap verme değil de, halen inkarcı politikaya devam etmeyi tercih ettiği görülmektedir. Varolan zeminde demokratik kesimlerin değil, faşist ve gerici

“Köye dönüş projesi”nin özü halkın çıkarlarına değil siyasal nedenlere dayanmaktadır

kesimlerin gittikçe güç haline geldiklerini görüyoruz. Bu durum Türkiye'nin geleceğini tehlikeye sokmaktadır. Mesela, çözüme gelmeyen devlet, kendi gerçeğini örtbas etmenin bir yöntemi olarak savaş eğilimini yaymaktadır. Hükümet içinde devletin yaşadığı ekonomik-siyasi krizi ancak savaşla aşabileceklerine dair açıklamalar yapıyor. Nitekim Kuzey'de geliştirilen operasyonlar bunun bir göstergesidir. Ve bunlar yerel güçlerce değil, direkt merkezi olarak planlanıyor ve uygulamaya sokuluyor. Diğer yandan uluslararası zeminde dar çıkarıcı politikalardan henüz vazgeçilmediği gibi, Türk devletinin inkar yaklaşımı direkt ya da dolaylı olarak desteklenmektedir. En son Köye Dönüş Projesi'ni, suçu PKK'ye atarak, halkı teslimiyete zorlayarak gerçekleştirmesi, yine bu siyasal amaçlara dayanmaktadır. Köy yakma, yıkma ve boşaltmalarla ilgili Türk devleti hakkında AİHM'e çok sayıda dava açılmıştır. Bunların AİHM'de ele alındığı bu süreçte, kendini bazı resmi belgelere dayandırarak haklı çıkmak için, sahte belgeleri, köyüne dönmek isteyen halka zorla imzalatmak istemektedir. Bu çok kirli bir yöntem olduğu kadar, ahlaka sığmayan, tamamiyle insanlık dışı bir uygulamadır. Bunun böylece kabulü demek, ulusal irade ve siyasal kimliği reddetmektir.

Köye dönüşün gerçekleştirilmesi için örgütlü davranmak gerekir

Toprağa yabancılaştırmanın, insansızlaştırmanın temel araçlarından biri olan göç olayının belki de en çok devreye sokulmaya çalışıldığı alanlardan birisi de Amed'dir. Amed bilindiği gibi Kürdistan'ın kalbidir ve yıllarca süren mücadelemizde kit-

lesinin direnişiyle serhildanların öncülüğünü yapan ve tarihi önemi olan bir bölgemizdir. Yıllardır buradaki yurtseverlik ve direnişi kırmak için Türk devleti oldukça değişik politikalar uygulamış, ancak kitlenin direnişçi ruhunu; onca katliam, faili meçhul cinayetler ve yıkıp yıkmalara rağmen kıramamıştır. Amed, Kürdistan direnişinin sembolüdür. Ve bugün köye dönüş adına sahte belgelerle bu direnişçi ruh ve yurtseverliği teslim alma, Amed'in manevi ağırlığını, halkımız için önemini yok sayarak sıradanlaştırma, basitleştirme politikaları yürütülmektedir. Kişilikleri teslim alarak Amed'e gönderme planları, geri dönüş ve toprağa kavuşmasıyla alakası olmayan şeylerdir. Tarihi duruşuna sahip çıkması gereken Amed kitlesi bu politikalara alet olmamalı, demokratik bir cumhuriyette birlikte yaşama hakkına sahip olmanın dışında, insanlık dışı, hukuka aykırı ve kişiliksizlikli hedefleyen hiçbir politikayı kabul etmemelidir.

Mücadelemizin temel stratejik alanlarından biri olan Botan'da ise geçmişte köyleri boşaltmanın, yıkıp yıkmamanın en acımasız örnekleri sergilenmiş, çeteleşenlerin dışında hiç kimsenin köyünde yaşamasına izin verilmemiş, birçok köye de çetecilik zorla kabul ettirilmiştir. Yıllardır Botan'da çete köyleri dışında hiçbir köy bırakılmamış, hepsi de yakılıp yıkılmıştır. Ancak bugün baktığımızda bu çete köylerinin bile boşaltıldığını ve bazı çete başlarının tutuklandığını görmekteyiz. Botan, gerilla ile halkın bağlarının koparılmasının en çok esas alındığı bir alanımızdır. Bugün devlet inkar ve imha politikaları çerçevesinde gönüllü koruculara bile güvenmeyen bir yaklaşım sergilemekte, çetelerden bile şüphelenerek, gerillanın onların arasına girmesinden korkmaktadır. Zaten Botan devletin o kadar çok korkulu rüyası olmuştur ki, köylerin yeni-

den dolmasına asla müsaade etmemekte, varolan çete köyleri bile boşaltılmaktadır.

Her şeyden önemlisi, Parti Önderliğimizin başvurusuyla gerçekleşecek olan AİHM davası 31 Ağustos'ta başlıyor. Bu davada tüm egemen komplocu devletlerle tarihi bir hesaplaşma yaşanacaktır. Bunun yanında Türkiye'nin on beş yıl boyunca uyguladığı kirli savaş yöntemleri gündemleşecektir. Kendini haklı çıkarmak için, şimdiden bu gibi sahte belgeleri halka zorla imzalatarak kirli savaşın kirli ellerini temiz gösterme hesabı yapmaktadır. Bunun çok basit bir fırsatçılık olduğu ortadadır. Tabii bu işin içinde Türkiye'nin tek başına yer almadığı da bilinen bir husustur. Bu on beş yıllık savaşta Türkiye'ye, Türkiye içindeki rantçı-çeteci kesimlere sürekli yardım edenlerin sadece Türkiye içindekiler olmadığını, en ağır insanlık suçu işleyenlerin uluslararası güçler olduğunu Kürt halkı yaşayarak görmüştür. Bu anlamda tek suçlu Türk devleti olmadığı gibi, ondan daha suçlu olan devletler de vardır. Mesela İngiltere bugüne kadar Türk-Kürt çatışmasını yaratarak bölgede güç olmayı temel politika edinmiştir. Yine Almanya halen reformist, ihanetçi ve işbirlikçi kesimleri mücadelemize karşı örgütleyip mücadeleyi daraltmayı, yapabilirse tasfiye etmeyi amaçlamaktadır. Almanya ve İngiltere, Avrupa devletleri içerisinde Türkiye'nin birinci dayanağı durumundadır. Kürt halkına yönelik her türlü insanlık dışı uygulama ve işkenceleri gerçekleştiren kontraların Almanya tarafından eğitildikleri, birçok belge ve yayında kamuoyuna anlatılmıştır. Hakeza Avrupa'nın uluslararası komplodaki rolü, üstü örtülemeyecek düzeyde açık olan bir durumdur. AİHM davasının Kürtler aleyhine sonuç alması ve bu devletlerin oyunlarının açığa çık-maması için bir çaba içindedirler. Ancak Parti

Önderliğimizin savunmalarına dayalı olarak herkesin rolünün çok açık olarak ortaya çıkarılacağı şüphe götürmez bir gerçektir. Bu nedenle bu devletler, artık bu ikiyezlü ve çıkarıcı politikalarından vazgeçip, daha istikrarlı ve halkların çıkarlarını esas alan bir yaklaşım içine girmeleri gerekir.

Kürt halkı, yüzyılların olduğu kadar son on beş yılın ağır yükünü de omuzlamak zorunda kaldı. Kendini güç yapmak isteyen her devlet, bir anlamda kendini Kürt halkının omuzlarına yük yaptı. Bunu en çok yapan Türk devletinin de artık bu davranışlarından vazgeçmesinin zamanı gelmiştir. Kendi yükünü omuzlamanın cesaretini artık gösterebilmelidir.

Yurtsever halkımızın bu tür kirli politikalarla birleşme zayıflığı göstermeyeceği inancındayız. Yaşam koşullarının oldukça daraltıldığı, adeta yaşanmaz koşulların dayatıldığı gerçeklik içinde elbette birtakım çözümler yaratılmak durumundadır. Bunun çözümünü yaratacak olan, yine halkımızın sağduyuya dayanan bilinçli ve örgütlü tavrı olacaktır. Bir köye dönüşün gerçekleştirilmesi için örgütlü davranmak en iyisi olacaktır. Halk örgütlülüğüne dayanan çeşitli dernekleşmelerle, demokratik mücadele yöntemleriyle sonuç alınabilir. Yani kendini çözümsüzlüğe, dağınıklığa terk edip, teslimiyeti tek yol olarak bırakan görüşe izin vermemek gerekir. Bunun önüne geçilememesi halinde, hem halkımızın, hem de partimizin daha da zorlanacağı görülmelidir.

Bu, sistem çözümsüzlüğün yarattığı sonuçlardan doğan sorunlarını Kürt halkına mal etmek istiyor. Eğer Kürt sorununun çözümüne daha dürüst ve samimi bir yaklaşım sergileseydi, bu tür sahte belgelere tenezzül bile etmeyecekti. Bu tür yaklaşımlar sorunun daha da derinleştirilmesinden ve çıkmaza sokulmasından başka bir işe yaramamaktadır. Devlete çağrımız şudur: Kürt halkına böyle sahte ve kirli belgeler imzalatacağına, Kürt kimliğini resmen tanısin. Özgür demokratik bir cumhuriyeti ancak böyle yaratılabilir.

14 Temmuz Apocu ruh ve mücadele tarzının en zor koşullarda pratikleşip somutlaşmasıdır

14 Temmuz direnişi faşizmin yükselişine 'dur' demiştir

14 Temmuz direnişinin üzerinden 19 yıl geçti. Bu 19 yıl, bir eylemin siyasal sonucunun ne kadar büyük olacağını gösterdi.

Kürdistan tarihinde siyasal sonucu en büyük eylem, 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu'dur. Bu nedenle ne kadar değerlendirilse azdır. Bu eylem birçok roman, öykü, tiyatro, şiir, sinema konusu olabilir. Siyasal içeriği, duygu ve düşünce boyutu, gerçekleştirilişi biçimi o kadar boyutludur ki, işlendikçe yeni derinliklerin keşfedileceği bir eylemdir. Bu eylemle ilgili birçok şey söylenmesine ve yazılmasına rağmen yeterli olduğunu söylemek mümkün değildir. Çok fazla işlenmeye ihtiyacı vardır. Partiyi ve halk gerçekliğini bundan sonra da güçlendirmede bu eylemin işlenmesi önemli rol oynayacaktır.

14 Temmuz'un büyüklüğü, eylemin gerçekleştirildiği dönemdeki siyasal ortamla ilgilidir. Emperyalizmin ve Türkiye'nin amaçlarının kapsamı dikkate alındığında bu eylemin büyüklüğü daha iyi anlaşılır. 14 Temmuz, 12 Eylül askeri rejiminin Türkiye ve Kürdistan'da hakimiyetini ağır ve yoğun biçimde hissettirdiği günlerde gerçekleşti. '82 yılının yazı, 12 Eylül'ün otoritesini zirveye çıkarttığı bir yaz oldu. Zirvenin ötesi olmaz, ancak inişi vardır. İşte 14 Temmuz da, 12 Eylül'ün otoritesinin zirveden baş aşağı doğru inişinin başlangıcı oldu.

12 Eylül faşizmi, Türkiye ve Kürdistan'da o güne kadar sürdürülen en kapsamlı karşı-devrimci harekettir. NATO'nun Ortadoğu'ya kapsamlı bir müdahalesidir.

1980 yılı, NATO'nun bölgede güç kaybettiği bir döneme denk gelmekteydi. Afganistan'da Rusya'nın askeri müdahalesi vardı. İran'da İslam Devrimi iktidarı ele geçirmişti. Bu koşullarda Türkiye ve Kürdistan'da gelişen devrimci hareket oligarşik sömürgeci iktidarın otoritesini işlemez hale getirmiş bulunuyordu.

Ortadoğu'daki diğer gelişmelerle Türkiye'deki durum bir arada düşünüldüğünde, ABD'nin başını çektiği NATO ittifakının bölgede inisiyatifli tümenden kaybetme tehlikesi ortaya çıkmıştı. Dünyanın iki kampa bölündüğü ve kıyasıya mücadelenin sürdüğü bu yıllarda, bu durumun NATO tarafından kabul edilmesi mümkün olamazdı. Bu nedenle 12 Eylül'ün gerçekleşmesinde NATO'nun rolü çok fazladır.

Türkiye ve Kürdistan'da ise devrimci mücadele normal yöntem ve müdahalelerle engellenemez ve önü alınamaz bir duruma gelmişti. Türkiye tarihinde halk ilk defa bu düzeyde örgütlü bir toplum olma yoluna girmişti. İşçilerden polislerle kadar tüm toplumsal kesimler sol ve sağ cephede örgütleniyordu. Mahalleler ve sokaklar devrimciler ve faşistler arasında bölüşülmüştü. Türk toplumu devlet güdümü dışında ilk defa bu düzeyde bir örgütlenme ve kendi iradesini ortaya koyma gerçeği yaşıyordu. Bu, devlet açısından da, toplum açısından da yeni bir gelişmeydi. Toplum, devlete karşı siyasal mücadele içine girmede böyle bir tecrübeyi, bu düzeyde ilk defa yaşıyordu. Aynı şey devlet için de söz konusuydu. Devlet, bu kadar yaygın bir toplumsal muhalefetle ilk defa karşılaşmıyordu. Bu konuda devletin tecrübesi de fazla yoktu. Önceden de askeri darbeler olmuş, muhalefet ezilmişti. Yine birçok isyana karşı ezme hareketleri gerçekleştirilmiştir. Ancak bu kadar yaygın ve karmaşık alanıyla ilk defa karşı karşıya geliyordu.

Bu durum her iki tarafın da inisiyatif kazanmak için çözümleyici olma yeteneğini azaltıyordu. Devrimci mücadele başarıya ulaşmak için iyi bir öncülük üretmiyordu. Devlet de devrimci harekete karşı mücadelede bir acizlik içine düşmüştü. '78 ve '79 yılını böyle ifade etmek mümkündür.

Klasik devrimci durum tanımlamasına benzer bir durum yaşanmaktaydı. Halk eskisi gibi yönetilmek istemiyor; devlet de eskisi gibi yönetemiyordu. Devrimcilerden ve faşistlerden her gün onlarca insan

“Ortadoğu'daki diğer gelişmelerle Türkiye'deki durum bir arada düşünüldüğünde, ABD'nin başını çektiği NATO ittifakının bölgede inisiyatifli tümenden kaybetme tehlikesi ortaya çıkmıştır. Dünyanın iki kampa bölündüğü bu yıllarda, bu durumun NATO tarafından kabul edilmesi mümkün olamazdı. Bu nedenle 12 Eylül'ün gerçekleşmesinde NATO'nun rolü çok fazladır.”

ölüyordu. Devrimci muhalefetin gelişmesinden sonra devlet içindeki güçlerin teşviki ve korumasıyla si-vil faşist güçler, devrimcilere karşı silahlı saldırılarını artırmış bulunuyordu.

Bu saldırıların arkasında NATO'nun olduğundan kuşku yoktur. NATO dünyanın her tarafında devrimcilere karşı bu güçleri örgütleyip ve harekete geçiriyordu. Emperyalizmin ileri karakolu olan bir ülkede başka türlü olması zaten düşünülemezdi. Faşist güçler bizzat NATO merkezinden yönlendiriliyordu. Bu durum belgelerle kanıtlanmış ve sabitleşmişti.

Kürdistan'da gelişen yurtsever devrimci demokratik hareket ise, Türkiye açısından daha tehlikeli bir gelişme göstermektedir. İnkarcı-sömürgeci rejimi tehdit eder hale gelen bir mücadele söz konusudur. Daha önceki Kürt isyanlarına hem nicelik hem nitelik olarak benzememektedir. Vietnam ve Cezayir gibi dünyanın başka yerlerinde görülen radikal ulusal kurtuluş hareketlerinin, Kürdistan somutunda ortaya

Bazılarının bilerek bir çarpıtma içine girerek, devrimci şiddeti eylem biçimi haline getirmemizin bu gündemleşmeyi sağladığını belirtmeleri doğru değildir. Kuşkusuz Apocu grup faşistlere, ajanlaşmış yapı ve kurumlara karşı devrimci şiddet yöntemini uygulamıştır; aşiretçi-feodal otoriteleri tir tir titretir hale getirmiştir, bunlar doğrudur. Ancak Apocuları farklı kılan özellikler bunlar değildir. Devrimci şiddeti fazlaıyla uygulayan başka gruplar da vardır. Özellikle Türk solunda bu nitelikteki gruplar az değildir. Fakat Apocu grubu tümünden ayıran, onun ideolojik, politik, örgütsel ve yaşamsal duruşudur. Bu gerçeği, bu vesileyle bir kez daha belirtmeyi gerekli görüyoruz.

Apocu grubun dayandığı toplumsal sınıf ve ideoloji, Kürdistan'da yeni bir gerçeği ifade etmektedir. O güne kadar yaşanan tüm isyanlar, aşiretçi-feodal önderliktir. Çok uzun yıllar egemenlik altında tutulan bu sınıfların, bağımsız ve sürekliliği olan bir önderlik tutturmaları söz konusu olmamıştır. Zaten ola-

bu tarz karşısında etkinliklerini giderek yitirmiş ve erime sürecine girmişlerdir. Bu gruplar erimelerini önlemek için, Apocu gruba karşı ahlaki ve siyasi olarak devrimcilerin kullanamayacağı yöntemler kullanmışlarsa da bunu başaramamışlardır.

Apocu grubun ideolojik etkinliği ve politik mücadelesi durdurulamayınca, Kürdistan'da yepyeni bir tarih başlamıştır. Kürdistan, bu ideolojik

ve politik tutumla harmanlanmakta ve mayalanmaktadır. Binlerce yıllık değer yargıları ve ölçüler çatırdamaktadır. Yıkılmaz, dokunulmaz denilen tabular ve güçler Kürdistan halkının beyninde, yüreğinde yıkılmakta, Kürdistan halkının geleceğe olan umudu büyümekte ve kendisine güveni artmaktadır. Apocu grup; yürüyüşleri de, bakışları da, sesleri de değiştirmiştir. Bu grup her türlü olmazı yıkmış, inanılır ve mücadele edilirse her şeyin olabileceği fikrini beyinlere ve yüreklere işlemiştir.

O güne kadar halkın önünde eğildiği ağalar, Apocu grup karşısında kendi çaresizliklerini görmüşlerdir. Devlete boyun eğen, ama öte yandan devletin kendisine boyun eğdirmesinin hıncını halktan çıkartan bu aşiretçi-feodal kurumlar, ilk defa halk güçleri karşısında çaresiz kaldıklarını görmüşlerdir.

PKK kısa sürede şehirlerde, kasabalarda ve kırsal alanda etkinlik kurmaya başlamıştır. Özellikle Antep, Urfa, Mardin, Batman, Diyarbakır, Dersim, Elazığ, Bingöl, Kars, Ağrı, Maraş ve Adıyaman'da ciddi bir gelişme göstermiştir. Ağalığın en güçlü olduğu Urfa'da bu otorite önemli oranda aşımıştır. Hilvan ve Batman'da belediye başkanlıkları kazanılmıştır. Yani çığ gibi bir kitleselleşme yaşanmıştır bu dönemde. Eğer 12 Eylül gelişmeseydi, yeni bir seçimde birçok belediye başkanlığını Apocu grubun eline geçirmesi işten bile değildi.

Apocu grubun ortaya çıkıp Kürdistan'a adım atmasıyla birlikte, Türk devletin yüz yıllardır güç bela kurduğu tüm sistem çökmeye yüz tutmuştur. Kürdistan üzerindeki tüm politikaları ve baskıları boşa çıkaran bir hareketle karşı karşıya gelmiştir. Bu hareket ne salt eylemci, ne salt siyasal, ne salt ideolojik, ne de salt örgütsel bir harekettir. Apoculuk, bunlardan daha fazla duygu, düşünce, yaşam ve mantalite devrimidir; moral harekettir. Yeni Kürdü, yeni Kürdistan'ı, hatta yeni Ortadoğu'yu yaratma hareketidir. Başkan Apo şahsında, her türlü dogmatizm ve bilim dışılıktan uzak, kendini sürekli yenileyen, her konuda en başta kendisiyle mücadele eden ve yaşayan bir harekettir.

Apoculuk; tarihi, çağı, bölgeyi, Kürdü, iç ve dış egemenliği büyük bir çözümle-

meye tabi tutup, Kürdistan ve bölge gerçeğine uygun bir hareket ve mücadele tarzı ortaya çıkartarak, hem Kürdün hem de bölgenin kara talihi değişirme hareketidir. Nitekim böyle olduğu için, kısa sürede başta aydın-gençlik olmak üzere, Kürdistan halkı içinde yankısını bulmuş ve kitleselleşmiştir. Apoculuk, işçilerin, köylülerin, tüm yoksulların umudu olmuştur. Apoculuk, mücadele ve yaşam tarzıyla hiçbir harekete nasip olmayacak kadar kısa sürede efsane bir harekete dönüşmüştür. Kürdistan'daki moral boşluk böylece efsane hareket ve umutla doldurulmuştur. Bu durum her türlü egemenlik biçiminin daha baştan kaybetmesi demektir. Bu efsane hareket ayakta kaldığı müddetçe, bu güçlerin, kendilerini kaybetme akıbetinden kurtarmaları söz konusu değildir.

Apocu grubun Kürdistan'daki varlığı, inkarcı sömürgeci egemenliğin uyuklarını kaçırmıştır. Bir şeylerin elden çıktığı görülmektedir. Eğer önlenemezse, Kürdistan'daki egemenlikleri bir daha kurulamaz biçimde çökecektir. 12 Eylül 1980 öncesi devletin yaşadığı duygular böyledir. Kürdistan'daki bu altüst oluş Türkiye'de önemli boyutlara ulaşan devrimci demokratik hareketle birlikte ele alınırsa, devlet açısından tehlikenin boyutu daha iyi anlaşılır.

Devamı sayfa 8'de

çıkması gerçeği ile karşı karşıya kalınmıştır. Apocular denen bu grup, girdiği her yerde kısa sürede etkili olmakta, gençliğin ve halkın hem devletten, hem de yerel otoritelerden kopmasını sağlamaktadır.

Bu grup, Türkiye'nin egemenliğini sağlayan, Kürdün köleliliğine yol açan her şeyi sorgulamaktadır. Grubu oluşturan militanların yaşam biçimleri ve ilişkileri çok farklıdır. Bireyi düzene dolaylı ve dolaysız bağlayan tüm ilişki ve bağlardan kopan bir tavır ve yaşam biçimi içindedirler. Aileden, okuldan, ülke ve halk bağlılığı dışındaki tüm ilişkilerden kendilerini koparma durumları vardır. Örgüt ve ideolojik bağlılığı zedeleyecek bireysel ve özel ilişkilerden, bu kollarında ilkeli olmayı zavıflatacak her türlü ilişki biçimlerinden özenle kaçınmaktadırlar.

Grubun bu özelliği, onun bugün veya yarın çeşitli yollarla denetim altına alınmasını ya da başkalaşıma uğratılmasını engelleyen bir niteliktedir. Bu nedenle siyasal, sosyal ve kültürel kontrol mekanizmalarını başından etkisiz kılan bir tarz söz konusudur. Yani idari ve askeri tedbir ve yönelim dışında hiçbir mücadele yönteminin fazla etkili olamayacağı bir siyasal grup Kürdistan'da boy vermektedir.

Apocu grubun '74'lerden sonra sol siyasal çevreler içinde sürekli gündemde olmasının da, daha sonra devlet tarafından çok ciddiye alınmasının da altında yatan gerçek, bu özellikte bir hareket olmasındandır.

mazdı da. Çünkü sınıfsal nitelikleri 20. yüzyıl gerçeğine cevap vermekten çok uzaktı. Bu nedenle kapitalizmin geliştirdiği; ideolojik, siyasal, örgütsel ve eylemsel mücadele biçimlerinin çok farklılaştığı bir dünyada, bu sınıflara dayanan önderlikler yenilgiye mahkumdur. Kürdistan'daki parçalanmışlık, bölünmüşlük, aşiretçi-feodal ufkun kendisini hala katı biçimde koruması, başarı elde edilecekse bunların aşılmasını zorunlu kılmaktaydı.

Apocu grup bunun da bilincinde olarak tarih sahnesine yepyeni bir hareket olarak çıkmıştır. Bu grubun geliştirdiği yeni çizgi, eski ideolojik, siyasal ve örgütsel yaklaşımlara biraz burjuva ve küçük burjuva renk vermek isteyenleri de aşmak zorunda kalmıştır. Çünkü bunlar da geçmişteki önderlikler gibi, halkın özlemlerini çarpıtarak ya da sömürerek, eski yenilgili tarzı dayatmak isteyen gruplardı.

Apoculuk yeni Kürdü yaratmanın ilk adımıdır

İdeolojik grup olarak ve çok iddialı biçimde ortaya çıkan Apocular; canlılıkları, dinamizmleri, kararlılıkları ve fedakarlıkları ile kısa sürede etkilerini hissettirmişlerdir. Kürdistan'da etkinlik mücadelesi veren sosyal şoven ve ilkel milliyetçiliğin Kuzey-Batı Kürdistan versiyonu olan reformist-milliyetçi çizgiler,